

Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva

2025

Pregled po
kmetijskih trgih

Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2025

(Pregled po kmetijskih trgih)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO

Ljubljana, junij 2026

Publikacija Pregled po kmetijskih trgih je sestavni del Poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2025, ki ga je pripravil Kmetijski inštitut Slovenije v okviru naloge Spremljanje razvoja kmetijstva v Sloveniji v letu 2026.

Uredil

Jure BREČKO

Avtorji

Barbara ZAGORC (rastlinski pridelki)
Ana HITI DVORŠAK (rastlinski pridelki)
Špela PUCIHAR (rastlinski pridelki)
Ben MOLJK (živalski proizvodi)
Jure BREČKO (živalski proizvodi)
Sara BELE (poraba kmetijskih pridelkov in stopnje samooskrbe, zunanja trgovina)

Opomba: Avtorji posameznih poglavij so odgovorni za točnost navedb in interpretacijo podatkov iz različnih virov.

Oblikovanje naslovnice: Jemott d.o.o.

Fotografija na naslovnici: dr. Vida REZAR

Fotografije po poglavjih: Arhiv KIS, Unsplash

Priporočeno citiranje: Zeleno poročilo za leto 2025: Pregled po kmetijskih trgih. 2026. Brečko J. (ured.), Zagorc B., Hiti Dvoršak A., Pucihar Š., Moljk B., Bele S. Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2025: Pregled po kmetijskih trgih. Ljubljana, Kmetijski Inštitut Slovenije.

Publikacija bo izšla v elektronski obliki in bo objavljena na spletni strani Kmetijskega inštituta Slovenije:

<https://www.kis.si/raziskovalno-in-strokovno-delo/strokovno-delo/stanje-v-kmetijstvu/>

Ljubljana, junij 2026

Spremna beseda k Poročilu o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2025 – Pregled po kmetijskih trgih

Pregled po kmetijskih trgih je dodatek k splošni oceni stanja kmetijstva v letu 2025. Splošno poročilo (t. i. Zeleno poročilo), obravnava kmetijstvo kot celoto, *Pregled po kmetijskih trgih* pa tematiko zaokroža na ravni posameznega kmetijskega trga. Obe poročili obravnavata podobna vsebinska področja in vsebujeta velik nabor podatkovnih prilog. V primerjavi s splošnim poročilom so tu podrobnejše informacije za posamezne trge zbrane na enem mestu. Nekatera področja se v obeh poročilih prekrivajo, za celovit vpogled v stanje kmetijstva pa je treba obravnavati oba dela skupaj.

Poročilo podrobno obravnava 15 pomembnejših kmetijskih trgov. V okviru vsakega trga so prikazani proizvodnja, zunanja trgovina, poraba (bilance proizvodnje in porabe za trge, kjer so te izdelane), cene, nekateri ukrepi kmetijske politike in spremembe ekonomskih rezultatov. Poudarek je na primerjavi leta 2025 s predhodnim letom. Spremembe v daljšem obdobju so večinoma prikazane grafično in tabelarično. Podatkovna priloga praviloma vsebuje podatke za zadnjih trinajstih let (2013–2025), poleg obravnavanih trgov pa tudi podatke za še nekatere druge proizvode (suhe stročnice, seme, konji in med), ki niso posebej obdelani.

Poročilo je pripravljeno na podlagi podatkov Statističnega urada Republike Slovenije (SURS), podatkov Ministrstva za kmetijstvo (MKM), Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP) in drugih uradnih virov, ki so bili na voljo do 31. maja 2026, izjemoma tudi pozneje. V poročilu prikazani podatki so zaokroženi, zato je mogoče odstopanje od podatkov SURS in drugih podatkov. Bilance proizvodnje in porabe kmetijskih proizvodov ter nekateri preračuni so bili pripravljene na Kmetijskem inštitutu Slovenije (KIS). Podatki o zunanji trgovini in živilorejski proizvodnji za leto 2025 še niso končni, kar pa zelo verjetno ne vpliva pomembno na glavne ugotovitve.

V Pregled po kmetijskih trgih v letu 2025 so vključeni tudi podatki iz zadnje raziskave strukture kmetijskih gospodarstev. Končne podatke vzorčnega popisa kmetijstva v letu 2023 o rabi kmetijskih zemljišč, živiloreji, delovni sili, izobrazbeni strukturi, tipologiji in ekonomski velikosti na kmetijskih gospodarstvih (KMG) v Sloveniji je SURS objavil v aprilu 2026. Pri tem velja opozorilo, da se podatki nanašajo na kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo pragovom iz priloge 2 k uredbi EU št. 1091/2018 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091). Zajem kmetijskih gospodarstev se razlikuje od pragov preteklih raziskovanj strukture kmetijskih gospodarstev, zato podatkov iz leta 2023, objavljenega na portalu SiStat, ne moremo neposredno primerjati z objavljenimi podatki iz preteklih raziskovanj. Da bi zagotovili primerljivost podatkov 2023 s preteklimi raziskovanji smo izjemoma uporabili podatke s portala Eurostat, saj so na Eurostatu glede na nove pragove ocenili podatke tudi za raziskovanja iz preteklih let. Pri tem je podatke za Slovenijo za pretekla raziskovanja potrebno uporabljati s previdnostjo, saj pred letom 2020 ni upoštevan enak zajem in enaka struktura vključenih enot. Pregled po kmetijskih trgih je v letu 2025 pri opisu trga z zelenjadnicami in sadjem (jagode) dopolnjen tudi s podatki popisa tržnega vrtnarstva, ki je potekal v letu 2025. Pri primerjavi podatkov z drugimi državami članicami EU se v poročilu od leta 2020 praviloma uporabljajo podatki EU-27 in ne več EU-28, saj je v začetku leta 2020 Združeno kraljestvo izstopilo iz Evropske unije.

Viri in literatura, uporabljeni pri pripravi pregleda po kmetijskih trgih, so navedeni v splošnem delu Poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2025.

Kazalo vsebine

1	VREDNOST KMETIJSKE PROIZVODNJE	12
2	RASTLINSKI PRIDELKI	14
2.1	Žito	15
2.2	Oljnice	27
2.3	Krompir	31
2.4	Hmelj	39
2.5	Zelenjadnice	42
2.6	Krmne rastline	61
2.7	Sadje	69
2.8	Oljke in oljčno olje	80
2.9	Grozdje in vino	83
2.10	Suhe stročnice	100
2.11	Seme	102
3	ŽIVALSKI PROIZVODI.....	103
3.1	Meso govedi	104
3.2	Meso prašičev	117
3.3	Perutninsko meso	130
3.4	Ovčje in kozje meso.....	138
3.5	Mleko	146
3.6	Jajca.....	159
3.7	Konji	166
3.8	Med	167

Kazalo preglednic

Preglednica 1:	Kmetijska gospodarstva s pridelavo žita; 2010, 2020 in 2023	15
Preglednica 2:	Pridelava žita; 2024 in 2025	16
Preglednica 3:	Parametri kakovosti pšenice; 2021–2025	17
Preglednica 4:	Izvoz in uvoz žita v obliki zrnja; 2021–2025	18
Preglednica 5:	Poraba žita na prebivalca in stopnja samooskrbe z žitom; 2021–2025	19
Preglednica 6:	Kmetijska gospodarstva s pridelavo oljnic; 2010, 2020 in 2023	27
Preglednica 7:	Pridelava oljnic; 2024 in 2025	28
Preglednica 8:	Odkupne cene oljnic; 2021–2025	29
Preglednica 9:	Kmetijska gospodarstva s pridelavo krompirja; 2010, 2020 in 2023	31
Preglednica 10:	Kmetijska gospodarstva s pridelavo hmelja; 2010, 2020 in 2023	39
Preglednica 11:	Kmetijska gospodarstva s pridelavo sveže zelenjave, melon in jagod; 2010, 2020 in 2023	42
Preglednica 12:	Pridelava zelenjadnic; 2024 in 2025	44
Preglednica 13:	Izvoz in uvoz zelenjave (ekvivalent sveže zelenjave); 2021–2025	46
Preglednica 14:	Povprečne cene odkupljenih zelenjadnic; 2020–2024	47
Preglednica 15:	Kmetijska gospodarstva s pridelavo krmnih rastlin na njivah in s trajnimi travniki in pašniki; 2010, 2020 in 2023	61
Preglednica 16:	Pridelava krme na njivah; 2024 in 2025	62
Preglednica 17:	Pridelava krme na trajnem travinju; 2024 in 2025	63
Preglednica 18:	Kmetijska gospodarstva s sadovnjaki*; 2010, 2020 in 2023	69
Preglednica 19:	Pridelek sadja; 2024 in 2025	70
Preglednica 20:	Izvoz in uvoz svežega sadja; 2021–2025	71
Preglednica 21:	Kmetijska gospodarstva z oljkami; 2010, 2020 in 2023	80
Preglednica 22:	Pridelava oljk in oljčnega olja po podatkih RKG; 2020–2025	81
Preglednica 23:	Kmetijska gospodarstva s pridelavo grozdja; 2010, 2020 in 2023	83
Preglednica 24:	Pridelek grozdja in vina; 2024 in 2025	84
Preglednica 25:	Izvoz in uvoz vina; 2024 in 2025	85
Preglednica 26:	Bilanca zunanje trgovine; 2021–2025	85
Preglednica 27:	Cene vina s SGP v Sloveniji in na trgih EU; 2021–2025	88
Preglednica 28:	Izplačila za ukrep prestrukturiranje vinogradov; 2021–2025	88
Preglednica 29:	Struktura kmetijskih gospodarstev z govedom	104
Preglednica 30:	Uvoz in izvoz govedi (t; ekvivalent klavnih polovic); 2021–2025	107
Preglednica 31:	Struktura kmetijskih gospodarstev s prašiči	117
Preglednica 32:	Uvoz in izvoz prašičev (t; ekvivalent klavnih polovic); 2021–2025	120
Preglednica 33:	Struktura kmetijskih gospodarstev s perutnino	130
Preglednica 34:	Uvoz in izvoz perutnine (t; ekvivalent mesa); 2021–2025	131
Preglednica 35:	Struktura kmetijskih gospodarstev z ovci in kozami	138
Preglednica 36:	Struktura kmetijskih gospodarstev s kravami molznicami	146

Preglednica 37: Uvoz in izvoz mleka in mlečnih izdelkov (000 t); 2021–2025.....	149
Preglednica 38: Struktura kmetijskih gospodarstev s kokoši nesnicami	159

Kazalo slik

Slika 1: Vrednost celotne kmetijske proizvodnje; 2013–2025 (tekoče cene; mio EUR)	13
Slika 2: Struktura rastlinske pridelave in živinoreje po vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov; 2025	13
Slika 3: Površine in hektarski pridelki žita; 2013–2025	16
Slika 4: Pridelava in poraba žita skupaj (000 t; ekvivalent zrnja); 2013–2025	17
Slika 5: Pridelava in poraba pšenice in koruze (000 t; ekvivalent zrnja); 2013–2025*	18
Slika 6: Odkupne cene pšenice in koruze; 2013–2025	19
Slika 7: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi pšenice (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	20
Slika 8: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi koruze za zrnje (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	21
Slika 9: Površina in pridelek oljnic; 2013–2025	28
Slika 10: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi oljne ogrščice (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	29
Slika 11: Pospravljena površina in povprečni hektarski pridelki krompirja; 2013–2025	31
Slika 12: Zunanja trgovina s krompirjem (000 t; ekvivalent svežega krompirja); 2013–2025*	32
Slika 13: Pridelava in poraba krompirja (000 t; ekvivalent svežega krompirja); 2013–2025	33
Slika 14: Odkupne cene jedilnega krompirja; 2013–2025	34
Slika 15: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi krompirja (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	35
Slika 16: Pridelava hmelja; 2013–2025	39
Slika 17: Zunanja trgovina s hmeljem (t); 2013–2025*	40
Slika 18: Število kmetijskih gospodarstev ter osnovna in pridelovalna površina tržnih pridelovalcev zelenjadnic; 2010, 2013, 2016, 2019, 2022 in 2025	43
Slika 19: Pridelovalna površina zelenjadnic po skupinah (levo) in vrstah (desno), v letih tržnih popisov vrtnarstva; 2010, 2013, 2016, 2019, 2022 in 2025	43
Slika 20: Površina in pridelek zelenjadnic; 2013–2025	44
Slika 21: Zunanja trgovina z zelenjavo (t; ekvivalent sveže zelenjave); 2013–2025*	45
Slika 22: Pridelava in poraba zelenjave (000 t; ekvivalent sveže zelenjave) ter stopnja samooskrbe (%); 2013–2025	46
Slika 23: Gibanje povprečnih cen odkupljenih zelenjadnic (indeks; 2020 = 100)	47
Slika 24: Površina in pridelek krmnih rastlin na njivah; 2013–2025	62
Slika 25: Pridelava sena s travnikov in pašnikov; 2013–2025	63
Slika 26: Površina in pridelek sadja; 2013–2025	70
Slika 27: Zunanja trgovina s svežim sadjem; 2013–2025*	72
Slika 28: Pridelava in poraba sadja skupaj (000 t; ekvivalent svežega sadja); 2013–2025	73
Slika 29: Odkupne cene namiznih jabolk in namiznih hrušk; 2013–2025	73

Slika 30: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi jabolk (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	74
Slika 31: Površina oljčnikov in pridelek oljk; 2013–2025	80
Slika 32: Prijavljeni pridelek oljčnega olja in oljevitost; 2017–2025	81
Slika 33: Površina vinogradov in pridelek grozdja; 2013–2025	83
Slika 34: Površina vinogradov po vinorodnih deželah (000 ha); 2013–2025	84
Slika 35: Zunanja trgovina z vinom; 1000 l in tisoč EUR; 2013–2025*	86
Slika 36: Pridelava, poraba in zaloge vina skupaj, vinsko leto; 2012/13–2024/25*	86
Slika 37: Pridelava in poraba vina skupaj, vina ZOP, vina ZGO in vina brez označbe; vinsko leto 2012/13–2024/25*	87
Slika 38: Odkupne cene grozdja za predelavo in vina; 2013–2025	87
Slika 39: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi grozdja – podravska vinorodna dežela (zgoraj) in primorska vinorodna dežela (spodaj) (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	89
Slika 40: Število in prirast govedi; 2013–2025	106
Slika 41: Prireja in poraba mesa govedi (000 t; ekvivalent klavnih polovic); 2013–2025	107
Slika 42: Struktura uvoza in izvoza govedi (ekvivalent klavnih polovic); 2013–2025	108
Slika 43: Odkupne cene klavne govedi v Sloveniji in primerjava tržnih cen bikov (A-R3) s povprečjem EU	109
Slika 44: Tržne cene bikov do 24 mesecev (A-R3) po državah EU; 2024 in 2025	110
Slika 45: Osnovni ekonomski kazalniki pri pitanju govedi (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	111
Slika 46: Število in prirast prašičev; 2013–2025	118
Slika 47: Prireja in poraba mesa prašičev (000 t; ekvivalent klavnih polovic); 2013–2025	119
Slika 48: Struktura uvoza in izvoza prašičev (ekvivalent klavnih polovic); 2013–2025	121
Slika 49: Odkupne cene pitanih prašičev za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen s povprečjem EU	122
Slika 50: Tržne cene prašičev (razred E) po državah EU v letih 2024 in 2025	123
Slika 51: Osnovni ekonomski kazalniki pri pitanju prašičev (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	124
Slika 52: Prireja in poraba perutninskega mesa (000 t; ekvivalent klavne mase); 2013–2025	131
Slika 53: Struktura uvoza in izvoza perutnine (ekvivalent mesa); 2013–2025	132
Slika 54: Odkupne cene piščancev za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen piščancev s povprečjem EU	133
Slika 55: Tržne cene piščancev (65 %) po državah EU; 2024 in 2025	133
Slika 56: Osnovni ekonomski kazalniki pri pitanju piščancev (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	134
Slika 57: Število drobnice in prirast; 2013–2025	139
Slika 58: Odkupne cene jagnjet za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen lahkih jagnjet s povprečjem v EU	141
Slika 59: Osnovni ekonomski kazalniki pri reji jagnjet (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	141
Slika 60: Število krav molznic in povprečna mlečnost; 2013–2025	147
Slika 61: Proizvodnja in poraba mleka (000 t; ekvivalent surovega mleka); 2013–2025	148
Slika 62: Odkupne cene mleka v Sloveniji in primerjava s povprečjem EU	150
Slika 63: Odkupne cene mleka za rejce (dejanska kakovost) po državah EU; 2024 in 2025	151

Slika 64: Osnovni ekonomski kazalniki pri proizvodnji mleka (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	152
Slika 65: Število kokoši in povprečna nesnost; 2013–2025	160
Slika 66: Proizvodnja in poraba jajc (000 t; ekvivalent svežih jajc); 2013–2025	161
Slika 67: Odkupne cene jajc v Sloveniji in primerjava tržnih cen s povprečjem EU	162
Slika 68: Tržne cene jajc (L in M) po državah EU; 2024 in 2025	163
Slika 69: Osnovni ekonomski kazalniki pri proizvodnji jajc (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)	163

Kazalo okvirjev

Okvir 1: Zunanja trgovina s sadjem in zelenjavo	48
---	----

Kazalo prilog

1	VREDNOST KMETIJSKE PROIZVODNJE	12
2	RASTLINSKI PRIDELKI	14
2.1	Žito	15
2.1.1	Površina in pridelek žita	22
2.1.2	Uradno potrjena pridelava žita za seme	23
2.1.3	Odkup žita (t)	23
2.1.4	Bilanca proizvodnje in porabe žita (ekvivalent zrnja; 000 t)	24
2.1.5	Bilanca proizvodnje in porabe pšenice (ekvivalent zrnja; 000 t)	24
2.1.6	Bilanca proizvodnje in porabe koruze (ekvivalent zrnja; 000 t)	25
2.1.7	Bilanca proizvodnje in porabe ječmena (ekvivalent zrnja; 000 t)	25
2.1.8	Odkupne in institucionalne cene žita	26
2.2	Oljnice	27
2.2.1	Pridelava, odkup in odkupne cene oljnic	30
2.3	Krompir	31
2.3.1	Pridelava krompirja	36
2.3.2	Odkup krompirja (t)	37
2.3.3	Odkupne cene krompirja	37
2.3.4	Bilanca proizvodnje in porabe krompirja (ekvivalent svežega krompirja; 000 t)	38
2.4	Hmelj	39
2.4.1	Pridelava hmelja, zunanja trgovina in cene pri pridelavi hmelja	41
2.5	Zelenjadnice	42
2.5.1	Površina zelenjadnic skupaj	49
2.5.2	Hektarski pridelek zelenjadnic skupaj	50
2.5.3	Skupni pridelek zelenjadnic	51
2.5.4	Površina zelenjadnic pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic	52
2.5.5	Hektarski pridelek pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic	53
2.5.6	Skupni pridelek pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic	54
2.5.7	Število kmetijskih gospodarstev in površina pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic; 2013, 2016, 2019, 2022 in 2025	55
2.5.8	Število kmetijskih gospodarstev in pridelovalna površina pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic; 2013, 2016, 2019, 2022 in 2025	56
2.5.1	Izvoz in uvoz sveže zelenjave	57
2.5.2	Bilanca proizvodnje in porabe zelenjave (ekvivalent sveže zelenjave; 000 t)	58
2.5.3	Odkup zelenjadnic (t)	59
2.5.4	Odkupne cene zelenjadnic	60
2.6	Krmne rastline	61
2.6.1	Pridelava zelene krme z njiv – površina	64
2.6.2	Pridelava zelene krme z njiv – pridelek	65
2.6.3	Pridelava zelene krme z njiv – hektarski pridelek	66
2.6.4	Pridelava krmnih korenovk in drugih krmnih rastlin	67
2.6.5	Pridelava krme na trajnem travinju	68
2.7	Sadje	69
2.7.1	Pridelava sadja	75
2.7.2	Pridelava sadja v ekstenzivnih nasadih	75
2.7.3	Pridelava sadja v intenzivnih nasadih	76
2.7.4	Odkup sadja (t)	77

2.7.5	Izvoz in uvoz svežega sadja	78
2.7.6	Bilanca proizvodnje in porabe sadja (ekvivalent svežega sadja, 000 t)	79
2.7.7	Odkupne cene sadja	79
2.8	Oljke in oljčno olje	80
2.8.1	Pridelava oljk v intenzivnih nasadih	82
2.9	Grozdje in vino	83
2.9.1	Površina vinogradov ter pridelek grozdja in vina na kmetijskih gospodarstvih	91
2.9.2	Vinogradi po vinorodnih deželah – RKG	92
2.9.3	Prijavljeni pridelek grozdja in vina po vinorodnih deželah – RPGV	93
2.9.4	Odkup grozdja za predelavo in prodaja vina	93
2.9.5	Izvoz in uvoz vina glede označbe kakovosti	94
2.9.6	Bilanca proizvodnje in porabe vina, vinsko leto (000 hl)	95
2.9.7	Bilanca proizvodnje in porabe vina z zaščiteno označbo porekla, vinsko leto (000 hl)	96
2.9.8	Bilanca proizvodnje in porabe vina z zaščiteno geografsko označbo, vinsko leto (000 hl) ..	97
2.9.9	Bilanca proizvodnje in porabe vina brez označbe, vinsko leto (000 hl)	98
2.9.10	Odkupne cene grozdja za predelavo, vina in vina s SGP v Sloveniji in na trgih držav EU ...	99
2.10	Suhe stročnice	100
2.10.1	Kmetijska gospodarstva s pridelavo suhih stročnic; 2010, 2020 in 2023	100
2.10.2	Pridelava in odkup suhih stročnic	101
2.11	Seme	102
2.11.1	Pridelava uradno potrjenega semena krmnih rastlin in vrtnin	102
3	ŽIVALSKI PROIZVODI	103
3.1	Meso govedi	104
3.1.1	Število govedi konec leta	112
3.1.2	Bilanca števila govedi	113
3.1.3	Prirast govedi in prireja mesa (000 t)	113
3.1.4	Bilanca proizvodnje in porabe mesa govedi (t, ekvivalent klavne mase)	114
3.1.5	Zakol govedi v klavnicah po kategorijah	115
3.1.6	Cene govedi (EUR/t)	116
3.2	Meso prašičev	117
3.2.1	Število prašičev	125
3.2.2	Bilanca števila prašičev	125
3.2.3	Prirast prašičev in prireja mesa (000 t)	126
3.2.4	Bilanca proizvodnje in porabe mesa prašičev (t, ekvivalent klavne mase)	127
3.2.5	Zakol prašičev v klavnicah po kategorijah	128
3.2.6	Cene prašičev (EUR/t)	129
3.3	Perutninsko meso	130
3.3.1	Prirast perutnine in prireja mesa (000 t)	135
3.3.2	Bilanca proizvodnje in porabe mesa perutnine (t, klavna masa)	135
3.3.3	Zakol perutnine v klavnicah	136
3.3.4	Cene perutnine	137
3.4	Ovčje in kozje meso	138
3.4.1	Število drobnice	143
3.4.2	Prirast drobnice in prireja mesa (000 t)	144
3.4.3	Bilanca proizvodnje in porabe mesa drobnice (t, klavna masa)	145
3.4.4	Cene drobnice za zakol	145
3.5	Mleko	146
3.5.1	Proizvodnja kravjega mleka	153

3.5.2	Proizvodnja ovčjega in kozjega mleka	154
3.5.3	Skupna bilanca proizvodnje in porabe kravjega mleka (ekvivalent surovega mleka; 000 t).....	155
3.5.4	Tržna bilanca proizvodnje in porabe mlečnih izdelkov – sveže in trajno mleko, fermentirani izdelki (000 t)	156
3.5.5	Tržna bilanca proizvodnje in porabe mlečnih izdelkov – smetana, sir in skuta, maslo (000 t)	157
3.5.6	Cene kravjega mleka in mlečnih izdelkov	158
3.6	Jajca.....	159
3.6.1	Proizvodnja in prodaja jajc (000).....	164
3.6.2	Bilanca proizvodnje in porabe jajc (t)	164
3.6.3	Cene jajc.....	165
3.7	Konji	166
3.7.1	Zakol konj v klavnicah	166
3.7.2	Bilanca proizvodnje in porabe konjskega mesa (t, klavna masa)	166
3.7.3	Odkupne cene konj za zakol	166
3.8	Med	167
3.8.1	Pridelava in prodaja medu (t)	167
3.8.2	Bilanca pridelave in porabe medu (t).....	167
3.8.3	Cene medu	168

Okrajšave in simboli

% – odstotek

ARSKTRP – Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja

B – beljakovine

CPZ – centralna podatkovna zbirka

CT – carinska tarifa

EU – Evropska unija

EUR – evro

FFS – fitofarmacevtska sredstva

FN – število padanja (Falling Number)

ha – hektar

kg – kilogram

KIS – Kmetijski inštitut Slovenije

KMG – kmetijsko gospodarstvo

l – liter

M – maščobe

mio – milijon

ml – mililiter

MKM – Ministrstvo za kmetijstvo

PVP – proizvodno vezano plačilo

PRP – Program razvoja podeželja

RKG – Register kmetijskih gospodarstev

RPGV – Register pridelovalcev grozdja in vina

RS – Republika Slovenija

SGP – slovensko geografsko poreklo

SS – suha snov

SŠMO – skupno število mikroorganizmov

SURS – Statistični urad Republike Slovenije

t – tona

TIS – tržno informacijski sistem

UVHVVR – Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

V – vlaga

ZGO – zaščitena geografska označba

ZOP – zaščitena označba porekla

ZP – Zeleno poročilo

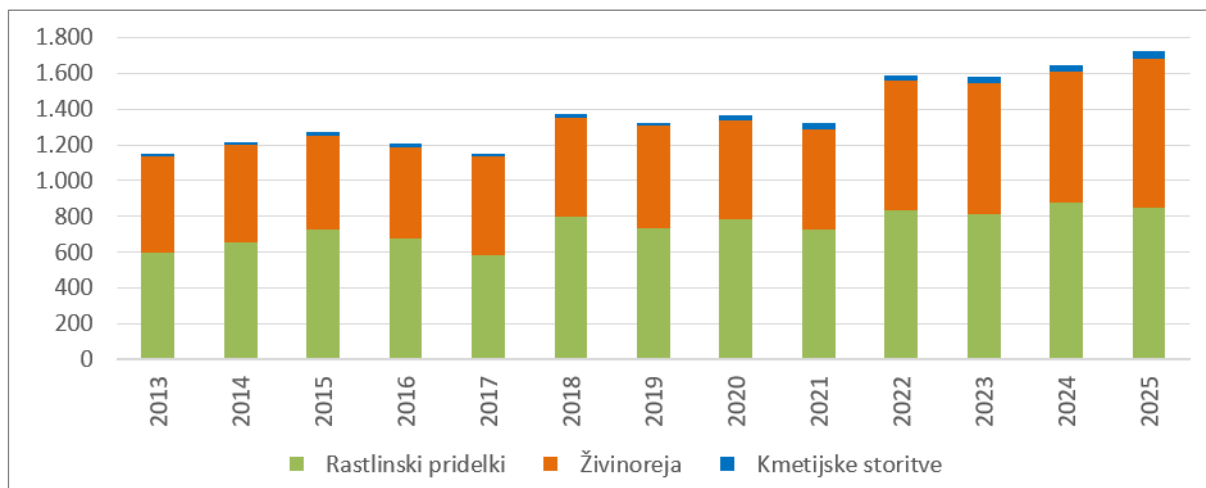

1 VREDNOST KMETIJSKE PROIZVODNJE

Vrednost proizvodnje – Po začasnih podatkih statistike je vrednost proizvodnje kmetijskih proizvodov v letu 2025 znašala 1.682 milijonov EUR, celotna vrednost kmetijske proizvodnje (skupaj s kmetijskimi storitvami) pa 1.722 milijonov EUR. To je dobre 4 % več kot v letu 2024.

Slika 1: Vrednost celotne kmetijske proizvodnje; 2013–2025 (tekoče cene; mio EUR)

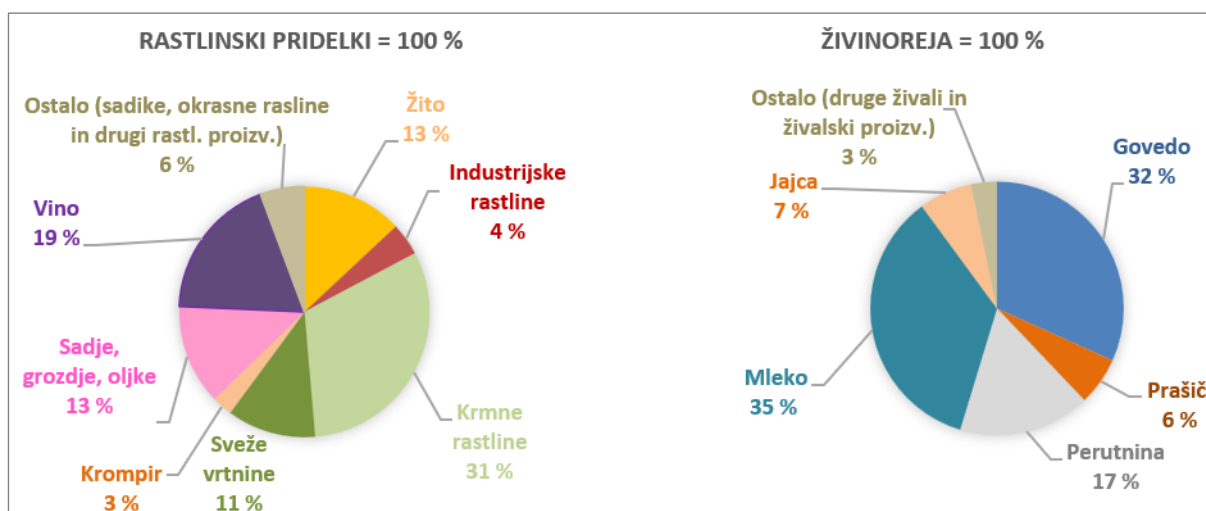

Vir: SURS, preračuni KIS

Struktura vrednosti – K vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov v letu 2025 je rastlinska pridelava prispevala 50 % (vredna je bila 847 milijonov EUR, kar je 4 % manj kot v letu prej). Preostalih 50 % je prispevala živinoreja (vredna je bila 835 milijonov EUR, kar je 14 % več kot v letu 2024 in tudi opazno nad dolgoletnim povprečjem). Živinoreja je prvič doslej dosegla polovico vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov; v dolgoletnem povprečju je njen delež znašal približno 45 %.

Če rastlinsko pridelavo in živinorejo obravnavamo skupaj, so v letu 2025 polovico vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov prispevale prireja mleka (17 % oz. 294 mio EUR), prireja govejega mesa (16 % oz. 265 mio EUR) in krmne rastline (16 % oz. 266 mio EUR).

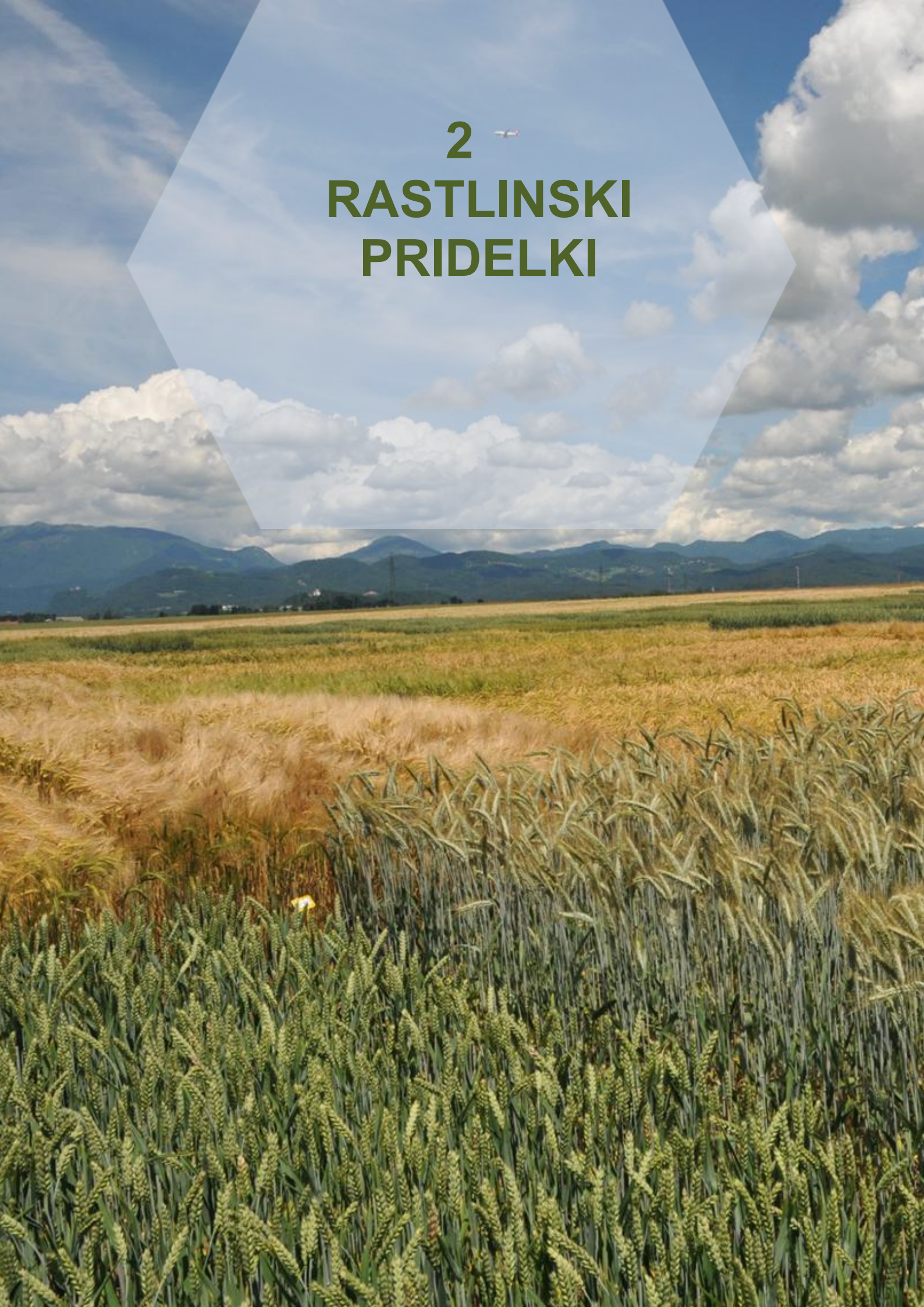
Slika 2: Struktura rastlinske pridelave in živinoreje po vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov; 2025

Vir: SURS, preračuni KIS

2 RASTLINSKI PRIDELKI

2.1 Žito

Vrednost proizvodnje – Žito k vrednosti kmetijske pridelave od leta 2013 prispeva od najmanj 6,3 % v letu 2018 do največ 10,6 % v letu 2022. Prispevek žita k vrednosti rastlinskih pridelkov pa je bil v obdobju 2013–2025 od 10,8 % do 19,8 %, pri čemer je bil največji v letu 2022. V letu 2025 je bil prispevek žita med manjšimi in je znašal 13,0 %.

Struktura kmetijskih gospodarstev – V letu 2023 je bila izvedena zadnja vzorčna raziskava strukture kmetijskih gospodarstev¹. Po podatkih popisa se je v Sloveniji v letu 2023 s pridelavo žita ukvarjalo dobrih 22 tisoč KMG, kar je skoraj polovica vseh kmetijskih gospodarstev v Sloveniji. V Sloveniji je povprečna površina žit na evropsko primerljivih KMG (KMG nad pragom) v letu 2023 obsegala 4,5 ha, na ravni EU-27 pa v povprečju 17,5 ha oziroma skoraj štirikrat toliko. Po vrstah žita je večja koncentracija pridelave v Sloveniji opazna pri pšenici in koruzi s 2,9 ha/KMG, medtem ko je povprečna površina ječmena v povprečju pomembno manjša (1,8 ha/KMG). Na ravni EU-27 v povprečju na KMG pridelujejo 5,0-krat toliko pšenice in pire, 2,5-krat toliko koruze za zrnje in kar 6,7-krat toliko ječmena kot v Sloveniji.

Preglednica 1: Kmetijska gospodarstva s pridelavo žita; 2010, 2020 in 2023

	2010	2020	2023	Indeks 2023/20	2010	2020	2023	Indeks 2023/20
	Žito				Pšenica in pira			
Število kmetijskih gospodarstev	30.570	23.440	22.170	94,6	16.580	9.740	9.710	99,7
- delež v vseh KMG (%)	53,2	43,0	45,7		28,9	17,9	20,0	
Povprečna površina na KMG - Slovenija	3,0	4,0	4,5	112,0	1,9	2,7	2,9	107,4
Povprečna površina na KMG – EU-27	13,2	17,5	17,5	99,7	11,4	14,6	14,7	100,8
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (Slovenija = 1)	4,5	4,4	3,9		6,1	5,4	5,0	
	Koruzza za zrnje				Ječmen			
Število kmetijskih gospodarstev	20.640	15.060	14.190	94,2	16.090	13.330	12.020	90,2
- delež v vseh KMG (%)	35,9	27,6	29,2		28,0	24,4	24,8	
Povprečna površina na KMG - Slovenija	1,7	2,5	2,9	114,8	1,1	1,6	1,8	111,4
Povprečna površina na KMG – EU-27	4,7	7,9	7,1	89,9	8,9	12,1	11,9	98,3
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (Slovenija = 1)	2,8	3,1	2,5		7,9	7,6	6,7	

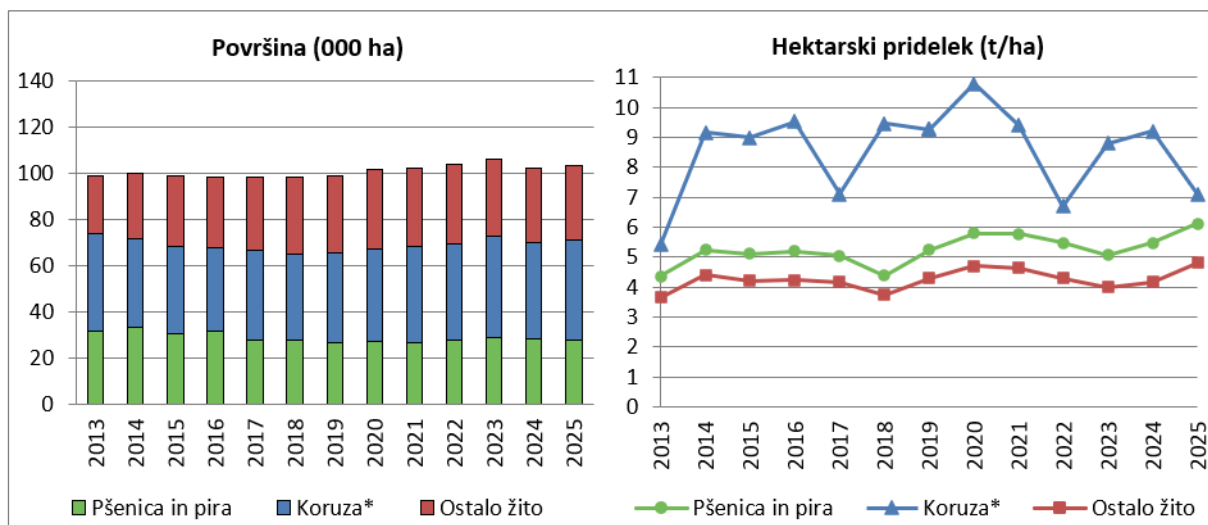
Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Obseg pridelave – Pridelovalna površina žita se je po podatkih letne statistike v letu 2025 povečala za slab odstotek in je bila s 103 tisoč hektarji na ravni povprečja obdobja 2020–2024. V zadnjih petih letih je bilo z žitom v povprečju zasejanih približno 59 % njiv. V letu 2025 je bilo glede na leto 2024 na njivah več koruze za zrnje (+3 %), rži (+9 %), tritikale (+6 %), ovsa (+2 %), prosa (+16 %) in pire (+19 %), manj pa je bilo ječmena (–2 %) in ajde (–4 %). Površina, namenjena pšenici, se v letu 2025 ni opazneje spremenila in je ostala na ravni leta 2024.

¹ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema (t. i. EU-prag za zajem) iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091). Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, tukaj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v preteklih ZP.

Slika 3: Površine in hektarski pridelki žita; 2013–2025

* Koruza za zrnje.

Vir: SURS

Skupni pridelek žita je bil v letu 2025 za 6 % manjši kot v letu prej in ravno za toliko tudi pod povprečjem zadnjega petletnega obdobja (2020–2024). Na manjši skupni pridelek žita je ključno vplival občutni upad hektarskega pridelka koruze za zrnje (–23 %), ki ga je v letu 2025 močno prizadela suša in vroče vremenske razmere. Letina strnih žit pa je bila zelo dobra, hektarski pridelki so bili rekordni pri pšenici, ječmenu, rži in tritikali.

Preglednica 2: Pridelava žita; 2024 in 2025

	Površina (ha)		Indeks 2025/24	Pridelek (t/ha)		Indeks 2025/24	Skupni pridelek (t)		Indeks 2025/24
	2024	2025		2024	2025		2024	2025	
Žito skupaj, od tega:	102.176	103.081	100,9	6,6	6,1	92,8	672.942	630.354	93,7
– pšenica in pira	28.043	28.016	99,9	5,5	6,1	111,7	153.387	171.116	111,6
– koruza za zrnje	41.858	42.982	102,7	9,2	7,1	77,1	384.928	304.852	79,2
– ječmen	20.864	20.398	97,8	4,8	5,6	117,0	100.696	115.212	114,4
– rž	1.077	1.179	109,5	4,1	4,5	109,1	4.415	5.271	119,4
– oves	769	786	102,2	3,2	3,4	106,2	2.434	2.642	108,5
– tritikala	4.863	5.172	106,4	4,7	5,3	112,9	22.901	27.501	120,1

Vir: SURS, preračuni KIS

Odkup – Po podatkih tržnega poročila Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju: ARSKTRP) je bilo v času žetve odkupljenih 101,6 tisoč ton pšenice letine 2025², kar je 20 % več kot v letu prej in največ po letu 2015. Od tega je bilo prevzetih 51,9 tisoč ton krušne pšenice, kar predstavlja 3-odstotno povečanje glede na leto 2024. Delež prevzete krušne pšenice je bil 51 %, kar je osem odstotnih točk manj kot leta prej in med manjšimi do sedaj. Kakovost pšenice, požete med 27. in 35. tednom, se uvršča med slabše v zadnjih letih. Vse vrednosti parametrov, z izjemo sedimentacije in število padanja, so bile pod povprečjem zadnjih petih let.

² Zajema le odkupovalce pšenice, ki so v preteklem letu prevzeli oziroma odkupili več kot 1.000 ton pšenice v času žetve.

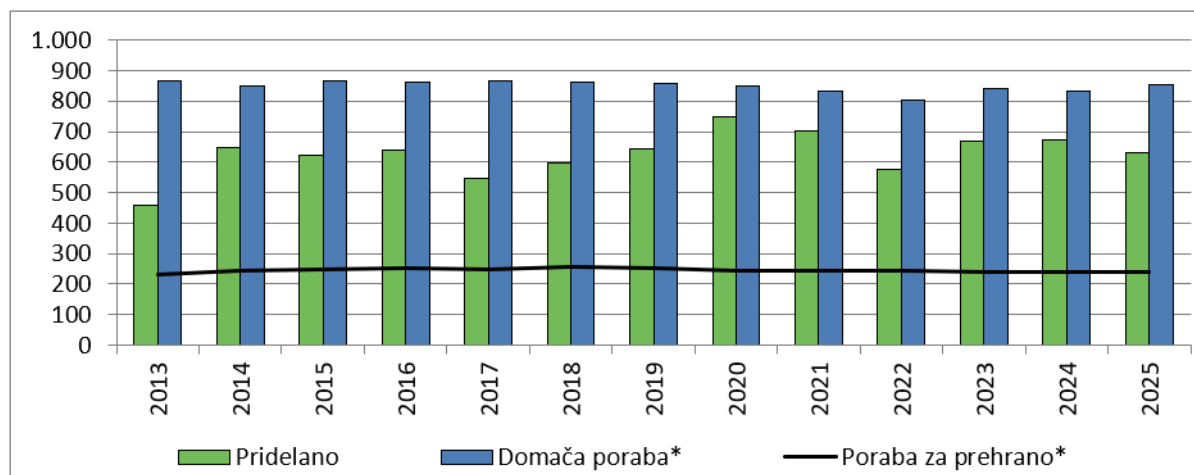
Preglednica 3: Parametri kakovosti pšenice; 2021–2025

	Dejanska kakovost				
	2021	2022	2023	2024	2025
Surove beljakovine (%)	13,2	13,3	12,5	12,9	12,1
Hektolitrska masa (kg/100 l)	79,8	79,2	73,9	76,5	74,7
Število padanja (FN)	327,0	285,1	206,4	325,4	301,7
Sedimentacijska vrednost	44,0	38,0	29,6	41,0	41,2
Vlaga (%)	12,8	12,6	12,1	12,1	11,8
Primesi (%)	3,2	2,5	1,9	2,1	2,0

Vir: MKM, ARSKTRP

Blagovna menjava, poraba in stopnja samooskrbe – V Sloveniji je domača poraba žita vseskozi večja od pridelave. Po letu 2010, ko je domača poraba žita znašala približno milijon ton, je bila v zadnjih dvanajstih letih največja v letu 2015, ko je dosegla 866 tisoč ton, najmanjša pa v letu 2022, ko je znašala 804 tisoč ton. V zadnjih petih letih (2021–2025) se je v povprečju 60 % žita porabilo za krmo, od tega je bilo največ koruze (62 %). Delež pšenice v krmi je bil v povprečju 12-odstoten, v letih od 2021 do 2025 je bil najmanjši delež pšenice v porabljeni krmi leta 2021 (9 %), največji pa v letu 2022 (15 %). Za prehrano se je v enakem obdobju v povprečju porabilo 29 % žita, kjer ima v strukturi porabe za prehrano s 86 % največji delež pšenica.

Slika 4: Pridelava in poraba žita skupaj (000 t; ekvivalent zrnja); 2013–2025

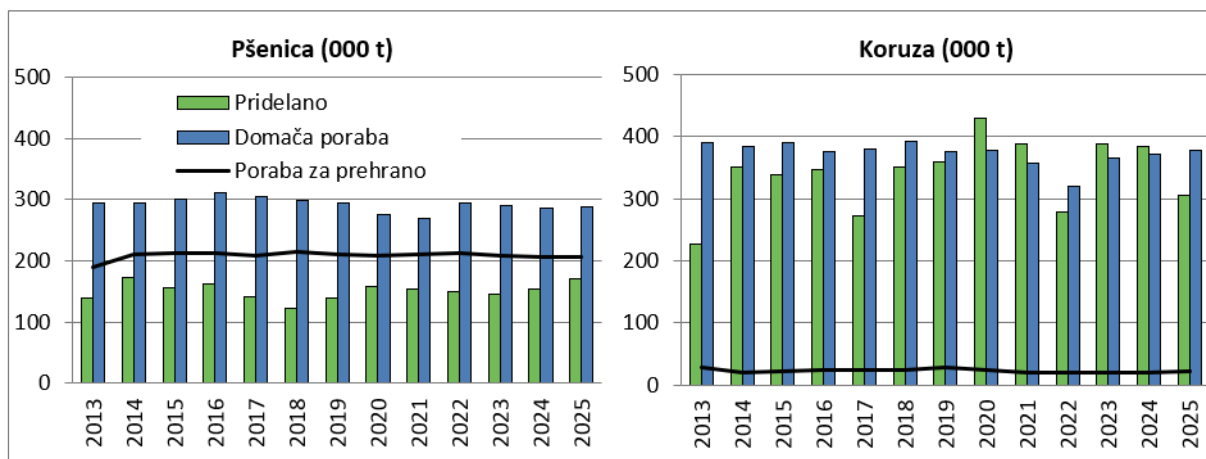
* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, KIS

Po ocenah na podlagi začasnih podatkov je bila leta 2025 domača poraba žita 853 tisoč ton, kar je nekoliko več kot leta 2024 (+2 %) in tudi nad ravno povprečja obdobja 2020–2024 (+3 %). Poraba koruze se je povečala za 2 %, pšenice za 1 % ter ječmena za 7 %. Poraba žita za krmo je bila večja za 3 %, poraba žita za prehrano pa je ostala na ravni leta 2024. Na večjo porabo žita za krmo je vplivala večja poraba koruze za zrnje (+2 %) in ječmena (+5 %), medtem ko se je poraba pšenice za krmo ponovno zmanjšala (–1 %).

Slika 5: Pridelava in poraba pšenice in koruze (000 t; ekvivalent zrnja); 2013–2025*

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, KIS

Zunanja trgovina z žitom ima trend dolgoletne rasti, z izrazitim povečanjem v letih 2020 in 2021, ki je bilo posledica pospešenega izvoza, medtem ko se je trend uvoza v teh dveh letih umirjal.

Preglednica 4: Izvoz in uvoz žita v obliki zrnja; 2021–2025

	Izvoz (t)					Uvoz (t)				
	2021	2022	2023	2024	2025*	2021	2022	2023	2024	2025*
Žito skupaj z rižem (zrnje), od tega:	469.664	296.218	277.182	335.079	299.651	380.377	358.763	441.459	382.303	424.498
– pšenica	99.437	78.712	95.383	111.471	94.140	117.671	138.422	214.631	140.486	196.312
– ječmen	22.558	19.011	10.570	13.888	10.510	23.226	19.682	19.375	21.584	17.553
– koruza	341.326	194.389	167.025	204.495	189.212	222.882	182.942	189.810	201.540	193.924
– riž	2.293	2.424	2.239	2.256	2.164	8.920	9.346	9.552	9.660	9.603

* Začasni podatki.

Vir: SURS, preračuni KIS

V zadnjih petih letih (2020–2024) je Slovenija letno uvozila v povprečju 550 tisoč ton žita v obliki zrnja, moke in predelanih proizvodov, od tega približno 70 % v obliki zrnja (386 tisoč ton). V letu 2025 je bilo po začnih podatkih uvoženih 590 tisoč ton žita, od tega 424 tisoč ton (72 %) v obliki zrnja. Od tega je bilo uvoženih 304 tisoč ton pšenice (zrnje: 196 tisoč ton ali 65 %), 227 tisoč ton koruze (zrnje: 194 tisoč ton ali 85 %) ter 47 tisoč ton ječmena (zrnje: 18 tisoč ton ali 37 %). Uvoz žita je bil 7 % nad povprečjem zadnjih petih let (2020–2024), v primerjavi z letom prej je bil večji za 8 %.

V letu 2025 je bil izvoz žita zaradi slabe letine manjši kot v letu prej (–11 %) in tudi podpovprečen glede na obdobje 2020–2024. Po začnih podatkih je bilo v letu 2025 izvoženih 350 tisoč ton žita, od tega 300 tisoč ton v obliki zrnja. Po vrstah je bilo izvoženo 194 tisoč ton koruze (–12 %), od tega 189 tisoč ton v obliki zrnja, 139 tisoč ton pšenice (–11 %), od tega v zrnju 94 tisoč ton, in 11 tisoč ton ječmena (–25 %), od tega 93 % v zrnju. V obliki zrnja se je v letu 2025 izvozilo 86 % žita, kar je manj kot v povprečju obdobja 2020–2024, ki vključuje tudi leto 2021, ko se je v obliki zrnja (92 %) zaradi visokih cen takoj po žetvi, izvozilo največ žita do sedaj.

Po začnih podatkih je bila v letu 2025 stopnja samooskrbe z žitom 74-odstotna, kar je za 7 odstotnih točk pod povprečjem zadnjega petletnega obdobja (2020–2024), v katerem sta bili zabeleženi tudi dve najvišji stopnji samooskrbe z žitom do zdaj (leta 2020: 88 %; leta

2021: 84 %). Na znižanje stopnje samooskrbe z žitom v letu 2025 je najpomembneje vplivala opazno manjša pridelava (predvsem koruze za zrnje) ob nekoliko večji domači porabi. Stopnji samooskrbe s pšenico (59 %) in ječmenom (81 %) sta bili višji kot leta 2024, medtem ko je bila stopnja samooskrbe s koruzo za zrnje najnižja po letu 2018 (81 %). Stopnja samooskrbe je bila po začasni podatkih glede na povprečje obdobja 2020–2024 pri pšenici višja za 5 odstotnih točk, pri koruzi za zrnje pa nižja za 23 odstotnih točk.

Preglednica 5: Poraba žita na prebivalca in stopnja samooskrbe z žitom; 2021–2025

	Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)					Stopnja samooskrbe (%)				
	2021	2022	2023	2024	2025*	2021	2022	2023	2024	2025*
Žito skupaj:	86,1	85,7	83,3	84,3	83,6	84,1	71,7	79,3	80,7	73,9
– pšenica	74,0	74,1	72,7	71,9	71,5	57,5	51,0	50,0	53,6	59,2
– koruza	6,9	6,3	6,3	6,4	7,3	109,1	86,5	106,2	103,4	80,6
– ječmen	0,8	0,8	0,8	0,7	0,9	73,5	78,7	70,5	75,6	80,6

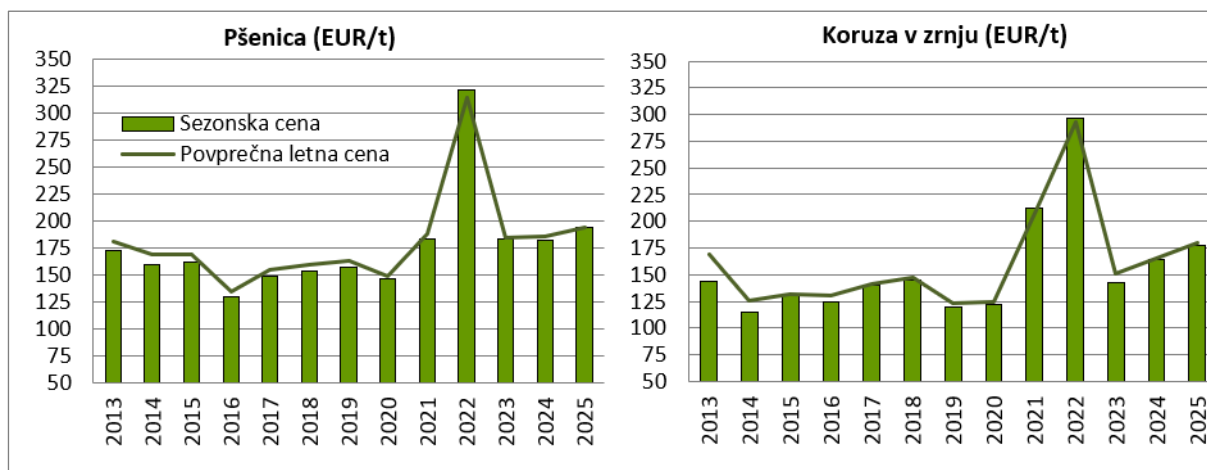
* Začasni podatki.

Vir: SURS, KIS

Razpoložljiva količina pšenice (v ekvivalentu moke) za prehrano na prebivalca je bila v letu 2025 s 71 kg za približno 1 % manjša kot v letu prej in za 2 % pod povprečjem zadnjega petletnega obdobja (2020–2024: 73 kg).

Cene, stroški in osnovni ekonomski kazalci – Cene žita v Sloveniji sledijo cenam na svetovnem trgu, nanje pa v manjši meri vplivajo tudi razmere na trgih sosednjih držav in v regiji. Odkupne cene žita v Sloveniji so se po letu 2022, ko so dosegle rekordno raven, izrazito znižale. V letu 2025 pa so bile v povprečju na malenkost višji ravni kot v letu 2024.

Slika 6: Odkupne cene pšenice in koruze; 2013–2025

Vir: SURS, preračuni KIS

Po podatkih SURS je bila povprečna letna odkupna cena pšenice s 194,2 EUR/t za 4 % višja kot leto prej, še vedno pa je bila 5 % pod povprečjem obdobja zadnjih petih let (2020–2024). V mesecih najvišjega odkupa (julij–september) letine 2025 je bila odkupna (sezonska) cena pšenice 193,3 EUR/t oziroma za 6 % višja kot v enakem obdobju leta 2024. Zelo podobno so se gibale tudi odkupne cene ječmena, ki so se na letni ravni zvišale za 5 %. Nekoliko višja rast odkupnih cen je bila zabeležena pri koruzi za zrnje, za katero so pridelovalci leta 2025 v povprečju dobili 179,9 EUR/t, kar je 8 % več kot v letu 2024.

Od leta 2023, ko so se začele izvajati intervencije iz SN 2023–2027, so pridelovalci upravičeni do osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost, ki se dodeli za vse upravičene hektare

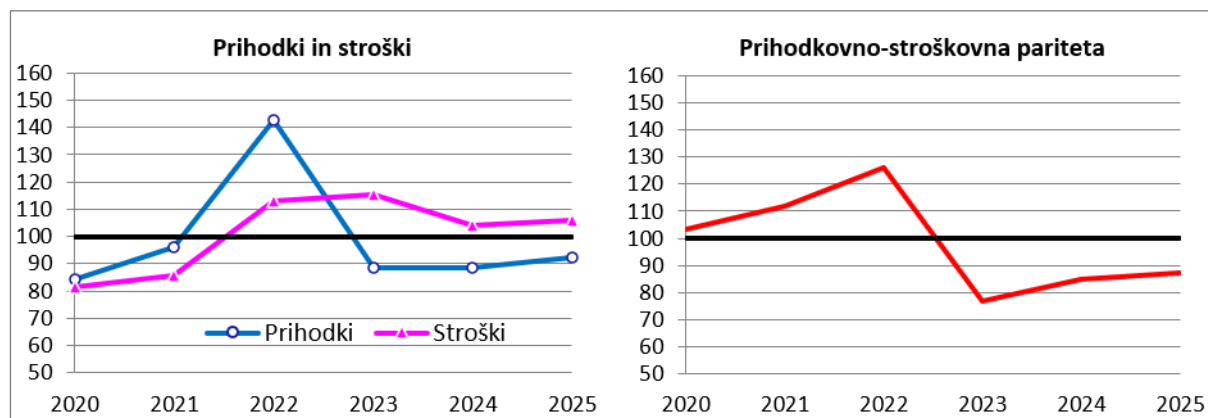

(načrtovani znesek 184,20 EUR/ha) ter dopolnilne dohodkovne podpore za trajnostnost (načrtovani znesek 27,38 EUR/ha), ki se dodeli za prvih 8,2 ha površin, ob izpolnjevanju zahtevanih pogojev. Pridelovalci žita so od leta 2006 upravičeni do regresiranja zavarovanja pridelka, ki od leta 2023 znaša 60 %.

Ekonomske razmere pri pridelavi žita so se v letu 2025 v povprečju zaradi zvišanja odkupnih cen pšenice, ječmena in koruze za zrnje izboljšale. Stroški pridelave letine 2025 so se v primerjavi z letom prej nekoliko povišali, vendar njihova rast ni presegla rasti odkupnih cen. Na podlagi modelnih kalkulacij, ki veljajo za čas spravila letine pri nespremenjenem pridelku in enaki tehnologiji ter ne upoštevajo stroškov skladiščenja, ocenjujemo, da so se skupni stroški pridelave pšenice zvišali za 2 %. Odkupna cena pšenice po podatkih SURS (julij–september) pa je bila v času spravila letine 2025 za 6 % višja (193 EUR/t). Proračunske podpore so v letu 2025 ostale podobne kot v letu 2024. Ocenjujemo, da se je vrednost pridelave (tržna vrednost in proračunske podpore) pri pšenici v primerjavi z letom prej zvišala za 5 %, še vedno pa je ostala 7 % pod povprečjem zadnjih petih let (2020–2024).

Modelno ocenjeni stroški pridelave pšenice letine 2025 so se v povprečju zvišali za 2 %. Višje kot v letu prej so bile cene gnojil (+8 %), na približno podobni ravni pa so ostali stroški najetih strojnih storitev (setev, kombajniranje, sušenje) in zavarovanja pridelka. Nižji kot v letu 2024 so bili stroški certificiranega semena (–2 %), stroški sredstev za varstvo rastlin (–7 %) ter zaradi nižjih cen goriva stroški domačih strojnih storitev (–2 %). Stroški domačega dela, ocenjeni na podlagi povprečne plače v Sloveniji, so se povišali za 5 %.

Slika 7: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi pšenice (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Ocenjujemo, da so se pri 2-odstotnem zvišanju stroškov pridelave in 6-odstotni rasti odkupnih cen in podobnih proračunskih podporah, cenovno-stroškovna razmerja pri pridelavi pšenice v letu 2025 nekoliko izboljšala. Cenovno-stroškovna pariteta se je zvišala za 2 odstotni točki, pri tem pa ostaja za več kot desetino pod povprečjem zadnjih petih let (2020–2024).

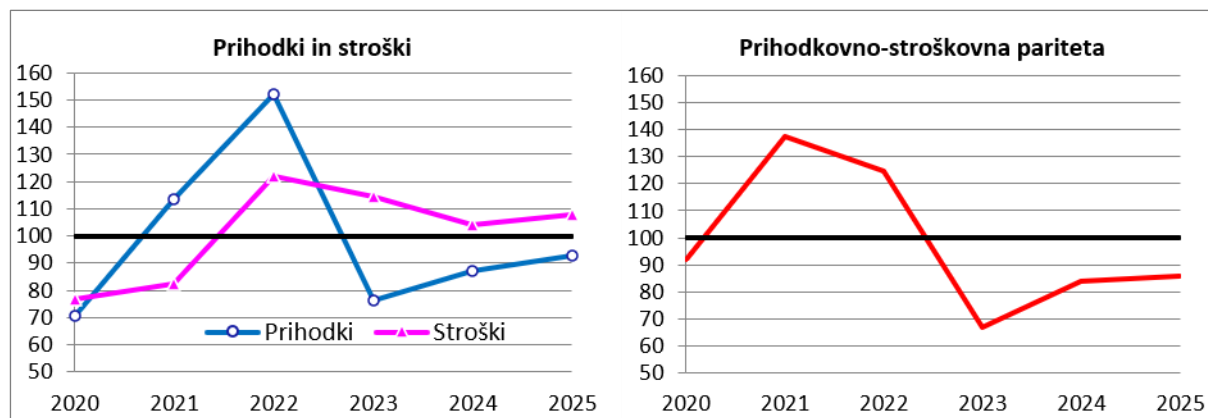
Na podlagi modelov ocenjujemo, da so bile ekonomske razmere za pridelavo pšenice in ječmena v letu 2025 nekoliko boljše kot v izrazito slabih letih 2023 in 2024. Razkorak med stroški pridelave in vrednostjo pridelave, ki je zaznan po letu 2022, se je v letu 2025 sicer umiril, vendar še vedno ostaja velik. Ekonomski rezultati pri pridelavi pšenice so pod povprečjem obdobja 2020–2024 in med slabšimi do sedaj.

Ekonomski položaj tržnih pridelovalcev koruze v Sloveniji je bil, podobno kot pri strnem žitu, v letu 2025 nekoliko boljši kot v letu prej, vendar še vedno med slabšimi v zadnjem obdobju.

Podatki SURS kažejo, da so bile odkupne cene koruze ob spravilu letine 2025 za 7 % višje kot v enakem obdobju leta 2024. Stroški pridelave koruze za zrnje, ocenjeni na podlagi modelnih kalkulacij, pa so se v tem obdobju povišali za 4 %. Višji so bili stroški gnojil (+14 %), stroški semena (+2 %), stroški FFS (+6 %) in stroški domačega dela, ocenjeni na podlagi povprečne plače v Sloveniji (+5 %). Nižji kot v letu 2024 so bili zaradi nižjih cen goriva stroški domačih strojnih storitev (−2 %), na podobni ravni pa so ostali stroški najetih storitev (sušenje in kombajniranje) in zavarovanja pridelka.

Slika 8: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi koruze za zrnje (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Rast odkupnih cen koruze v jesenskem času (+7 %) je ob sočasnem rahlem zvišanju stroškov pridelave (+4 %) ob približno enakih proračunskih podporah vplivala na izboljšanje cenovno-stroškovnih razmerij. Cenovno-stroškovna pariteta (razmerje med košarico cen inputov in vrednostjo pridelave pri enakem pričakovanem pridelku) se je v letu 2025 izboljšala, vendar ostaja pod povprečjem obdobja 2020–2024. Ocenjujemo, da so bili v povprečju ekonomski rezultati pridelovalcev koruze v letu 2025, ob slabši letini, na približno enaki ravni kot v letu 2024 in pri tem slabši od povprečja.

2.1.1 Površina in pridelek žita

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POVRŠINA (ha)														
Osnovna površina	97.830	98.293	96.975	95.508	95.193	95.004	95.723	97.634	97.860	99.298	102.712	98.249	99.222	101,0
Pospravljena površina	98.972	99.884	98.955	98.355	98.461	98.246	98.624	101.499	102.052	103.553	106.073	102.176	103.081	100,9
Pšenica in pira	31.759	33.124	30.734	31.461	28.017	27.823	26.727	27.286	26.785	27.564	28.705	28.043	28.016	99,9
Rž	1.489	1.640	1.236	970	1.081	1.301	1.178	839	640	801	1.018	1.077	1.179	109,5
Ječmen	17.314	18.482	20.110	19.184	20.369	20.994	21.139	22.207	21.863	22.546	21.947	20.864	20.398	97,8
Oves	1.203	1.364	1.506	1.332	1.448	1.245	1.207	950	1.195	1.011	871	769	786	102,2
Koruzza za zrnje	41.857	38.331	37.743	36.388	38.290	37.079	38.883	39.829	41.402	41.562	44.253	41.858	42.982	102,7
Tritikala	3.490	4.229	4.491	5.288	5.032	5.668	5.804	5.590	5.152	5.171	5.184	4.863	5.172	106,4
Proso	169	229	491	399	347	454	277	356	418	312	240	345	401	116,2
– glavni posevek	67	105	264	78	83	155	99	122	114	70	123	182	147	80,8
– strniščni posevek	102	124	227	321	264	299	178	234	304	242	117	163	254	155,8
Ajda	1.401	1.979	2.435	3.127	3.647	3.475	3.187	4.279	4.318	4.430	3.761	4.221	4.047	95,9
– glavni posevek	362	512	682	601	643	532	464	648	430	418	517	457	442	96,7
– strniščni posevek	1.039	1.467	1.753	2.526	3.004	2.943	2.723	3.631	3.888	4.012	3.244	3.764	3.605	95,8
Drugo žito	290	506	209	206	230	207	222	163	279	156	94	136	100	73,5
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Žito skupaj	4,6	6,5	6,3	6,5	5,6	6,1	6,5	7,4	6,9	5,6	6,3	6,6	6,1	92,8
Pšenica in pira	4,4	5,2	5,1	5,2	5,0	4,4	5,2	5,8	5,8	5,5	5,1	5,5	6,1	111,7
Rž	3,4	4,1	3,8	4,1	4,1	3,5	3,8	4,1	4,0	4,0	3,6	4,1	4,5	109,1
Ječmen	4,0	4,9	4,6	4,8	4,8	4,2	4,8	5,5	5,4	5,0	4,6	4,8	5,6	117,0
Oves	2,6	3,3	3,3	3,2	3,2	2,7	3,3	3,4	3,4	3,1	2,9	3,2	3,4	106,2
Koruzza za zrnje	5,4	9,1	9,0	9,5	7,1	9,5	9,3	10,8	9,4	6,7	8,8	9,2	7,1	77,1
Tritikala	3,6	4,7	4,7	4,7	4,6	4,2	4,6	5,1	5,1	4,9	4,2	4,7	5,3	112,9
Proso	1,1	1,8	1,7	1,3	1,1	1,3	1,3	1,4	1,2	1,0	1,3	1,2	0,9	76,7
– glavni posevek	1,2	2,3	2,3	1,8	1,4	1,7	1,9	1,9	1,8	1,5	1,9	1,4	1,3	93,0
– strniščni posevek	1,1	1,4	1,0	1,2	0,9	1,1	0,9	1,1	1,0	0,9	0,7	1,0	0,7	71,2
Ajda	0,8	0,8	1,0	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,9	0,7	0,7	0,7	0,7	100,7
– glavni posevek	0,7	0,9	1,2	1,1	0,8	1,1	1,0	1,0	1,0	0,8	1,0	0,9	1,0	109,4
– strniščni posevek	0,8	0,7	0,9	0,9	0,8	0,9	0,7	0,8	0,8	0,7	0,6	0,7	0,7	99,2
Drugo žito	4,0	4,3	6,0	2,8	2,9	4,3	4,0	2,5	3,1	1,6	4,0	5,0	4,1	82,3
PRIDELEK (t)														
Žito skupaj	457.339	648.887	624.047	638.064	546.994	596.663	641.739	749.691	700.546	576.187	666.888	672.942	630.354	93,7
Pšenica in pira	138.235	173.245	157.058	163.165	140.961	121.900	139.811	158.182	154.451	150.754	145.416	153.387	171.116	111,6
Rž	5.012	6.737	4.658	3.978	4.415	4.542	4.479	3.460	2.529	3.206	3.674	4.415	5.271	119,4
Ječmen	69.303	89.700	93.174	91.653	97.929	88.057	102.480	122.177	119.132	112.455	101.046	100.696	115.212	114,4
Oves	3.107	4.448	5.023	4.327	4.641	3.397	4.033	3.229	4.120	3.159	2.510	2.434	2.642	108,5
Koruzza za zrnje	226.634	350.583	338.712	346.211	272.177	350.489	360.357	429.846	388.830	277.818	389.033	384.928	304.852	79,2
Tritikala	12.641	20.068	20.934	24.719	22.923	23.572	26.892	28.255	26.389	25.149	21.969	22.901	27.501	120,1
Proso	189	412	835	532	368	584	354	495	520	318	317	427	381	89,1
– glavni posevek	78	238	597	138	119	259	186	226	209	106	231	260	195	75,1
– strniščni posevek	111	174	238	394	249	325	168	269	311	212	86	167	185	110,9
Ajda	1.052	1.523	2.399	2.899	2.909	3.225	2.456	3.639	3.720	3.083	2.549	3.075	2.968	96,5
– glavni posevek	238	466	830	657	540	577	450	664	417	337	492	433	458	105,8
– strniščni posevek	814	1.057	1.569	2.242	2.369	2.648	2.006	2.975	3.303	2.746	2.057	2.642	2.510	95,0
Drugo žito	1.166	2.171	1.254	580	671	897	877	408	855	245	374	679	411	60,5

Vir: SURS, preračuni KIS

2.1.2 Uradno potrjena pridelava žita za seme

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POTRJENA POVRŠINA (ha)														
Žito, skupaj	1.177	1.131	880	959	788	881	924	921	729	848	886	901	803	89,2
Pšenica	722	641	502	507	338	367	420	429	303	449	466	434	383	88,1
Rž	11	33	40	—	—	34	15	—	—	—	—	—	—	—
Ječmen	329	303	205	245	220	265	307	311	240	270	275	289	282	97,6
Oves	17	17	7	26	37	35	44	34	19	12	19	29	32	109,9
Koruza	42	23	9	21	17	15	19	13	—	13	1	2	2	106,1
Tritikala	55	49	61	67	37	58	55	58	55	25	44	65	57	88,0
Proso	0	19	2	—	9	18	5	10	10	9	5	12	5	44,3
Ajda	:	47	55	93	130	90	60	66	102	70	76	69	42	60,9
POTRJENI PRIDELEK (t)														
Žito, skupaj	6.409	6.501	5.224	5.826	4.084	4.396	5.655	5.929	4.232	4.530	4.513	4.748	5.077	106,9
Pšenica	4.225	3.902	3.161	3.116	2.115	2.072	2.768	2.963	2.032	2.706	2.698	2.635	2.580	97,9
Rž	41	185	177	—	—	146	54	—	—	—	—	—	—	—
Ječmen	1.756	1.915	1.365	1.433	1.516	1.530	2.188	2.252	1.620	1.599	1.489	1.653	1.951	118,0
Oves	46	84	24	749	99	89	122	151	86	41	63	104	193	186,0
Koruza	40	71	31	63	25	81	76	34	—	38	2	3	2	53,6
Tritikala	301	280	392	392	234	337	385	458	353	103	211	305	281	92,2
Proso	0	26	5	—	18	42	12	25	20	2	5	20	6	30,4
Ajda	—	38	70	73	79	99	50	46	121	41	45	28	64	228,3

: ni podatka.

— ni pojava.

Vir: KIS (Služba za uradno potrjevanje semenskega in sadilnega materiala kmetijskih rastlin) in UVHVVR (2016–2023)³

2.1.3 Odkup žita (t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Pšenica, brez semenske	64.573	82.178	74.420	50.035	84.367	45.502	77.415	85.272	88.903	66.354	60.431	90.616	81.574	90,0
Ječmen, krmni	5.479	6.429	10.559	9.810	14.312	12.479	18.948	25.480	29.406	25.103	20.383	19.991	21.366	106,9
Koruza za zrnje, brez semenske	42.610	84.358	83.852	81.658	79.221	119.771	128.207	137.233	159.097	134.041	138.649	140.749	144.772	102,9

Vir: SURS

³ <https://www.gov.si teme/uradno-potrjevanje-in-naknadna-kontrola-semenskega-materiala/>

2.1.4 Bilanca proizvodnje in porabe žita (ekvivalent zrnja; 000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Pridelano	457,3	648,6	624,0	638,1	547,0	596,7	641,7	749,7	700,5	576,2	666,9	672,9	630,4	93,7
Začetne zaloge	687,0	630,0	770,8	775,0	810,3	750,8	757,8	726,8	699,9	598,8	554,8	668,4	659,3	98,6
Uvoz	492,4	511,7	478,0	492,8	568,8	589,5	534,7	518,4	542,5	520,8	618,1	547,6	590,1	107,8
Izvoz	171,1	172,5	231,7	234,5	309,7	315,4	350,0	445,9	510,9	337,4	330,2	395,4	350,2	88,6
Končne zaloge	630,0	770,8	775,0	810,3	750,8	757,8	726,8	699,9	598,8	554,8	668,4	659,3	676,4	102,6
Domača poraba	835,6	847,2	866,1	861,0	865,7	863,7	857,4	849,2	833,2	803,7	841,2	834,2	853,3	102,3
– krma	529,3	497,8	516,8	516,3	534,2	520,3	515,5	508,1	492,0	468,0	510,5	508,1	522,6	102,9
– seme	17,8	18,7	18,6	18,8	18,3	18,5	18,2	18,8	18,5	18,9	19,0	18,5	18,5	100,1
– industrijski nameni	32,0	37,8	38,7	36,2	36,7	40,6	44,6	49,1	53,3	48,9	42,3	39,4	43,5	110,5
– izgube	25,3	46,9	42,6	39,1	26,5	29,1	27,6	29,0	24,5	23,8	31,6	27,9	27,7	99,3
– poraba za prehrano	231,2	245,9	249,4	250,6	249,9	255,2	251,6	244,3	244,8	244,0	237,9	240,3	240,9	100,2
Poraba za prehrano**	170,8	182,7	185,4	185,8	185,8	189,8	185,6	180,7	181,4	180,7	176,7	179,3	178,1	99,3
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)	83,0	88,6	89,9	90,0	89,9	91,7	88,8	86,1	86,1	85,7	83,3	84,3	83,6	99,1
Stopnja samooskrbe (%)	54,7	76,6	72,1	74,1	63,2	69,1	74,8	88,3	84,1	71,7	79,3	80,7	73,9	

* Začasni podatki.

** V ekvivalentu moke.

Vir: SURS, KIS

2.1.5 Bilanca proizvodnje in porabe pšenice (ekvivalent zrnja; 000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Pridelano	138,2	173,2	157,1	163,2	141,0	121,9	139,8	158,2	154,5	150,8	145,4	153,4	171,1	111,6
Začetne zaloge	204,6	187,4	212,0	206,4	220,2	191,8	159,1	171,8	146,4	112,2	93,8	143,4	98,9	69,0
Uvoz	214,4	219,2	228,4	255,8	265,7	271,7	265,1	213,8	214,5	240,1	325,8	243,6	304,2	124,9
Izvoz	74,7	74,1	89,5	94,3	130,1	128,2	97,0	120,8	134,6	113,6	130,7	155,2	138,7	89,4
Končne zaloge	187,4	212,0	206,4	220,2	191,8	159,1	171,8	146,4	112,2	93,8	143,4	98,9	146,7	148,3
Domača poraba	295,2	293,8	301,5	310,9	304,9	298,1	295,3	276,5	268,7	295,6	291,0	286,2	288,9	100,9
– krma	87,7	64,8	71,4	79,8	79,8	67,7	68,7	54,2	43,5	68,1	65,6	65,5	64,9	99,2
– seme	9,5	9,9	9,2	9,4	8,4	8,3	8,0	8,2	8,0	8,3	8,6	8,4	8,4	99,9
– industrijski nameni	0,02	0,02	0,02	0,04	0,02	0,06	0,13	0,04	0,01	0,06	0,02	0,03	0,04	121,6
– izgube	7,5	8,8	8,0	9,1	7,3	7,1	8,3	6,6	5,8	7,1	8,8	6,1	9,1	149,3
– poraba za prehrano	190,4	210,3	212,8	212,6	209,4	214,9	210,2	207,5	211,3	212,0	208,0	206,2	206,4	100,1
Poraba za prehrano**	140,5	155,5	157,4	157,2	154,7	159,0	154,6	153,2	155,9	156,3	154,2	152,8	152,3	99,7
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)	68,2	75,4	76,3	76,1	74,9	76,8	74,0	72,9	74,0	74,1	72,7	71,9	71,5	99,4
Stopnja samooskrbe (%)	46,8	59,0	52,1	52,5	46,2	40,9	47,3	57,2	57,5	51,0	50,0	53,6	59,2	

* Začasni podatki. ** V ekvivalentu moke.

Vir: SURS, KIS

2.1.6 Bilanca proizvodnje in porabe koruze (ekvivalent zrnja; 000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Pridelano	226,6	350,6	338,7	346,2	272,2	350,5	360,4	429,8	388,8	277,8	389,0	384,9	304,9	79,2
Začetne zaloge	328,3	295,3	383,5	384,3	397,2	367,6	403,9	355,3	345,8	283,4	251,7	320,4	355,3	110,9
Uvoz	221,7	214,0	181,3	175,3	229,3	247,6	208,7	240,1	252,1	211,9	229,4	241,8	227,4	94,0
Izvoz	90,1	91,2	129,4	132,3	151,2	168,9	240,8	301,0	346,8	200,4	183,4	219,7	194,3	88,4
Končne zaloge	295,3	383,5	384,3	397,2	367,6	403,9	355,3	345,8	283,4	251,7	320,4	355,3	315,1	88,7
Domača poraba	391,2	385,3	389,8	376,3	380,0	392,8	376,9	378,5	356,5	321,0	366,3	372,1	378,1	101,6
– krma	339,5	322,7	326,7	315,9	329,9	339,5	321,7	325,5	308,2	276,0	315,0	319,5	326,2	102,1
– seme	2,2	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	2,2	2,3	103,4
– industrijski nameni	8,6	9,4	10,8	10,6	10,8	11,2	12,2	10,7	12,7	13,1	12,8	14,5	14,9	103,0
– izgube	13,5	32,1	28,9	24,2	13,6	16,7	13,5	16,2	12,7	10,9	17,4	16,3	12,5	76,4
– poraba za prehrano	27,4	18,9	21,5	23,6	23,6	23,3	27,3	24,0	20,9	19,0	19,0	19,6	22,2	113,4
Poraba za prehrano**	19,2	13,2	15,0	16,5	16,5	16,3	19,1	16,8	14,6	13,3	13,3	13,7	15,5	113,4
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)	9,3	6,4	7,3	8,0	8,0	7,9	9,2	8,0	6,9	6,3	6,3	6,4	7,3	113,2
Stopnja samooskrbe (%)	57,9	91,0	86,9	92,0	71,6	89,2	95,6	113,6	109,1	86,5	106,2	103,4	80,6	

* Začasni podatki. ** V ekvivalentu moke.

Vir: SURS, KIS

2.1.7 Bilanca proizvodnje in porabe ječmena (ekvivalent zrnja; 000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Pridelano	69,3	89,7	93,2	91,7	97,9	88,1	102,5	122,2	119,1	112,5	101,0	100,7	115,2	114,4
Začetne zaloge	121,4	117,2	139,1	148,9	157,4	156,9	157,4	161,9	167,7	165,3	171,0	167,1	167,0	100,0
Uvoz	43,5	62,1	54,7	46,7	57,5	55,3	50,1	51,4	64,0	56,0	50,0	47,5	46,8	98,5
Izvoz	5,2	5,8	11,1	6,1	24,2	13,8	9,0	19,5	23,5	19,8	11,7	15,0	11,3	75,0
Končne zaloge	117,2	139,1	148,9	157,4	156,9	157,4	161,9	167,7	165,3	171,0	167,1	167,0	174,9	104,7
Domača poraba	111,8	124,2	126,9	123,7	131,7	129,1	139,1	148,3	162,0	142,9	143,3	133,2	142,9	107,3
– krma	79,4	85,3	88,3	87,7	95,2	88,8	95,6	97,9	109,3	95,0	102,0	97,0	102,3	105,4
– seme	4,3	4,6	5,0	4,8	5,1	5,2	5,3	5,6	5,5	5,6	5,5	5,2	5,1	97,8
– industrijski nameni	23,4	28,4	27,9	25,5	25,9	29,4	32,2	38,4	40,7	35,8	29,5	24,9	28,6	114,8
– izgube	3,1	4,3	4,1	4,0	4,0	3,7	4,1	4,5	4,5	4,2	4,1	4,0	4,6	113,4
– poraba za prehrano	1,5	1,6	1,5	1,7	1,5	1,9	1,9	1,9	2,1	2,3	2,3	2,1	2,4	115,6
Poraba za prehrano**	1,1	1,2	1,2	1,3	1,1	1,4	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7	1,6	1,8	115,6
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,7	0,9	115,4
Stopnja samooskrbe (%)	62,0	72,2	73,4	74,1	74,4	68,2	73,7	82,4	73,5	78,7	70,5	75,6	80,6	

* Začasni podatki. ** V ekvivalentu moke.

Vir: SURS, KIS

2.1.8 Odkupne in institucionalne cene žita

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Povprečna letna odkupna cena (EUR/t)														
Pšenica, brez semenske	181,0	169,1	168,3	133,8	154,0	159,4	163,2	148,0	187,8	314,9	184,1	186,1	194,2	104,4
Ječmen, krmni	177,3	153,3	133,8	133,0	128,8	142,4	137,2	125,4	168,3	278,3	150,9	151,6	159,0	104,9
Koruzna v zrnju, brez semenske	169,2	125,3	131,8	130,6	141,3	146,9	123,7	124,9	207,9	293,4	151,2	165,8	179,9	108,5
Sezonska odkupna cena (EUR/t)														
Pšenica (SURs)*	172,1	159,7	161,4	129,6	149,0	153,2	156,5	145,9	182,7	321,8	183,1	182,0	193,3	106,2
Pšenica (ARSKTRP)**	184,3	164,1	167,5	138,9	152,2	161,4	168,4	153,7	189,1	336,4	196,1	203,1	205,1	101,0
Ječmen, krmni (SURs)*	171,3	153,3	132,7	131,5	126,6	141,3	135,2	124,6	166,6	280,4	143,1	147,6	156,3	105,9
Koruzna v zrnju (SURs)***	144,1	114,5	131,3	124,9	140,1	145,6	119,5	122,3	212,6	296,1	142,4	164,6	177,0	107,5
Intervencijska cena (EUR/t)														
Pšenica, rž, ječmen in koruzna	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	

* Tehtano povprečje odkupnih cen julij–september (SURs).

** Tehtano povprečje odkupnih cen pšenice, ki jih ARSKTRP pošljejo odkupovalci, ki so v preteklem letu odkupili/prevzeli več kot tisoč ton pšenice; podatki za čas žetve.

*** Tehtano povprečje odkupnih cen septembra, oktobra in novembra (SURs).

*** Tehtano povprečje odkupnih cen septembra, oktobra in novembra (SURs).Vir: SURs, ARSKTRP (TIS), MKM, preračuni KIS

2.2 Oljnice

Vrednost proizvodnje – Delež oljnic v vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov se je v letih 2013–2024 gibal med 0,7 % in 1,6 %. V letu 2025 je bil med manjšimi do sedaj, znašal je 0,8 % skupne vrednosti kmetijstva oziroma 1,6 % vrednosti rastlinskih pridelkov.

Struktura kmetijskih gospodarstev – V letu 2023 je bila izvedena zadnja vzorčna raziskava strukture kmetijskih gospodarstev⁴. Agregiranih podatkov o številu KMG s pridelavo oljnic SURS in Eurostat ne objavljata, na voljo pa so podatki o industrijskih rastlinah, med katerimi prevladujejo oljnice. Opazno je nadaljnje zmanjševanje števila KMG s pridelavo industrijskih rastlin, večje spremembe pa so tudi v razširjenosti posameznih vrst. Po podatkih popisa se je v Sloveniji leta 2023 s pridelavo industrijskih rastlin ukvarjalo 4.630 KMG oziroma 10 % KMG, s pridelavo soje 680 KMG, s pridelavo oljne ogrščice 520 KMG oziroma po dober odstotek KMG in s pridelavo sončnic 330 KMG v Sloveniji. V Sloveniji je leta 2023 povprečna površina soje na evropsko primerljivih KMG (KMG nad pragom) obsegala 4,7 ha (EU-27: 9,4 ha), povprečna površina oljne ogrščice 5,8 ha (EU-27: 19,6 ha) in sončnic 1,6 ha (EU-27: 13,8 ha).

Preglednica 6: Kmetijska gospodarstva s pridelavo oljnic; 2010, 2020 in 2023

	2010	2020	2023	Indeks 2023/20	2010	2020	2023	Indeks 2023/20
	Industrijske rastline				Soja			
Število kmetijskih gospodarstev	7.970	4.900	4.630	94,5	70	370	680	183,8
- delež v vseh KMG (%)	13,9	9,0	9,5		0,1	0,7	1,4	
Povprečna površina na KMG - Slovenija	1,6	2,2	2,5	110,0	1,6	4,4	4,7	107,8
Povprečna površina na KMG – EU-27	16,2	16,3	16,2	99,1	9,1	10,5	9,4	89,2
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (Slovenija = 1)	10,2	7,3	6,6		5,8	2,4	2,0	
	Oljna ogrščica in repica				Sončnice			
Število kmetijskih gospodarstev	1.070	520	520	100,0	220	310	330	106,5
- delež v vseh KMG (%)	1,9	1,0	1,1		0,4	0,6	0,7	
Povprečna površina na KMG - Slovenija	4,9	6,3	5,8	93,0	0,9	1,1	1,6	149,2
Povprečna površina na KMG – EU-27	22,2	19,9	19,6	98,2	13,9	15,1	13,8	91,1
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (Slovenija = 1)	4,5	3,2	3,4		15,3	13,8	8,4	

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Obseg pridelave – Po podatkih letne statistike se je pridelovalna površina oljnic v letu 2025 rahlo povečala (+ 2 %), spremembe površine posameznih oljnic pa so bile tudi v letu 2025 zelo različne. Ponovno so se zmanjšale površine oljne ogrščice (–16 %) in drugih oljnic (–14 %), manj je bilo tudi sončnic (–8 %). Na njivah pa je bilo več oljnih buč (+2 %) in opazno več soje (+15 %).

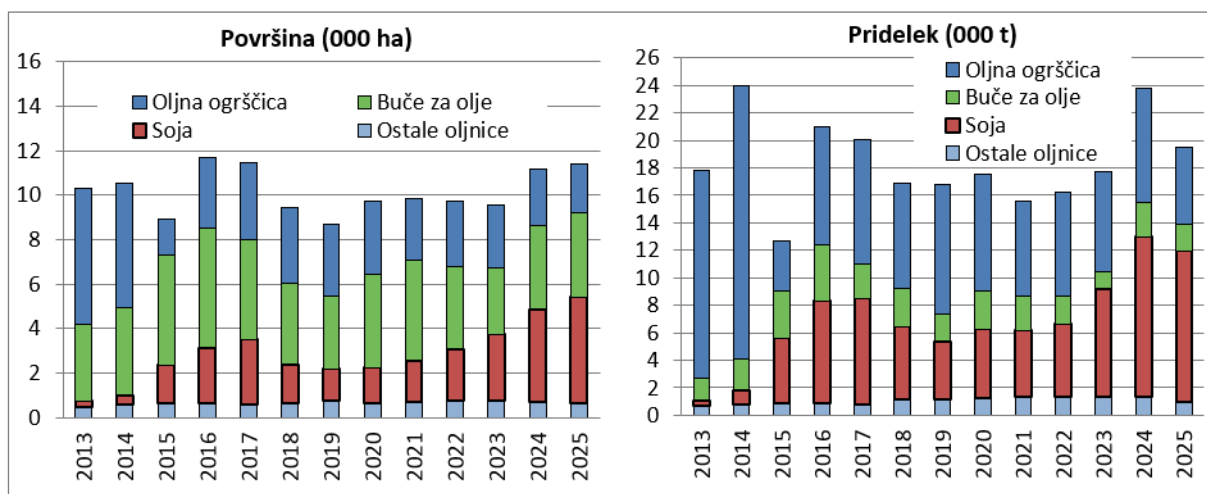
V letih 2021–2025 je bilo med oljnicami na njivah v povprečju 26 % oljne ogrščice, 31 % soje in 36 % oljnih buč, medtem ko sta pred letom 2015 prevladovali oljna ogrščica in oljne buče, ki sta v letih 2010–2014 skupaj obsegali povprečno 94 % pospravljenih površin. Po letu 2015 se je med najpomembnejšimi oljnicami ustalila tudi soja. V letu 2025 je v setveni strukturi oljnic prevladovala soja, ta je obsegala že 42 % površin oljnic, kar je največ do sedaj. K večji pridelavi

⁴ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091). Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, zgoraj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v preteklih Zelenih poročilih.

soje je prispevala tudi ponovna uvedba vezane dohodkovne podpore za beljakovinske rastline v letu 2023.

Slika 9: Površina in pridelek oljnic; 2013–2025

Vir: SURS

Letine posameznih vrst oljnic so bile v letu 2025 v primerjavi z ugodnim letom 2024 podpovprečne in tudi pod povprečjem zadnjih petih let. Letina oljnih buč je bila izrazito slabša, hektarski pridelek je bil v primerjavi z letom 2024 manjši za 26 % in za 13 % pod povprečjem zadnjega petletnega obdobja. Hektarski pridelek oljne ogrščice je bil z 2,6 t/ha za 19 % pod povprečjem preteklega leta in za 3 % pod povprečjem let 2020–2024. Prvič po letu 2022 se je zmanjšal tudi hektarski pridelek soje, ki je v letu 2025 znašal 2,3 t/ha (–18 %) in bil pomembno manjši tudi od povprečja predhodnega petletnega obdobja (–14 %).

Skupni pridelek oljnic je bil v letu 2025 predvsem zaradi slabe letine v povprečju za 18 % manjši v primerjavi s predhodnim letom 2024, pri tem pa je bil še vedno drugi največji po letu 2018. V primerjavi s povprečjem zadnjih petih let (2020–2024) je bilo pridelanega za 7 % več zrnja oljnic. Skupni pridelek oljnic se je v letu 2025 zmanjšal pri vseh oljnicah, največ pri oljni ogrščici (–32 %), oljnih bučah (–25 %), sončnicah (–20 %) in soji (–6 %).

Preglednica 7: Pridelava oljnic; 2024 in 2025

	Površina (ha)		Indeks 2025/24	Pridelek (t/ha)		Indeks 2025/24	Skupni pridelek (t)		Indeks 2025/24
	2024	2025		2024	2025		2024	2025	
Oljnice skupaj, od tega:	11.200	11.388	101,7	2,1	1,7	80,5	23.776	19.470	81,9
– oljna ogrščica	2.560	2.145	83,8	3,2	2,6	80,9	8.255	5.597	67,8
– sončnice	571	524	91,8	2,1	1,8	86,8	1.198	954	79,6
– soja	4.166	4.772	114,5	2,8	2,3	82,3	11.641	10.970	94,2
– oljne buče	3.758	3.822	101,7	0,7	0,5	73,7	2.530	1.897	75,0

Vir: SURS

Cene, stroški in osnovni ekonomski kazalci – V primerjavi s predhodnim letom se je povprečna odkupna cena oljne ogrščice v letu 2025 zvišala za 6 %, odkupna cena oljnih buč je ostala na ravni predhodnega leta, medtem ko se je odkupna cena soje znižala za 7 %.

Preglednica 8: Odkupne cene oljnic; 2021–2025

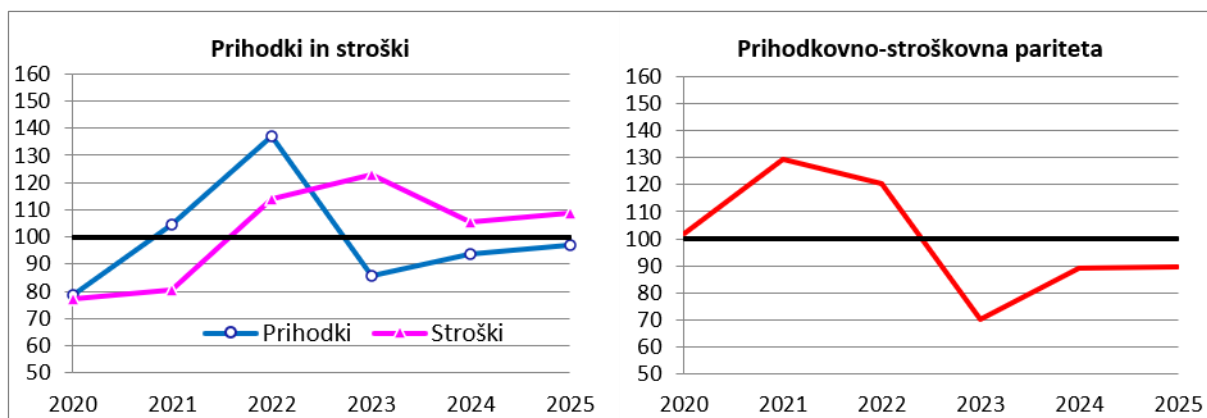
Odkupne cene (EUR/t)	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Oljna ogrščica	455	618	378	413	437	105,6
Oljne buče	3.065	3.597	3.747	3.400	3.402	100,1
Soja	507	596	389	394	368	93,5

Vir: SURS

V programskem obdobju SN 2023–2027 se nosilec kmetijskih gospodarstev na podlagi oddane zbirne vloge in izpolnjevanja zahtevanih pogojev dodeljujejo različne dohodkovne podpore. Za vse upravičene hektare je na voljo osnovno plačilo za trajnostnost v načrtovanem znesku 184,20 EUR/ha in dopolnilna prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost v načrtovani višini 27,38 EUR/ha. Pridelovalci soje lahko ob izpolnjenih pogojih pridobijo še vezano dohodkovno podporo za beljakovinske rastline v načrtovani višini 224,83 EUR/ha. Pridelovalci so od leta 2023 upravičeni tudi do višje stopnje regresiranja premijskih stopenj za zavarovanje pridelka v višini 60 % (prej 55-odstotno sofinanciranje).

Gospodarske razmere na trgu z oljno ogrščico v letu 2025 so kljub povišanju odkupnih cen, ob višjih stroških pridelave, ostale podobne predhodnemu letu. Po podatkih statistike so oljno ogrščico v času spravila (julij–avgust) v Sloveniji odkupovali v povprečju po 4 % višjih cenah (435 EUR/t) v primerjavi z enakim obdobjem leta 2024, ko so bile odkupne cene za približno desetino višje od zelo nizkih cen v letu 2023.

Slika 10: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi oljne ogrščice (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Ocene na podlagi modelnih kalkulacij kažejo, da so bili stroški pridelave oljne ogrščice višji za 3 %, pri tem pa so bile spremembe cen inputov obojesmerne. Zvišali so se stroški gnojil (+ 10 %) in stroški najetih storitev (+ 1 %), nižji pa so bili stroški semena (–5 %), stroški sredstev za varstvo rastlin (–1 %) ter zaradi nižjih cen goriva tudi stroški domačih strojnih storitev (–3 %). Stroški zavarovanja pridelka, ki imajo v strukturi skupnih stroškov majhen delež, so ostali na enaki ravni kot v predhodnem letu.

Prihodkovno-stroškovna pariteta je v letu 2025 pri višjih stroških pridelave ob hkratnem povišanju odkupnih cen pri približno enaki ravni proračunskih podpor kot leta 2024 ostala na ravni predhodnega leta in še vedno ostaja pod povprečjem zadnjega petletnega obdobja. Ocenjujemo, da so bili ekonomski rezultati pridelovalcev oljne ogrščice zaradi višjih odkupnih cen malenkost boljši kot v letu prej, vendar ostajajo med najslabšimi v zadnjih desetih letih.

2.2.1 Pridelava, odkup in odkupne cene oljnic

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POVRŠINA (ha)														
Oljnice, skupaj	10.309	10.526	8.939	11.698	11.447	9.446	8.709	9.733	9.874	9.720	9.571	11.200	11.388	101,7
Oljna ogrščica	6.131	5.563	1.629	3.156	3.435	3.397	3.245	3.306	2.806	2.937	2.841	2.560	2.145	83,8
Sončnice	273	252	230	241	299	288	334	354	420	578	610	571	524	91,8
Soja	278	404	1.705	2.466	2.908	1.756	1.433	1.637	1.893	2.330	3.001	4.166	4.772	114,5
Buče za olje	3.433	3.943	4.939	5.410	4.500	3.650	3.284	4.169	4.491	3.700	2.968	3.758	3.822	101,7
Druge oljnice*	194	364	436	425	305	355	413	267	264	175	151	145	125	86,2
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Oljnice, skupaj	1,7	2,3	1,4	1,8	1,7	1,8	1,9	1,8	1,6	1,7	1,9	2,1	1,7	80,5
Oljna ogrščica	2,5	3,6	2,2	2,7	2,6	2,3	2,9	2,6	2,5	2,6	2,6	3,2	2,6	80,9
Sončnice	1,9	2,1	2,5	2,5	1,8	2,7	2,4	2,9	2,7	2,1	2,0	2,1	1,8	86,8
Soja	1,7	2,6	2,8	3,0	2,7	3,0	3,0	3,1	2,5	2,3	2,6	2,8	2,3	82,3
Buče za olje	0,46	0,58	0,69	0,76	0,56	0,75	0,60	0,67	0,56	0,54	0,42	0,67	0,50	73,7
PRIDELEK (t)														
Oljnice, skupaj	17.812	23.965	12.657	21.008	20.020	16.863	16.823	17.567	15.575	16.189	17.768	23.776	19.470	81,9
Oljna ogrščica	15.113	19.883	3.643	8.590	8.999	7.657	9.452	8.521	6.905	7.550	7.324	8.255	5.597	67,8
Sončnice	506	527	578	600	524	791	798	1.018	1.138	1.195	1.197	1.198	954	79,6
Soja	463	1.046	4.689	7.387	7.713	5.331	4.244	5.011	4.811	5.344	7.875	11.641	10.970	94,2
Buče za olje	1.588	2.269	3.410	4.117	2.517	2.745	1.973	2.775	2.495	1.988	1.243	2.530	1.897	75,0
Druge oljnice*	142	240	337	314	267	339	356	242	226	112	129	152	52	34,2
ODKUP (t)														
Oljnice, skupaj	9.476	9.455	5.372	8.793	8.757	8.275	10.400	9.855	7.701	9.747	8.918	15.530	12.858	82,8
Oljna ogrščica	9.246	8.957	3.595	6.452	5.414	5.330	7.925	6.761	4.378	6.044	4.179	6.778	4.679	69,0
Buče za olje	116	97	192	321	346	394	88	210	180	464	130	442	309	69,8
Soja	103	324	1.459	1.893	2.878	2.385	2.333	2.879	3.120	3.185	4.555	8.250	7.835	95,0
ODKUPNE CENE (EUR/t)														
Oljna ogrščica	358	307	364	327	320	306	316	323	455	618	378	413	437	105,6
Buče za olje	2.834	3.378	3.775	2.956	2.430	1.991	2.746	2.782	3.065	3.597	3.747	3.400	3.402	100,1
Soja	382	:	293	315	319	311	294	322	507	596	389	394	368	93,5

: ni podatka.

* Po ocenah prevladuje konoplja.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.3 Krompir

Vrednost proizvodnje – Pridelava krompirja je v letu 2025 k vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov prispevala 1,3 %, kar je 0,6 odstotne točke manj kot v letu prej in najmanj do sedaj. Zmanjšal se je tudi prispevek krompirja k vrednosti rastlinskih pridelkov, in sicer iz 3,5 % na 2,6 %. Gibanje deležev vrednosti krompirja je bilo v letih 2013–2024 med 1,4 % in 2,0 % vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov ter med 2,3 % in 3,9 % vrednosti rastlinske pridelave.

Struktura kmetijskih gospodarstev – V letu 2023 je bila izvedena zadnja vzorčna raziskava strukture kmetijskih gospodarstev⁵. S pridelavo krompirja se je leta 2023 ukvarjalo približno 17,5 tisoč KMG, kar predstavlja nekaj več kot tretjino vseh kmetijskih gospodarstev v Sloveniji. Leta 2023 je v Sloveniji povprečna površina krompirja na evropsko primerljivih KMG (KMG nad pragom) obsegala 0,2 ha, na ravni EU-27 pa v povprečju 2,1 ha oziroma 11-krat toliko.

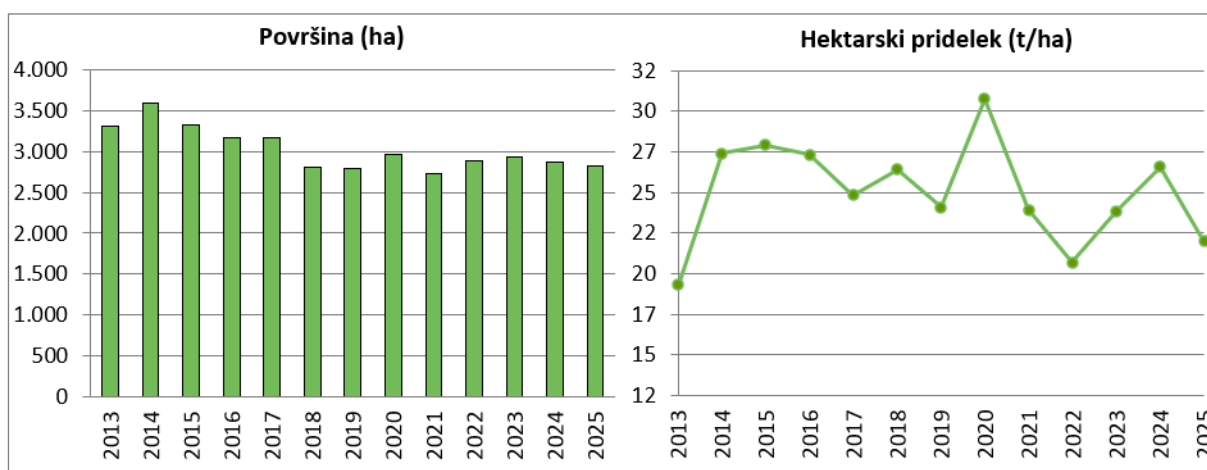
Preglednica 9: Kmetijska gospodarstva s pridelavo krompirja; 2010, 2020 in 2023

Krompir	2010	2020	2023	Indeks 2023/20
Število kmetijskih gospodarstev	31.290	13.450	17.490	130,0
- delež v vseh KMG (%)	54,5	24,7	36,0	
Povprečna površina na KMG - Slovenija	0,12	0,21	0,20	95,3
Povprečna površina na KMG – EU-27	1,1	2,0	2,1	108,6
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (Slovenija = 1)	9,0	9,6	11,0	

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Pridelovalna površina krompirja, ki ima že dolga leta trend zmanjševanja z redkimi letnimi pozitivnimi nihanji, se je v letu 2025 že drugo leto zapored zmanjšala (–1 %). Krompir je bil posejan na 1,6 % njiv, kar predstavlja 2,9 tisoč hektarjev, kar 2 % pod petletnim povprečjem obdobja 2020–2024.

Slika 11: Pospravljena površina in povprečni hektarski pridelki krompirja; 2013–2025

Vir: SURS

⁵ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091). Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, zgoraj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v preteklih Zelenih poročilih.

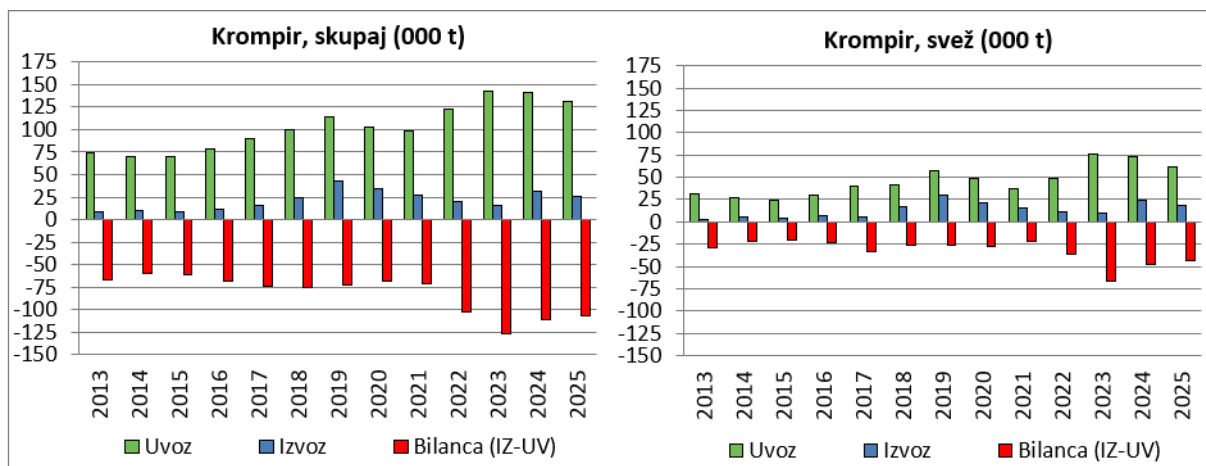

Zaradi neugodnih vremenskih razmer je bila letina krompirja 2025 zelo slaba ter druga najslabša v zadnjem desetletju. Doseženi hektarski pridelek je bil s 21,5 t/ha za 18 % manjši kot v letu prej in za 13 % pod povprečjem obdobja 2020–2024. V letu 2025 je bilo zaradi izrazito slabe letine skupno pridelanih za 19 % krompirja manj kot v letu prej (60,8 tisoč ton), kar je drugi najslabši pridelek do sedaj. Manj krompirja je bilo pridelanega le še v letu 2022.

Odkup – Prek evidentiranih tržnih poti, ki jih spremlja SURS (odkup), je bilo leta 2025 prodanih približno 11,9 tisoč ton krompirja, kar je za 12 % več kot v letu prej. Prek odkupa se je v letu 2025 prodalo 20 % pridelanega krompirja, kar je drugi največji delež v zadnjem desetletju.

Blagovna menjava, poraba in stopnja samooskrbe – Poraba krompirja v Sloveniji, ki je v obdobju 2013–2025 obsegala med 134 in 181 tisoč ton, je že ves čas večja od pridelave. Po začasni podatkih je poraba v letu 2025 znašala 179 tisoč ton in je bila za 1 % manjša v primerjavi z letom prej, ko je bila poraba največja po letu 2005. V letu 2025 je Slovenija uvozila 132 tisoč ton krompirja, od tega 53 % v obliki predelanih proizvodov. Skupni uvoz krompirja se je v letu 2025 zmanjšal (–7 %), še vedno pa je bil tretji največji do sedaj. Povečal se je uvoz predelane (+2 %) in semenskega krompirja (+20 %), medtem ko se je uvoz svežega jedilnega krompirja zmanjšal za približno petino (–19 %).

Slika 12: Zunanja trgovina s krompirjem (000 t; ekvivalent svežega krompirja); 2013–2025*

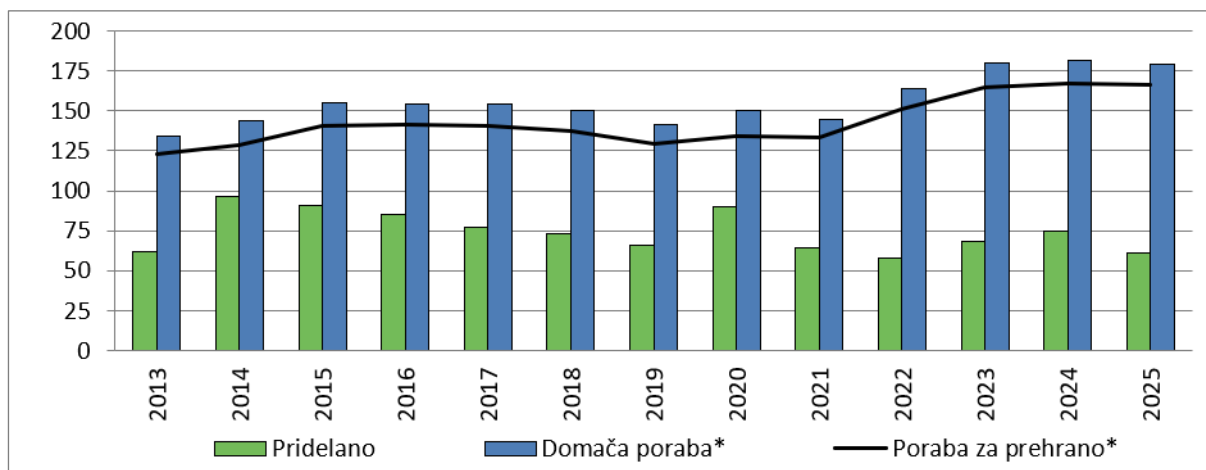
* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, preračuni KIS

Izvoz krompirja se je v letu 2025 zmanjšal. Izvoženih je bilo približno 26 tisoč ton krompirja, kar je za 17 % manj kot v letu prej in na ravni povprečja obdobja 2020–2024. Večji je bil izvoz predelane (+20 %) in semenskega krompirja (+128 %), ki pa v strukturi izvoza krompirja predstavlja manj kot odstotek, izvoz jedilnega krompirja se je zmanjšal za 27 %. Negativna bilanca zunanje trgovine (izvoz-uvoz) se je leta 2025 zmanjšala, na kar je vplivalo ugodnejše razmerje med izvozom in uvozom svežega krompirja, medtem ko se je negativna zunanjetrgovinska bilanca pri predelanem krompirju povečala. Primanjkljaj je v letu 2025 znašal 106 tisoč ton (povprečje let 2020–2024: –96 tisoč t).

Slika 13: Pridelava in poraba krompirja (000 t; ekvivalent svežega krompirja); 2013–2025

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, KIS

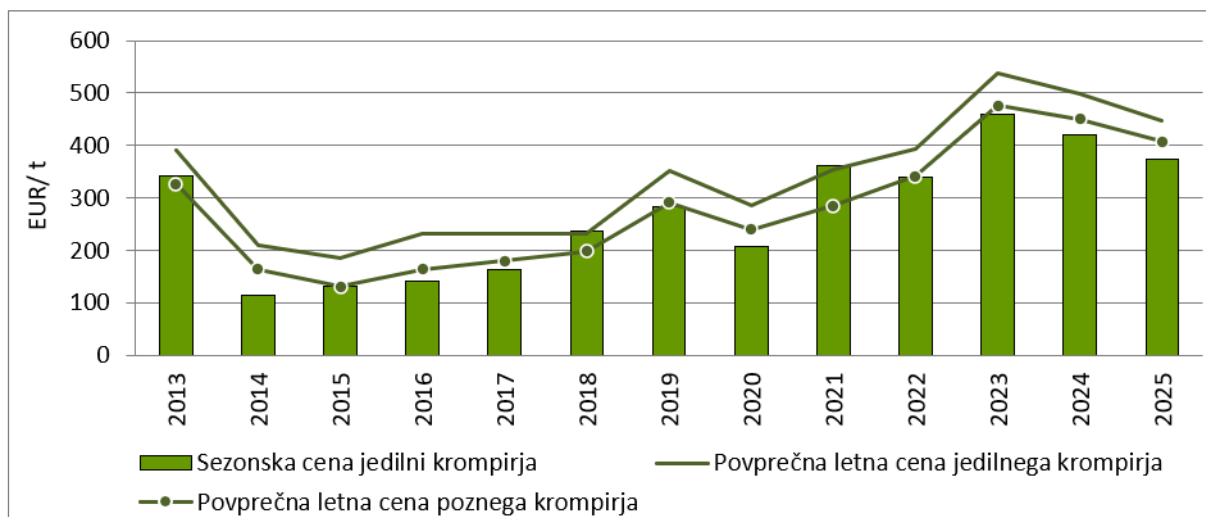
Stopnja samooskrbe s krompirjem med leti precej niha in se je v letih 2013–2024 gibala med 36 % in 68 %. V letu 2025 se je zaradi manjše pridelave znižala iz 41 % na 34 %, pri tem je bila za deset odstotnih točke pod ravno zadnjih petih let in najnižja do sedaj. Podobno se je v letu 2025 znižala tudi stopnja samooskrbe s svežim krompirjem, ki je bila 52-odstotna, kar je 11 odstotnih točk manj kot leta 2024.

V preteklih letih je bilo opazno zmanjševanje skupne porabe krompirja, kar se je v letu 2021 ustavilo. V letu 2025 je poraba krompirja za prehrano ostala na ravni predhodnega leta (166 tisoč ton). Na ravni predhodnega leta je ostala tudi poraba predelanega krompirja (63 tisoč ton). V primerjavi z začetkom tega stoletja (2001–2005) se je za prehrano v letih 2021–2025 porabilo v povprečju za 2 % več krompirja, pri čemer je bila poraba svežega krompirja manjša za 25 %, medtem ko se je poraba predelanega krompirja povečala kar za 133 %. Prebivalec Slovenije je v letu 2025 v povprečju imel na razpolago 78 kg krompirja, od tega 49 kg svežega.

Cene, stroški in osnovni ekonomski kazalci – Odkupne cene krompirja v Sloveniji, ki so bile v letih 2023 in 2024 na zelo visoki ravni, so se v letu 2025 znižale. Povprečna letna odkupna cena jedilnega krompirja v letu 2025 je bila 447 EUR/t, kar je 10 % manj v primerjavi z letom 2024, a še vedno 8 % nad povprečjem zadnjega petletnega obdobja. Povprečna letna cena poznega jedilnega krompirja, ki predstavlja glavnino pridelka v Sloveniji, se je na letni ravni že drugo leto zapored znižala, na 408 EUR/t (leta 2024: 450 EUR/t). Na sezonski ravni so v zadnjih letih opazna večja nihanja kot na letni ravni. Povprečna sezonska cena jedilnega krompirja (september–november), t.i. sezonska cena, se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta znižala za 11 %, na 373 EUR/t (leta 2024: 420 EUR/t), še vedno pa je bila med višjimi po letu 2020.

Slika 14: Odkupne cene jedilnega krompirja; 2013–2025

Vir: SURS, preračuni KIS

Trg krompirja v EU, razen pridelave krompirja za predelavo v škrob, ni enotno urejen s tržnim redom. Od leta 2023 se izvajajo intervencije iz programskega obdobja SKP 2023–2027. Pridelovalci so upravičeni do osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost, ki se dodeli za vse upravičene hektare (načrtovani znesek 184,20 EUR/ha) ter dopolnilne prerazporeditvene dohodkovne podpore za trajnostnost (načrtovani znesek 27,38 EUR/ha), ki se dodeli za prvih 8,2 ha površin, ob izpolnjevanju zahtevanih pogojev. Od sredine leta 2023 so pridelovalci upravičeni do višje stopnje regresiranja zavarovanja pridelka, ki zanaša 60 %.

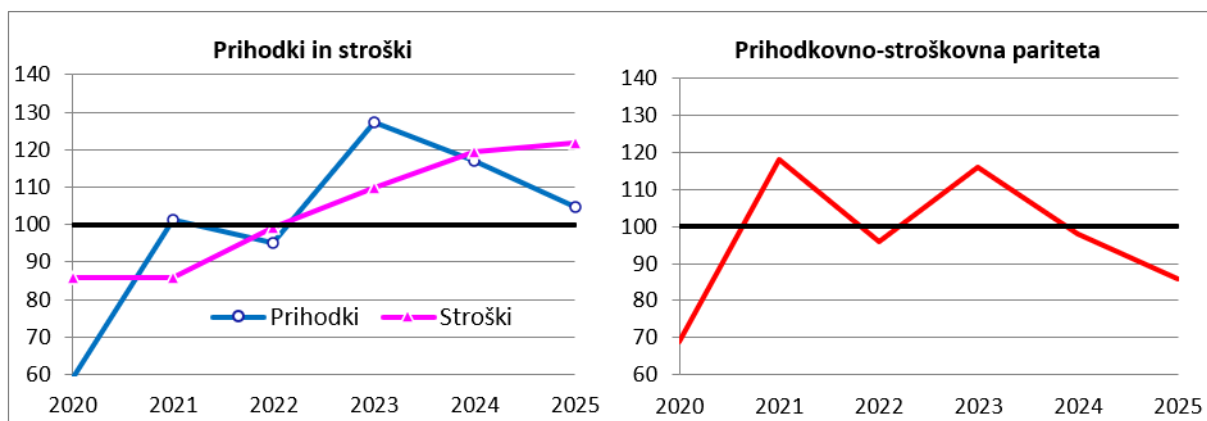
Pri pridelavi krompirja ekonomske razmere med leti zelo nihajo. Povprečne cene odkupljenega krompirja so bile leta 2025, kljub slabini letini v Sloveniji, nižje kot v letu prej. Kljub manjši pridelavi, pa se je odkup poznega krompirja v letu 2025 povečal (+29 %). Povprečna odkupna cena poznega krompirja v jesenskem času, t. i. sezonska cena, pa je bila za 11 % nižja kot v enakih mesecih leta prej.

Na podlagi modelnih izračunov ocenjujemo (stroški v času spravila ne vključujejo stroškov skladiščenja), da je bila pridelava poznega krompirja letine 2025 ob upoštevanju nespremenjene košarice inputov, stroškovno za 2 % dražja.

Stroške pridelave krompirja so v letu 2025 najpomembnejše zaznamovali višji stroški gnojil (+9 %), ki predstavljajo slabo desetino v strukturi skupnih stroškov in višji stroški domačega dela (+5 %), ki so ocenjeni na podlagi rasti povprečnih plač v Sloveniji. Približno na ravni predhodnega leta so ostali stroški sredstev za varstvo (+1 %) in stroški domačih strojnih storitev (–1 %). V primerjavi s predhodnim letom pa so se znižali stroški zavarovanja pridelka (–5 %) in stroški cene semena (–3 %), ki predstavljajo dobro tretjino v strukturi skupnih stroškov.

Slika 15: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi krompirja (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Cenovno-stroškovno razmerje pri pridelavi poznega krompirja, ki je v zadnjih letih izredno spremenljivo, se je v letu 2025 zaradi nižjih odkupnih cen krompirja, pri nekoliko višjih stroških pridelave (+2 %) že drugo leto poslabšalo in spustilo pod povprečje zadnjega petletnega obdobja. Ocenjujemo, da so se ekonomski rezultati pridelovalcev poznega krompirja v letu 2025 zaradi nižjih odkupnih cen (–11 %), nekoliko višjih stroškov pridelave (+2 %) in slabše letine precej poslabšali.

2.3.1 Pridelava krompirja

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POVRŠINA (ha)														
Krompir skupaj	3.307	3.600	3.319	3.164	3.165	2.812	2.796	2.969	2.734	2.886	2.939	2.863	2.828	98,8
Krompir, brez semenskega	3.265	3.562	3.284	3.136	3.137	2.787	2.767	2.943	2.708	2.861	2.915	2.839	2.803	98,7
– zgodnji	551	597	551	521	521	463	460	213	196	207	211	206	203	98,5
– pozni	2.714	2.965	2.733	2.615	2.616	2.324	2.307	2.730	2.512	2.654	2.704	2.633	2.600	98,7
Krompir, semenski	42	38	35	28	28	25	29	26	26	25	24	24	25	104,2
– od tega potrjen	38	29	21	30	30	31	27	25	26	23	21	15	25	163,2
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Krompir skupaj	18,8	26,9	27,4	26,8	24,4	25,9	23,6	30,3	23,4	20,2	23,3	26,1	21,5	82,5
Krompir, brez semenskega	18,8	27,0	27,4	26,9	24,4	26,0	23,6	30,3	23,5	20,2	23,4	26,1	21,6	82,5
– zgodnji	18,7	23,4	22,7	22,3	19,7	20,9	18,9	21,8	18,4	18,0	20,1	20,0	19,1	95,7
– pozni	18,8	27,7	28,4	27,8	25,3	27,0	24,6	31,0	23,8	20,4	23,6	26,6	21,7	81,7
Krompir, semenski	17,2	16,8	26,5	21,8	22,1	20,5	19,1	24,6	19,9	16,2	17,6	19,2	16,4	85,4
PRIDELEK (t)														
Krompir skupaj	62.155	96.819	91.036	84.907	77.075	72.917	65.958	89.879	64.042	58.229	68.583	74.637	60.818	81,5
Krompir, brez semenskega	61.434	96.181	90.110	84.296	76.457	72.404	65.404	89.239	63.525	57.823	68.160	74.176	60.408	81,4
– zgodnji	10.319	13.999	12.483	11.623	10.266	9.665	8.678	4.634	3.615	3.720,0	4.236,0	4.117,0	3.884,0	94,3
– pozni	51.115	82.182	77.627	72.673	66.191	62.739	56.726	84.605	59.910	54.103	63.924	70.059	56.524	80,7
Krompir, semenski	721	638	926	611	618	513	554	640	517	406	423	461	410	88,9
– od tega potrjen	869	655	476	712	714	767	520	708	548	351	438	305	616	201,7

Vir: SURS, preračuni KIS, KIS (Služba za uradno potrjevanje semenskega in sadilnega materiala kmetijskih rastlin) in UVHVVR (2016–2025)⁶

⁶ <https://www.gov.si teme/uradno-potrjevanje-in-naknadna-kontrola-semenskega-materiala/>

2.3.2 Odkup krompirja (t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Odkup	4.122	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	
Krompir, brez semenskega	3.449	4.939	5.597	4.485	6.537	7.722	9.004	11.953	9.957	11.398	9.178	10.416	11.704	112,4
– zgodnji	1.063	1.807	1.678	1.207	2.235	1.847	2.490	3.320	3.443	2.627	2.431	3.563	2.842	79,8
– pozni	2.386	3.132	3.919	3.278	4.302	5.875	6.514	8.634	6.515	8.771	6.747	6.854	8.861	129,3
Krompir, semenski	673	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	

z – zaupno

Vir: SURS

2.3.3 Odkupne cene krompirja

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
EUR/t														
Krompir, brez semenskega	391,7	209,8	186,4	232,8	231,6	232,7	351,9	286,8	354,8	393,2	536,8	498,2	446,6	89,6
– zgodnji	537,7	288,3	315,7	418,7	330,9	343,5	510,0	410,2	486,4	564,9	706,2	590,7	567,4	96,1
– pozni	326,7	164,5	131,1	164,3	180,1	197,9	291,5	239,3	285,2	341,8	475,8	450,2	407,8	90,6
Sezonska cena poznega krompirja*	340,9	113,8	132,7	142,1	163,6	237,7	282,1	208,3	362,0	338,9	458,8	420,3	372,8	88,7
Krompir, semenski	466,6	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	

z – zaupno.

* Tehtano povprečje odkupnih cen jedilnega krompirja septembra, oktobra in novembra.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.3.4 Bilanca proizvodnje in porabe krompirja (ekvivalent svežega krompirja; 000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
KROMPIR SKUPAJ (brez škroba)														
Pridelano	62,2	96,8	91,0	84,9	77,1	72,9	66,0	89,9	64,0	58,2	68,6	74,6	60,8	81,5
Uvoz	74,3	69,5	70,6	78,7	90,2	99,5	114,5	102,7	98,5	122,2	142,2	141,6	132	93,1
Izvoz	8,2	10,0	9,4	11,0	16,5	23,9	42,2	34,5	26,8	19,6	16,1	31,2	25,9	83,1
Spremembe zalog	-6,0	12,8	-2,4	-1,9	-3,8	-2,0	-3,2	7,9	-9,0	-2,8	14,4	3,8	-12,6	
Domača poraba	134,3	143,5	154,7	154,5	154,6	150,5	141,4	150,1	144,7	163,7	180,2	181,3	179	99,0
– krma	1,9	2,9	2,7	2,5	2,3	2,2	1,6	4,0	1,6	1,5	3,1	2,2	1,8	81,5
– seme	6,6	7,2	6,6	6,3	7,9	7,0	7,0	7,4	6,8	8,4	8,5	8,3	8,2	98,8
– izgube	3,1	4,8	4,6	4,2	3,9	3,6	3,3	4,5	3,2	2,9	4,1	3,7	3,0	81,5
– poraba za prehrano	122,7	128,6	140,8	141,4	140,5	137,6	129,5	134,2	133,1	151,0	164,5	167,0	166,4	99,6
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)	59,6	62,4	68,3	68,5	68,0	66,5	62,0	63,9	63,2	71,6	77,6	78,5	78,1	99,4
Stopnja samooskrbe (%)	46,3	67,5	58,8	54,9	49,9	48,4	46,6	59,9	44,3	35,6	38,1	41,2	33,9	
SVEŽ KROMPIR														
Pridelano	62,2	96,8	91,0	84,9	77,1	72,9	66,0	89,9	64,0	58,2	68,6	74,6	60,8	81,5
Uvoz	31,2	27,1	23,9	30,2	39,6	42,0	57,0	49,2	36,8	48,4	75,7	72,7	61,4	84,4
Izvoz	2,7	5,2	4,3	7,3	5,7	16,3	30,4	22,0	15,3	11,6	9,7	24,6	17,9	73,0
Spremembe zalog	-6,0	12,8	-2,4	-1,9	-3,8	-2,0	-3,2	7,9	-9,0	-2,8	14,4	3,8	-12,6	
Domača poraba	96,6	105,9	113,1	109,8	114,7	100,6	95,8	109,1	94,6	97,9	120,1	119,0	116,8	98,2
– krma	1,9	2,9	2,7	2,5	2,3	2,2	1,6	4,0	1,6	1,5	3,1	2,2	1,8	81,5
– seme	6,6	7,2	6,6	6,3	7,9	7,0	7,0	7,4	6,8	8,4	8,5	8,3	8,2	98,8
– izgube	3,1	4,8	4,6	4,2	3,9	3,6	3,3	4,5	3,2	2,9	4,1	3,7	3,0	81,5
– poraba za prehrano	85,0	91,0	99,2	96,6	100,6	87,8	83,8	93,1	82,9	85,1	104,4	104,7	103,8	99,1
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)	41,3	44,1	48,1	46,8	48,7	42,4	40,1	44,3	39,4	40,4	49,2	49,2	48,7	98,9
Stopnja samooskrbe (%)	64,4	91,4	80,5	77,4	67,2	72,4	68,9	82,4	67,7	59,5	57,1	62,7	52,0	

* Začasni podatki.

Vir: SURS, KIS

2.4 Hmelj

Vrednost proizvodnje – Pridelava hmelja od leta 2013 naprej predstavlja od 0,4 % do 1,6 % vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov oziroma od 0,7 % do 2,6 % vrednosti rastlinskih pridelkov. V zadnjem petletnem obdobju 2020–2024 je pridelava hmelja predstavljala od 1,0 % do 1,5 % vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov oziroma od 1,9 % do 2,6 % vrednosti rastlinskih pridelkov.

Struktura kmetijskih gospodarstev – Po podatkih zadnje vzorčne raziskave strukture kmetijskih gospodarstev⁷, ki je bila izvedena v letu 2023, se je s pridelavo hmelja v letu 2023 ukvarjalo 140 KMG. V Sloveniji je povprečna površina hmeljišč na evropsko primerljivih KMG (KMG nad pragom) v letu 2023 obsegala 11,6 ha, kar je primerljivo s povprečjem EU-27 (12,0 ha/KMG).

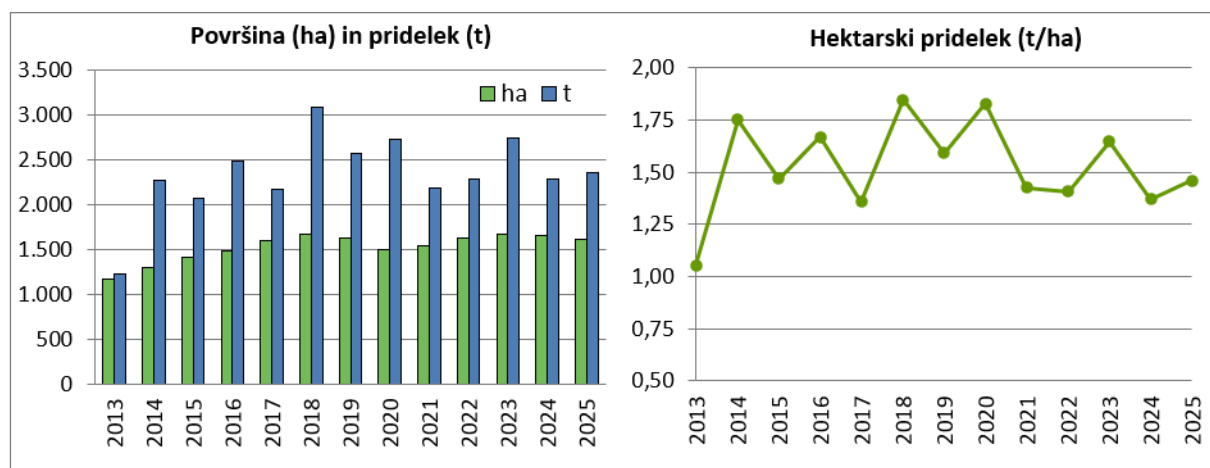
Preglednica 10: Kmetijska gospodarstva s pridelavo hmelja; 2010, 2020 in 2023

Hmelj	2010	2020	2023	Indeks 2023/20
Število kmetijskih gospodarstev	130	130	140	107,7
- delež v vseh KMG (%)	0,2	0,2	0,3	
Povprečna površina na KMG - Slovenija	11,5	11,2	11,6	103,7
Povprečna površina na KMG – EU-27	10,4	11,3	12,0	106,0
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (Slovenija = 1)	0,9	1,0	1,0	

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Pridelovalna površina hmelja se je po treh letih rasti v letu 2025 zmanjšala in je obsegala 1.609 ha hmeljišč, kar je za 3 % manj kot v letu prej. Površina hmelja pa je še vedno med večjimi po letu 2003.

Slika 16: Pridelava hmelja; 2013–2025

Vir: SURS

Obseg pridelave – Letina hmelja s povprečnim pridelkom 1,46 t/ha je bila v letu 2025 za 6 % večja od predhodnega leta 2024, vendar še vedno podpovprečna glede na obdobje 2020–2024 (–5 %). Po podatkih Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo (IHPS, 2026) so bila hmeljišča

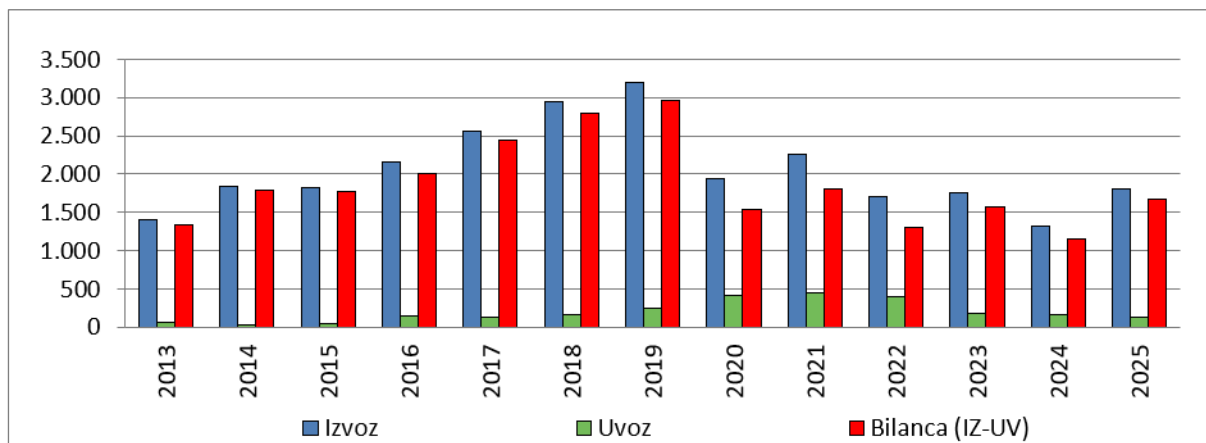
⁷ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091). Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, zgoraj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v preteklih Zelenih poročilih.

v dobri kondiciji, nekaj težav so povzročili junijska vročina in lokalna neurja s točo v avgustu, medtem ko večjih težav z boleznimi in škodljivci v letu 2025 ni bilo. Skupno je bilo pridelanih 2.347 ton hmelja, kar je 3 % več kot v letu 2024 in 4 % pod povprečjem zadnjih petih let.

Blagovna menjava – Svetovna proizvodnja piva si tudi v letu 2025 ni opomogla in je v eni največjih kriz zadnjih desetletij. Potrebe po hmelju se zaradi zmanjšane proizvodnje piva, trenda k manj hmeljenim pivom, uporabi novih tehnologij v pivovarski industriji in učinkovitejših izdelkov iz hmelja, zmanjšujejo. Posledično je bilo v svetovnem merilu tudi v letu 2025 manjše povpraševanje po hmelju.⁸

Slika 17: Zunanja trgovina s hmeljem (t); 2013–2025*

*Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, preračuni KIS

V letu 2025 se je izvozilo 1.810 ton hmelja, kar je 37 % več kot v letu 2024 in na ravni povprečja obdobja 2020–2024. Uvoz hmelja je bil v primerjavi s predhodnim letom manjši za 21 % in je obsegal 131 ton. Zunanjetrgovinska bilanca (izvoz-uvoz) je leta 2025 znašala 1.679 ton, kar je za 45 % več kot leta 2024 in tudi za 14 % nad povprečjem obdobja 2020–2024.

Cene in proračunske podpore – Povprečna letna odkupna cena hmelja se je v letu 2025 zvišala in je znašala 7.516 EUR/t, kar je za 5 % več kot v letu 2024 in tudi 4 % nad povprečjem zadnjih petih let (2020–2024).

V programskem obdobju kmetijske politike 2023–2027 se od leta 2023 nosilec kmetijskih gospodarstev na podlagi oddane zbirne vloge, ob izpolnjevanju zahtevanih pogojev, za vse upravičene hektare (tudi za hmeljišča) dodeli osnovno plačilo za trajnostnost v načrtovanem znesku 184,20 EUR/ha. Za prvih 8,2 ha površin je na voljo tudi dopolnilno prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost v načrtovani višini 27,38 EUR/ha. Pridelovalci hmelja so od sredine leta 2023 upravičeni do regresiranja premijskih stopenj za zavarovanje pridelka v višini 60 %. Po podatkih MKM so bile v letu 2025 sofinancirane zavarovalne premije za 1.339 ha hmeljišč, kar je za 8 % manj kot v letu 2024. Na ta način je bilo v letu 2025 zavarovanih približno 83 % vseh hmeljišč.

⁸ Povzeto po IHPS, 2026. Tehnologije pridelave in predelave hmelja: javna služba v hmeljarstvu: končno poročilo za leto 2025. Rak Cizej M. in sodelavci. Žalec, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije.

2.4.1 Pridelava hmelja, zunanja trgovina in cene pri pridelavi hmelja

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
PRIDELAVA														
Površina (ha)	1.166	1.296	1.405	1.485	1.591	1.667	1.616	1.489	1.535	1.622	1.661	1.658	1.609	97,0
Hektarski pridelek (t/ha)	1,05	1,75	1,47	1,67	1,36	1,85	1,59	1,83	1,42	1,41	1,65	1,37	1,46	106,4
Pridelek (t)	1.227	2.270	2.065	2.478	2.160	3.078	2.572	2.723	2.186	2.283	2.735	2.273	2.347	103,3
ZUNANJA TRGOVINA (t)														
Izvoz	1.403	1.831	1.826	2.152	2.566	2.948	3.205	1.946	2.253	1.702	1.750	1.325	1.810	136,6
Uvoz	63	36	53	143	126	160	245	415	451	406	184	165	131	79,4
ODKUPNE CENE														
Hmelj (EUR/kg)	3,38	4,62	5,62	6,61	6,20	6,85	7,54	7,21	6,87	6,92	7,82	7,15	7,52	105,2

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5 Zelenjadnice

Vrednost proizvodnje – Zelenjadnice so imele leta 2025 po začasnih podatkih statistike v skupni vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov 5,8 %, v vrednosti rastlinske pridelave pa 11,5 %. Prispevek zelenjadnic k vrednosti proizvodnje je bil zaradi manjšega obsega pridelave in v povprečju nižjih cen leta 2025 najmanjši po letu 2015. V letih 2013–2025 so zelenjadnice k skupni vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov prispevale med 5,4 % (leta 2013) in 9,7 % (leta 2020), v vrednosti rastlinske pridelave pa so imele med 10,1 % (leta 2013) in 16,8 % (leta 2019).

Struktura kmetijskih gospodarstev – S pridelavo sveže zelenjave, melon in jagod se je v letu 2023, ko je bila izvedena zadnja vzorčna raziskava strukture kmetijskih gospodarstev⁹, ukvarjalo 1.820 KMG oziroma malo manj kot 4 % KMG v Sloveniji, od tega jih je imelo 1.730 KMG pridelavo na prostem. V Sloveniji je povprečna površina sveže zelenjave, melon in jagod na evropsko primerljivih KMG (KMG nad pragom) v letu 2023 obsegala 1,3 ha, na ravni EU-27 pa v povprečju 2,9 ha oziroma 2,3 krat toliko. V obdobju od zadnjega popisa kmetijstva v letu 2020 se je razlika v velikostni strukturi površine zelenjave, melon in jagod na KMG med Slovenijo in povprečjem EU-27 povečala z 1,7-krat na 2,3-krat.

Preglednica 11: Kmetijska gospodarstva s pridelavo sveže zelenjave, melon in jagod; 2010, 2020 in 2023

	2010	2020	2023	Indeks 2023/20	2010	2020	2023	Indeks 2023/20
	Sveža zelenjava, melone in jagode, skupaj				Sveža zelenjava, melone in jagode, na prostem			
Število kmetijskih gospodarstev – Slovenija	1.200	2.000	1.820	91,0	1.100	1.600	1.730	108,1
- delež v vseh KMG (%)	2,1	3,7	3,7		1,9	2,9	3,6	
Povprečna površina na KMG – Slovenija	1,1	1,6	1,3	77,6	1,1	2,0	1,2	62,1
Povprečna površina na KMG – EU-27	2,1	2,8	2,9	103,0	2,1	3,1	3,2	103,6
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (Slovenija = 1)	1,9	1,7	2,3		2,0	1,5	2,5	

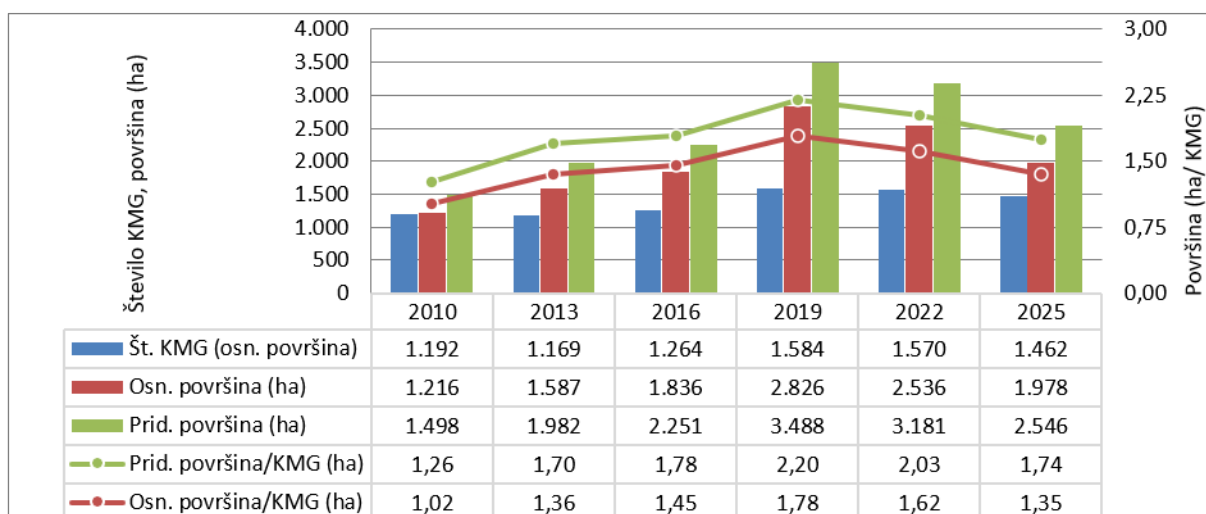
Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

V letu 2025 je potekal popis tržnega vrtnarstva, ki se v Sloveniji praviloma izvaja vsaka tri leta. V okviru popisa se zbira podatke o tržni pridelavi jagod, zelenjadnic, cvetja in okrasnih rastlin, sadik zelenjadnic, jagod in poljščin, semen krmnih rastlin in zelenjadnic ter zelišč, dišavnic in zdravih rastlin. S tržno pridelavo zelenjadnic se je v letu 2025 ukvarjalo 1.462 pridelovalcev, ki so obdelovali 1.978 ha površin, od tega je bilo 1.880 ha na prostem in 97 ha v zaščiteneh prostorih. Pridelava zelenjadnic v Sloveniji še vedno poteka večinoma na prostem (95 % vseh površin s tržno pridelavo zelenjadnic). Število tržnih pridelovalcev zelenjadnic se je v obdobju med popisoma v letih 2022–2025 zmanjšalo za 7 %, njihova osnovna površina pa za 22 %, pri tem se je povprečna osnovna površina na kmetijsko gospodarstvo zmanjšala na raven popisnega leta 2013 (z 1,62 na 1,35 ha; –16 %). Zmanjšanje površin je verjetno delno pozvano tudi z zmanjšanjem površin določenih vrst zelenjadnic pri katerih so bile zaznane anomalije v obsegu površine v preteklih popisih (npr. redkev, buče, radič itd.).

⁹ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema (t. i. EU-prag za zajem), iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091. Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, tukaj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v Zelenih poročilih iz preteklih let.

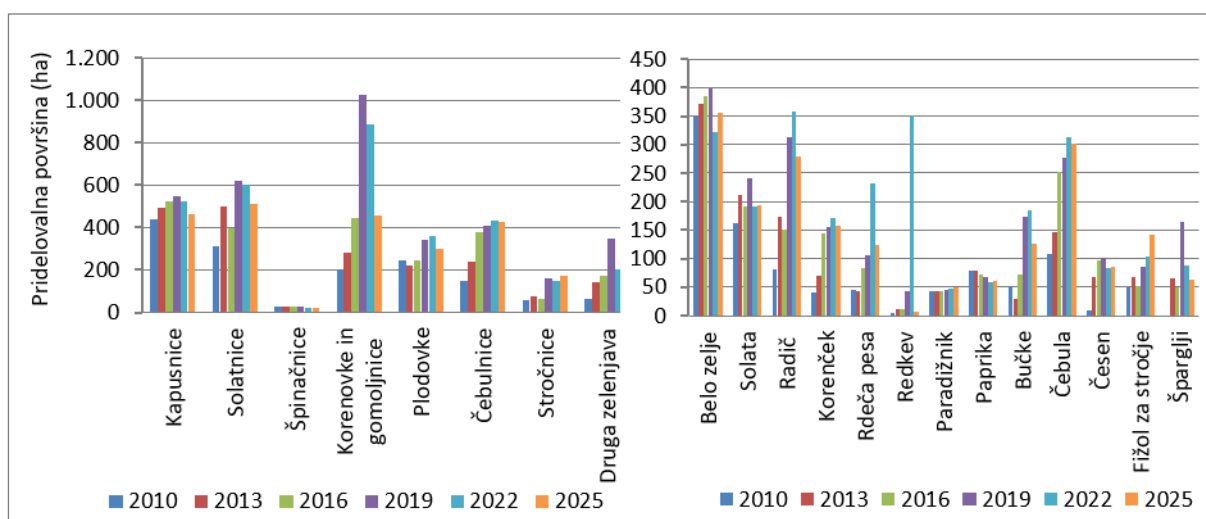
Slika 18: Število kmetijskih gospodarstev ter osnovna in pridelovalna površina tržnih pridelovalcev zelenjadnic; 2010, 2013, 2016, 2019, 2022 in 2025

Vir: SURS (popisi tržnega vrtnarstva)

Leta 2025 so bile v primerjavi z letom 2022 v povprečju manjše pridelovalne površine vseh pomembnejših skupin zelenjadnic. Kapusnic je bilo manj za 11 %, solatnic za 15 %, plodovk za 17 %, korenovk in gomoljnic za slabo polovico (–48 %) in drugih zelenjadnic za 8 %, pomembno več pa je bilo špinačnic (+12 %), ki jih je skupaj le 23 ha, in stročnic (+16 %).

Slika 19: Pridelovalna površina zelenjadnic po skupinah (levo) in vrstah (desno), v letih tržnih popisov vrtnarstva; 2010, 2013, 2016, 2019, 2022 in 2025

Vir: SURS (popisi tržnega vrtnarstva)

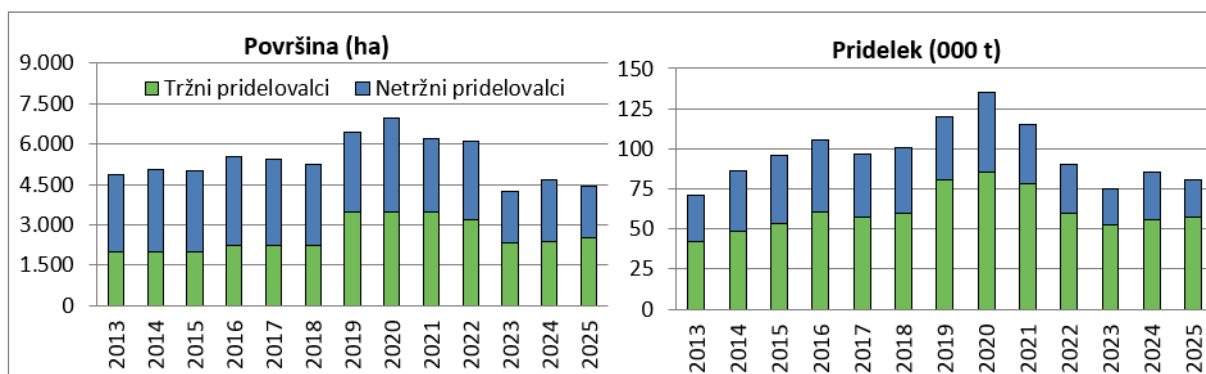
Med zelenjadnicami¹⁰ je bilo v letu 2025 popisanih pomembno manj pridelovalnih površin rdečega zelja (–47 % oz. 20 ha), kolerabic (–84 % oz. 60 ha), radiča (–22 % oz. 80 ha), rdeče pese (–46 % oz. 107 ha), redkvic (–73 % oz. 17 ha), redkve (–98 % oz. 344 ha), bučk (–32 % oz. 60 ha), špargljev (–28 % oz. 24 ha) in hrena (–37 % oz. 35 ha), več pa je bilo belega zelja (+10 % oz. 33 ha), repe (+93 % oz. 42 ha), podzemne kolerabe (+141 % oz. 16 ha) in fižola za stročje (+36 % oz. 37 ha).

¹⁰ Navedene vrste zelenjadnic, pri katerih so bile spremembe 15 ha in več.

Obseg pridelave – Osnovne površine zelenjadnic so v strukturi rabe njiv in vrtov v povprečju zadnjih petih let (2020–2024) zavzemale 2,6 %, v letu 2025 pa le 2,0 %.

Slika 20: Površina in pridelek zelenjadnic; 2013–2025

Vir: SURS

Skupna pridelovalna površina zelenjadnic, ki je navadno za dobro četrtno večja od osnovne površine, je leta 2025 obsegala približno 4,4 tisoč ha, kar je za 5 % manj kot leta prej in za 22 % pod povprečjem obdobja 2020–2024. Na manjšo površino zelenjadnic v letu 2025 je vplivalo veliko zmanjšanje površin zelenjadnic na kmetijskih gospodarstvih, namenjenih za lastno porabo (leta 2025: –19 %; leta 2024: +20 %), medtem ko so se površine zelenjadnic, namenjene tržni pridelavi, v povprečju povečale za 8 %. Spremembe pridelovalne površine tržnih pridelovalcev po posameznih vrstah zelenjadnic pa so bile oboje smerne. Največje absolutne pozitivne spremembe so zabeležene pri radiču (+127 ha), belem zelju (+46 ha) in stročjem fižolu (+37 ha), opazno manj pa je bilo površin namenjenih čebuli (–50 ha), pa tudi špargljem (–25 ha) in bučkam (–17 ha).

Preglednica 12: Pridelava zelenjadnic; 2024 in 2025

	Površina (ha)		Indeks 2025/24	Pridelek (t/ha)		Indeks 2025/24	Skupni pridelek (t)		Indeks 2025/24
	2024	2025		2024	2025		2024	2025	
Zelenjadnice skupaj, od tega:	4.662	4.422	94,8	18,3	18,2	99,2	85.437	80.408	94,1
– solata	582	513	88,2	15,3	14,6	95,4	8.899	7.487	84,1
– belo zelje	452	460	101,8	31,0	30,5	98,5	14.005	14.042	100,3
– radič in endivija	405	506	125,0	12,6	12,0	94,9	5.115	6.069	118,6
– čebula	489	416	85,1	21,3	22,5	105,5	10.419	9.351	89,7
– fižol za stročje	276	278	100,7	4,4	4,7	106,6	1.225	1.316	107,4
– bučka	207	187	90,6	24,5	22,8	93,0	5.071	4.273	84,3
– korenček	220	230	104,6	22,8	21,5	94,2	5.015	4.939	98,5
– paradižnik	216	177	81,7	45,6	53,9	118,3	9.852	9.519	96,6

Vir: SURS, preračuni KIS

Letina zelenjadnic je bila v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 v povprečju malenkost slabša. Spremenljive vremenske razmere (prostorsko in časovno) so imele tudi v letu 2025 velik vpliv na pridelavo zelenjadnic. Predvsem sušni pomladanski meseci (v nekaterih delih Slovenije) ter suša in visoke temperature v juniju in začetku julija so negativno vplivali na pridelavo večine kapusnic in solatnic. Plodovke v zaščitanih in pokritih prostorih so z izjemo paprike večinoma dobro obrodile, slabša pa je bila letina bučk, ki se večinoma pridelujejo na prostem. Med čebulnicami je bil pridelek čebule večji kot v letu prej in nadpovprečen, letina česna in pora pa je bila slabša in podpovprečna. Manjši kot v letu prej so bili tudi hektarski pridelki korenovk (korenček in rdeča pesa). V primerjavi z zadnjim petletnim obdobjem so bili hektarski pridelki za skoraj petino večji pri paradižniku, predvsem kot posledica povečevanja pridelave v visoko

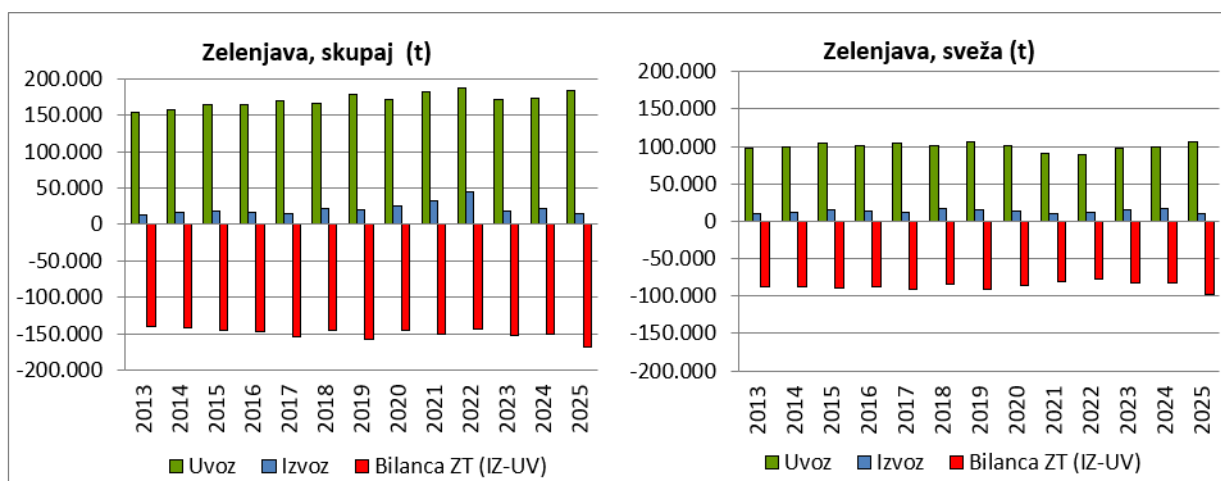
tehnoloških rastlinjakih. Nadpovprečni pridelki na hektar so bili tudi pri motovilcu in čebuli (za 6 %), do 3 % pa so presegli povprečje zadnjih petih let tudi cvetača in brokoli, korenček, kumare za vlaganje, visoki in nizki fižol za stročje ter šparglji.

V Sloveniji smo leta 2025 zaradi manjših površin in povprečne letine pridelali za 6 % manj zelenjadnic kot leta 2024. Količina pridelanih zelenjadnic je bila predvsem zaradi manjših površin in spremenjene vrstne strukture zelenjadnic (v letih 2016–2022 večji delež korenovk) tudi za 20 % manjša od povprečja zadnjega petletnega obdobja (2020–2024).

Odkup – Odkup zelenjadnic se je povečal že drugo leto zapored, količina odkupljenih zelenjadnic se je v letu 2025 ustalila pri 23,5 tisoč tonah. V primerjavi z letom 2024 se je odkup zelenjadnic povečal za 19 % in za 17 % presegel raven povprečja let 2020–2024 (20,1 tisoč ton).

Blagovna menjava, poraba in stopnja samooskrbe – Leta 2025 je bilo po začasni oceni v sveži in predelani obliki porabljenih 249 tisoč ton zelenjave; to je povprečna količina zadnjih petih let (2020–2024) in 6 % več kot leto prej (Leto 2024: 236 tisoč ton). Slovenija je neto uvoznica zelenjave. Po začnih podatkih je bilo v letu 2025 uvoženih skoraj 184 tisoč ton zelenjave, od tega je bilo 58 % ali približno 106 tisoč ton sveže.

Slika 21: Zunanja trgovina z zelenjavo (t; ekvivalent sveže zelenjave); 2013–2025*

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, preračuni KIS

Po začnih ocenah statistike se je uvoz zelenjave po dveh letih stagniranja ponovno povečal. Skupna količina uvožene zelenjave je bila v letu 2025 s 184 tisoč tonami za dobrih 6 % večja kot v letu prej. Za približno 6 % se je povečal tako uvoz sveže zelenjave kot tudi predelane zelenjave.

Preglednica 13: Izvoz in uvoz zelenjave (ekvivalent sveže zelenjave); 2021–2025

	Izvoz (t)					Uvoz (t)				
	2021	2022	2023	2024	2025*	2021	2022	2023	2024	2025*
Zelenjava** skupaj	31.620	44.742	18.465	22.439	15.566	182.548	187.557	171.678	172.744	183.895
Predelana zelenjava**	20.938	33.621	4.043	5.786	6.339	91.084	98.234	74.956	72.886	77.517
Sveža zelenjava**, od tega:	10.682	11.121	14.422	16.653	9.227	91.465	89.323	96.722	99.858	106.378
– čebula	1.228	1.313	4.401	3.355	1.135	10.967	11.511	15.759	13.323	24.574
– paradižnik	1.415	1.931	2.153	1.761	1.350	10.777	10.297	11.888	11.954	11.722
– lubenica in melona	662	584	428	836	558	12.813	12.697	11.396	13.211	13.573
– solata	621	793	544	668	747	8.355	8.923	9.263	9.966	8.820
– paprika	1.384	901	797	552	1.008	10.573	8.860	8.670	9.504	9.781
– zelje	253	198	240	313	197	4.774	4.856	5.341	5.113	5.265
– kumara	922	520	215	301	229	4.864	4.000	4.114	4.365	4.487
– bučka	1.534	448	341	122	179	4.643	3.562	3.984	3.588	3.795

* Začasni podatki.

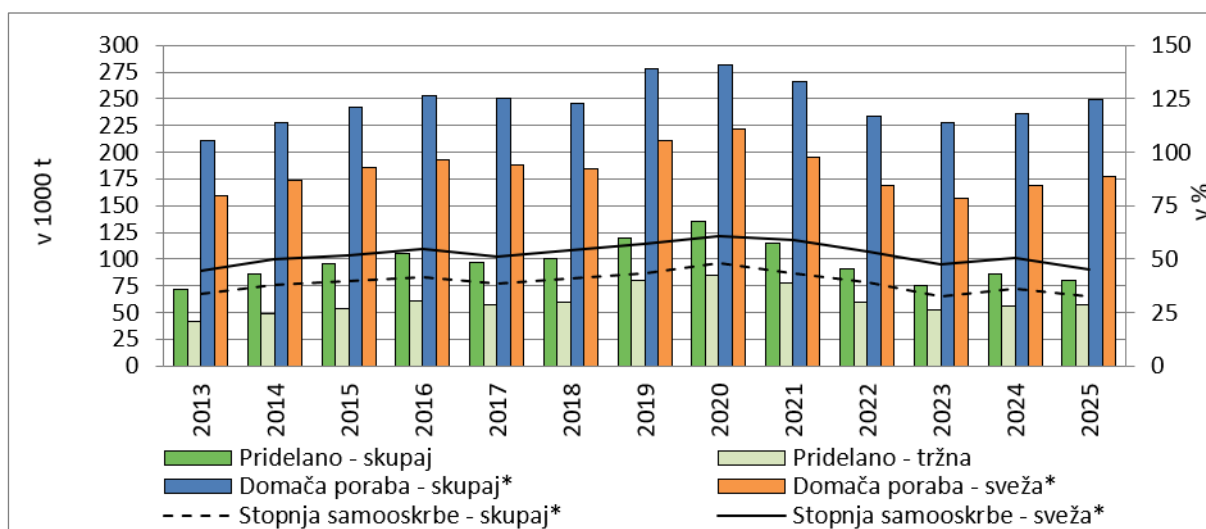
** Vključno z lubenico in melono.

Vir: SURS, preračuni KIS

Izvoz zelenjave je bil leta 2025 v primerjavi z letom prej manjši za skoraj 30 %, od tega se je izvoz sveže zelenjave zmanjšal za 45 %, izvoz predelane zelenjave pa povečal za 10 %. V količinski strukturi zunanje trgovine s svežo zelenjavo so najpomembnejše zelenjadnice: paradižnik, čebula, paprika, solata, lubenica, melona, kumara, zelje in bučka.

Stopnja samooskrbe z zelenjavo se je po zvišanju v letu 2024 ponovno znižala. Prve ocene za leto 2025 kažejo, da je stopnja samooskrbe z zelenjavo 32-odstotna, kar je štiri odstotne točke manj kot v letu prej. Še za nekoliko več se je znižala stopnja samooskrbe s svežo zelenjavo, s 51 % na 45 %. Na znižanje stopnje samooskrbe v letu 2025 sta pomembno vplivali manjša pridelava (–6 %) in večji primanjkljaj v zunanji trgovini (ZT zelenjava skupaj: +12 %; ZT sveža zelenjava: +18 %).

Slika 22: Pridelava in poraba zelenjave (000 t; ekvivalent sveže zelenjave) ter stopnja samooskrbe (%); 2013–2025

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, KIS

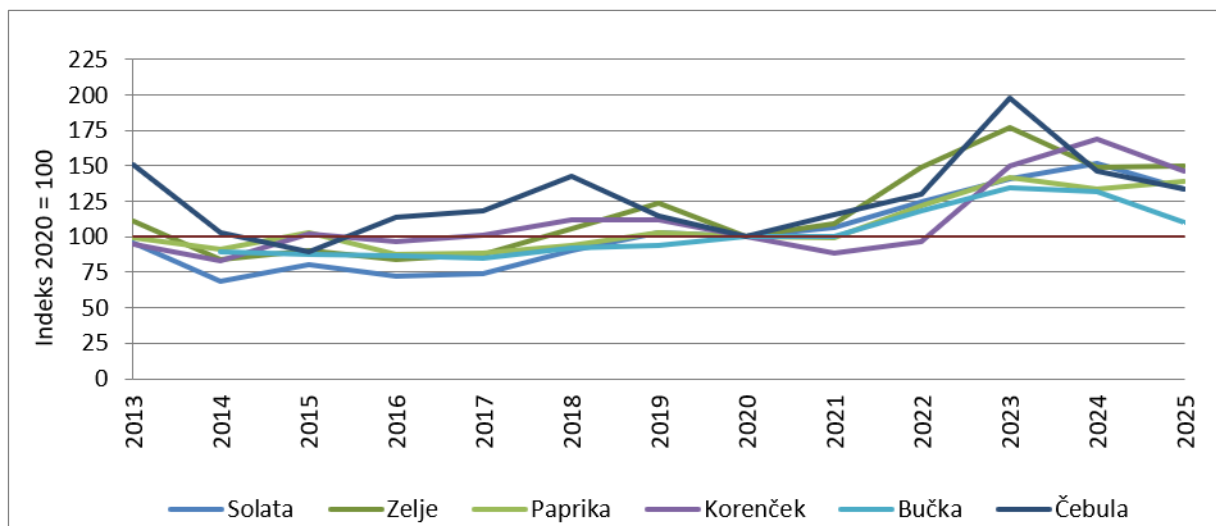
Trend povečevanja porabe zelenjave je v zadnjih letih manj intenziven kot je bil še v začetku tega desetletja. Prebivalec Slovenije je imel leta 2025 na voljo skupno 110 kg zelenjave, od tega 77 kg sveže, kar je za približno 6 % več kot v letu 2024. V primerjavi z obdobjem zadnjih pet let (2020–2024) je bila v letu 2025 skupna razpoložljiva količina zelenjave za porabo večja

za odstotek, poraba sveže zelenjave pa približno odstotek manjša. V primerjavi z začetkom stoletja (2001–2005) se je za prehrano v letih 2021–2025 porabilo v povprečju 38 % več zelenjave, poraba sveže zelenjave pa je bila v tem obdobju večja za približno četrtno.

Cene in proračunske podpore – Cene zelenjadnic na slovenskem trgu med leti zelo nihajo, v letu 2025 so se v primerjavi z letom prej v povprečju znižale.

Slika 23: Gibanje povprečnih cen odkupljenih zelenjadnic (indeks; 2020 = 100)

Vir: SURS, preračuni KIS

Na agregatni ravni so bile cene zelenjadnic po štirih letih rasti na povprečni letni ravni 2025 za 6 % nižje kot v letu 2024. Nižje so bile povprečne letne cene odkupljenih zelenjadnic večine pomembnejših vrst, z izjemo zelja, paprike, solatnih kumar in špargljev.

Preglednica 14: Povprečne cene odkupljenih zelenjadnic; 2020–2024

Odkupne cene (EUR/kg)	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Solata	1,09	1,28	1,44	1,55	1,37	88,0
Zelje	0,31	0,42	0,50	0,42	0,42	100,7
Paprika	0,86	1,06	1,24	1,17	1,21	103,8
Korenček	0,41	0,45	0,69	0,78	0,68	86,8
Bučka	0,58	0,68	0,78	0,76	0,64	83,3
Radič vseh vrst	1,08	1,32	1,53	1,59	1,48	93,3
Čebula	0,42	0,47	0,71	0,53	0,48	91,4

Vir: SURS

Od leta 2023 se izvajajo intervencije iz programa SN 2023–2027. Pridelovalci so upravičeni do osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost, ki se dodeli za vse upravičene hektare (načrtovani znesek 184,20 EUR/ha) ter dopolnilne dohodkovne podpore za trajnostnost (načrtovani znesek 27,38 EUR/ha), ki se dodeli ob izpolnjevanju zahtevanih pogojev. Od leta 2024 so pod določenimi pogoji pridelovalci zelenjave upravičeni do vezane dohodkovne podpore za zelenjavo. Pogoji upravičenosti so med drugimi: vpis v RKG in evidenco pridelovalcev zelenjave, trženje določenega deleža proizvodnje (40 %) prek organiziranih oblik prodaje oziroma, če tržijo sami, morajo voditi poslovne knjige in izkazovati ločeno prodajo zelenjave (npr. ločeno stroškovno mesto, ločeni konto). Pri zavarovanju zelenjadnic je mogoče uveljaviti regres za sofinanciranje zavarovalnih premij, ki je bilo v letih 2023–2025 60-odstotno.

Okvir 1: Zunanja trgovina s sadjem in zelenjavo

Podatki o zunanji trgovini z agroživilskimi proizvodi temeljijo na klasifikaciji proizvodov po kombinirani nomenklaturi (v nadaljevanju: KN) carinske tarife. Splošne metodološke podlage o zunanji trgovini so navedene v okvirju 6 splošnega dela poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2025.

V pregledu po kmetijskih trgih so prikazani: na trgu s sadjem podatki o zunanji trgovini s svežim sadjem (v dejanski masi), v bilanci sadja pa tudi podatki o uvozu in izvozu svežega sadja in sadja skupaj (v ekvivalentu svežega sadja) ter na trgu z zelenjadnicami podatki o zunanji trgovini sveže zelenjave (v dejanski masi), v bilanci zelenjave pa tudi podatki o uvozu in izvozu sveže zelenjave in zelenjave skupaj (v ekvivalentu sveže zelenjave).

Seznam sadnih vrst, vključenih v pregled zunanje trgovine s sadjem, je enak sadnim vrstam, vključenih v bilanco sadja. Seznam vključenih sadnih vrst temelji na metodologiji Eurostata (2009) in se letno posodablja s spremembami carinskih tarif po KN. Skupina **sveže sadje** vključuje načeloma carinske tarife iz poglavja 08 KN, in sicer iz tarifnih skupin 0801–0810. Med sveže sadje iz skupin 0801–0810 ne uvrščamo melon in lubenic iz skupine 0807, suhih banan (vključno pisang) iz tarifnih števil 08031090 in 08039090, suhih fig iz tarifne številke 08042090 in suhega grozdja iz podskupine 080620. Med sveže sadje spadajo tudi oluščeni lupinarji (oreški) iz poglavja 08, pri katerih se v bilancah pri preračunu v ekvivalent svežega sadja upošteva koeficient (1,3 in 1,4). Med **predelano sadje** so vključeni proizvodi iz tarifnih skupin 0811–0814, suhe banane (vključno pisang) iz tarifnih števil 08031090 in 08039090, suhe fige iz tarifne številke 08042090 in suho grozdje iz podskupine 080620, podskupina 110630 (moka, zdrob in prah iz proizvodov iz poglavja 08) ter nekateri proizvodi iz poglavja 20.

Seznam zelenjadnic, vključenih v pregled zunanje trgovine z zelenjavo, je enak zelenjadnicam, vključenih v bilanco zelenjave. Seznam vključenih zelenjadnic temelji na metodologiji Eurostata (2001) in se letno osvežuje s spremembami carinskih tarif po KN. Skupina **sveža zelenjava** obsega načeloma carinske tarife iz poglavja 07 KN, in sicer iz skupin 0702–0709, tarifno številko 07149090 ter melone in lubenice iz skupine 0807. Med svežo zelenjavo iz skupin 0702–0709 ne spadajo tarifna številka 07031011 (čebula za saditev), del podskupine 070960 (plodovi iz rodu Capsicum ali Pimenta: 07096091 in 07096095) in podskupina 070992 (oljke). Med **predelano zelenjavo** so vključeni proizvodi iz skupin 0710–0712, razen krompirja (07101000), oljk (07108010 in 071120) in vrtnin iz tarifnih števil 07129005 in 07129011, ter nekateri proizvodi iz poglavij 20 in 21. **Viri:**

Eurostat. 2001. Manual to compile supply balance sheets – Vegetables. Doc.ASA/PE/640, Luxembourg, september 2001

Eurostat. 2009. Handbook for compiling supply balance sheets – Fruits, Doc.ASA/PE/641rev3WPM. September 2009, Eurostat, Luxembourg: 21 s.

Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/1776 z dne 9. oktobra 2019 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi. 2019. Uradni list Evropske unije, L 280:1-1042 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1776&from=SL>

2.5.1 Površina zelenjadnic skupaj

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ¹¹	2024	2025	Indeks 2025/24
OSNOVNA POVRŠINA (ha)	3.881	4.051	4.008	4.519	4.451	4.299	5.207	5.659	5.042	4.860	3.401	3.717	3.435	92,4
PRIDELOVALNA POVRŠINA (ha)														
Zelenjadnice, skupaj	4.845	5.057	5.001	5.517	5.434	5.251	6.425	6.983	6.223	6.093	4.265	4.662	4.422	94,8
Belo zelje	632	651	588	619	613	600	568	600	556	489	400	452	460	101,8
Ohrovt	42	43	44	45	44	43	41	45	40	39	22	32	32	100,0
Kitajski kapus	16	16	20	19	19	18	21	23	20	25	16	16	19	120,6
Cvetača in brokoli	102	105	103	91	90	87	118	132	113	117	83	100	86	85,8
Solata	639	671	732	752	738	707	821	931	781	766	587	582	513	88,2
Endivija	227	239	227	199	195	186	179	204	170	158	111	113	91	80,6
Radič	295	304	404	399	392	379	467	496	456	511	244	292	415	142,3
Špinača	20	20	35	31	31	30	33	36	31	31	19	25	29	117,2
Motovilec	136	144	100	87	85	81	118	135	111	121	74	61	68	112,0
Korenček	190	199	175	258	255	249	259	278	252	273	191	220	230	104,6
Rdeča pesa	117	122	118	165	163	159	206	225	199	331	133	157	183	116,3
Paradižnik	220	233	192	204	200	191	223	256	211	223	183	216	177	81,7
Paprika	145	150	152	150	149	144	177	198	170	168	133	147	131	89,1
Kumara	156	166	123	131	129	122	137	159	128	140	104	107	100	93,0
– solatna	79	84	62	60	59	56	76	88	71	80	62	67	59	87,9
– za vlaganje	77	82	61	71	70	67	61	71	57	60	43	40	41	101,5
Bučka	107	113	89	136	134	131	261	278	255	272	220	207	187	90,6
Čebula	356	371	330	449	444	433	453	486	441	487	470	489	416	85,1
Česen	125	129	146	183	181	176	182	198	177	163	153	147	143	97,1
Por	22	22	42	49	49	47	61	67	59	65	49	55	50	91,1
Fižol za stročje	643	686	512	534	522	495	356	407	337	373	281	276	278	100,7
– visok	439	469	278	294	287	271	162	188	152	167	120	115	101	88,2
– nizek	204	217	234	240	235	223	194	219	185	206	161	161	177	109,6
Grah, svež	56	59	60	68	66	63	117	125	114	90	38	46	62	136,3
Špargelj	66	66	70	54	54	54	176	178	175	99	95	96	71	73,7
Druge zelenjadnice	533	547	739	892	881	857	1.453	1.526	1.427	1.152	662	826	683	82,6

Vir: SURS, preračuni KIS

¹¹ V letu 2023 je SURS spremenil metodologijo izračuna površine tržnih zelenjadnic (SURS, 2024), kar vpliva na izračun skupnega pridelka tržnih in netržnih zelenjadnic. Sprememba po navedbah ne vpliva pomembno na primerljivost podatkov za leti 2022 in 2023 s podatki iz predhodnih let.

2.5.2 Hektarski pridelek zelenjadnic skupaj

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Hektarski pridelek zelenjadnic (t/ha)														
Zelenjadnice, skupaj	14,7	17,0	19,1	19,1	17,7	19,1	18,7	19,4	18,5	14,9	17,5	18,3	18,2	99,2
Belo zelje	25,6	32,0	34,3	35,1	31,9	34,8	34,0	36,5	35,4	22,1	29,5	31,0	30,5	98,5
Ohrovt	20,6	21,9	23,6	22,3	20,7	21,8	21,0	22,3	21,2	17,3	16,7	18,7	19,0	101,9
Kitajski kapus	20,5	23,6	21,2	22,1	19,5	22,7	19,3	21,9	21,3	16,2	20,4	17,4	18,0	103,0
Cvetača in brokoli	12,7	15,4	16,5	15,3	14,4	16,3	15,6	15,6	15,1	11,9	13,3	13,4	13,9	104,3
Solata	13,3	15,6	16,2	16,3	14,3	16,0	15,9	15,8	15,7	12,9	14,2	15,3	14,6	95,4
Endivija	14,4	16,2	16,3	15,5	13,5	15,1	15,4	15,2	15,7	11,7	12,8	13,8	13,2	95,6
Radič	11,9	13,9	14,4	13,1	12,3	13,3	13,4	12,4	12,8	11,0	12,4	12,2	11,7	96,3
Špinača	12,5	14,8	11,6	10,2	9,2	9,9	9,8	10,3	9,9	7,7	8,6	6,6	8,2	124,4
Motovilec	4,9	6,0	6,4	5,7	5,4	6,0	5,5	5,5	5,4	4,6	4,9	5,5	5,5	100,1
Korenček	16,5	17,7	19,5	21,7	21,3	21,0	21,9	25,0	20,6	15,4	20,7	22,8	21,5	94,2
Rdeča pesa	17,1	21,5	23,6	24,1	22,4	24,4	23,6	24,9	23,5	18,0	22,5	24,3	20,6	84,7
Paradižnik	31,3	28,4	45,3	42,4	41,9	43,9	40,5	40,0	41,6	46,4	44,2	45,6	53,9	118,3
Paprika	22,4	23,9	26,2	26,8	25,1	28,5	24,1	22,0	22,0	18,0	19,3	19,5	18,6	95,4
Kumara	16,5	19,7	21,8	20,3	18,9	20,1	17,6	18,8	18,2	18,8	22,5	17,7	18,8	106,5
– solatna	21,6	25,8	28,5	26,2	25,1	24,8	20,6	22,0	21,5	24,3	29,5	20,9	22,8	108,9
– za vlaganje	11,2	13,4	15,0	15,4	13,7	15,9	13,9	14,9	14,1	11,5	12,2	12,3	13,2	106,9
Bučka	17,9	19,8	23,9	26,2	28,0	26,5	25,7	25,9	19,6	21,2	23,4	24,5	22,8	93,0
Čebula	17,1	20,4	22,1	24,2	21,8	22,2	22,3	24,5	23,8	16,6	19,7	21,3	22,5	105,5
Česen	6,6	7,1	6,7	6,0	5,5	5,8	5,8	5,4	5,8	4,5	5,3	5,3	5,0	93,1
Por	16,6	18,4	18,3	18,9	17,4	18,8	18,6	19,2	18,1	18,5	16,8	16,2	15,2	93,7
Fižol za stročje	3,8	5,0	6,0	6,0	4,7	5,8	5,6	5,6	5,0	3,8	5,0	4,4	4,7	106,6
– visok	4,0	5,1	6,8	6,7	5,0	6,4	6,6	6,6	5,8	4,0	5,7	5,0	5,5	110,7
– nizek	3,5	4,7	5,0	5,0	4,3	5,0	4,7	4,6	4,3	3,6	4,4	4,1	4,3	105,7
Grah, svež	2,4	3,6	3,6	3,8	3,4	3,5	5,5	5,0	4,5	2,6	3,5	3,8	3,0	78,1
Špargelj	3,3	3,4	3,9	4,3	3,9	4,5	3,3	3,5	2,0	3,4	3,1	3,1	3,1	98,3
Druge zelenjadnice	12,3	14,8	18,3	16,3	15,4	17,1	18,1	19,4	18,0	13,3	15,3	15,0	15,7	104,5

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5.3 Skupni pridelek zelenjadnic

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Skupni pridelek zelenjadnic (t)														
Zelenjadnice, skupaj	71.273	86.209	95.547	105.505	96.354	100.574	120.120	135.244	114.955	90.651	74.771	85.436	80.408	94,1
Belo zelje	16.207	20.851	20.175	21.698	19.575	20.866	19.286	21.874	19.675	10.785	11.798	14.004	14.042	100,3
Ohrovt	865	942	1.038	1.003	912	937	866	1.003	849	675	371	600	612	101,9
Kitajski kapus	328	377	424	420	371	412	408	504	425	405	316	279	347	124,2
Cvetača in brokoli	1.294	1.625	1.697	1.395	1.299	1.411	1.845	2.054	1.709	1.392	1.103	1.331	1.190	89,4
Solata	8.507	10.474	11.854	12.252	10.552	11.349	13.052	14.718	12.248	9.878	8.349	8.899	7.487	84,1
Endivija	3.280	3.868	3.705	3.093	2.629	2.807	2.755	3.100	2.667	1.848	1.426	1.567	1.208	77,1
Radič	3.517	4.230	5.815	5.231	4.833	5.043	6.254	6.166	5.840	5.637	3.012	3.549	4.861	137,0
Špinača	250	298	406	316	286	296	318	372	306	239	160	163	237	145,8
Motovilec	666	864	635	493	463	490	647	742	595	552	364	333	373	112,1
Korenček	3.132	3.518	3.406	5.590	5.437	5.217	5.666	6.949	5.201	4.214	3.947	5.014	4.939	98,5
Rdeča pesa	2.001	2.631	2.788	3.970	3.647	3.871	4.865	5.610	4.675	5.956	2.998	3.816	3.757	98,5
Paradižnik	6.892	6.607	8.704	8.652	8.396	8.392	9.013	10.238	8.771	10.358	8.067	9.852	9.519	96,6
Paprika	3.249	3.594	3.987	4.024	3.732	4.107	4.261	4.347	3.734	3.030	2.571	2.865	2.433	84,9
Kumara	2.567	3.273	2.679	2.662	2.425	2.442	2.410	2.992	2.332	2.627	2.339	1.892	1.875	99,1
– solatna	1.704	2.168	1.767	1.569	1.472	1.386	1.561	1.934	1.529	1.940	1.820	1.395	1.335	95,7
– za vlaganje	863	1.105	912	1.093	953	1.056	849	1.058	803	687	520	497	539	108,5
Bučka	1.913	2.240	2.127	3.557	3.746	3.455	6.718	7.214	5.010	5.778	5.144	5.071	4.273	84,3
Čebula	6.074	7.563	7.286	10.885	9.709	9.612	10.101	11.912	10.514	8.082	9.273	10.419	9.351	89,7
Česen	821	912	980	1.089	1.003	1.021	1.056	1.070	1.023	736	804	783	708	90,4
Por	366	407	768	925	853	889	1.136	1.285	1.070	1.204	815	892	761	85,3
Fižol za stročje	2.445	3.407	3.062	3.180	2.443	2.852	1.975	2.261	1.685	1.413	1.390	1.224	1.316	107,4
– visoki	1.741	2.392	1.886	1.981	1.441	1.735	1.058	1.244	887	664	688	567	554	97,7
– nizki	704	1.015	1.175	1.199	1.002	1.118	917	1.017	798	749	702	657	761	115,9
Grah, svež	135	216	213	259	226	221	639	626	512	230	132	173	184	106,5
Špargelj	218	224	270	233	211	242	576	622	356	334	299	302	219	72,5
Druge zelenjadnice	6.546	8.088	13.527	14.577	13.606	14.642	26.274	29.584	25.757	15.279	10.092	12.408	10.719	86,4

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5.4 Površina zelenjadnic pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
PRIDELOVALNA POVRŠINA – TRŽNI (ha)														
Zelenjadnice	1.982	1.982	1.982	2.251	2.251	2.251	3.487	3.487	3.487	3.181	2.346	2.357	2.546	108,0
Belo zelje	371	371	371	385	385	385	399	399	399	322	289	309	355	114,9
Ohrovt	25	25	25	23	23	23	21	21	21	20	9	12	14	113,8
Kitajski kapus	13	13	13	11	11	11	10	10	10	15	9	6	13	220,3
Cvetača in brokoli	53	53	53	37	37	37	44	44	44	43	34	32	39	123,0
Solata	213	213	213	191	191	191	240	240	240	191	208	184	195	105,9
Endivija	79	79	79	39	39	39	47	47	47	26	25	26	17	63,7
Radič	174	174	174	150	150	150	313	313	313	358	143	151	278	184,0
Špinača	20	20	20	15	15	15	16	16	16	14	8	12	16	134,7
Motovilec	33	33	33	15	15	15	24	24	24	28	12	13	24	187,5
Korenček	70	70	70	144	144	144	156	156	156	171	124	131	158	120,4
Rdeča pesa	43	43	43	84	84	84	107	107	107	232	68	101	125	124,1
Paradižnik	42	42	42	42	42	42	45	45	45	47	67	65	50	77,3
Paprika	80	80	80	73	73	73	67	67	67	60	62	62	60	96,8
Kumara	25	25	25	25	25	25	22	22	22	26	29	28	28	99,5
– solatna	17	17	17	10	11	11	11	11	11	16	19	19	20	107,0
– za vlaganje	8	8	8	14	14	14	11	11	11	10	10	10	8	84,9
Bučka	30	30	30	72	72	72	174	174	174	185	163	143	126	88,2
Čebula	147	147	147	252	252	252	277	277	277	313	355	352	302	85,9
Česen	67	67	67	97	97	97	102	102	102	83	100	80	87	108,6
Por	22	22	22	28	28	28	30	30	30	34	28	30	30	99,0
Fižol za stročje	68	68	68	53	53	53	85	85	85	104	104	104	141	135,6
– visoki	26	26	26	21	21	21	23	23	23	29	29	29	30	102,7
– nizki	41	41	41	32	32	32	63	63	63	75	75	75	111	148,4
Grah, svež	7	7	7	11	11	11	73	73	73	47	10	8	34	441,6
Špargelj	66	66	66	50	50	50	164	164	164	88	88	88	63	71,9
Druge zelenjadnice	335	335	335	456	456	456	1.072	1.072	1.072	774	413	421	390	92,6

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5.5 Hektarski pridelek pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
HEKTARSKI PRIDELEK – TRŽNI (t/ha)														
Zelenjadnice, skupaj	21,1	24,5	26,9	27,1	25,5	26,5	23,0	24,5	22,3	18,7	22,3	23,8	22,4	94,4
Belo zelje	32,3	40,0	40,8	42,4	39,0	41,2	38,8	42,7	40,3	25,0	33,7	36,1	33,8	93,8
Ohrovt	26,1	26,2	28,9	27,9	25,9	25,8	26,2	29,4	26,0	21,6	21,3	24,1	24,6	102,1
Kitajski kapus	22,6	25,4	24,2	27,2	24,0	27,1	23,8	29,1	26,5	17,5	26,6	23,7	20,3	85,5
Cvetača in brokoli	15,8	18,9	20,6	19,8	19,9	21,4	21,3	21,7	20,3	16,0	18,2	17,4	17,3	99,5
Solata	16,7	19,8	22,0	23,0	20,4	22,2	21,6	22,0	20,6	19,4	18,0	19,6	18,6	94,8
Endivija	19,8	21,0	20,8	21,5	18,0	20,1	20,3	19,8	21,1	16,0	16,8	16,7	17,5	104,9
Radič	13,0	15,2	16,6	14,4	14,0	15,1	13,9	12,3	13,1	11,5	13,3	12,3	12,2	99,1
Špinača	12,4	14,8	13,7	12,3	11,0	11,9	12,4	14,1	12,2	10,2	12,5	7,2	10,2	142,8
Motovilec	7,0	8,2	7,7	7,0	6,9	8,0	8,0	7,6	7,4	6,6	7,8	8,2	8,0	97,6
Korenček	22,4	22,6	24,5	26,0	26,7	24,6	26,5	31,5	24,3	18,0	25,1	28,6	25,0	87,3
Rdeča pesa	20,5	27,0	30,6	29,0	27,5	29,3	29,3	31,0	28,3	19,3	28,4	28,7	22,6	78,6
Paradižnik	95,7	94,4	128,4	127,8	125,4	128,5	122,6	124,4	117,3	156,1	93,1	108,9	141,2	129,6
Paprika	30,8	32,2	34,6	38,4	35,2	40,5	37,2	32,1	31,2	26,3	25,8	27,0	23,8	88,3
Kumara	37,3	44,0	40,0	39,0	36,2	36,4	31,4	31,6	32,0	48,6	46,4	30,2	32,4	107,1
– solatna	47,2	56,6	51,2	63,2	62,6	54,7	41,2	40,6	44,1	67,8	59,8	36,8	37,2	101,1
– za vlaganje	17,7	19,4	18,0	21,0	16,6	22,8	21,1	22,2	19,3	17,8	19,3	17,4	20,6	117,9
Bučka	26,9	25,8	30,0	33,2	36,6	32,2	29,1	30,0	20,7	24,8	25,9	28,2	25,4	89,9
Čebula	21,5	25,6	26,9	28,9	26,3	25,8	25,9	29,3	28,0	18,5	21,5	23,9	25,5	106,7
Česen	7,3	7,7	7,1	6,0	5,6	5,8	5,9	5,4	6,0	4,6	5,5	5,4	4,9	91,6
Por	16,6	18,4	21,4	22,9	21,6	22,4	23,5	25,0	22,8	26,1	21,0	19,7	17,6	89,8
Fižol za stročje	5,0	6,9	7,2	7,6	5,2	6,6	5,9	5,2	4,9	4,1	5,0	3,9	5,0	126,1
– visoki	6,8	10,8	10,5	10,3	5,0	7,8	9,2	8,0	6,6	3,7	5,8	4,1	6,7	164,1
– nizki	3,8	4,4	5,1	5,7	5,4	5,8	4,7	4,1	4,4	4,3	4,6	3,9	4,5	115,9
Grah, svež	2,3	5,2	5,2	4,6	3,5	3,3	6,4	5,8	4,7	2,3	3,7	4,2	2,8	65,5
Špargelj	3,3	3,4	3,9	4,3	3,9	4,5	3,3	3,5	1,9	3,4	3,2	3,2	3,1	99,0
Druge zelenjadnice	14,7	18,2	22,7	18,4	17,5	19,3	19,8	21,6	19,6	14,4	17,5	17,4	18,1	104,0

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5.6 Skupni pridelek pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
SKUPNI PRIDELEK – TRŽNI (t)														
Zelenjadnice, skupaj	41.814	48.567	53.391	60.943	57.328	59.763	80.359	85.276	77.855	59.424	52.293	55.990	57.062	101,9
Belo zelje	12.004	14.849	15.158	16.317	15.011	15.833	15.480	17.034	16.088	8.044	9.766	11.150	12.011	107,7
Ohrovt	643	644	712	650	604	601	553	621	548	432	194	296	344	116,2
Kitajski kapus	291	329	313	301	267	301	245	300	273	262	226	140	264	188,4
Cvetača in brokoli	841	1.005	1.092	734	739	795	931	951	890	689	622	552	675	122,4
Solata	3.543	4.205	4.671	4.393	3.891	4.245	5.197	5.278	4.949	3.700	3.750	3.600	3.614	100,4
Endivija	1.560	1.650	1.640	839	704	787	950	924	987	415	412	437	292	66,8
Radič	2.271	2.643	2.896	2.165	2.107	2.274	4.346	3.851	4.088	4.133	1.910	1.864	3.400	182,4
Špinača	250	298	275	186	167	180	192	218	188	143	96	87	166	192,3
Motovilec	229	270	252	103	101	117	188	179	174	186	96	106	193	182,9
Korenček	1.560	1.574	1.706	3.732	3.837	3.537	4.137	4.925	3.793	3.077	3.109	3.753	3.944	105,1
Rdeča pesa	872	1.147	1.301	2.436	2.312	2.460	3.125	3.303	3.016	4.489	1.941	2.894	2.822	97,5
Paradižnik	4.056	4.002	5.445	5.420	5.265	5.399	5.566	5.647	5.326	7.338	6.202	7.090	7.107	100,2
Paprika	2.457	2.566	2.755	2.789	2.562	2.943	2.506	2.163	2.105	1.577	1.594	1.675	1.432	85,5
Kumara	928	1.097	997	957	890	896	681	686	694	1.263	1.340	855	912	106,6
– solatna	779	933	845	661	657	575	458	450	490	1.085	1.154	688	744	108,2
– za vlaganje	149	164	152	297	233	321	224	236	204	178	186	168	168	100,1
Bučka	801	769	895	2.375	2.614	2.300	5.056	5.220	3.605	4.592	4.208	4.025	3.192	79,3
Čebula	3.158	3.760	3.955	7.272	6.613	6.488	7.171	8.129	7.759	5.801	7.623	8.416	7.708	91,6
Česen	493	515	478	580	549	565	604	549	614	379	549	432	430	99,5
Por	366	407	473	634	598	620	708	754	690	888	596	588	522	88,9
Fižol za stročje	337	468	490	402	278	348	501	441	421	431	516	409	699	171,1
– visoki	179	285	278	220	106	166	209	182	149	107	170	118	199	168,6
– nizki	158	183	212	182	172	183	292	259	272	324	345	291	500	172,1
Grah, svež	16	36	36	49	37	35	466	424	344	109	36	33	94	289,2
Špargelj	218	224	255	217	196	225	533	569	319	297	276	278	198	71,2
Druge zelenjadnice	4.920	6.110	7.597	8.391	7.987	8.814	21.224	23.109	20.985	11.179	7.232	7.312	7.042	96,3

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5.7 Število kmetijskih gospodarstev in površina pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic; 2013, 2016, 2019, 2022 in 2025

	2013	2016	2019	2022	2025	Indeks 2025/22	2013	2016	2019	2022	2025	Indeks 2025/22	2013	2016	2019	2022	2025	Indeks 2025/22
Število kmetijskih gospodarstev (osnovna površina)							Osnovna površina						Osnovna površina (ha/KMG)					
Zelenjadnice skupaj																		
Slovenija	1.169	1.264	1.584	1.570	1.462	93,1	1.586,9	1.835,5	2.825,5	2.536,3	1.977,8	78,0	1,36	1,45	1,78	1,62	1,35	83,7
Vzhodna Slovenija	672	702	932	917	762	83,1	788,8	972,2	1.762,0	1.464,4	1.009,7	68,9	1,17	1,38	1,89	1,60	1,33	83,0
Zahodna Slovenija	497	562	652	653	700	107,2	798,1	863,3	1.063,5	1.071,9	968,1	90,3	1,61	1,54	1,63	1,64	1,38	84,3
- na prostem																		
Slovenija	1.087	1.227	1.531	1.537	1.420	92,4	1.499,8	1.729,1	2.720,3	2.426,2	1.880,4	77,5	1,38	1,41	1,78	1,58	1,32	83,9
Vzhodna Slovenija	603	680	891	892	730	81,8	719,6	890,7	1.689,2	1.380,2	940,2	68,1	1,19	1,31	1,90	1,55	1,29	83,2
Zahodna Slovenija	484	547	640	645	690	107,0	780,2	838,4	1.031,1	1.046,0	940,2	89,9	1,61	1,53	1,61	1,62	1,36	84,0
- v zaščitenem prostoru																		
Slovenija	401	460	493	472	376	79,7	87,1	106,4	105,2	110,1	97,4	88,5	0,22	0,23	0,21	0,23	0,26	111,1
Vzhodna Slovenija	272	278	316	294	244	83,0	69,2	81,5	72,7	84,2	69,5	82,5	0,25	0,29	0,23	0,29	0,28	99,5
Zahodna Slovenija	129	182	177	178	132	74,2	17,9	25,0	32,4	25,9	27,9	107,7	0,14	0,14	0,18	0,15	0,21	145,3
Zelenjadnice skupaj							Število kmetijskih gospodarstev						Pridelovalna površina (ha)					
Slovenija	1.169	1.264	1.584	1.570	1.424	90,7	1.981,5	2.250,6	3.487,5	3.181,0	2.545,9	80,0	1,70	1,78	2,20	2,03	1,79	88,2
Pomurska	125	158	207	259	153	59,1	216,2	325,4	708,4	758,9	321,0	42,3	1,73	2,06	3,42	2,93	2,10	71,6
Podravska	223	215	275	282	242	85,8	364,6	442,3	656,0	554,5	475,9	85,8	1,63	2,06	2,39	1,97	1,97	100,0
Koroška	12	15	22	22	21	95,5	3,9	z	9,8	18,6	11,3	60,8	0,33		0,45	0,85	0,54	63,6
Savinjska	126	127	204	164	129	78,7	128,8	111,2	178,6	156,2	98,9	63,3	1,02	0,88	0,88	0,95	0,77	80,5
Zasavska	6	7	9	6	9	150,0	2,2	z	3,9	1,8	3,0	166,7	0,37		0,43	0,30	0,33	111,1
Posavska	79	97	93	84	81	96,4	162,2	192,6	243,8	217,3	217,0	99,9	2,05	1,99	2,62	2,59	2,68	103,6
Jugovzhodna Slovenija	66	53	73	59	57	96,6	68,8	72,4	224,6	78,8	61,2	77,7	1,04	1,37	3,08	1,34	1,07	80,4
Osrednjeslovenska	218	233	244	231	235	101,7	486,4	510,3	566,3	574,9	620,3	107,9	2,23	2,19	2,32	2,49	2,64	106,1
Gorenjska	123	125	147	153	158	103,3	284,4	283,8	517,1	474,0	424,3	89,5	2,31	2,27	3,52	3,10	2,69	86,7
Primorsko-Notranjska	34	30	49	41	46	112,2	14,8	18,0	21,3	18,6	16,4	88,2	0,44	0,60	0,43	0,45	0,36	78,6
Goriška	71	101	153	172	168	97,7	57,4	117,7	212,3	203,1	149,9	73,8	0,81	1,17	1,39	1,18	0,89	75,6
Obalno-Kraška	85	103	108	97	125	128,9	191,9	168,5	145,4	124,3	146,9	118,2	2,26	1,64	1,35	1,28	1,18	91,7

Vir: SURS (popisi tržnega vrtnarstva), preračuni KIS

2.5.8 Število kmetijskih gospodarstev in pridelovalna površina pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic; 2013, 2016, 2019, 2022 in 2025

	2013	2016	2019	2022	2025	Indeks 2025/22	2013	2016	2019	2022	2025	Indeks 2025/22	2013	2016	2019	2022	2025	Indeks 2025/22
	Število kmetijskih gospodarstev						Pridelovalna površina (ha)						Pridelovalna površina (ha/ KMG)					
Zelenjadnice, skupaj	1.169	1.264	1.584	1.570	1.424	90,7	1.981,5	2.250,6	3.487,5	3.181,0	2.545,9	80,0	1,70	1,78	2,20	2,03	1,79	88,2
Kapusnice, od tega:	737	743	673	610	656	107,5	493,1	523,0	547,8	521,9	463,7	88,8	0,67	0,70	0,81	0,86	0,71	82,6
Belo zelje	622	591	585	499	554	111,0	371,3	384,7	399,3	322,1	355,3	110,3	0,60	0,65	0,68	0,65	0,64	99,4
Cvetača	332	253	230	222	228	102,7	37,1	26,4	29,0	29,4	24,9	84,7	0,11	0,10	0,13	0,13	0,11	82,5
Solatnice, od tega:	788	740	719	706	708	100,3	498,7	394,7	623,0	603,3	514,0	85,2	0,63	0,53	0,87	0,85	0,73	85,0
Solata	675	618	515	459	491	107,0	212,7	190,9	240,1	190,5	194,6	102,2	0,32	0,31	0,47	0,42	0,40	95,5
Radič	604	488	534	518	505	97,5	174,4	150,1	312,6	358,4	278,5	77,7	0,29	0,31	0,59	0,69	0,55	79,7
Špinačnice, od tega:	342	286	238	213	210	98,6	27,7	24,5	24,7	20,6	23,1	112,1	0,08	0,09	0,10	0,10	0,11	113,7
Špinača	247	184	165	151	155	102,6	20,1	15,1	15,5	14,3	16,2	113,3	0,08	0,08	0,09	0,09	0,10	110,4
Korenovke in gomoljnice, od tega:	684	694	699	683	626	91,7	283,5	445,7	1.028,7	886,0	457,8	51,7	0,41	0,64	1,47	1,30	0,73	56,4
Repa (za prehrano ljudi)*	312	247	285	117	216	184,6	90,0	116,2	630,4	45,5	87,7	192,7	0,29	0,47	2,21	0,39	0,41	104,4
Korenček	517	511	456	431	427	99,1	69,5	143,7	156,2	171,3	157,8	92,1	0,13	0,28	0,34	0,40	0,37	93,0
Rdeča pesa	447	418	372	411	388	94,4	42,5	84,0	106,5	232,4	125,0	53,8	0,10	0,20	0,29	0,57	0,32	57,0
Redkev	231	194	140	176	108	61,4	10,9	11,0	43,7	351,4	7,6	2,2	0,05	0,06	0,31	2,00	0,07	3,5
Peteršilj	417	340	279	232	253	109,1	15,8	25,3	31,2	16,9	17,0	100,6	0,04	0,07	0,11	0,07	0,07	92,2
Plodovke, od tega:	777	744	791	730	740	101,4	222,9	244,8	343,9	361,5	300,7	83,2	0,29	0,33	0,43	0,50	0,41	82,1
Paradižnik	595	506	510	466	506	108,6	42,4	42,4	45,4	47,4	50,3	106,1	0,07	0,08	0,09	0,10	0,10	97,7
Paprika	537	465	495	442	466	105,4	79,7	72,7	67,4	59,6	60,3	101,2	0,15	0,16	0,14	0,13	0,13	96,0
Bučke	434	434	469	493	507	102,8	29,8	71,5	174,0	185,5	125,9	67,9	0,07	0,16	0,37	0,38	0,25	66,0
Kumare	518	443	409	364	402	110,4	25,0	24,6	21,8	25,8	28,2	109,3	0,05	0,06	0,05	0,07	0,07	99,0
Čebulnice, od tega:	683	758	777	729	732	100,4	239,4	380,2	411,9	432,4	424,4	98,1	0,35	0,50	0,53	0,59	0,58	97,7
Čebula	579	647	617	597	612	102,5	147,0	251,5	277,0	312,7	302,2	96,6	0,25	0,39	0,45	0,52	0,49	94,3
Česen	460	477	484	450	452	100,4	67,3	97,4	101,7	83,1	87,0	104,7	0,15	0,20	0,21	0,18	0,19	104,2
Stročnice, od tega:	541	473	431	384	512	133,3	74,6	63,7	158,3	150,5	174,7	116,1	0,14	0,13	0,37	0,39	0,34	87,1
Fižol za stročje	527	449	373	318	482	151,6	67,7	53,0	85,2	103,9	141,1	135,8	0,13	0,12	0,23	0,33	0,29	89,6
Grah (za prehrano ljudi)	224	162	184	163	162	99,4	6,9	10,7	73,1	46,6	33,6	72,1	0,03	0,07	0,40	0,29	0,21	72,5
Druge zelenjadnice, od tega:	283	336	313	290	290	100,0	141,7	174,1	349,3	204,9	187,6	91,6	0,50	0,52	1,12	0,71	0,65	91,6
Šparglji	144	158	181	169	z		65,8	49,9	163,7	87,6	63,3	72,3	0,46	0,32	0,90	0,52	z	
Hren	49	60	73	69	47	68,1	42,1	63,8	66,1	93,3	58,7	62,9	0,86	1,06	0,91	1,35	1,25	92,4

* Presna in za kisanje.

z – zaupno.

Vir: SURS (popisi tržnega vrtnarstva), preračuni KIS

2.5.1 Izvoz in uvoz sveže zelenjave

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
IZVOZ (t)														
Sveža zelenjava**	9.967	12.304	14.576	13.362	12.219	16.702	15.954	13.800	10.682	11.121	14.422	16.653	9.227	55,4
Plodovke, od tega:	3.886	5.678	5.651	7.120	5.772	7.073	7.631	6.818	5.323	3.937	3.553	2.778	2.811	101,2
paprika	1.384	1.724	2.288	2.351	2.411	3.058	3.304	2.363	1.384	901	797	552	1.008	182,6
paradižnik	1.944	3.096	2.861	3.989	2.613	2.546	2.715	2.321	1.415	1.931	2.153	1.761	1.350	76,7
kumara	345	565	206	317	398	939	934	1.114	922	520	215	301	229	76,0
bučka	128	159	144	321	281	471	555	963	1.534	448	341	122	179	146,9
Čebulnice, od tega:	2.487	3.668	3.424	2.715	3.152	6.023	4.129	3.140	1.866	3.399	6.806	4.556	2.517	55,2
čebula	2.159	2.956	2.079	2.182	2.299	5.476	3.487	2.107	1.228	1.313	4.401	3.355	1.135	33,8
česen	252	646	1.307	443	834	520	610	981	568	1.530	2.206	1.153	1.334	115,7
Solatnice, od tega:	378	238	322	609	425	391	373	370	671	873	580	743	795	107,0
solata	276	179	246	488	397	338	317	340	621	793	544	668	747	111,8
radič	88	49	71	110	17	44	49	23	35	61	33	73	31	42,0
Kapusnice, od tega:	500	624	775	1.032	884	763	895	691	490	532	326	2.335	668	28,6
zelje	129	211	311	582	468	546	578	498	253	198	240	313	197	63,1
cvetača in brokoli	325	307	346	248	171	156	178	171	190	257	65	2.006	444	22,2
Korenovke	1.992	990	3.621	929	911	920	1.440	1.306	1.385	1.210	2.253	3.471	910	26,2
Stročnice, od tega:	8	7	38	16	14	4	16	37	24	53	14	472	73	15,4
fižol	8	7	37	16	10	4	14	34	23	49	14	469	19	4,1
Drugo, od tega:	715	1.099	745	941	1.061	1.528	1.470	1.438	923	1.118	890	2.298	1.453	63
lubenica in melona	428	713	480	601	645	1.041	1.098	1.097	662	584	428	836	558	67
gojene in nabrane gobe	221	332	189	264	309	340	257	230	111	307	358	372	253	68,0
UVOZ (t)														
Sveža zelenjava**	97.782	99.397	104.264	100.792	103.901	100.968	106.288	100.299	91.465	89.323	96.722	99.858	106.378	106,5
Plodovke, od tega:	29.852	32.201	32.159	32.965	32.953	32.151	34.883	33.428	31.467	27.240	29.246	30.094	30.385	101,0
paprika	9.079	10.181	10.848	11.154	11.736	11.824	11.908	10.998	10.573	8.860	8.670	9.504	9.781	102,9
paradižnik	13.717	13.861	13.599	13.468	13.371	11.506	13.360	13.404	10.777	10.297	11.888	11.954	11.722	98,1
kumara	3.656	4.344	3.870	4.242	4.311	4.755	5.136	4.529	4.864	4.000	4.114	4.365	4.487	102,8
bučka	2.624	2.974	2.927	3.245	2.805	3.324	3.789	3.932	4.643	3.562	3.984	3.588	3.795	105,8
Čebulnice, od tega:	16.943	17.680	16.892	16.051	16.015	16.503	17.760	15.514	13.638	15.346	19.163	17.290	27.670	160,0
čebula	14.506	14.907	14.270	13.480	13.320	13.820	14.968	12.286	10.967	11.511	15.759	13.323	24.574	184,5
česen	1.092	1.408	1.296	1.211	1.288	1.292	1.370	1.762	1.134	2.345	1.949	2.557	1.705	66,7
Solatnice, od tega:	13.035	12.392	11.770	11.737	11.977	12.613	11.755	10.477	11.166	11.354	11.772	12.054	10.987	91,2
solata	9.340	8.556	8.121	8.676	9.203	9.562	8.728	7.718	8.355	8.923	9.263	9.966	8.820	88,5
radič	2.890	2.927	2.736	2.335	2.025	2.077	1.947	1.736	1.859	1.644	2.027	1.500	1.414	94,3
Kapusnice, od tega:	9.790	7.959	8.523	8.022	9.416	9.331	9.954	8.879	9.283	8.847	9.280	10.684	9.196	86,1
zelje	5.559	3.522	3.887	3.656	4.508	4.493	5.106	4.416	4.774	4.856	5.341	5.113	5.265	103,0
cvetača in brokoli	2.524	2.608	2.791	2.622	2.487	2.535	2.491	2.433	2.491	2.442	2.790	4.437	2.777	62,6
Korenovke	9.895	10.530	12.409	8.690	9.661	10.226	11.219	9.035	8.835	9.301	11.193	11.425	9.560	83,7
Stročnice, od tega:	361	527	372	568	548	569	512	439	546	414	571	524	527	100,6
fižol	289	459	295	467	467	427	401	342	451	347	534	469	469	100,1
Drugo, od tega:	17.907	18.108	22.140	22.760	23.332	19.574	20.204	22.528	16.531	16.821	15.497	17.788	18.052	101,5
lubenica in melona	14.565	14.825	14.939	17.207	19.366	15.401	15.614	15.281	12.813	12.697	11.396	13.211	13.573	102,7
gojene in nabrane gobe	1.777	1.684	1.504	2.190	1.931	2.018	2.219	1.925	1.543	1.850	1.648	2.077	2.056	99,0

* Začasni podatki. ** Vključno z lubenico in melono ter gobami.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5.2 Bilanca proizvodnje in porabe zelenjave (ekvivalent sveže zelenjave; 000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
ZELENJAVA**, SKUPAJ														
Pridelano	71,3	86,2	95,5	105,5	96,4	100,6	120,1	135,2	115,0	90,7	74,8	85,4	80,4	94,1
Uvoz	153,2	157,7	163,7	164,2	169,4	166,3	177,9	172,1	182,5	187,6	171,7	172,7	183,9	106,5
Izvoz	13,9	16,0	17,7	16,7	15,4	21,1	20,0	26,1	31,6	44,7	18,5	22,4	15,6	69,4
Domača poraba	210,6	227,9	241,6	252,9	250,4	245,8	278,0	281,3	265,9	233,5	228,0	235,7	248,7	105,5
– izgube	12,0	13,6	14,8	18,8	14,8	15,1	32,3	33,1	16,1	13,5	13,8	13,5	13,4	98,7
– seme	0,08	0,08	0,09	0,11	0,11	0,11	0,11	0,12	0,11	0,10	0,09	0,09	0,09	97,1
– poraba za prehrano	198,5	214,2	226,7	234,1	235,5	230,6	245,6	248,1	249,7	219,8	214,1	222,1	235,3	105,9
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)	96,4	103,9	109,9	113,4	114,0	111,4	117,5	118,1	118,5	104,3	100,9	104,5	110,4	105,7
Stopnja samooskrbe (%)	33,8	37,8	39,6	41,7	38,5	40,9	43,2	48,1	43,2	38,8	32,8	36,2	32,3	
ZELENJAVA**, SVEŽA														
Pridelano	71,3	86,2	95,5	105,5	96,4	100,6	120,1	135,2	115,0	90,7	74,8	85,4	80,4	94,1
Uvoz	97,8	99,4	104,3	100,8	103,9	101,0	106,3	100,3	91,5	89,3	96,7	99,9	106,4	106,5
Izvoz	10,0	12,3	14,6	13,4	12,2	16,7	16,0	13,8	10,7	11,1	14,4	16,7	9,2	55,4
Domača poraba	159,1	173,3	185,2	192,9	188,0	184,8	210,5	221,7	195,7	168,9	157,1	168,6	177,6	105,3
– izgube	12,0	13,6	14,8	18,8	14,8	15,1	32,3	33,1	16,1	13,5	13,8	13,5	13,4	98,7
– seme	0,08	0,08	0,09	0,11	0,11	0,11	0,11	0,12	0,11	0,10	0,09	0,09	0,09	97,1
– poraba za prehrano	147,0	159,6	170,4	174,1	173,1	169,6	178,0	188,6	179,6	155,2	143,2	155,0	164,1	105,9
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)	71,4	77,4	82,6	84,3	83,8	81,9	85,2	89,8	85,2	73,6	67,5	72,9	77,0	105,6
Stopnja samooskrbe (%)	44,8	49,7	51,6	54,7	51,2	54,4	57,1	61,0	58,7	53,7	47,6	50,7	45,3	

* Začasni podatki.

** Vključno z lubenico in melono ter gobami.

Vir: SURS, KIS

2.5.3 Odkup zelenjadnic (t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
ODKUP														
Zelenjadnice*, skupaj	5.999	10.300	10.194	12.616	15.055	16.121	18.495	20.568	22.166	20.545	17.311	19.745	23.509	119,1
Belo zelje	1.000	1.576	1.533	1.965	2.280	2.022	2.527	2.799	2.741	2.416	2.548	2.769	3.557	128,5
Rdeče zelje	45	109	93	169	148	177	123	225	236	235	187	190	230	121,0
Ohrovt	111	123	112	140	z	z	z	136	155	167	134	95	145	152,1
Kitajski kapus	53	71	70	90	142	105	125	188	178	270	234	291	260	89,6
Cvetača	54	37	31	39	z	211	z	z	296	198	44	129	200	155,6
Solata	191	376	489	463	890	848	1.310	1.268	1.166	1.071	1.031	1.173	1.595	136,0
Endivija	165	157	237	179	314	263	282	168	202	198	138	180	189	105,5
Radič	144	205	230	282	351	278	334	357	264	329	268	324	389	120,0
Špinača	3	4	z	z	z	z	8	z	5	z	2	1	z	
Korenček	24	40	39	399	z	z	1.313	1.653	2.028	1.716	1.530	1.462	1.833	125,3
Rdeča pesa	564	992	897	846	z	z	847	1.578	1.171	783	1.352	857	1.245	145,4
Paradižnik	1.452	3.450	2.899	z	z	z	z	z	6.677	6.425	4.595	5.748	6.116	106,4
Paprika	511	656	852	962	1.060	1.200	1.239	719	896	947	686	856	879	102,6
Kumara, solatna	148	570	546	727	764	815	679	644	798	748	868	1.003	916	91,4
Bučka	281	411	547	418	667	581	523	609	620	565	525	592	724	122,3
Čebula	209	432	395	362	646	365	1.586	2.894	2.715	2.465	1.263	1.984	2.751	138,6
Česen	18	38	39	52	51	z	z	240	216	193	177	172	128	74,6
Por	39	63	40	72	61	102	74	75	109	102	131	76	104	135,6
Fižol za stročje	15	14	19	24	35	45	29	50	62	84	91	109	175	160,3
Druge zelenjadnice*, od tega:	833	969	1.020	1.453	1.605	1.386	1.309	1.516	1.543	1.628	1.504	1.734	2.070	119,4
– špargelj	8	13	11	14	21	36	38	34	33	34	37	45	39	86,6
– motovilec	1	3	2	4	z	z	z	z	1	z	3	3	3	111,1

* Vključno z gojenimi gobami in lubenico.

z – zaupno.

: ni podatka.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5.4 Odkupne cene zelenjadnic

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
EUR/kg														
Belo zelje	0,31	0,24	0,25	0,24	0,25	0,30	0,35	0,28	0,31	0,42	0,50	0,42	0,42	100,7
Rdeče zelje	0,32	0,26	0,28	0,25	0,33	0,38	0,43	0,33	0,30	0,49	0,55	0,56	0,48	85,2
Ohrovt	0,53	0,50	0,53	0,53	z	z	z	0,54	0,51	0,56	0,66	0,61	0,60	97,7
Kitajski kapus	0,62	0,52	0,53	0,49	0,50	0,54	0,54	0,59	0,46	0,68	0,62	0,58	0,61	104,3
Cvetača	0,75	0,79	0,84	0,95	z	1,01	z	z	1,16	1,17	1,44	1,65	1,50	90,9
Solata	0,98	0,70	0,82	0,74	0,76	0,92	1,05	1,02	1,09	1,28	1,44	1,55	1,37	88,0
Endivija	0,76	0,80	0,76	0,71	0,79	0,83	0,84	0,78	0,90	1,18	1,38	1,53	1,40	91,3
Radič	0,82	0,90	1,12	0,93	0,85	0,92	0,98	0,92	1,08	1,32	1,53	1,59	1,48	93,3
Špinača	2,39	2,12	z	z	z	z	3,61	z	3,19	z	3,52	3,81	z	
Korenček	0,44	0,38	0,47	0,44	z	z	0,52	0,46	0,41	0,45	0,69	0,78	0,68	86,8
Rdeča pesa	0,14	0,13	0,13	0,13	z	z	0,15	0,12	0,17	0,21	0,26	0,28	0,26	95,0
Paradižnik	0,94	1,33	1,30	z	z	z	z	z	1,95	2,31	2,16	2,69	2,65	98,5
Paprika	0,86	0,79	0,90	0,76	0,77	0,82	0,90	0,87	0,86	1,06	1,24	1,17	1,21	103,8
Kumara, solatna	0,56	0,47	0,46	0,44	0,41	0,50	0,58	0,56	0,56	0,71	0,76	0,71	0,79	110,7
Bučka	0,65	0,52	0,51	0,50	0,49	0,53	0,54	0,58	0,58	0,68	0,78	0,76	0,64	83,3
Čebula	0,54	0,37	0,32	0,41	0,43	0,52	0,41	0,36	0,42	0,47	0,71	0,53	0,48	91,4
Česen	5,53	3,67	3,38	4,18	4,74	z	z	6,62	6,59	6,97	7,43	7,68	6,76	88,1
Por	0,85	0,64	0,84	0,91	0,93	1,00	0,98	1,05	1,25	1,52	1,56	1,78	1,48	83,6
Fižol za stročje	2,43	2,13	2,04	1,89	2,62	2,46	2,77	2,77	3,08	3,13	3,53	3,90	3,86	99,1
Druge zelenjadnice:														
- špargelj	5,46	5,28	5,33	5,26	5,51	5,51	5,70	5,87	5,83	6,80	7,32	6,76	7,83	115,8
- motovilec	5,64	4,92	5,31	4,79	z	z	z	z	6,99	z	6,64	7,60	6,91	90,9

z – zaupno.

: ni podatka.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.6 Krmne rastline

Struktura kmetijskih gospodarstev – S pridelavo krmnih rastlin na njivah (zelena krma z njiv brez krmnih korenovk ipd.) se je v letu 2023, ko je bila izvedena zadnja statistična raziskava strukture kmetijskih gospodarstev¹², ukvarjalo 28.380 KMG oziroma 58 % KMG v Sloveniji. Trajne travnike in pašnike pa je v letu 2023 obdelovalo 40.850 KMG oziroma 84 % KMG. Število KMG s pridelavo krmnih rastlin na njivah (–2 %) in KMG s trajnimi travniki in pašniki (–4 %) se v Sloveniji zmanjšuje.

Preglednica 15: Kmetijska gospodarstva s pridelavo krmnih rastlin na njivah in s trajnimi travniki in pašniki; 2010, 2020 in 2023

	2010	2020	2023	Indeks 2023/20	2010	2020	2023	Indeks 2023/20
	Zelena krma z njiv				Trajni travniki in pašniki			
Število kmetijskih gospodarstev – SI	28.110	28.980	28.380	97,9	47.720	42.590	40.850	95,9
- delež v vseh KMG (%)	48,9	53,1	58,4		83,1	78,1	84,1	
Povprečna površina na KMG – SI	1,9	1,8	1,8	99,1	5,4	5,8	6,3	108,1
Povprečna površina na KMG – EU-27	9,6	11,0	10,4	93,9	15,0	16,3	16,9	103,8
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (SI = 1)	5,1	6,0	5,7		2,7	2,8	2,7	
	Travinje na njivah				Silažna koruza			
Število kmetijskih gospodarstev – SI	21.540	24.290	25.610	105,4	10.500	8.590	7.300	85,0
- delež v vseh KMG (%)	37,5	44,5	52,7		18,3	15,7	15,0	
Povprečna površina na KMG – SI	1,1	0,8	0,9	103,0	2,4	3,2	3,4	107,9
Povprečna površina na KMG – EU-27	10,5	9,4	8,6	91,6	10,4	13,5	13,6	100,3
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ SI (SI = 1)	9,8	11,3	10,1		4,3	4,2	3,9	

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Povprečna površina zelene krme z njiv na evropsko primerljivih KMG v Sloveniji se je v povprečju nekoliko zmanjšala, pri tem se je zaradi zmanjševanja koncentracije pridelave zelene krme na ravni EU-27 razkorak med Slovenijo in povprečjem EU-27 med leti 2020 in 2023 zmanjšal s 6,0-krat na 5,7-krat. Nasprotno je pri pridelavi travinja na njivah in silažne koruze v Sloveniji zabeležena koncentracija pridelave, pri tem pa je opazno, da KMG na ravni EU-27 v povprečju obdeluje 10-krat toliko travinja na njivah in slabih 4-krat toliko silažne koruze kot v povprečju posamezno KMG v Sloveniji. Povprečna velikost trajnih travnikov in pašnikov na KMG v Sloveniji in na ravni EU-27 se povečuje, vendar se razlika v povprečnem obsegu trajnih travnikov in pašnikov na KMG v EU-27 in Slovenijo le počasi zmanjšuje (s 2,8 na 2,7-krat toliko).

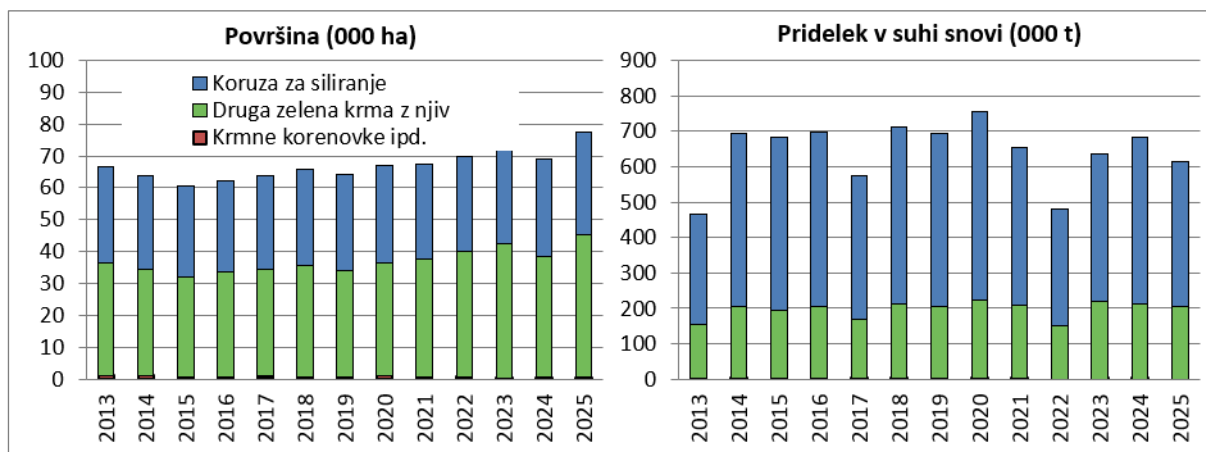
Obseg pridelave na njivah – Pidelava krmnih rastlin na njivah ima od začetka stoletja, ko je obsegala četrtno njiv, trend rahle rasti in se z majhnimi medletnimi nihanji giblje blizu 30 % površine njiv.

Pridelovalna površina krmnih rastlin se je v letu 2025 po zmanjšanju v letu 2024 povečala. Obsegala je 78 tisoč hektarjev njiv, kar je 12 % več kot leto prej in največ do sedaj.

¹² Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema (t. i. EU-prag za zajem) iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091). Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, tukaj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v preteklih ZP.

Slika 24: Površina in pridelek krmnih rastlin na njivah; 2013–2025

Vir: SURS

Med zeleno krmo prevladujejo trave, travne, travno-deteljne in deteljno-travne mešanice (v nadaljevanju: trave in mešanice) in koruza za siliranje, medtem ko imajo čisti posevki detelj in lucerne manjši delež. V letu 2025 je bilo v strukturi zelene krme na njivah 47 % trav in mešanic, 42 % silažne koruze ter 10 % čistih posevkov detelj in lucerne. Med krmnimi rastlinami na njivah že mnogo let prevladuje zelena krma (leta 2025: dobrih 99 %). Po ocenah SURS je bila leta 2025 posejana na približno 77 tisoč ha njiv, kar je 12 % več kot leto prej.

Preglednica 16: Pridelava krme na njivah; 2024 in 2025

	Površina (ha)		Indeks 2025/24	Pridelek (t/ha)		Indeks 2025/24	Skupni pridelek (t)		Indeks 2025/24
	2024	2025		2024	2025		2024	2025	
Krma z njiv	69.152	77.628	112,3	23,1	18,2	78,8	1.598.652	1.414.460	88,5
Zelena krma z njiv	68.555	77.030	112,4	23,2	18,3	78,7	1.590.179	1.405.958	88,4
Koruzi za siliranje	30.814	32.197	104,5	43,7	36,3	83,1	1.345.583	1.168.274	86,8
Trave, travne, travno-deteljne in deteljno-travne mešanice*	30.133	35.853	119,0	6,4	5,2	81,3	193.463	187.064	96,7
Detelje in lucerna*	6.925	7.925	114,4	6,1	4,9	80,3	42.070	38.642	91,9
Druga zelena krma z njiv*	683	1.055	154,5	13,3	11,4	85,6	9.063	11.978	132,2
Krmne korenovke ipd.	597	598	100,2	14,2	14,2	100,2	8.473	8.502	100,3

* Izraženo v suhem senu.

Vir: SURS, preračuni KIS

Koruzo za siliranje so v letu 2025 pridelovali na približno 32 tisoč ha (+4 %), trave in mešanice na slabih 36 tisoč ha (+19 %), ter detelje in lucerno na 8 tisoč ha (+14 %). Krmnih korenovk in drugih krmnih rastlin je bilo v letu 2025 približno toliko kot v letu prej, pridelovali so jih na 598 ha, površina je bila glede na zadnje petletno povprečje (2020–2024) za 18 % manjša.

Doseženi povprečni hektarski pridelki krmnih rastlin na njivah so bili v letu 2025 večinoma opazno manjši kot v letu 2024 in tudi pod ravno zadnjega petletnega povprečja (2020–2024). Med pomembnejšimi krmnimi rastlinami so bili hektarski pridelki leta 2025 manjši pri koruzi za siliranje (–17 %), travah in mešanicah (–19 %) in tudi pri detelji in lucerni (–20 %). Večji povprečni hektarski pridelek so bili pri enoletnih posevkih druge zelene krme (+8 %), letina krmnih korenovk in drugih krmnih rastlin pa je bila na ravni leta prej in 5 % pod ravno zadnjega petletnega povprečja let 2020–2024.

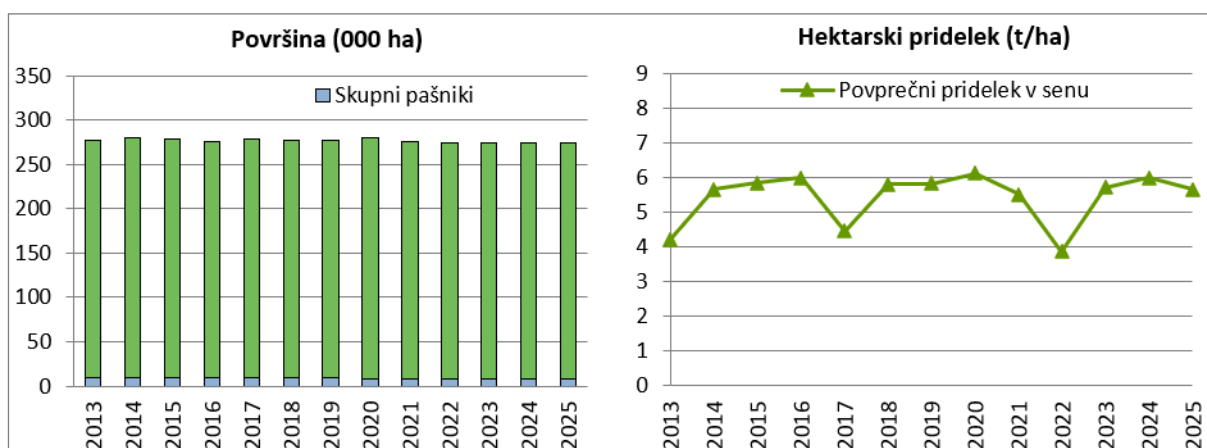
Glede na leto 2024 je bil v povprečju pridelek enoletnih posevkov, med katerimi prevladuje koruze za siliranje, zaradi slabe letine kljub večji površini manjši za 13 % in je za 7 % zaostal za povprečjem zadnjega pet letnega obdobja (2020–2024). Tudi skupni pridelki večletnih posevkov zelene krme so bili v letu 2025 v primerjavi z letom prej manjši (–4 %) in so pri tem

ostali približno na ravni zadnjega petletnega obdobja (2020–2024). Kljub večjim površinam so bili zaradi opazno manjših hektarskih pridelkov skupni pridelki tako pri travah in mešanica (–3 %) kot tudi pri čistih posevkih detelj in lucerne manjši (–8 %).

Obseg pridelave na trajnem travinju – travniki in pašniki v povprečju zadnjih 10 let zavzemajo približno 58 % vse kmetijske zemlje v uporabi KMG. Po statističnih podatkih površine trajnih travnikov in pašnikov (vključno s skupnimi pašniki) v zadnjih petih letih (2020–2024) obsegajo v povprečju 276 tisoč ha, brez skupnih pašnikov pa 267 tisoč ha. Leta 2025 je bila površina trajnih travnikov 274 tisoč ha, kar je približno enako kot leta 2024 in tudi blizu ravni povprečja let 2020–2024 (275 tisoč ha).

Slika 25: Pridelava sena s travnikov in pašnikov; 2013–2025

Vir: SURS

V letu 2025 so bile razmere za pridelavo krme na trajnem travinju spremenljive in slabše kot v zelo ugodnem letu prej. Na splošno so bili pridelki prve košnje oziroma prvih dveh košenj pri intenzivnih pridelovalcih zelo dobri, kasneje v juniju pa so sušne in vroče razmere ovirale rast in razvoj travinja, ki v kasnejših poletnih in jesenskih mesecih ni v celoti nadoknadilo izpada pridelka iz poznih pomladanskih mesecev in zgodnjega poletja. Hektarski pridelek je bil s 5,7 t/ha za 6 % manjši kot v letu 2024 in pri tem nekoliko nadpovprečen (+4 %).

Preglednica 17: Pridelava krme na trajnem travinju; 2024 in 2025

	Površina (ha)		Indeks 2025/24	Pridelek* (t/ha)		Indeks 2025/24	Skupni pridelek* (t)		Indeks 2025/24
	2024	2025		2024	2025		2024	2025	
Travniki in pašniki	273.926	274.104	100,1	6,0	5,7	94,3	1.645.601	1.553.283	94,4

* Izraženo v suhem senu.

Vir: SURS

Proračunske podpore – V programskem obdobju SKP 2023–2027 lahko nosilci kmetijskih gospodarstev na podlagi oddane zbirne vloge, ob izpolnjevanju zahtevanih pogojev, za vse upravičene hektare pridobijo osnovno dohodkovno plačilo za trajnostnost v načrtovanem znesku 184,20 EUR/ha in za prvih 8,2 ha površin tudi dopolnilno plačilo za trajnostnost v načrtovani višini 27,38 EUR/ha. Podobno kot pri drugih rastlinskih pridelkih imajo pridelovalci, če pridelek zavarujejo, možnost uveljavljati sofinanciranje zavarovalne premije, ki je bilo v letih 2023–2025 60-odstotno.

2.6.1 Pridelava zelene krme z njiv – površina

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POVRŠINA (ha)														
Zelena krma z njiv – osnovna površina	55.761	55.650	53.894	54.213	54.973	55.780	56.691	55.418	55.150	54.426	54.940	53.505	52.712	98,5
Zelena krma z njiv – pospravljena površina	65.288	62.710	59.767	61.298	62.698	64.762	63.218	65.703	66.645	68.977	72.298	68.555	77.030	112,4
Zelena krma, enoletni posevki	30.867	30.147	29.396	29.513	29.965	30.600	30.845	31.455	30.683	30.406	30.367	31.497	33.252	105,6
Koruza za siliranje	30.011	29.485	28.735	28.689	29.194	29.820	30.151	30.629	29.664	29.625	29.803	30.814	32.197	104,5
Druga zelena krma, enoletni posevki, od tega:	856	662	661	824	771	780	694	826	1.019	781	564	683	1.055	154,5
<i>Druga zelena krma, enoletni, glavni posevki</i>	<i>245</i>	<i>374</i>	<i>321</i>	<i>533</i>	<i>406</i>	<i>538</i>	<i>459</i>	<i>409</i>	<i>406</i>	<i>383</i>	<i>267</i>	<i>466</i>	<i>520</i>	<i>111,5</i>
krmna ogrščica in repica	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
krmni sirek	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
<i>Druga zelena krma, enoletni, naknadni posevki</i>	<i>611</i>	<i>288</i>	<i>340</i>	<i>291</i>	<i>365</i>	<i>242</i>	<i>235</i>	<i>417</i>	<i>613</i>	<i>398</i>	<i>297</i>	<i>217</i>	<i>536</i>	<i>246,8</i>
krmna ogrščica in repica	209	84	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
krmno žito ter mešanice stročnic in žita	312	171	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
pitnik	90	33	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
Zelena krma, večletni posevki	34.421	32.563	30.371	31.785	32.733	34.162	32.373	34.248	35.962	38.571	41.931	37.058	43.778	118,1
Detelje in lucerna	5.722	5.549	8.507	10.499	10.159	9.630	8.521	7.706	8.035	7.585	7.454	6.925	7.925	114,4
– detelje	2.340	2.128	4.075	4.863	4.795	4.367	3.838	3.421	4.086	3.726	3.508	4.153	4.973	119,7
– lucerna	3.382	3.421	4.432	5.636	5.364	5.263	4.683	4.285	3.949	3.859	3.946	2.772	2.952	106,5
Trave in travne mešanice	8.665	7.519	6.410	7.149	8.171	9.081	8.630	10.694	11.693	14.426	18.611	14.625	18.980	129,8
– glavni posevek	6.246	5.432	5.016	5.245	5.910	6.334	7.223	8.216	8.829	9.272	11.027	9.730	9.484	97,5
– naknadni posevek	2.419	2.086	1.394	1.904	2.261	2.747	1.407	2.478	2.864	5.154	7.584	4.895	9.496	194,0
Travno-deteljne in deteljno-travne mešanice	20.034	19.495	15.454	14.137	14.403	15.451	15.222	15.848	16.234	16.560	15.866	15.508	16.873	108,8
– glavni posevek	16.473	17.050	13.633	11.947	11.891	12.534	13.166	13.351	13.323	12.744	12.055	12.195	11.896	97,5
– naknadni posevek	3.561	2.445	1.821	2.190	2.512	2.917	2.056	2.497	2.911	3.816	3.811	3.313	4.977	150,2

: ni podatka.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.6.2 Pridelava zelene krme z njiv – pridelek

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
PRIDELEK (t)														
Zelena krma z njiv	1.066.651	1.626.587	1.622.649	1.635.467	1.355.101	1.673.134	1.631.087	1.780.209	1.514.519	1.115.517	1.443.741	1.590.179	1.405.958	88,4
Zelena krma, enoletni posevki	898.708	1.402.511	1.408.622	1.411.090	1.171.114	1.441.735	1.403.780	1.535.787	1.285.924	950.631	1.195.128	1.354.646	1.180.252	87,1
Koruza za siliranje	889.991	1.390.295	1.398.512	1.398.014	1.162.804	1.427.941	1.393.671	1.524.290	1.272.060	942.509	1.188.410	1.345.583	1.168.274	86,8
Druga zelena krma, enoletni posevki*, od tega:	8.717	12.216	10.110	13.076	8.310	13.794	10.109	11.497	13.864	8.122	6.718	9.063	11.978	132,2
<i>Druga zelena krma, enoletni, glavni posevki</i>	<i>3.195</i>	<i>9.249</i>	<i>6.610</i>	<i>10.306</i>	<i>5.177</i>	<i>11.298</i>	<i>7.449</i>	<i>7.528</i>	<i>8.232</i>	<i>5.383</i>	<i>4.683</i>	<i>6.698</i>	<i>8.041</i>	<i>120,1</i>
krmna ogrščica in repica	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
krmni sirek	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
<i>Druga zelena krma, enoletni, naknadni posevki</i>	<i>5.522</i>	<i>2.967</i>	<i>3.500</i>	<i>2.770</i>	<i>3.133</i>	<i>2.496</i>	<i>2.660</i>	<i>3.969</i>	<i>5.632</i>	<i>2.739</i>	<i>2.035</i>	<i>2.365</i>	<i>3.936</i>	<i>166,4</i>
krmna ogrščica in repica	2.532	909	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
krmno žito ter mešanice stročnic in žita	2.181	1.525	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
pitnik	809	533	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Zelena krma, večletni posevki*	167.943	224.076	214.027	224.377	183.987	231.399	227.307	244.422	228.595	164.886	248.613	235.533	225.706	95,8
Detelje in lucerna	29.612	38.675	58.540	75.507	59.222	66.783	59.789	53.445	48.225	34.290	45.150	42.070	38.642	91,9
– detelje	10.367	12.740	26.186	32.340	25.209	25.994	23.453	20.012	20.876	15.573	17.732	20.424	19.645	96,2
– lucerna	19.245	25.935	32.354	43.167	34.013	40.789	36.336	33.433	27.349	18.717	27.418	21.646	18.997	87,8
Trave in travne mešanice	39.477	47.432	42.508	48.253	42.802	57.121	60.144	73.463	72.662	57.398	103.542	90.571	90.123	99,5
– glavni posevek	31.678	38.217	37.152	40.117	34.454	47.003	54.930	64.479	62.634	42.713	80.238	73.924	63.596	86,0
– naknadni posevek	7.799	9.215	5.356	8.136	8.348	10.118	5.214	8.984	10.028	14.685	23.304	16.647	26.527	159,4
Travno-deteljne in deteljno-travne mešanice	98.854	137.969	112.979	100.617	81.963	107.495	107.374	117.514	107.708	73.198	99.921	102.892	96.941	94,2
– glavni posevek	88.373	127.602	104.731	91.291	73.286	95.443	100.355	108.044	97.385	62.829	87.737	92.148	81.990	89,0
– naknadni posevek	10.481	10.367	8.248	9.326	8.677	12.052	7.019	9.470	10.323	10.369	12.184	10.744	14.950	139,2

* Izraženo v suhem senu.

: ni podatka.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.6.3 Pridelava zelene krme z njiv – hektarski pridelek

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Zelena krma z njiv	16,3	25,9	27,1	26,7	21,6	25,8	25,8	27,1	22,7	16,2	20,0	23,2	18,3	78,7
Zelena krma, enoletni posevki	29,1	46,5	47,9	47,8	39,1	47,1	45,5	48,8	41,9	31,3	39,4	43,0	35,5	82,5
Koruza za siliranje	29,7	47,2	48,7	48,7	39,8	47,9	46,2	49,8	42,9	31,8	39,9	43,7	36,3	83,1
Druga zelena krma, enoletni posevki*, od tega:	10,2	18,5	15,3	15,9	10,8	17,7	14,6	13,9	13,6	10,4	11,9	13,3	11,4	85,6
<i>Druga zelena krma, enoletni, glavni posevki</i>	<i>13,0</i>	<i>24,7</i>	<i>20,6</i>	<i>19,3</i>	<i>12,8</i>	<i>21,0</i>	<i>16,2</i>	<i>18,4</i>	<i>20,3</i>	<i>14,1</i>	<i>17,5</i>	<i>14,4</i>	<i>15,5</i>	<i>107,7</i>
krmna ogrščica in repica	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
krmni sirek	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
<i>Druga zelena krma, enoletni, naknadni posevki</i>	<i>9,0</i>	<i>10,3</i>	<i>10,3</i>	<i>9,5</i>	<i>8,6</i>	<i>10,3</i>	<i>11,3</i>	<i>9,5</i>	<i>9,2</i>	<i>6,9</i>	<i>6,9</i>	<i>10,9</i>	<i>7,3</i>	<i>67,4</i>
krmna ogrščica in repica	12,1	10,8	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
krmno žito ter mešanice stročnic in žita	7,0	8,9	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
pitnik	9,0	16,2	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
Zelena krma, večletni posevki*														
Detelje in lucerna	5,2	7,0	6,9	7,2	5,8	6,9	7,0	6,9	6,0	4,5	6,1	6,1	4,9	80,3
– detelje	4,4	6,0	6,4	6,7	5,3	6,0	6,1	5,8	5,1	4,2	5,1	4,9	4,0	80,3
– lucerna	5,7	7,6	7,3	7,7	6,3	7,8	7,8	7,8	6,9	4,9	6,9	7,8	6,4	82,4
Trave in travne mešanice	4,6	6,3	6,6	6,7	5,2	6,3	7,0	6,9	6,2	4,0	5,6	6,2	4,7	76,7
– glavni posevek	5,1	7,0	7,4	7,6	5,8	7,4	7,6	7,8	7,1	4,6	7,3	7,6	6,7	88,3
– naknadni posevek	3,2	4,4	3,8	4,3	3,7	3,7	3,7	3,6	3,5	2,8	3,1	3,4	2,8	82,1
Travno-deteljne in deteljno-travne mešanice	4,9	7,1	7,3	7,1	5,7	7,0	7,1	7,4	6,6	4,4	6,3	6,6	5,7	86,6
– glavni posevek	5,4	7,5	7,7	7,6	6,2	7,6	7,6	8,1	7,3	4,9	7,3	7,6	6,9	91,2
– naknadni posevek	2,9	4,2	4,5	4,3	3,5	4,1	3,4	3,8	3,5	2,7	3,2	3,2	3,0	92,6

* Izraženo v suhem senu.

: ni podatka.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.6.4 Pridelava krmnih korenovk in drugih krmnih rastlin

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POVRŠINA (ha)														
Krmne korenovke – osnovna površina	248	221	175	147	223	320	80	78	69	64	81	66	60	90,8
Krmne korenovke ipd. – pospravljena površina	1.266	1.195	921	891	971	915	921	1.221	806	805	204	597	598	100,2
Krmna pesa, koleraba, korenje	476	434	324	265	293	314	363	464	178	216	194	243	266	109,5
Druge krmne korenovke ipd.	790	761	597	626	678	601	558	757	628	589	:	354	332	93,8
<i>Druge krmne korenovke ipd., glavni posevki</i>	<i>56</i>	<i>31</i>	<i>27</i>	<i>31</i>	<i>104</i>	<i>230</i>	<i>12</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>7</i>	<i>10</i>	<i>14</i>	<i>12</i>	<i>85,1</i>
<i>Druge krmne korenovke ipd., naknadni posevki</i>	<i>734</i>	<i>730</i>	<i>570</i>	<i>595</i>	<i>574</i>	<i>371</i>	<i>546</i>	<i>749</i>	<i>624</i>	<i>582</i>	:	340	320	94,1
krmni ohrovt, naknadni posevki	275	312	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
krmna repa, naknadni posevki	459	418	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Krmne korenovke ipd.	15,0	14,8	18,1	18,4	17,8	24,5	15,9	17,3	15,3	10,4	17,4	14,2	14,2	100,2
Krmna pesa, koleraba, korenje	17,6	16,9	19,9	19,4	16,1	17,9	14,4	16,0	17,9	11,3	16,0	15,7	14,1	89,4
Druge krmne korenovke ipd.	13,5	13,6	17,1	18,0	18,6	27,9	16,9	18,1	14,5	10,1	:	13,1	14,3	109,2
<i>Druge krmne korenovke ipd., glavni posevki</i>	<i>45,1</i>	<i>45,0</i>	<i>44,4</i>	<i>44,5</i>	<i>44,6</i>	<i>44,5</i>	<i>45,5</i>	<i>43,9</i>	<i>42,8</i>	<i>43,7</i>	<i>44,3</i>	<i>60,6</i>	<i>56,1</i>	<i>92,6</i>
<i>Druge krmne korenovke ipd., naknadni posevki</i>	<i>11,1</i>	<i>12,2</i>	<i>15,8</i>	<i>16,6</i>	<i>13,8</i>	<i>17,6</i>	<i>16,2</i>	<i>17,8</i>	<i>14,4</i>	<i>9,7</i>	<i>14,8</i>	<i>11,2</i>	<i>12,8</i>	<i>114,4</i>
krmni ohrovt, naknadni posevki	11,0	11,3	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
krmna repa, naknadni posevki	11,1	12,9	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
PRIDELEK (t)														
Krmne korenovke ipd.	19.025	17.639	16.635	16.411	17.294	22.384	14.630	21.109	12.314	8.387	3.543	8.473	8.502	100,3
Krmna pesa, koleraba, korenje	8.366	7.319	6.439	5.135	4.717	5.621	5.218	7.414	3.180	2.436	3.100	3.821	3.740	97,9
Druge krmne korenovke ipd.	10.659	10.320	10.196	11.276	12.577	16.763	9.412	13.695	9.134	5.951	:	4.652	4.762	102,4
<i>Druge krmne korenovke ipd., glavni posevki</i>	<i>2.524</i>	<i>1.412</i>	<i>1.199</i>	<i>1.378</i>	<i>4.638</i>	<i>10.231</i>	<i>546</i>	<i>351</i>	<i>171</i>	<i>306</i>	<i>443</i>	<i>854</i>	<i>673</i>	<i>78,8</i>
<i>Druge krmne korenovke ipd., naknadni posevki</i>	<i>8.135</i>	<i>8.908</i>	<i>8.997</i>	<i>9.898</i>	<i>7.939</i>	<i>6.532</i>	<i>8.866</i>	<i>13.344</i>	<i>8.963</i>	<i>5.645</i>	:	<i>3.798</i>	<i>4.089</i>	<i>107,7</i>
krmni ohrovt, naknadni posevki	3.019	3.514	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
krmna repa, naknadni posevki	5.116	5.394	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:

: ni podatka.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.6.5 Pridelava krme na trajnem travinju

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POVRŠINA (ha)														
Travniki in pašniki, skupaj**	277.475	279.916	278.678	276.247	279.216	277.172	277.755	279.588	275.601	274.464	274.618	273.926	274.104	100,1
Enkratna raba	52.649	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Dva- ali trikratna raba	186.756	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
dvakratna raba	110.450	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
trikratna raba	76.306	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Štiri- ali večkratna raba	29.337	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Skupni pašniki	8.733	8.733	8.733	8.808	8.808	8.808	8.808	8.162	8.162	8.162	8.162	8.162	8.162	100,0
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)*														
Travniki in pašniki, skupaj**	4,2	5,7	5,9	6,0	4,5	5,8	5,8	6,1	5,5	3,9	5,7	6,0	5,7	94,3
Enkratna raba	3,1	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Dva- ali trikratna raba	4,4	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
dvakratna raba	4,1	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
trikratna raba	4,9	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Štiri- ali večkratna raba	5,6	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Skupni pašniki	3,1	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
PRIDELEK (t)*														
Travniki in pašniki, skupaj**	1.174.446	1.589.103	1.633.585	1.661.714	1.247.770	1.613.181	1.620.189	1.714.683	1.522.872	1.063.347	1.572.861	1.645.601	1.553.283	94,4
Enkratna raba	163.224	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Dva- ali trikratna raba	819.740	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
dvakratna raba	448.113	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
trikratna raba	371.627	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Štiri- ali večkratna raba	164.279	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Skupni pašniki	27.203	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:

* Izraženo v senu.

** Vključeni skupni pašniki.

: ni podatka.

Vir: SURS

2.7 Sadje

Vrednost proizvodnje – Leta 2025 je vrednost pridelave sadja zaradi slabe letine med najmanjšimi do sedaj in je obsegala 4,8 % skupne vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov oziroma 9,6 % vrednosti rastlinske pridelave. Sadje je v letih 2013–2024 k skupni vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov prispevalo od najmanj 3,3 % v letu 2021 do največ 8,6 % v letu 2015 ter v vrednosti rastlinske pridelave od 5,9 % do 16,3 %.

Struktura kmetijskih gospodarstev – V letu 2023 je bila izvedena zadnja vzorčna raziskava strukture kmetijskih gospodarstev¹³. S sadjarstvom v intenzivnih in ekstenzivnih sadovnjakih se je v letu 2023 ukvarjalo nekaj več kot 20 tisoč KMG oziroma 42 % KMG v Sloveniji. Povprečna površina sadovnjakov na evropsko primerljivih KMG (KMG nad pragom) je leta 2023 v Sloveniji obsegala 0,5 ha, na ravni EU-27 pa v povprečju 2,9 ha oziroma 5,3-krat toliko.

Preglednica 18: Kmetijska gospodarstva s sadovnjaki; 2010, 2020 in 2023*

Sadje*	2010	2020	2023	Indeks 2023/20
Število kmetijskih gospodarstev	17.470	19.080	20.430	107,1
- delež v vseh KMG (%)	30,4	35,0	42,1	
Povprečna površina na KMG - Slovenija	0,5	0,6	0,5	90,6
Povprečna površina na KMG – EU-27	1,9	2,7	2,9	105,1
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (Slovenija = 1)	3,8	4,5	5,3	

* Sadje, jagodičevje in oreški (razen citrusov, grozdja in jagod)

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

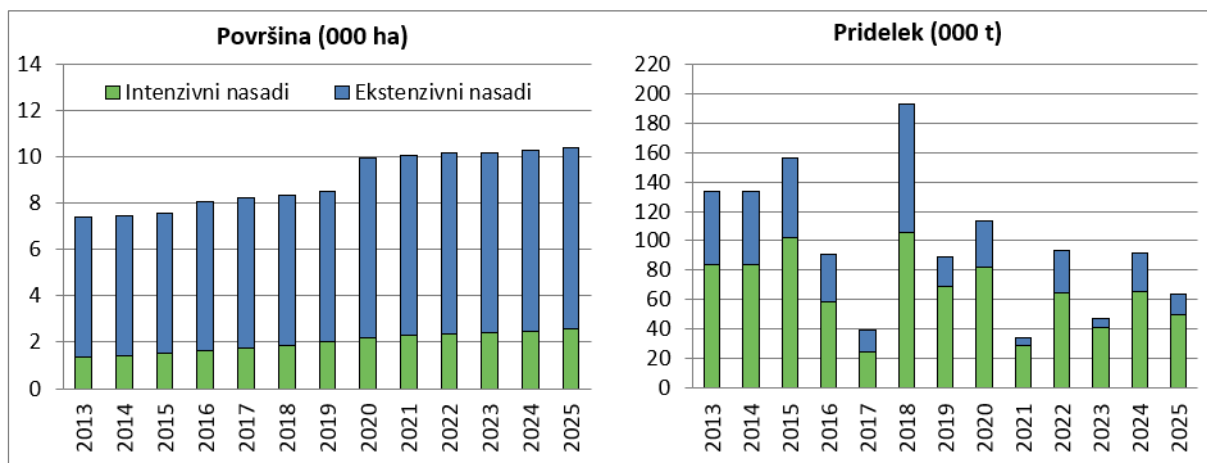
Po podatkih popisa tržnega vrtnarstva, ki vključuje tudi popis pridelave jagod za prodajo, se je v letu 2025 z jagodami v Sloveniji ukvarjalo 287 KMG, ki so jih pridelovali na 107 ha, od tega je bilo 65 ha pridelave jagod v zaščitelih prostorih. Večina pridelave tega jagodičja poteka v vzhodni Sloveniji (94 ha).

Obseg pridelave – Po podatkih letne statistike so površine ekstenzivnih kmečkih sadovnjakov, intenzivnih sadovnjakov in jagod (t. i. nasadi sadja), ki zavzemajo približno 2,6 % kmetijske zemlje v uporabi, leta 2025 obsegale približno 12,3 tisoč hektarjev in so ostale na ravni zadnjega petletnega obdobja (2020–2024). V strukturi površin, namenjenih pridelavi sadja, prevladujejo ekstenzivni kmečki nasadi, kjer se je delež v letih 2020–2024 gibal okoli 64 %. Površina intenzivnih sadovnjakov se je povečala za slaba 2 odstotka (za 73 ha), površina ekstenzivnih sadovnjakov pa je ostala na ravni predhodnega leta. Intenzivni sadovnjaki so obsegali 4,4 tisoč ha, kmečki sadovnjaki so se razprostirali na 7,8 ha, površina jagod pa se je zmanjšala za 1 % in je obsegala 107 ha.

¹³ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091). Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, zgoraj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v preteklih Zelenih poročilih.

Slika 26: Površina in pridelek sadja; 2013–2025

Vir: SURS

Površine posameznih sadnih vrst v intenzivnih nasadih so se, podobno kot v preteklih letih, spremenile dvosmerno. V letu 2025 se je nadaljevalo dolgoletno zmanjševanje dveh do pred kratkim najpomembnejših sadnih vrst, jablan (–1 %, za 21 ha) in breskev ter nektarin (–4 %, za 9 ha). Povečali pa so se nasadi drugih sadnih vrst, še največ orehov (+7 %, za 44 ha) ter češpelj in sliv (+9 %, za 7 ha), nekoliko večji so bili tudi nasadi hrušk (+1 %, za 2 ha) in marelic (+2 %, za 2 ha). Po površini so orehi od leta 2017 druga sadna vrsta v intenzivnih nasadih v Sloveniji. V zadnjih letih se močno povečujejo tudi intenzivni nasadi drugih sadnih vrst, in sicer drugih lupinarjev, sredozemskih sadnih vrst in drugega jagodičja, v letu 2025 so se ti nasadi povečali za 5 % oziroma 49 ha.

V intenzivnih in tudi ekstenzivnih nasadih je bila letina sadja predvsem zaradi neugodnih vremenskih razmer že tretjič v zadnjih petih letih slaba in podpovprečna. V letu 2025 je bil v nasadih pri vseh pomembnejših sadnih vrstah, razen pri marelicah in češnjah, v povprečju manjši hektarski pridelek kot v predhodnem letu.

Skupna pridelava sadja je bila v letu 2025 za tretjino manjša kot v letu prej in tudi podpovprečna v primerjavi z zadnjim petletnim obdobjem (2020–2024; –16 %). Leta 2025 je bilo v intenzivnih sadovnjakih obranih 50,0 tisoč ton sadja (–24 %), v ekstenzivnih sadovnjakih pa 14,0 tisoč ton sadja (–46 %) različnih sadnih vrst.

Preglednica 19: Pridelek sadja; 2024 in 2025

Pridelek (t)	Vsi nasadi			Intenzivni nasadi			Ekstenzivni nasadi		
	2024	2025	Indeks 2025/24	2024	2025	Indeks 2025/24	2024	2025	Indeks 2025/24
Sadje, skupaj	91.335	63.968	70,0	65.409	49.985	76,4	25.926	13.983	53,9
Jabolka	67.529	44.326	65,6	50.654	36.388	71,8	16.875	7.938	47,0
Hruške	7.007	4.312	61,5	3.617	2.597	71,8	3.390	1.715	50,6
Breskve in nektarine	2.773	2.319	83,6	2.390	1.938	81,1	383	381	99,5
Drugo sadje	14.026	13.011	92,8	8.748	9.062	103,6	5.278	3.949	74,8

Vir: SURS

Letina jablan, ki ostajajo najpomembnejša sadna vrsta pri nas, je bila v intenzivnih nasadih s 19,3 t/ha za 27 % manjša kot v letu prej ter tudi za 10 % pod povprečjem obdobja 2020–2024. Hektarski pridelek jablan je bil eden najmanjših po letu 2015, manj jabolok so pridelali le še v letih 2017, 2021 in 2023. Pridelek jabolok v intenzivnih nasadih je bil s 36,4 tisoč tonami glede na leto 2024 za skoraj tretjino manjši.

Odkup – Prodaja sadja preko odkupa se je leta 2025 nekoliko zmanjšala (–7 %) in je znašala približno 26,0 tisoč ton, medtem ko je bil odkup jabolk z 19,7 tisoč tonami za 3 % večji kot v letu 2024 in največji po letu 2020. Ob predpostavki, da se prek zabeleženega odkupa trži le sadje iz intenzivnih nasadov, je odkup v letu 2025 zajel 52 % pridelka iz intenzivnih sadovnjakov (povprečje 2020–2024: 48 %).

Blagovna menjava, poraba in stopnja samooskrbe – V strukturi zunanje trgovine s sadjem v povprečju zadnjih petih let citrusi, banane in drugo južno sadje zavzemajo 75 %, njihov delež v strukturi se je v letu 2025 povečal za eno odstotno točko. Med kontinentalnimi vrstami sadja so v uvozu in izvozu najpomembnejša jabolka, ki so v strukturi zunanje trgovine zavzemala 11 %, kar je prav tako za eno odstotno točko več kot v letu 2024, ko je bil njihov delež med najnižjimi do sedaj.

Preglednica 20: Izvoz in uvoz svežega sadja; 2021–2025

	Izvoz (t)					Uvoz (t)				
	2021	2022	2023	2024	2025*	2021	2022	2023	2024	2025*
Sveže sadje**, od tega:	126.011	122.557	75.528	86.972	87.731	240.518	244.813	220.024	219.129	217.128
– jabolka	15.726	11.398	11.423	12.452	16.099	21.533	24.786	25.316	17.318	17.700
– hruške	542	417	173	1.460	380	4.320	5.043	4.415	6.057	4.767
– breskve	621	640	326	314	194	9.117	7.791	8.730	7.690	8.003
– pomaranče	8.864	4.397	8.672	1.783	1.623	21.486	18.744	16.242	16.440	14.703
– mandarine	5.950	4.072	3.360	3.762	3.248	18.218	16.295	16.266	14.411	14.981
– limone	3.013	1.803	3.406	1.322	1.372	10.711	11.082	9.982	9.917	10.132
– banane	76.713	88.167	39.112	52.557	54.268	114.569	123.039	98.153	106.324	106.387

* Začasni podatki.

** Zunanja trgovina skupin CT 0801–0810, brez suhih banan, suhih fig, suhega grozdja ter lubenic in melon (v dejanski masi).

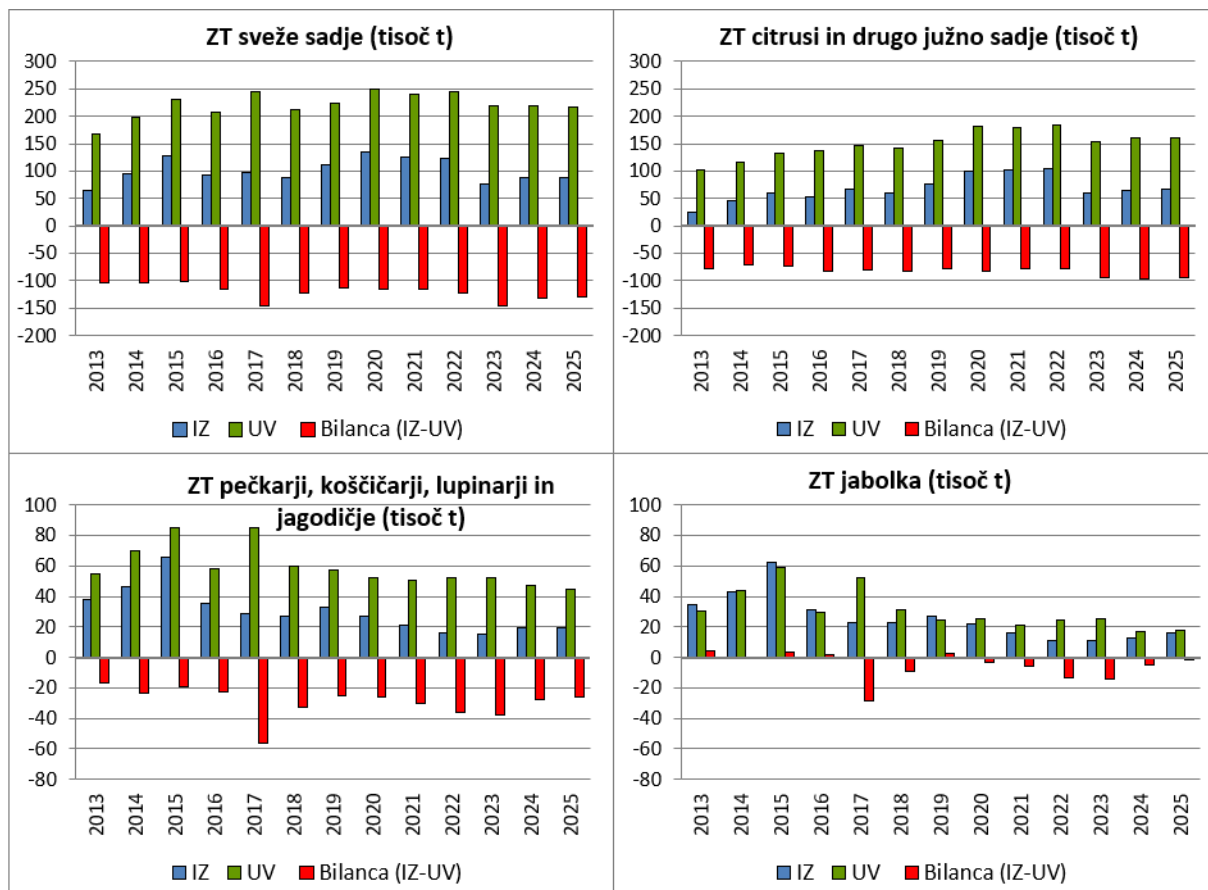
Vir: SURS, preračuni KIS

V obdobju 2021–2025 je zunanja trgovina s svežim sadjem¹⁴ obsegala od 295,6 do 367,4 tisoč ton oziroma vrednostno od 301,7 do 372,5 milijonov EUR na leto. Leta 2025 je bilo v zunanjetrgovinski menjavi vrednostno prodanega 10 % več sadja kot v predhodnem letu, medtem ko je količinsko prodaja ostala na ravni predhodnega leta.

¹⁴ Zunanja trgovina skupin CT 0801–0810, brez suhih banan, suhih fig, suhega grozdja ter lubenic in melon (v dejanski masi).

Slika 27: Zunanja trgovina s svežim sadjem; 2013–2025*

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, preračuni KIS

Na zunanjo trgovino s svežim sadjem pomembno vpliva trgovina z bananami, ki se je v letu 2025 količinsko komaj opazno povečala (1 %) in trgovina s citrusi, ki pa se je količinsko zmanjšala za 6 %. Uvoz svežega sadja je po začnih podatkih leta 2025 obsegal dobrih 217 tisoč ton, kar je 1 % manj glede na leto prej. Uvoz jabolk kot najpomembnejše kontinentalne sadne vrste v Sloveniji se je povečal za 2 % in je obsegal 18 tisoč ton. Po začnih podatkih se je izvoz sadja v letu 2025 komaj opazno povečal; s slabimi 88 tisoč tonami je bil za 1 % večji kot v letu prej, še vedno pa je bil med manjšimi v zadnjem desetletju. Izvoz jabolk se je glede na leto 2024 povečal (+29 %) in je bil nadpovprečen tudi glede na obdobje 2020–2024. Zunanjetrgovinska bilanca z jabolki je že od leta 2020 negativna. Tudi v letu 2025, kljub izrazito večjemu izvozu, ostaja negativna.

Leta 2025 je bilo v sveži in predelani obliki (vključno s sokovi) porabljenih 303 tisoč ton sadja, kar je za 11 % manj kot v letu prej in na ravni povprečja zadnjega petletnega obdobja.

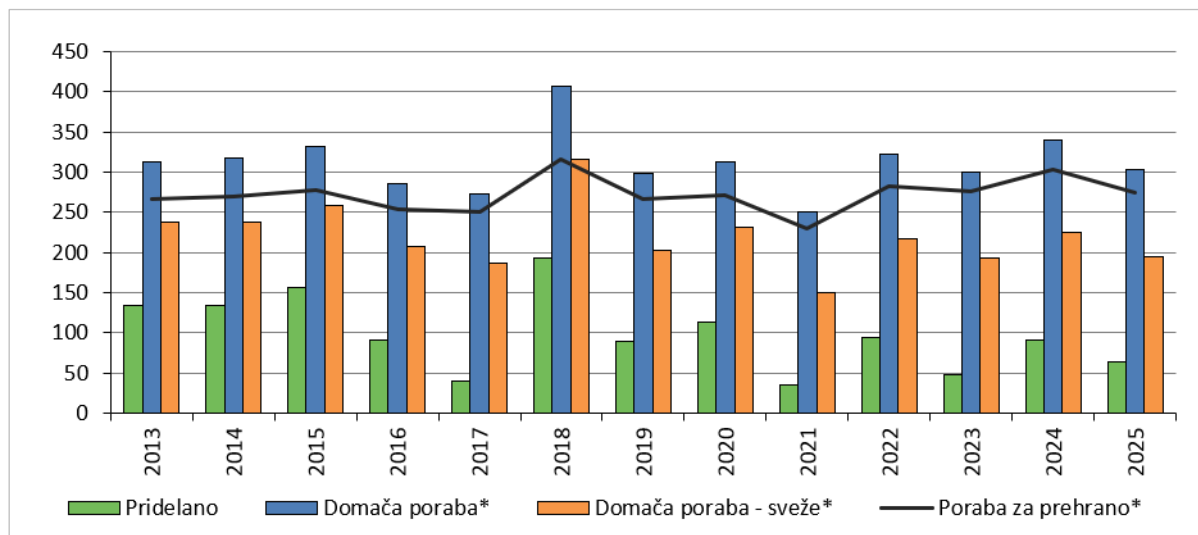
V letu 2025 je uvoz sadja v vseh oblikah (sveže, suho, sokovi ipd.) obsegal 355 tisoč ton, od tega je bilo 61 % uvoženega sadja svežega. Uvoz svežega sadja je bil v primerjavi z letom 2024 za 1 % manjši, glede na povprečje obdobja 2020–2024 pa se je zmanjšal za 8 %. Izvoz sadja je obsegal 116 tisoč ton (76 % od tega je bilo svežega sadja) in je ostal na ravni predhodnega leta, glede na povprečje obdobja 2020–2024 pa je bil za 16 % manjši. Izvoz svežega sadja je bil s približno 88 tisoč tonami v letu 2025 za 1 % večji kot v letu prej in za petino pod povprečjem zadnjega petletnega obdobja.

Tako kot pri zelenjavi so tudi pri sadju opazna velika medletna nihanja stopnje samooskrbe in porabe, ki so predvsem posledica bolj ali manj obilnih letin. V letu 2025 je bila stopnja

samooskrbe s sadjem (sveže in predelano) 21-odstotna, kar je za šest odstotnih točk manj kot v letu prej, prav tako je bila stopnja samooskrbe s svežim sadjem z 33 % za osem odstotnih točk nižja od predhodnega leta. Stopnji samooskrbe v letu 2025 sta bili zaradi manjše pridelave med najnižjimi do zdaj, nižji sta bili le v letih 2017, 2021 in 2023. Za prehrano je bilo leta 2025 v vseh oblikah razpoložljivega 129 kg sadja na prebivalca, od tega je bilo na voljo 74 kg sadja v sveži obliki.

Slika 28: Pridelava in poraba sadja skupaj (000 t; ekvivalent svežega sadja); 2013–2025

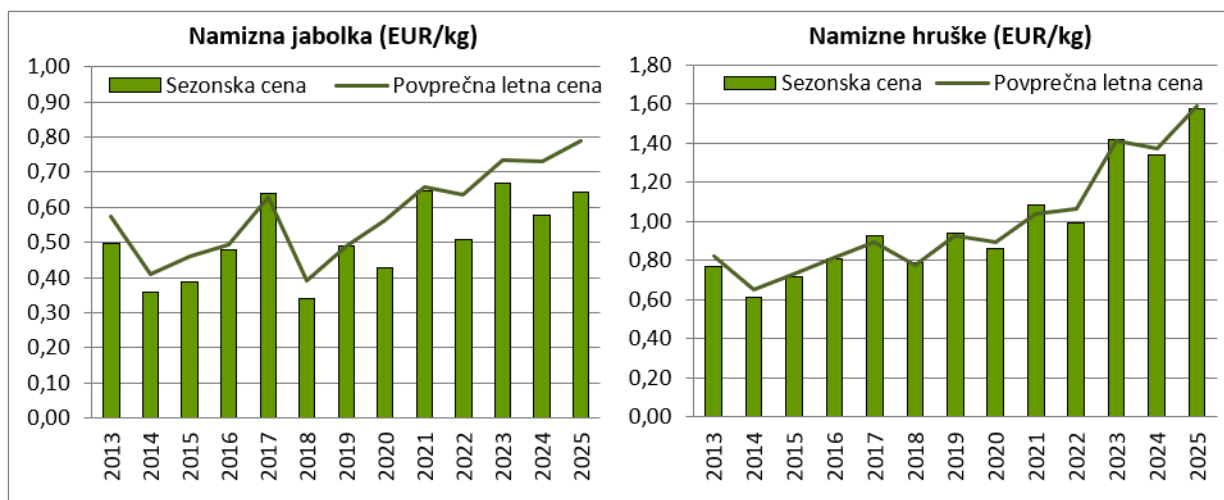

* Začasni podatki za leto 2025

Vir: SURS, KIS

Cene, stroški in osnovni ekonomski kazalci – Odkupne cene sadja so bile v letu 2025 nadpovprečne in mnogo višje kot v letu prej. Povprečna odkupna cena namiznih jabolk v Sloveniji se je v letu 2025 zvišala (+8 %) in bila z 0,79 EUR/kg že tretje leto zapored na visoki ravni. Še bolj se je cena namiznih jabolk zvišala jeseni, ko je bila sezonska cena namiznih jabolk (september–november) s 0,64 EUR/kg za 12 % višja kot v enakem obdobju leta 2024 in za 14 % nad povprečjem zadnjega petletnega obdobja (2020–2024).

Slika 29: Odkupne cene namiznih jabolk in namiznih hrušk; 2013–2025

Vir: SURS, preračuni KIS

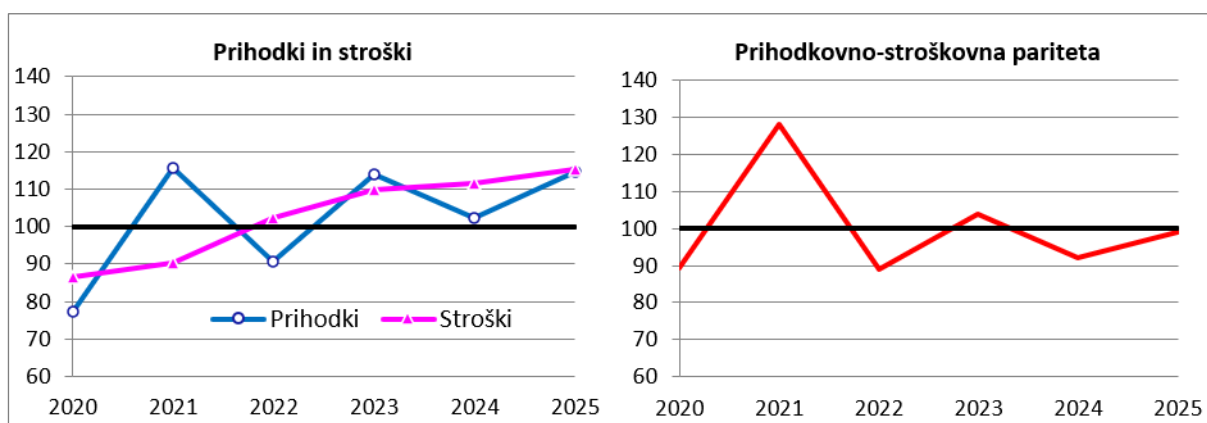
Tudi povprečne letne odkupne cene drugih sadnih vrst so se, z izjemo češenj, zvišale. Cene marelic so bile višje za 31 %, sliv za 25 %, namiznih hrušk za 16 %, jabolk za predelavo za 10 % in jagod za 2 %. Povprečna letna odkupna cena češenj je bila zaradi večje domače ponudbe v primerjavi s predhodnim letom nižja za 2 %.

V programskem obdobju SKP 2023–2027 so dohodkovne podpore za sadne vrste enake kot pri večini drugih kmetijskih rastlin. Od sredine leta 2023 so sadjarji upravičeni do višjih stopenj regresiranja premij za zavarovanja pridelka v višini 60 %. Kljub visokemu sofinanciranju zavarovalnih premij so premije za zavarovanje sadovnjakov izredno visoke, pogoji za izplačilo zavarovalnin v primeru škodnih zahtevkov pa so velikokrat zelo zaostreni. Sadjarji se zato v večjem obsegu ne odločajo za zavarovanje pridelkov. Po podatkih MKM so bile v letu 2025 sofinancirane zavarovalne premije za 920 ha intenzivnih sadovnjakov, kar je za 6 % manj kot v letu 2024. Na ta način je bila v letu 2025 zavarovana približno petina intenzivnih sadovnjakov, delež sadovnjakov s sofinanciranjem zavarovanj se zadnja leta zmanjšuje, v letih 2020–2024 je bil delež zavarovanih sadovnjakov še 26-odstoten.

Ocene na podlagi gibanja odkupnih cen in modelnih kalkulacij kažejo, da so se ob višjih stroških pridelave, pri pomembno višjih odkupnih cenah, ekonomske razmere v sadjarstvu nekoliko izboljšale, vendar zaradi slabe letine ekonomski rezultati sadjarjev niso bili dobri.

Odkupne cene namiznih jabolk, pridelanih v letu 2025, so bile v času spravila višje za 12 %, odkupne cene namiznih hrušk pa za 18 %. Povprečni stroški pridelave jabolk in hrušk so se pri enakem upoštevanem pridelku po ocenah na podlagi modelnih izračunov v primerjavi z letom prej zvišali za 4 % ter pri breskvah za 5 %. V letu 2025 so se po modelnih ocenah zvišale vse pomembnejše skupine stroškov, z izjemo zavarovanj in domačih strojnih storitev, ki so ostali na ravni leta 2024. Stroški gnojil so bili višji med 10 % in 12 %, vendar v strukturi stroškov pridelave sadja obsegajo le odstotek. V kalkulirani stroški domačega dela, ki imajo pri trajnih nasadih pomemben delež in so v modelnih kalkulacijah obračunani na podlagi povprečne plače v Sloveniji, so se zaradi rasti plač povišali za 5 %. Na stroške pridelave sadja so vplivali še višji stroški najetih storitev, ki vključujejo predvsem najeto delo pri obiranju (+2 %). Višji so bili tudi stroški sredstev za varstvo rastlin (višji med 1 % in 3 %).

Slika 30: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi jabolk (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Cenovno-stroškovna pariteta je v zadnjih letih v sadjarstvu zelo spremenljiva in se je v letu 2025 izboljšala. Povprečni ekonomski rezultati pri pridelavi jabolk, hrušk in breskev pa so bili leta 2025, ob upoštevanju izredno slabe, podpovprečne letine ob višjih stroških pridelave, tudi ob upoštevanju višjih odkupnih cen, neugodni in v primerjavi letom prej verjetno tudi slabši.

2.7.1 Pridelava sadja

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POVRŠINA, skupaj (ha)	10.055	9.972	10.011	10.461	10.573	10.678	10.764	12.130	12.156	12.197	12.179	12.173	12.255	100,7
PRIDELEK (t)														
Skupaj	133.865	133.493	156.114	90.955	39.721	192.385	89.023	113.807	34.413	93.448	47.386	91.335	63.968	70,0
Jabolka	92.449	99.909	115.091	59.566	20.019	142.015	64.232	86.155	26.206	65.759	34.022	67.529	44.326	65,6
Hruške	11.138	10.208	11.068	8.280	3.623	15.897	5.317	8.013	1.819	7.087	3.032	7.007	4.312	61,5
Breskve in nektarine	6.998	5.459	6.938	5.556	2.996	5.982	4.779	2.435	460	2.432	1.150	2.773	2.319	83,6
Marelice	435	673	1.313	961	1.092	416	1.416	575	86	1.093	407	449	510	113,6
Češnje	5.390	5.264	5.580	4.080	2.776	6.576	2.844	3.659	482	3.576	902	2.011	1.829	90,9
Višnje	539	541	498	337	142	636	377	154	25	179	25	113	79	69,9
Češplje in slive	8.835	4.010	4.133	3.267	1.771	8.108	2.338	4.080	772	3.882	931	3.027	2.267	74,9
Orehi	4.013	3.676	4.985	2.626	1.725	4.665	1.858	2.048	894	2.652	1.286	1.803	1.589	88,1
Drugo sadje, brez jagodičja	1.627	1.863	3.755	3.708	3.062	4.632	2.783	3.119	801	2.870	2.435	3.423	3.563	104,1
Jagode	2.144	1.597	1.987	1.845	1.686	2.006	1.940	2.021	1.543	2.309	1.638	1.682	1.654	98,3
Drugo jagodičje, brez jagod	297	292	766	729	829	1.452	1.139	1.548	1.325	1.609	1.558	1.518	1.520	100,1

Vir: SURS, preračuni KIS

2.7.2 Pridelava sadja v ekstenzivnih nasadih

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POVRŠINA (ha)	6.032	6.031	6.049	6.432	6.450	6.467	6.493	7.784	7.790	7.791	7.750	7.798	7.807	100,1
PRIDELEK (t)														
Ekstenzivni nasadi skupaj	50.391	49.385	53.920	32.374	14.956	86.960	19.973	31.388	5.402	28.566	6.079	25.926	13.983	53,9
Jabolka	22.875	28.875	31.236	16.827	6.414	55.428	9.960	20.031	3.195	16.921	3.424	16.875	7.938	47,0
Hruške	8.448	6.676	7.346	5.105	2.456	11.402	2.377	4.216	652	3.760	683	3.390	1.715	50,6
Breskve in nektarine	1.425	1.286	1.384	862	539	1.525	991	419	135	480	128	383	381	99,5
Marelice	290	385	526	423	332	291	497	96	22	184	52	156	127	81,4
Češnje	4.504	4.284	4.136	3.133	1.581	5.364	2.161	1.693	307	1.879	332	1.235	874	70,8
Višnje	492	476	457	298	132	568	309	87	13	92	16	89	58	65,2
Češplje in slive	8.492	3.633	3.812	2.937	1.563	7.530	1.922	3.461	618	3.433	658	2.494	1.732	69,4
Orehi	3.372	3.194	4.200	2.069	1.380	3.922	1.282	1.052	304	1.389	547	925	739	79,9
Drugo sadje, brez jagodičja	493	576	823	720	559	930	474	333	156	428	239	379	419	110,6

Vir: SURS, preračuni KIS

2.7.3 Pridelava sadja v intenzivnih nasadih

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POVRŠINA (ha)	4.023	3.942	3.964	4.031	4.124	4.212	4.272	4.347	4.367	4.407	4.430	4.376	4.449	101,7
Jabolka	2.643	2.545	2.465	2.416	2.355	2.328	2.267	2.164	2.093	2.027	1.999	1.905	1.884	98,9
Hruške	216	207	199	198	203	210	212	220	227	224	209	207	209	101,0
Breskve in nektarine	393	358	317	300	282	263	251	245	237	231	221	211	202	95,7
Marelice	44	51	61	68	75	79	82	85	87	90	93	93	95	102,2
Češnje	148	158	166	176	186	195	203	214	213	219	221	220	220	100,0
Višnje	8	8	8	8	7	7	8	8	7	8	8	8	8	100,0
Češplje in slive	34	34	36	40	44	48	51	59	63	67	72	76	83	109,2
Orehi	180	195	234	273	339	378	435	483	521	559	597	634	678	106,9
Drugo sadje, brez jagodičja	185	196	230	267	294	329	374	418	459	491	532	558	599	107,3
Jagode	106	87	107	111	108	117	112	121	119	129	113	108	107	98,9
Drugo jagodičje, brez jagod	66	103	141	174	231	258	277	330	341	362	365	356	364	102,2
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)	20,7	21,3	25,8	14,5	6,0	25,0	16,2	19,0	6,6	14,7	9,3	14,9	11,2	75,2
Jabolka	26,3	27,9	34,0	17,7	5,8	37,2	23,9	30,6	11,0	24,1	15,3	26,6	19,3	72,6
Hruške	12,5	17,1	18,7	16,0	5,7	21,4	13,9	17,3	5,1	14,9	11,2	17,5	12,4	71,1
Breskve in nektarine	14,2	11,7	17,5	15,6	8,7	16,9	15,1	8,2	1,4	8,5	4,6	11,3	9,6	84,7
Marelice	3,3	5,6	12,9	7,9	10,1	1,6	11,2	5,6	0,7	10,1	3,8	3,2	4,0	128,0
Češnje	6,0	6,2	8,7	5,4	6,4	6,2	3,4	9,2	0,8	7,7	2,6	3,5	4,3	123,1
Višnje	5,9	8,7	5,5	5,2	1,4	9,7	8,5	8,4	1,7	10,9	1,1	3,0	2,6	87,5
Češplje in slive	10,1	11,0	8,9	8,3	4,7	12,0	8,2	10,5	2,4	6,7	3,8	7,0	6,4	91,9
Orehi	3,6	2,5	3,4	2,0	1,0	2,0	1,3	2,1	1,1	2,3	1,2	1,4	1,3	90,5
Drugo sadje, brez jagodičja	6,1	6,6	12,7	11,2	8,5	11,3	6,2	6,7	1,4	5,0	4,1	5,5	5,2	96,2
Jagode	20,2	18,4	18,6	16,6	15,6	17,1	17,3	16,7	13,0	17,9	14,5	15,5	15,5	99,4
Drugo jagodičje, brez jagod	4,5	2,8	5,4	4,2	3,6	5,6	4,1	4,7	3,9	4,4	4,3	4,3	4,2	97,9
PRIDELEK (t)	83.474	84.108	102.194	58.581	24.765	105.425	69.050	82.419	29.011	64.882	41.307	65.409	49.985	76,4
Jabolka	69.574	71.034	83.855	42.739	13.605	86.587	54.272	66.124	23.011	48.838	30.598	50.654	36.388	71,8
Hruške	2.690	3.532	3.722	3.175	1.167	4.495	2.940	3.797	1.167	3.327	2.349	3.617	2.597	71,8
Breskve in nektarine	5.573	4.173	5.554	4.694	2.457	4.457	3.788	2.016	325	1.952	1.022	2.390	1.938	81,1
Marelice	145	288	787	538	760	125	919	479	64	909	355	293	383	130,7
Češnje	886	980	1.444	947	1.195	1.212	683	1.966	175	1.697	570	776	955	123,1
Višnje	47	65	41	39	10	68	68	67	12	87	9	24	21	87,5
Češplje in slive	343	377	321	330	208	578	416	619	154	449	273	533	535	100,4
Orehi	641	482	785	557	345	743	576	996	590	1.263	739	878	850	96,8
Drugo sadje, brez jagodičja	1.134	1.287	2.932	2.988	2.503	3.702	2.309	2.786	645	2.442	2.196	3.044	3.144	103,3
Jagode	2.144	1.597	1.987	1.845	1.686	2.006	1.940	2.021	1.543	2.309	1.638	1.682	1.654	98,3
Drugo jagodičje, brez jagod	297	292	766	729	829	1.452	1.139	1.548	1.325	1.609	1.558	1.518	1.520	100,1

Vir: SURS, preračuni KIS

2.7.4 Odkup sadja (t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
ODKUP														
Sveže sadje	23.357	25.573	29.965	24.004	8.904	20.720	25.563	26.569	21.687	23.612	23.093	28.106	26.027	92,6
Jabolka, namizna	13.435	19.904	21.612	17.006	5.801	11.673	17.222	20.054	16.399	17.022	17.433	19.025	19.657	103,3
Jabolka za predelavo	8.105	3.990	6.576	5.247	1.884	7.033	6.985	5.260	4.294	4.452	4.011	6.937	4.388	63,3
Hruške, namizne	145	258	534	316	417	464	368	357	221	557	434	709	535	75,5
Breskve in nektarine, namizne	126	141	157	165	103	131	198	61	z	250	z	186	z	138,2
Marelce	z	1	6	z	7	–	6	1	1	8	6	3	5	147,5
Češnje	15	34	98	68	80	55	36	79	18	110	32	39	38	98,7
Češplje in slive, sveže	26	26	13	16	12	26	13	10	5	27	33	47	41	87,2
Kaki	24	14	94	46	z	z	z	z	20	79	41	75	109	145,9
Drugo sadje, brez jagodičja	14	86	37	50	19	37	36	25	13	66	48	65	79	121,9
Jagode	78	103	85	255	201	257	334	291	506	461	695	597	590	98,9
Drugo jagodičje, brez jagod	1	2	2	2	7	21	39	55	84	107	138	149	153	102,3

z – zaupno. – ni pojava.

Vir: SURS

2.7.5 Izvoz in uvoz svežega sadja

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
IZVOZ (t)														
Sveže sadje**, od tega:	65.018	94.681	128.122	92.184	98.190	89.125	112.404	134.477	126.011	122.557	75.528	86.972	87.731	100,9
Pečkarji, od tega:	35.596	44.477	63.251	31.729	24.584	23.807	28.016	22.147	16.268	11.816	11.596	13.912	16.480	118,5
jabolka	34.851	43.035	62.051	30.935	23.154	22.822	27.335	21.847	15.726	11.398	11.423	12.452	16.099	129,3
hruške	745	1.443	1.200	794	1.431	985	682	300	542	417	173	1.460	380	26,1
Koščičarji, od tega:	2.270	1.296	2.029	2.813	3.411	2.562	3.744	3.619	3.961	2.891	2.791	5.145	1.879	36,5
breskve	905	959	1.309	1.527	1.590	885	1.109	649	621	640	326	314	194	62,0
Jagodičje, od tega:	133	180	245	140	343	138	154	305	159	974	165	191	329	172,0
jagode	126	174	205	134	102	95	105	230	120	917	135	112	77	68,2
Lupinasto sadje	86	269	295	353	419	422	666	537	587	454	379	466	381	81,9
Citrusi, od tega:	6.222	12.607	12.597	14.223	14.013	13.682	17.296	20.153	21.803	11.271	15.802	7.920	6.864	86,7
pomaranče	1.566	4.025	4.080	4.054	5.254	5.597	7.544	7.868	8.864	4.397	8.672	1.783	1.623	91,0
mandarine	2.847	4.979	4.242	3.863	2.875	2.786	3.292	5.207	5.950	4.072	3.360	3.762	3.248	86,4
limone	1.494	1.786	2.445	4.112	4.758	4.094	5.029	5.421	3.013	1.803	3.406	1.322	1.372	103,8
Drugo južno sadje, od tega:	18.199	32.939	46.805	39.734	53.371	45.306	59.676	79.410	80.480	92.893	43.326	56.971	60.398	106,0
banane	17.598	31.393	44.901	37.906	50.043	41.877	56.880	77.829	76.713	88.167	39.112	52.557	54.268	103,3
ananas	472	487	257	401	1.404	1.610	1.398	746	1.619	787	160	159	145	91,0
UVOZ (t)														
Sveže sadje**, od tega:	167.720	198.055	229.891	207.436	244.542	212.030	224.355	250.321	240.518	244.813	220.024	219.129	217.128	99,1
Pečkarji, od tega:	34.956	49.267	64.232	35.018	57.924	37.108	29.585	29.530	25.852	29.829	29.731	23.375	22.467	96,1
jabolka	30.480	44.032	58.914	29.163	51.873	31.612	24.733	25.129	21.533	24.786	25.316	17.318	17.700	102,2
hruške	4.476	5.235	5.318	5.855	6.051	5.496	4.852	4.401	4.320	5.043	4.415	6.057	4.767	78,7
Koščičarji, od tega:	14.954	15.350	16.237	17.259	20.881	15.716	19.450	15.192	16.454	14.145	15.234	15.235	13.360	87,7
breskve	10.625	11.732	12.109	12.300	13.878	9.458	11.768	8.622	9.117	7.791	8.730	7.690	8.003	104,1
Jagodičje, od tega:	2.313	2.623	1.956	2.405	2.981	2.970	3.913	3.493	3.981	4.059	3.661	4.137	4.759	115,0
jagode	2.113	2.335	1.721	2.072	2.229	2.210	2.717	2.446	2.669	2.727	2.343	2.305	2.772	120,3
Lupinasto sadje	2.250	2.735	2.966	3.227	3.668	4.109	4.529	4.308	4.486	4.238	3.891	4.284	4.339	101,3
Citrusi, od tega:	49.019	51.372	52.716	55.065	54.291	52.274	53.616	56.398	53.383	48.466	44.726	43.598	41.400	95,0
pomaranče	19.764	20.650	20.057	19.721	20.961	20.250	20.349	21.147	21.486	18.744	16.242	16.440	14.703	89,4
mandarine	15.971	17.905	17.973	19.357	15.707	15.769	16.242	16.722	18.218	16.295	16.266	14.411	14.981	104,0
limone	8.843	9.263	11.097	12.674	14.226	13.109	13.611	14.659	10.711	11.082	9.982	9.917	10.132	102,2
Drugo južno sadje, od tega:	53.319	65.465	79.889	81.519	92.992	88.898	102.216	125.210	126.153	134.455	109.455	117.093	119.181	101,8
banane	46.734	58.072	72.146	73.483	82.660	78.772	91.759	116.920	114.569	123.039	98.153	106.324	106.387	100,1
ananas	3.009	2.995	2.509	2.730	4.314	4.655	4.507	2.939	4.291	3.100	2.777	2.742	2.947	107,5

* Začasni podatki.

** Zunanja trgovina skupin CT 0801–0810, brez suhih banan, suhih fig, suhega grozdja ter lubenic in melon (v dejanski masi).

Vir: SURS, preračuni KIS

2.7.6 Bilanca proizvodnje in porabe sadja (ekvivalent svežega sadja, 000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
SADJE, SKUPAJ														
Pridelano	133,9	133,5	156,1	91,0	39,7	192,4	89,0	113,8	34,4	93,4	47,4	91,3	64,0	70,0
Uvoz	259,3	295,8	325,3	304,5	349,4	324,1	344,6	356,3	374,8	379,4	356,8	364,5	354,9	97,4
od tega sveže	168,3	198,7	230,6	208,2	245,5	213,1	225,6	251,5	241,7	246,0	221,1	220,3	218,3	99,1
Izvoz	81,1	111,0	149,6	109,6	115,7	108,9	134,9	157,1	159,5	150,7	104,5	115,6	116,0	100,4
od tega sveže	65,0	94,7	128,2	92,3	98,3	89,3	112,6	134,7	126,2	122,7	75,6	87,1	87,8	100,8
Domača poraba	312,1	318,3	331,8	285,8	273,4	407,7	298,8	313,0	249,7	322,2	299,7	340,3	302,9	89,0
– izgube	31,7	36,7	42,4	26,5	18,9	68,5	24,6	32,7	15,9	31,3	19,8	28,9	22,9	79,4
– industrijski nameni	13,9	11,4	12,5	6,1	3,2	23,5	7,0	9,4	4,7	9,2	4,5	8,1	6,1	74,4
– poraba za prehrano	266,4	270,2	276,9	253,3	251,3	315,6	267,1	270,9	229,1	281,7	275,3	303,3	273,9	90,3
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)	129,4	131,1	134,2	122,7	121,6	152,5	127,9	129,0	108,7	133,6	129,8	143,0	143,0	110,2
Stopnja samooskrbe (%)	42,9	41,9	47,0	31,8	14,5	47,2	29,8	36,4	13,8	29,0	15,8	26,8	26,8	
SADJE, SVEŽE														
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)	74,9	79,3	83,9	71,6	71,7	88,3	75,0	83,3	58,6	78,4	76,7	82,3	74,0	89,9
Stopnja samooskrbe (%)	56,5	56,2	60,4	44,0	21,3	60,8	44,1	49,3	23,0	43,1	24,6	40,7	32,9	

* Začasni podatki.

Vir: SURS, KIS

2.7.7 Odkupne cene sadja

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
EUR/kg														
Jabolka, namizna	0,58	0,41	0,46	0,49	0,63	0,39	0,49	0,56	0,66	0,63	0,73	0,731	0,787	107,7
<i>Sezonska cena jabolka*</i>	0,50	0,36	0,39	0,48	0,64	0,34	0,49	0,43	0,65	0,51	0,67	0,58	0,64	111,9
Jabolka za predelavo	0,12	0,10	0,12	0,11	0,19	0,07	0,10	0,14	0,19	0,17	0,19	0,23	0,26	109,7
Hruške, namizne	0,82	0,65	0,73	0,82	0,90	0,78	0,92	0,89	1,04	1,06	1,41	1,37	1,59	115,7
Breskve, namizne	1,05	0,80	0,74	0,75	0,89	0,89	0,82	1,14	z	1,30	z	1,63	z	
Marellice	z	2,02	1,42	z	1,44	–	1,77	2,28	3,23	2,51	3,35	2,59	3,39	130,7
Češnje	3,84	2,97	2,53	2,98	2,68	2,91	3,00	2,69	3,98	3,09	4,39	5,83	5,70	97,8
Češplje in slive, sveže	0,76	0,66	0,98	0,94	0,80	0,85	0,78	0,85	1,21	1,02	1,39	1,46	1,82	124,6
Jagode	2,95	2,44	3,39	2,72	3,88	3,51	3,77	4,55	4,53	4,80	5,20	5,60	5,69	101,7
Kaki	1,16	1,35	0,92	1,10	z	z	z	z	1,66	1,28	1,79	1,70	1,87	110,3

* Tehtano povprečje odkupnih cen v septembru, oktobru in novembru.

z – zaupno. – ni pojava.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.8 Oljke in oljčno olje

Vrednost proizvodnje – Od leta 2013 je oljčno olje k vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov prispevalo med 0,2 % in 0,9 %, k vrednosti rastlinske pridelave pa med 0,3 % in 1,6 %. V letu 2025 je bil delež oljčnega olja v skupni vrednosti kmetijske pridelave med večjimi do sedaj in je znašal 0,7 %.

Delež oljčnikov v kmetijski zemlji v uporabi se je v letih 2013–2025 povečal s 0,19 % na 0,36 %, površina oljčnih nasadov pa se je v tem obdobju povečala iz 925 ha na 1.724 ha.

Struktura kmetijskih gospodarstev – Po podatkih zadnje vzorčne raziskave strukture kmetijskih gospodarstev¹⁵, ki je bila izvedena v letu 2023, so bili oljčniki v letu 2023 prisotni na 2.090 KMG oziroma na 4 % vseh KMG v Sloveniji. Leta 2023 je povprečna površina oljčnikov na evropsko primerljivih KMG (KMG nad pragom) v Sloveniji obsegala 0,6 ha, medtem ko je bila na ravni EU-27 v povprečju 3,0 ha oziroma skoraj 5-krat toliko.

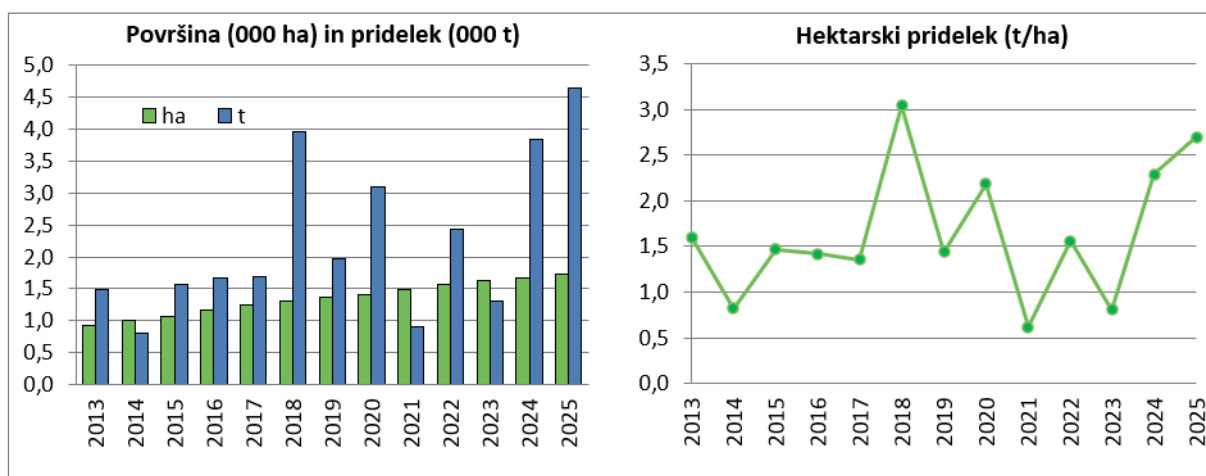
Preglednica 21: Kmetijska gospodarstva z oljkami; 2010, 2020 in 2023

Oljke	2010	2020	2023	Indeks 2023/20
Število kmetijskih gospodarstev	1.610	2.290	2.090	91,3
- delež v vseh KMG (%)	2,8	4,2	4,3	
Povprečna površina na KMG - Slovenija	0,55	0,58	0,63	108,7
Povprečna površina na KMG – EU-27	2,4	3,0	3,0	101,1
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (Slovenija = 1)	4,4	5,1	4,8	

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Obseg pridelave – Skupni pridelek oljk zaradi spremenljivih vremenskih razmer med leti zelo niha, površina oljčnikov pa narašča. Po statističnih podatkih se je v letu 2025 obseg oljčnikov povečal za 3 %, na 1.724 ha, pridelanih pa je bilo 4.651 ton oljk (+21 %), kar je največ do zdaj. Hektarski pridelek oljk je znašal 2,7 t/ha (+18 %), kar je največ po letu 2018 in tudi za 81 % nad povprečjem petletnega obdobja (2020–2024).

Slika 31: Površina oljčnikov in pridelek oljk; 2013–2025

Vir: SURS

¹⁵ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091). Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, zgoraj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v preteklih Zelenih poročilih.

Na podlagi Zakona o kmetijstvu¹⁶ in Pravilnika o registru kmetijskih gospodarstev¹⁷ se v registru kmetijskih gospodarstev (v nadaljevanju: RKG) beležijo tudi podatki o pridelku oljk in oljčnega olja za KMG, ki imajo najmanj 0,1 ha oljčnikov. Kljub zakonskim zahtevam niso vsi oljčniki vpisani v RKG, tudi pridelka oljk in oljčnega olja ne prijavljajo vsi. V RKG je bilo v letu 2025 vpisanih 3.650 KMG (+2 %), od tega je pridelke oljk prijavilo le 37 % oziroma 1.349 KMG, kar je za 3 % manj kot v letu 2024. Prijavljena površina oljčnikov in prijavljeni pridelek oljk za predelavo ter pridelek oljčnega olja vključuje podatke le tistih KMG, ki so pridelke oljk in oljčnega olja prijavili v RKG. Leta 2025 je bilo prijavljenih 969 ha površin z oljkami, kar je 4 % manj kot leto prej.

Preglednica 22: Pridelava oljk in oljčnega olja po podatkih RKG; 2020–2025

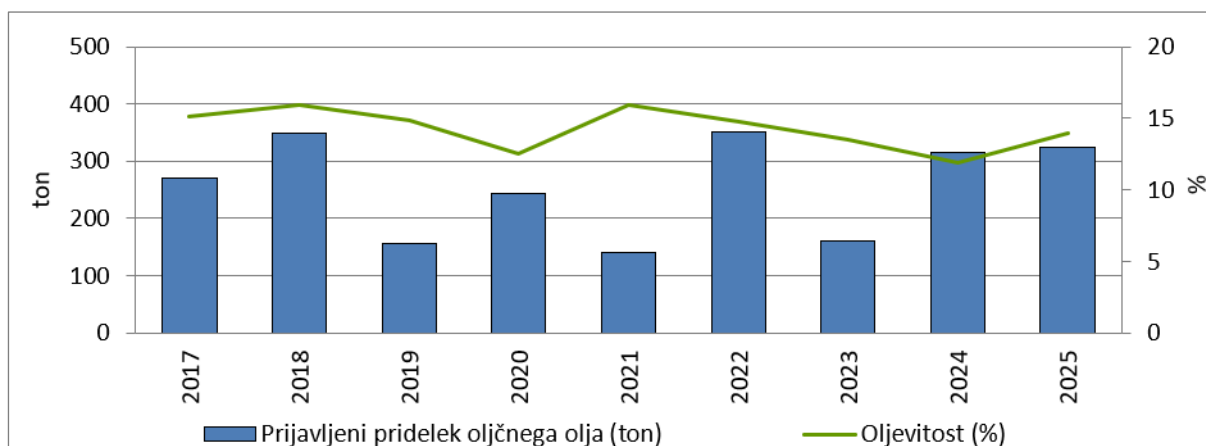
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Število KMG, vpisanih v RKG	3.094	3.310	3.398	3.437	3.561	3.650	102,5
Število KMG, ki so prijavila pridelek	1.168	1.121	1.563	1.225	1.393	1.349	96,8
Prijavljena površina (ha)	771	838	1.050	772	1.013	969	95,7
Prijavljeni pridelek oljk za predelavo (t)	1.943	876	2.388	1.184	2.657	2.326	87,5
Prijavljeni pridelek oljčnega olja (t)	243	140	352	160	316	325	102,7
Oljevitost (%)*	12,52	15,94	14,73	13,53	11,90	13,96	117,3

* Upoštevan je samo prijavljeni pridelek oljk pri pridelovalcih, ki imajo tudi prijavljen pridelek oljčnega olja.

Vir: MKM (RKG)

Prijavljeni pridelek oljčnega olja v letu 2025 je bil s 325 tonami med boljšimi do zdaj in za 3 % večji kot v letu 2024. Oljevitost oljk pa je bila prav tako boljša kot v letu prej.

Slika 32: Prijavljeni pridelek oljčnega olja in oljevitost; 2017–2025

Vir: MKM (RKG)

Proračunske podpore – V programskem obdobju SKP 2023–2027 se nosilec kmetijskih gospodarstev na podlagi oddane zbirne vloge, ob izpolnjevanju zahtevanih pogojev, za vse upravičene hektare (tudi za oljčnike) dodeli osnovno plačilo za trajnostnost v načrtovanem znesku 184,20 EUR/ha in za prvih 8,2 ha površin tudi dopolnilno prerazporeditveno dohodkovno podporo za trajnostnost v načrtovani višini 27,38 EUR/ha. Od sredine leta 2023 so pridelovalci upravičeni do višje stopnje regresiranja zavarovanja pridelka, ki je v višini 60 %.

16 Uradni list RS, št. 100/25

17 Uradni list RS, št. 7/23, 15/24 in 100/25 – Zkme-2

2.8.1 Pridelava oljk v intenzivnih nasadih

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
PRIDELAVA														
Površina nasadov oljk (ha)	925	996	1.076	1.173	1.243	1.302	1.374	1.417	1.489	1.571	1.624	1.671	1.724	103,2
Hektarski pridelek oljk (t/ha)	1,60	0,82	1,47	1,42	1,36	3,04	1,44	2,19	0,61	1,56	0,81	2,29	2,70	117,6
Pridelek oljk (t)	1.479	814	1.578	1.662	1.685	3.958	1.976	3.098	915	2.444	1.309	3.833	4.651	121,3

Vir: SURS

2.9 Grozdje in vino

Vrednost proizvodnje – Vrednosti grozdja in vina sta bili leta 2025 po začasnih podatkih statistike med večjimi po letu 2015, obsegali sta 11,0 % skupne vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov in 21,9 % vrednosti rastlinske pridelave. V letu 2025 je k skupni vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov prispevalo grozdje 1,7 %, vino pa 9,4 %. Dolgoletno sta imela grozdje in vino zaradi manjšega obsega pridelave v letih 2021–2024 nekoliko nižje vrednosti (med 8,2 % in 9,1 %) kot v letih 2015–2020, ko sta prispevala med 11,2 % in 14,8 % vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov.

Struktura kmetijskih gospodarstev – S pridelavo grozdja za vino se je ob zadnji vzorčni raziskavi strukture kmetijskih gospodarstev¹⁸ v letu 2023 ukvarjalo 16.820 KMG oziroma skoraj 35 % vseh KMG v Sloveniji. Povprečna površina vinogradov na evropsko primerljivih KMG je obsegala 0,8 ha, na ravni EU-27 pa v povprečju 2,9 ha oziroma 3,7 krat toliko kot v Sloveniji. Večja specializacija vinogradniških KMG je v obdobju med popisom 2020 in vzorčnim raziskovanjem v letu 2023 opazna tako v Sloveniji kot tudi na ravni povprečja EU-27.

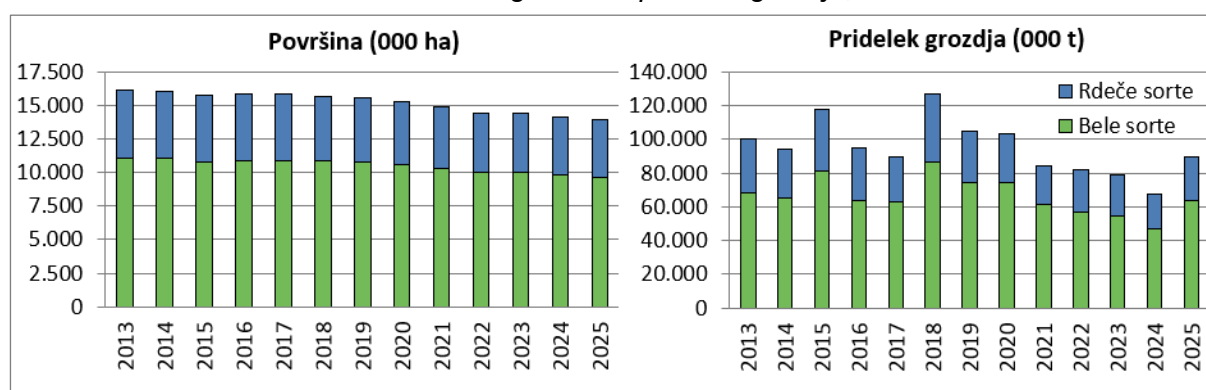
Preglednica 23: Kmetijska gospodarstva s pridelavo grozdja; 2010, 2020 in 2023

	2010	2020	2023	Indeks 2023/20
	Grozdje			
Število kmetijskih gospodarstev – Slovenija	23.800	19.910	16.820	84,5
- delež v vseh KMG (%)	41,4	36,5	34,6	
Povprečna površina na KMG – Slovenija	0,7	0,7	0,8	108,9
Povprečna površina na KMG – EU-27	1,8	2,7	2,9	106,8
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (Slovenija = 1)	2,6	3,7	3,7	

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Obseg pridelave – Letina grozdja 2025 je bila po štirih zaporednih, zelo skromnih letih, dobra, povprečni hektarski pridelek grozdja je bil po podatkih SURS s 6,5 t/ha za 35 % večji kot v ekstremno slabem letu za pridelavo grozdja 2024.

Slika 33: Površina vinogradov in pridelek grozdja; 2013–2025

Vir: SURS

¹⁸ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema (t. i. EU-prag za zajem), iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091. Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, tukaj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v ZP iz preteklih let.

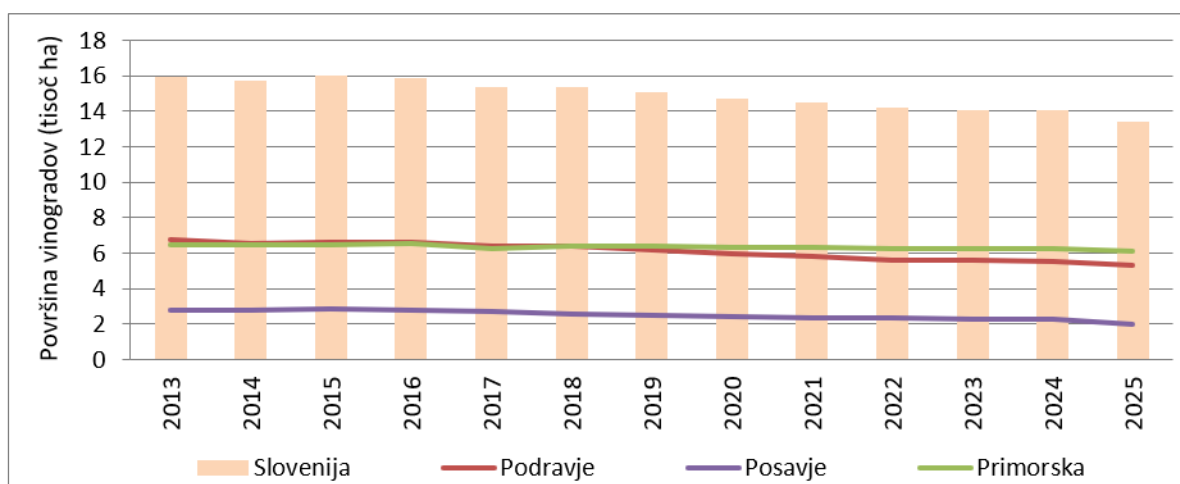

Pridelavo grozdja zadnjih let zaznamuje tudi spopadanje s propadanjem vinske trte zaradi rumene trsne rumenice.

V vinogradih je bilo v letu 2025 na ponovno nekoliko manjši površini kot v letu 2024 (–2 %) (13.880 ha; –5 % glede na povprečje 2020–2024), pridelana v zadnjih petih letih največja količina grozdja odlične kakovosti. V trgatvi, ki se je ponekod začela že v začetku avgusta, je bilo obranega približno 90 tisoč ton grozdja (+33 %), od tega 64 tisoč ton belih sort in 26 tisoč ton rdečih sort. Bele sorte so obrodile boljše od rdečih, pridelek belih sort je bil v povprečju večji za 36 %, pridelek rdečih pa za 25 %, pridelek obojih pa je bil približno 8 % nad povprečjem obdobja 2020–2024, ki so ga zaznamovale tri zelo slabe letine.

Površina vinogradov vpisana v RKG, ki se povzame v registru pridelovalcev grozdja in vina (v nadaljevanju: RPGV), se že leta vztrajno počasi zmanjšuje. V letu 2025 je bilo v evidence MKM vpisanih 13.394 ha vinogradov, kar je 5 % manj kot leta prej in za 6 % manj kot v povprečju zadnjih petih let. Vpisane so bile manjše površine v vseh treh vinorodnih deželah, za 2 % v primorski, za 5 % v podravski in kar za 11 % v posavski vinorodni deželi.

Slika 34: Površina vinogradov po vinorodnih deželah (000 ha); 2013–2025

Vir: MKM (RKG)

Gledano regionalno je v povprečju zadnjih petih let 44 % površin vinogradov v primorski vinorodni deželi, 40 % v podravski in 16 % v posavski vinorodni deželi.

V RPGV so v letu 2025 vinogradniki zaradi dobre letine prijavili pomembno večje količine grozdja in vina kot v letu prej; v register je bilo zabeleženega za približno tretjina več grozdja (+31 %) in vina (+33 %). Po vinorodnih deželah je bilo prijavljenega v podravski vinorodni deželi za 39 % več grozdja in 40 % več vina, v primorski vinorodni deželi za 31 % več grozdja in 33 % več vina, v posavski vinorodni deželi pa za 17 % in 18 % več grozdja in vina.

Preglednica 24: Pridelek grozdja in vina; 2024 in 2025

	Pridelek skupaj		Indeks 2025/24	Prijavljeni pridelek*		Indeks 2025/24
	2024	2025		2024	2025	
Grozdje (t)	67.782	89.971	132,7	54.894	71.890	131,0
Vino (000 l)				36.859	48.887	132,6

* RPGV.

Vir: SURS, MKM (RPGV)

Blagovna menjava, poraba in stopnja samooskrbe – Zunanja trgovina z vinom v letih 2024 in 2025 zaradi pomembno večjega uvoza zelo odstopa od ravni preteklih let¹⁹. Količinsko je zunanja trgovina z vinom v letih 2024 in 2025 (začasni podatki) obsegala 37 in 25 milijonov litrov vina, v povprečju obdobja 2019–2023 pa le 15 milijonov litrov. Uvoz vina se je po prvih ocenah SURS v letu 2025 z rekordnih objavljenih količin v letu 2024 zmanjšal za 36 %, pri tem pa je bil še vedno skoraj dvakrat tolikšen kot v letu 2023. Izvoz vina se je zmanjšal že tretje leto zapored, v letu 2025 je bil manjši še za nadaljnje 3 %. Manjši izvoz vina je verjetno tudi posledica manjše razpoložljivosti vina zaradi skromnejših letin 2021–2024.

Preglednica 25: Izvoz in uvoz vina; 2024 in 2025

	Izvoz (000 l)		Indeks 2025/24	Uvoz (000 l)		Indeks 2025/24
	2024	2025*		2024	2025*	
Vino, skupaj**	4.105	3.989	97,2	33.074	21.310	64,4
Vino z ZOP	3.038	2.801	92,2	1.766	1.285	72,8
Vino z ZGO	472	606	128,3	23.388	12.436	53,2
Sortno vino brez ZOP/ZGO	216	252	116,3	4.196	3.118	74,3
Vino brez ZOP/ZGO	379	330	87,3	3.724	4.470	120,0

* Začasni podatki.

** V letih 2024 in 2025 sta bili spremembi vključitvenega praga za prejeme blaga nad katerimi so podjetja zavezana poročanju Intrastatu. Zaradi ocene blagovne menjave z državami članicami EU tistih podjetij, ki v opazovanem obdobju ne presegajo višine vključitvenega praga, so možna večja odstopanja v zunanji trgovini v primerjavi s podatki preteklih let.

Vir: SURS, preračuni KIS

Leta 2025 je po prvih statističnih ocenah izvoz vina obsegal 4,0 milijone litrov oziroma 20,7 milijone EUR, uvoz vina pa 21,3 milijone litrov oziroma 31,3 milijone EUR.

V izvozu imajo največji delež vina z zaščiteno označbo porekla (v nadaljevanju: ZOP; leta 2025: 70 %), manjši delež pa imajo vina z zaščiteno geografsko označbo (v nadaljevanju: ZGO; leta 2025: 15 %), vina brez ZOP/ZGO (leta 2025: 6 %) in sortna vina brez ZOP/ZGO (leta 2025: 8 %). Največji delež v uvozu vina imajo vina ZGO (leta 2025: 58 %), sledijo vina brez ZOP/ZGO (leta 2025: 21 %) in sortna vina brez ZOP/ZGO (leta 2025: 15 %), najmanjši delež pa imajo vina ZOP (leta 2025: 6 %).

Preglednica 26: Bilanca zunanje trgovine; 2021–2025

	Bilanca (v 000 l)					Bilanca (v 000 EUR)				
	2021	2022	2023	2024	2025*	2021	2022	2023	2024	2025*
Vino skupaj	-2.708	-2.621	-6.094	-28.969	-17.320	5.453,1	4.278,7	-348,9	-12.134,4	-10.652,1
Vino z ZOP	2.707	3.199	2.185	1.272	1.516	7.719,7	7.227,1	5.412,7	3.251,6	1.793,5
Vino z ZGO	139	13	-1.505	-22.916	-11.831	789,6	820,7	-120,4	-9.049,2	-5.243,0
Sortno vino brez ZOP/ZGO	-2.556	-2.390	-3.171	-3.980	-2.866	-1.746,0	-2.720,5	-3.340,3	-3.843,7	-3.701,4
Vino brez ZOP/ZGO	-2.998	-3.443	-3.603	-3.346	-4.140	-1.310,2	-1.048,6	-2.300,9	-2.493,1	-3.501,2

* Začasni podatki.

Vir: SURS, preračuni KIS

Bilanca zunanje trgovine z vinom je količinsko, z izjemo leta 2020 (vključene količine vina, ki so šle v destilacijo), že vse od leta 2006 negativna. V letih od leta 2008 pa je pozitivna bilanca zunanje trgovine le pri kategoriji vina z ZOP, ki imajo v zadnjih dveh letih 15 % v skupni zunanji trgovini z vinom. Vrednostno je bila bilanca zunanje trgovine z vinom zaradi v povprečju višjih cen izvoženega vina v preteklosti večinoma pozitivna (rahlo negativna je bila v letih 2012, 2014

¹⁹ V letih 2024 in 2025 sta bili spremembi vključitvenega praga za prejeme blaga nad katerimi so podjetja zavezana poročanju Intrastatu. Zaradi ocene blagovne menjave z državami članicami EU tistih podjetij, ki v opazovanem obdobju ne presegajo višine vključitvenega praga, so možna večja odstopanja v zunanji trgovini v primerjavi s podatki preteklih let.

in 2015). Od leta 2023 naprej pa je bilanca vrednosti zunanje trgovine z vinom negativna, kar je zaradi izrazito povečanega uvoza vina ZGO še posebej opazno v letih 2024 in 2025.

Slika 35: Zunanja trgovina z vinom; 1000 l in tisoč EUR; 2013–2025*

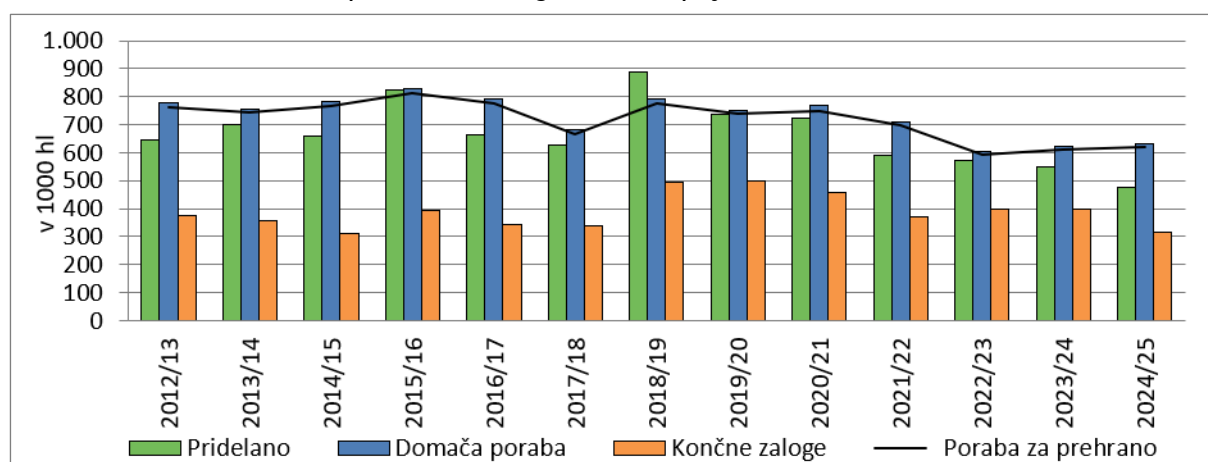

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS

V Sloveniji se je po letu 2010 pridelalo med največ 474 tisoč hektolitrov (v letu 2024) in 889 tisoč hektolitrov vina (v letu 2018), od tega je bilo belega vina med 321 (v letu 2024) in 594 (v letu 2011) tisoč hektolitri oziroma v povprečju 69 %.

Slika 36: Pridelava, poraba in zaloge vina skupaj, vinsko leto; 2012/13–2024/25*

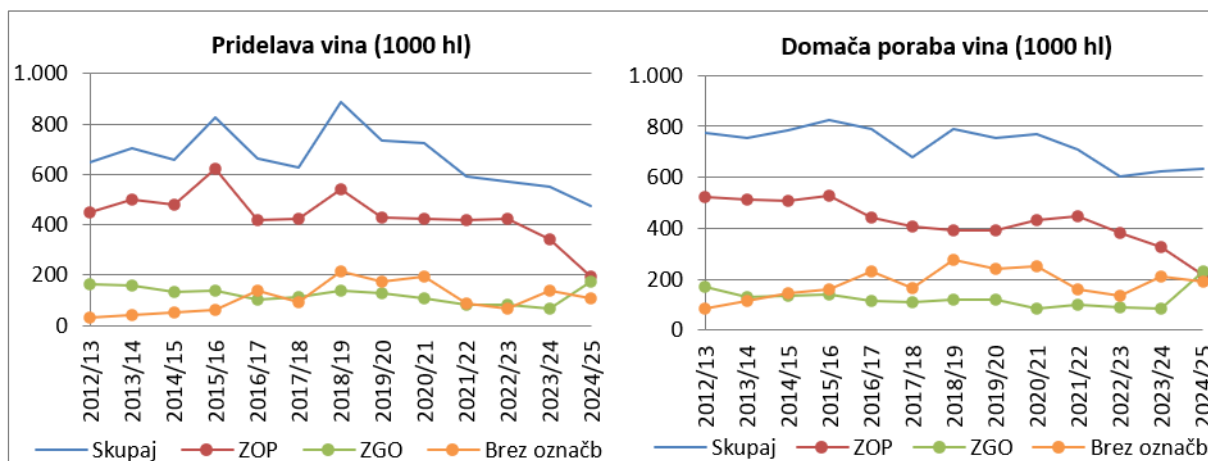
* Začasni podatki za tržno leto 2024/25.

Vir: SURS, KIS

Delež pridelanega in porabljenega vina z zaščiteno označbo ima v Sloveniji trend zmanjševanja. Trenda zmanjševanja pridelave vina z zaščiteno označbo in zmanjševanja porabe vina z zaščiteno označbo sta v prikazanih letih približno enaka. V povprečju je imelo ZOP in ZGO približno 84 % pridelanega vina in 75 % porabljenega vina.

*Slika 37: Pridelava in poraba vina skupaj, vina ZOP, vina ZGO in vina brez označbe; vinsko leto 2012/13–2024/25**

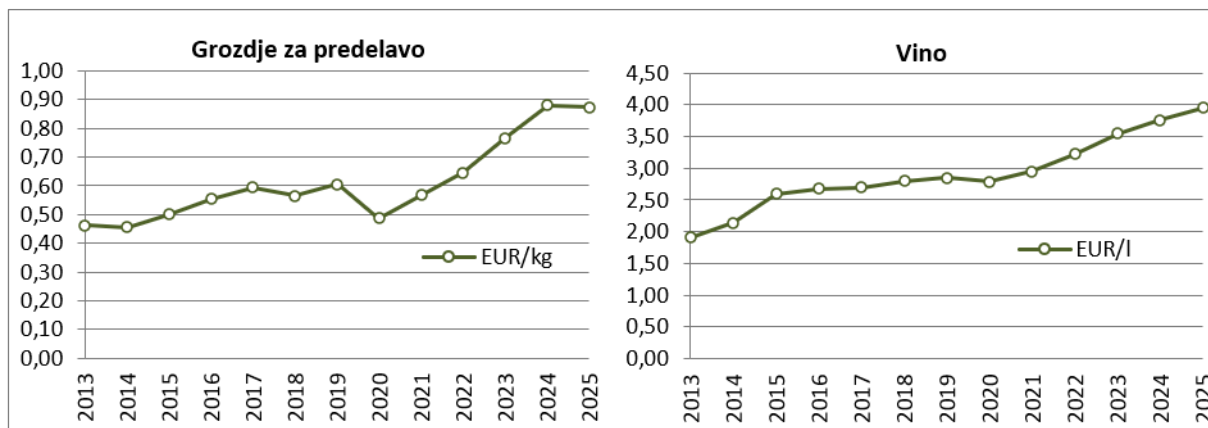
* Začasni podatki za tržno leto 2024/25.

Vir: SURS, KIS

Razpoložljiva količina vina na prebivalca, ki ima trend zmanjševanja, je v letih 2011–2024 znašala med 28 in 39 litri. V vinskem letu 2024/25 smo porabili 631,7 tisoč hektolitrov vina, od tega je bilo 70 % vina z ZOP in ZGP (441,6 tisoč hl). Stopnja samooskrbe z vinom, odvisna predvsem od obilnosti letin, je bila v preteklosti blizu 100-odstotna (zadnji dve leti s samooskrbo blizu 100 sta bili vinska leta 2018/19 in 2019/20). V letu 2024/25 je imel prebivalec Slovenije na voljo za porabo v povprečju 29 litrov vina, stopnja samooskrbe z vinom pa je bila s 75 % za 13 odstotnih točk nižja kot v letu prej in tudi najnižja do sedaj. Najnižja stopnja samooskrbe do zdaj je kombinacija posledic slabe letine 2024 (tržno leto 2024/25 vključuje pridelavo vina iz grozdja letine 2024), zmanjševanja obsega vinogradov in tudi povečanega uvoza vina.

Cene, stroški in osnovni ekonomski kazalci – Odkupne cene grozdja (SURS) so se leta 2025 po štirih letih rasti zaradi večje ponudbe grozdja malenkost znižale.

Slika 38: Odkupne cene grozdja za predelavo in vina; 2013–2025

Vir: SURS, preračuni KIS

Povprečna odkupna cena grozdja je pri 70 % večji odkupljeni količini grozdja znašala 0,87 EUR/ kg (–1 %). Odkup vina pa se je po podatkih te evidence SURS zmanjšal za 7 %, pri tem so bile odkupne cene vina glede na leto 2024 višje za 5 %.

Po podatkih tržnega informacijskega sistema (v nadaljevanju: TIS) ARSKTRP se je povprečna prodajna cena vina s slovenskim geografskim poreklom (v nadaljevanju: SGP) na slovenskem trgu in trgih EU leta 2025 po znižanju v letu 2024 zvišala za 6 % (s 3,92 EUR/l na 4,15 EUR/l), prodanega pa je bilo za 9 % več vina kot v letu 2024. Cene kakovostnega in vrhunskega vina na slovenskem trgu so se pri 13 % večji prodaji zvišale za 5 %, na trgih EU pa so bile pri 22 % manjši prodaji nižje za 19 %.

Preglednica 27: Cene vina s SGP v Sloveniji in na trgih EU; 2021–2025

EUR/l	ARSKTRP*					Indeks 2025/24
	2021**	2022	2023	2024	2025	
Vino	3,06	3,27	4,17	3,92	4,15	105,9
Namizno in deželno	1,82	1,97	2,22	2,42	2,31	95,8
Belo, namizno in deželno	1,86	2,02	2,29	2,46	2,33	94,8
Rdeče, namizno in deželno	1,73	1,88	2,06	2,31	2,29	99,0
Kakovostno in vrhunsko	3,16	3,40	4,33	4,06	4,33	106,6
Belo, kakovostno in vrhunsko	3,03	3,33	4,35	3,97	4,34	109,5
Rdeče, kakovostno in vrhunsko	3,54	3,59	4,28	4,33	4,29	99,1

* Tržne cene vina s SGP na slovenskem trgu in trgih EU, ki jih ARSKTRP sporočajo pridelovalci vina, ki spadajo v reprezentativni trg (pridelajo > kot 500.000 l/leto), ter prejemniki podpore iz III. poglavja in podpore iz 33. člena Uredbe o ureditvi trga z vinom.

** Vključno z vinom, namenjenim v destilacijo.

Vir: ARSKTRP, preračuni KIS

Skupna evropska tržna ureditev za vino daje vinogradnikom možnost uveljavljanja podpor za različne ukrepe kmetijske politike, ki se izvajajo tudi v Sloveniji (ukrep prestrukturiranja vinogradniških površin ter programi za trženje in promocijo vina, ki vključujejo promocijo na tretjih trgih in druge tržne dejavnosti) in se financirajo iz proračuna EU in z nacionalnimi sredstvi. Vrednost izplačanih naložb v prestrukturiranje vinogradov je bila za 3 % manjša kot v letu 2024. Pri tem se je v letu 2025 število odločb za prestrukturiranje vinogradov povečalo za 46 % oziroma s nanašajo na 137 hektarjev podprtih površin več kot v letu prej.

Preglednica 28: Izplačila za ukrep prestrukturiranje vinogradov; 2021–2025

	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Naložbe v prestrukturiranje vinogradov (EU) (000 EUR) ²⁰	3.535	4.027	3.844	4.157	4.038	97,1
– površina za prestrukturiranje vinogradov (ha)*	138	188	147	158	220	138,9
– število odločb za prestrukturiranje vinogradov	290	360	287	300	437	145,7

* Površina, izmerjena v skladu s 44. členom Uredbe 1150/2016; upoštevana tudi površina, ki še ni izvedena, pa je bila zanjo položena varščina.

Vir: MKM, ARSKTRP, preračuni KIS

Od leta 2023 se izvajajo intervencije iz programskega obdobja SKP 2023–2027. Dohodkovne podpore so za vinograde enake kot pri večini drugih kmetijskih rastlin. Podobno kot v sadjarstvu je kljub visokemu sofinanciranju zavarovalnih premij povpraševanje po zavarovanjih tudi v vinogradništvu razmeroma majhno. Po podatkih MKM so bile v letu 2025 sofinancirane zavarovalne premije za 2.899 ha vinogradov. Površina vinogradov, vključenih v subvencioniranje zavarovanja, se je v letu 2025 zmanjšala za 2 %, potem ko se je v letu 2024 povečala za 68 %. V letih 2024 in 2025 je bilo s sofinanciranimi premijami zavarovanih približno

²⁰ Izplačano v koledarskem letu.

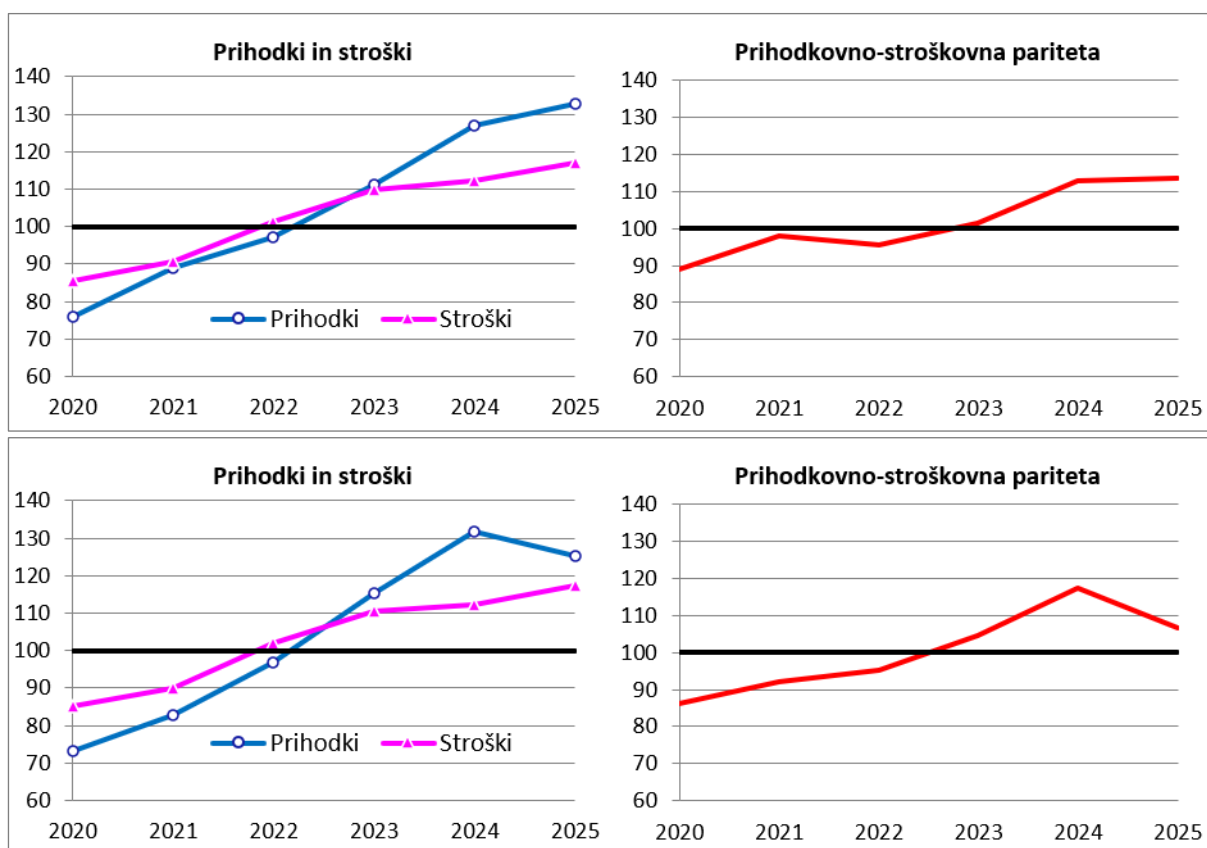

21 % vinogradov, medtem ko je delež vinogradov, vključenih v sofinanciranje zavarovanih premij, v letih 2019–2023 obsegal med 12 % in 23 %.

Skromnejše letine grozdja 2021–2024, zmanjševanje površin vinogradov in ukrepi za stabilizacijo trga z vinom vplivajo na večje povpraševanje po grozdju ter s tem na ugodnejšo raven odkupnih cen v letih 2022–2025. Po podatkih SURS je povprečna odkupna cena grozdja v letu 2025 ostala blizu ravni leta 2024 (–1 %), medtem ko so se odkupne cene vina zvišale v povprečju za 5 %.

Po ocenah na podlagi modelnih kalkulacij KIS so se stroški pri pridelavi grozdja v letu 2025 (ocenjeni pri enakem pridelku v obeh letih) v povprečju zvišali za 4–5 %.

Slika 39: Osnovni ekonomski kazalniki pri pridelavi grozdja – podravska vinorodna dežela (zgoraj) in primorska vinorodna dežela (spodaj) (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: KIS, SURS (preračuni KIS)

V povprečju so bili stroški višji pri vseh skupinah stroškov z izjemo zelo majhnega zmanjšanja stroškov domačih strojnih storitev (–1 %) in enake ravni stroškov sredstev za varstvo rastlin ter stroškov zavarovanja pridelka. Zaradi rasti cen materiala in storitev za napravo vinogradov so ocenjeni stroški amortizacije vinogradov višji med 5 in 7 %. Višji so bili tudi ocenjeni stroški domačega dela (+5 %), ki so v modelnih kalkulacijah KIS obračunani na podlagi povprečne plače v Sloveniji, in najetega dela (+2 %), ocenjeni na podlagi minimalne plače v Sloveniji. V primerjavi z letom 2024 so se tudi zvišali stroški gnojil (+10 %), ki pa imajo le dva odstotka v strukturi stroškov.

Po informacijah SURS in nekaterih kleti so bile spremembe odkupnih cen grozdja po vinorodnih deželah dvosmerne. Pri oceni ekonomskih kazalnikov smo upoštevali v primorski vinorodni deželi za 5 % nižje odkupne cene in 5 % višje stroške pridelave grozdja, v podravske in posavske vinorodne deželi pa za 5 % višje odkupne cene in 4 % višje stroške pridelave

grozdja. Pri upoštevanju enakih proračunskih podpor v vseh treh vinorodnih deželah so bile pri ocenjeni rasti stroškov pridelave in upoštevanih odkupnih cenah grozdja ekonomske razmere pridelovalcev grozdja za prodajo nekoliko slabše oziroma v najboljšem primeru na ravni leta prej. Dobra letina grozdja odlične kakovosti pa je vplivala pozitivno na ekonomske rezultate pridelovalcev, ki se v zadnjih letih poleg nestanovitnih letin in zmanjševanja domače porabe vina srečujejo tudi z vse večjo nevarnostjo rumene trsne rumenice in s tem krčenja vinogradov. Na splošno je ekonomski položaj pridelovalcev grozdja z lastno predelavo v vino boljši in stabilnejši od vinogradnikov, ki grozdje prodajajo. Po podatkih RPGV se približno 70 % pridelanega grozdja predela na KMG in proda kot vino, kar je ključno za doseganje boljših ekonomskih rezultatov in dodane vrednosti. Večletni ekonomski rezultati na podlagi modelnih kalkulacij kažejo, da odkupne cene grozdja pri pridelavi grozdja za prodajo navadno zadoščajo le za pokritje variabilnih stroškov in amortizacije.

2.9.1 Površina vinogradov ter pridelek grozdja in vina na kmetijskih gospodarstvih

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Površina vinogradov (ha)	16.085	16.009	15.692	15.824	15.839	15.630	15.549	15.265	14.874	14.396	14.404	14.102	13.880	98,4
Bele sorte	11.086	11.033	10.794	10.889	10.895	10.827	10.777	10.599	10.327	9.959	9.961	9.783	9.649	98,6
Rdeče sorte	4.999	4.976	4.898	4.935	4.944	4.803	4.772	4.666	4.547	4.437	4.443	4.319	4.231	98,0
Hektarski pridelek grozdja (t/ha)	6,2	5,9	7,5	6,0	5,6	8,1	6,8	6,8	5,7	5,7	5,5	4,81	6,5	134,9
Belo	6,2	5,9	7,5	5,9	5,8	8,0	6,9	7,0	5,9	5,7	5,5	4,8	6,6	138,0
Rdeče	6,4	5,8	7,4	6,3	5,3	8,4	6,5	6,3	5,1	5,6	5,3	4,9	6,2	127,8
Pridelek grozdja (t)	100.177	94.209	117.586	94.780	89.416	126.958	105.035	103.637	84.159	81.775	78.568	67.782	89.971	132,7
Belo	68.378	65.122	81.268	63.765	63.272	86.569	74.114	74.349	61.169	56.716	54.930	46.803	63.711	136,1
Rdeče	31.799	29.087	36.318	31.015	26.144	40.389	30.921	29.288	22.990	25.059	23.638	20.979	26.261	125,2
Vino (000 l)*	70.124	65.946	82.310	66.346	62.591	88.871	73.525	72.546	58.911	57.243	54.998	47.447	62.980	132,7
Belo	47.865	45.585	56.888	44.636	44.290	60.598	51.880	52.044	42.818	39.701	38.451	32.762	44.597	136,1
Rdeče	22.259	20.361	25.423	21.711	18.301	28.272	21.645	20.502	16.093	17.541	16.547	14.685	18.382	125,2

* Za preračun iz grozdja v vino je upoštevan faktor 0,7.

Vir: SURS

2.9.2 Vinogradi po vinorodnih deželah – RKG

	2024					2025				
	Št. vinogradnikov	Površina (ha)	Površina/ vinogradnika (ha)	Št. trsov (000)	Št. trsov/ ha	Št. vinogradnikov	Površina (ha)	Površina/ vinogradnika (ha)	Št. trsov (000)	Št. trsov/ ha
Vinogradi skupaj, od tega:	23.751	14.036	0,59	55.031	3.921	23.859	13.394	0,56	52.403	3.912
Podravje	9.907	5.544	0,56	21.483	3.875	9.818	5.280	0,54	20.263	3.838
Štajerska Slovenija	7.914	5.130	0,65	19.527	3.806	7.849	4.894	0,62	18.491	3.778
Prekmurje	1.993	414	0,21	1.956	4.723	1.969	385	0,20	1.772	4.598
Posavje	9.224	2.248	0,24	9.920	4.412	9.186	1.998	0,22	8.805	4.407
Bela krajina	1.230	292	0,24	1.263	4.331	1.236	272	0,22	1.181	4.334
Dolenjska	6.409	1.302	0,20	5.986	4.598	6.377	1.130	0,18	5.218	4.619
Bizeljsko Sremič	1.585	655	0,41	2.670	4.078	1.573	596	0,38	2.406	4.039
Primorska	4.620	6.244	1,35	23.628	3.784	4.585	6.117	1,33	23.334	3.815
Goriška brda	632	1.809	2,86	7.215	3.989	631	1.800	2,85	7.216	4.009
Vipavska dolina	1.515	2.073	1,37	7.964	3.842	1.498	2.015	1,34	7.791	3.867
Kras	694	531	0,77	1.846	3.476	688	510	0,74	1.785	3.499
Slovenska Istra	1.779	1.831	1,03	6.604	3.607	1.768	1.792	1,01	6.543	3.652

Vir: MKM (RKG)

2.9.3 Prijavljeni pridelek grozdja in vina po vinorodnih deželah – RPGV

	Grozdje (000 kg)				Indeks 2025/24	Grozdje (kg/ha)				Indeks 2025/24	Vino (000 l)				Indeks 2025/24	Vino (l/ha)				Indeks 2025/24
	2023	2024	2025	2025/24		2023	2024	2025	2025/24		2023	2024	2025	2025/24		2023	2024	2025	2025/24	
Skupaj, od tega:	60.539	54.894	71.890	131,0		4.298	3.911	5.367	137,2		41.204	36.745	48.764	132,7		2.926	2.618	3.641	139,1	
Podravje	21.379	20.730	28.790	138,9		3.831	3.739	5.453	145,8		14.899	14.124	19.804	140,2		2.670	2.548	3.751	147,2	
Štajerska Slovenija	19.438	18.937	26.738	141,2		3.765	3.691	5.463	148,0		13.608	12.935	18.447	142,6		2.636	2.521	3.769	149,5	
Prekmurje	1.941	1.793	2.052	114,5		4.642	4.330	5.325	123,0		1.290	1.189	1.356	114,0		3.085	2.872	3.519	122,5	
Posavje	10.405	11.107	12.948	116,6		4.595	4.940	6.481	131,2		7.356	7.580	8.960	118,2		3.249	3.371	4.485	133,0	
Bela krajina	1.600	1.502	1.606	107,0		5.451	5.148	5.895	114,5		1.080	970	1.097	113,1		3.679	3.326	4.028	121,1	
Dolenjska	7.093	7.269	8.324	114,5		5.410	5.583	7.367	132,0		5.141	5.163	5.963	115,5		3.921	3.966	5.278	133,1	
Bizeljsko Sremič	1.712	2.336	3.018	129,2		2.594	3.568	5.068	142,0		1.135	1.446	1.899	131,3		1.720	2.209	3.189	144,4	
Primorska	28.755	22.992	30.072	130,8		4.609	3.683	4.917	133,5		18.950	15.041	20.001	133,0		3.038	2.409	3.270	135,7	
Goriška brda	10.752	8.258	11.984	145,1		5.970	4.566	6.658	145,8		6.784	5.391	7.983	148,1		3.767	2.981	4.435	148,8	
Vipavska dolina	7.891	7.828	9.821	125,5		3.794	3.776	4.875	129,1		5.127	5.020	6.400	127,5		2.465	2.421	3.177	131,2	
Kras	2.192	1.402	2.081	148,5		4.095	2.640	4.080	154,5		1.581	1.017	1.518	149,2		2.954	1.915	2.975	155,4	
Slovenska Istra	7.920	5.505	6.186	112,4		4.347	3.006	3.453	114,8		5.457	3.614	4.100	113,4		2.995	1.974	2.289	115,9	

Vir: MKM (RPGV)

2.9.4 Odkup grozdja za predelavo in prodaja vina

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Grozdje za predelavo (t)	15.233	14.394	15.288	12.310	17.005	24.553	16.981	15.918	14.991	16.911	13.010	8.740	14.836	169,7
Vino (000 l)*	27.102	22.765	21.181	20.894	21.178	19.956	20.442	21.672	18.587	19.787	20.242	18.094	19.700	108,9
<i>Namizno in deželno</i>	5.181	3.312	2.605	2.550	2.945	2.397	2.529	6.550	1.441	1.804	1.568	1.622	1.798	110,8
<i>Kakovostno in vrhunsko</i>	21.921	19.454	18.576	18.344	18.234	17.559	17.913	15.123	17.146	17.983	18.673	16.472	17.902	108,7
Belo vino*	19.404	14.910	14.104	14.163	14.553	13.839	14.645	15.644	13.714	14.529	15.442	13.211	14.898	112,8
<i>Belo, namizno in deželno</i>	3.718	1.983	1.296	1.197	1.537	1.313	1.633	4.791	992	1.167	1.138	1.194	1.183	99,1
<i>Belo, kakovostno in vrhunsko</i>	15.686	12.927	12.808	12.965	13.016	12.526	13.012	10.852	12.722	13.362	14.303	12.016	13.715	114,1
Rdeče vino*	7.698	7.855	7.077	6.731	6.625	6.118	5.797	6.029	4.873	5.258	4.800	4.883	4.802	98,3
<i>Rdeče, namizno in deželno</i>	1.463	1.329	1.309	1.353	1.408	1.084	896	1.759	449	637	430	428	615	143,7
<i>Rdeče, kakovostno in vrhunsko</i>	6.235	6.526	5.768	5.379	5.217	5.033	4.901	4.270	4.424	4.621	4.370	4.455	4.187	94,0

* ARSKTRP (vino s SGP, prodano v Sloveniji in na trgih EU).

Vir: SURS, ARSKTRP, preračuni KIS

2.9.5 Izvoz in uvoz vina glede označbe kakovosti

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
IZVOZ (000 l)														
Vino skupaj	8.086	7.686	5.295	4.677	5.836	6.806	5.329	9.555	5.828	6.191	4.493	4.105	3.989	97,2
Vina z ZOP	2.814	3.861	3.940	3.157	2.969	3.640	3.304	2.822	3.592	4.199	3.458	3.038	2.801	92,2
Vina z ZGO	4.096	1.943	865	1.062	2.243	2.226	1.112	5.295	1.517	1.074	367	472	606	128,3
Sortna vina brez ZOP/ZGO	607	47	34	17	65	92	502	637	271	191	134	216	252	116,3
Vina brez ZOP/ZGO	569	1.835	456	441	558	848	411	801	449	726	534	379	330	87,3
UVOZ (000 l)														
Vino skupaj	9.426	12.923	13.927	13.368	11.818	10.752	9.548	8.587	8.536	8.812	10.588	33.074	21.310	64,4
Vina z ZOP	1.352	1.556	1.395	1.087	787	1.128	1.227	836	885	1.000	1.273	1.766	1.285	72,8
Vina z ZGO	1.018	1.043	1.920	1.742	1.895	2.638	1.393	1.499	1.378	1.061	1.872	23.388	12.436	53,2
Sortna vina brez ZOP/ZGO	273	468	556	1.595	1.764	2.570	2.710	3.299	2.827	2.582	3.306	4.196	3.118	74,3
Vina brez ZOP/ZGO	6.782	9.856	10.056	8.944	7.372	4.416	4.217	2.952	3.447	4.170	4.137	3.724	4.470	120,0
IZVOZ (000 EUR)														
Vino skupaj	11.412	13.282	11.750	13.877	13.440	15.436	16.057	16.535	19.044	22.234	19.610	18.592	20.660	111,1
Vina z ZOP	5.593	7.971	8.938	10.418	9.304	11.179	12.608	12.424	13.547	15.583	14.402	13.338	15.841	118,8
Vina z ZGO	4.075	2.734	1.657	2.502	2.755	2.455	1.763	2.103	1.983	2.020	1.530	2.026	2.114	104,4
Sortna vina brez ZOP/ZGO	868	230	266	85	273	170	439	481	1.408	1.090	1.047	1.456	1.254	86,2
Vina brez ZOP/ZGO	876	2.347	889	872	1.108	1.632	1.247	1.527	2.104	3.541	2.631	1.773	1.450	81,8
UVOZ (000 EUR)														
Vino skupaj	9.776	13.323	14.821	12.940	12.860	13.598	12.275	12.122	13.590	17.955	19.959	30.727	31.312	101,9
Vina z ZOP	3.023	4.773	4.973	4.019	4.232	5.031	5.198	5.932	5.828	8.356	8.990	10.086	14.048	139,3
Vina z ZGO	1.067	1.331	2.248	1.374	1.583	2.230	1.356	930	1.194	1.199	1.650	11.075	7.357	66,4
Sortna vina brez ZOP/ZGO	521	644	861	1.553	1.685	2.315	2.303	2.558	3.154	3.811	4.387	5.299	4.956	93,5
Vina brez ZOP/ZGO	5.165	6.574	6.738	5.993	5.359	4.022	3.418	2.702	3.415	4.590	4.932	4.266	4.951	116,1
Bilanca ZT (000 EUR)														
Vino skupaj	1.636,1	-40,2	-3.071,2	937,7	580,4	1.838,5	3.781,1	4.412,7	5.453,1	4.278,7	-348,9	-12.134,4	-10.652,1	
Vina z ZOP	2.570,1	3.198,4	3.964,2	6.399,0	5.071,7	6.148,7	7.410,4	6.491,6	7.719,7	7.227,1	5.412,7	3.251,6	1.793,5	
Vina z ZGO	3.008,7	1.403,0	-590,7	1.128,2	1.171,5	225,1	406,6	1.172,9	789,6	820,7	-120,4	-9.049,2	-5.243,0	
Sortna vina brez ZOP/ZGO	346,9	-414,3	-595,8	-1.468,1	-1.412,0	-2.145,1	-1.864,7	-2.077,0	-1.746,0	-2.720,5	-3.340,3	-3.843,7	-3.701,4	
Vina brez ZOP/ZGO	-4.289,5	-4.227,3	-5.848,8	-5.121,3	-4.250,9	-2.390,3	-2.171,2	-1.174,8	-1.310,2	-1.048,6	-2.300,9	-2.493,1	-3.501,2	

* Začasni podatki.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.9.6 Bilanca proizvodnje in porabe vina, vinsko leto (000 hl)

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25*	Indeks 2024/25 2023/24
VINO SKUPAJ														
Pridelano	646,3	701,2	659,5	823,1	663,5	625,9	888,7	735,3	725,5	589,1	572,4	550,0	474,5	86,3
Začetne zaloge	490,0	375,0	355,0	312,0	395,9	343,9	339,3	492,7	498,4	458,9	372,4	396,6	338,5	85,3
Uvoz	83,8	118,5	134,2	134,4	128,7	123,2	110,7	93,5	90,4	92,7	105,7	117,5	172,5	146,8
Izvoz	68,3	83,2	53,3	46,2	54,1	73,2	54,0	70,2	88,0	57,9	48,5	42,7	38,9	91,2
Končne zaloge	375,0	355,0	312,0	395,9	343,9	339,3	492,7	498,4	458,9	372,4	396,6	399,4	314,8	78,8
Domača poraba	776,8	756,5	783,4	827,4	790,1	680,6	792,0	752,8	767,4	710,4	605,3	622,0	631,7	101,6
– izgube	12,9	14,0	16,5	16,5	13,3	12,5	17,8	14,7	14,5	11,8	11,4	11,0	9,5	86,3
– poraba za prehrano	763,9	742,5	766,9	811,0	776,8	668,1	774,2	738,1	748,4	698,6	593,9	611,0	622,2	101,8
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (l)	37,1	36,1	37,2	39,3	37,6	32,3	37,4	35,3	35,6	33,2	28,2	28,8	29,3	101,6
Stopnja samooskrbe (%)	83,2	92,7	84,2	99,5	84,0	92,0	112,2	97,7	94,5	82,9	94,6	88,4	75,1	
VINO SKUPAJ, od tega belo														
Pridelano	456,3	478,6	455,9	568,9	446,4	426,8	581,9	500,1	507,6	417,4	381,5	377,3	321,1	85,1
Začetne zaloge	290,9	201,7	189,7	176,1	214,3	187,8	195,6	297,2	304,5	286,8	215,2	213,6	180,6	84,5
Uvoz	43,3	62,8	79,3	82,5	82,6	75,4	64,6	57,9	53,1	61,0	73,5	83,2	133,7	160,8
Izvoz	60,4	59,1	39,2	37,8	45,9	61,4	39,6	57,8	75,0	39,6	36,2	31,7	29,1	91,7
Končne zaloge	201,7	189,7	176,1	214,3	187,8	195,6	297,2	304,5	286,8	215,2	213,6	215,2	170,2	79,1
Domača poraba	528,4	494,3	509,5	575,4	509,5	433,0	505,3	492,8	503,3	510,3	420,4	427,2	436,1	102,1
– izgube	9,1	9,6	11,4	11,4	8,9	8,5	11,6	10,0	10,2	8,3	7,6	7,5	6,4	85,1
– poraba za prehrano	519,2	484,7	498,1	564,0	500,6	424,5	493,7	482,8	489,7	502,0	412,8	419,6	429,7	102,4
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (l)	25,3	23,5	24,2	27,3	24,3	20,5	23,8	23,1	23,3	23,8	19,6	19,8	20,2	102,1
Stopnja samooskrbe (%)	86,4	96,8	89,5	98,9	87,6	98,6	115,1	101,5	100,9	81,8	90,8	88,3	73,6	

* Začasni podatki.

Vir: SURS, KIS

2.9.7 Bilanca proizvodnje in porabe vina z zaščiteno označbo porekla, vinsko leto (000 hl)

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25*	Indeks 2024/25 2023/24
VINO ZOP (PDO)														
Pridelano	448,0	500,0	478,0	622,9	418,8	421,8	538,4	429,9	423,0	417,9	422,5	344,4	196,4	57,0
Začetne zaloge	431,6	338,4	303,8	254,7	324,7	279,7	269,7	391,5	409,8	373,6	311,1	330,3	281,5	85,2
Uvoz	11,4	17,0	13,3	11,7	10,1	9,0	11,5	10,3	8,9	9,2	10,7	14,7	15,9	108,1
Izvoz	30,5	38,3	34,4	35,0	32,1	33,6	34,2	30,3	34,1	40,9	34,6	32,5	27,4	84,2
Končne zaloge	338,4	303,8	254,7	324,7	279,7	269,7	391,5	409,8	373,6	311,1	330,3	329,8	253,3	76,8
Domača poraba	522,0	513,4	505,9	529,5	441,8	407,1	393,8	391,7	433,9	448,6	379,4	327,0	213,2	65,2
– izgube	9,0	10,0	12,0	12,5	8,4	8,4	10,8	8,6	8,5	8,4	8,5	6,9	3,9	57,0
– poraba za prehrano	513,0	503,4	494,0	517,0	433,4	398,7	383,1	383,1	422,0	440,2	370,9	320,1	209,2	65,4
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (l)	25,0	24,4	24,0	25,1	21,0	19,3	18,5	18,3	20,1	20,9	17,6	15,1	9,8	65,2
Stopnja samooskrbe (%)	85,8	97,4	94,5	117,6	94,8	103,6	136,7	109,8	97,5	93,1	111,4	105,3	92,2	
VINO ZOP, od tega belo														
Pridelano	288,0	312,0	299,0	389,3	257,7	276,0	346,6	284,9	291,0	266,4	269,0	231,1	159,3	68,9
Začetne zaloge	255,1	180,4	158,3	145,5	177,4	154,0	152,7	234,9	251,5	230,5	178,8	177,2	147,5	83,2
Uvoz	4,9	6,1	4,1	6,7	4,6	4,3	7,7	6,1	5,5	5,5	7,6	10,2	11,6	113,5
Izvoz	25,7	31,2	25,9	28,8	26,5	29,2	29,1	24,9	27,8	30,7	28,2	26,3	21,8	82,9
Končne zaloge	180,4	158,3	145,5	177,4	154,0	152,7	234,9	251,5	230,5	178,8	177,2	176,9	135,7	76,7
Domača poraba	341,9	309,1	290,0	335,1	259,3	252,4	243,1	249,5	289,7	292,9	250,0	215,2	160,8	74,7
– izgube	5,8	6,2	7,5	7,8	5,2	5,5	6,9	5,7	5,8	5,3	5,4	4,6	3,2	68,9
– poraba za prehrano	336,2	302,8	282,5	327,3	254,1	246,9	236,1	243,8	281,1	287,5	244,6	210,6	157,6	74,8
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (l)	16,3	14,7	13,7	15,9	12,3	11,9	11,4	11,7	13,4	13,6	11,6	9,9	7,4	74,6
Stopnja samooskrbe (%)	84,2	101,0	103,1	116,2	99,4	109,4	142,6	114,2	100,5	91,0	107,6	107,4	99,1	

* Začasni podatki.

Vir: SURS, KIS

2.9.8 Bilanca proizvodnje in porabe vina z zaščiteno geografsko označbo, vinsko leto (000 hl)

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25*	Indeks 2024/25 2023/24
VINO ZGO (PGI)														
Pridelano	165,9	158,3	132,1	139,7	105,0	113,3	137,5	129,2	106,8	82,4	83,3	67,9	171,6	252,8
Začetne zaloge	48,9	29,5	38,4	41,1	54,2	44,2	43,0	68,5	62,9	57,4	44,0	47,9	35,9	75,0
Uvoz	12,4	8,1	15,4	18,8	18,3	25,7	16,5	15,4	14,2	12,3	15,0	22,1	64,0	290,1
Izvoz	28,4	27,3	12,2	6,0	17,6	31,8	8,3	28,0	44,3	8,6	5,8	4,6	5,7	123,4
Končne zaloge	29,5	38,4	41,1	54,2	44,2	43,0	68,5	62,9	57,4	44,0	47,9	47,8	37,4	78,3
Domača poraba	169,4	130,2	132,7	139,3	115,7	108,4	120,2	122,1	82,2	99,4	88,7	85,5	228,5	267,3
– izgube	3,3	3,2	3,3	2,8	2,1	2,3	2,8	2,6	2,1	1,6	1,7	1,4	3,4	252,8
– poraba za prehrano	166,0	127,0	129,3	136,5	113,6	106,2	117,5	119,5	79,2	97,8	87,0	84,1	225,0	267,5
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (l)	8,1	6,2	6,3	6,6	5,5	5,1	5,7	5,7	3,8	4,6	4,1	4,0	10,6	266,8
Stopnja samooskrbe (%)	98,0	121,6	99,6	100,3	90,7	104,5	114,4	105,8	129,9	82,8	93,9	79,4	75,1	
VINO ZGO, od tega belo														
Pridelano	136,6	127,4	111,6	122,0	64,6	74,2	88,6	85,6	73,4	52,5	53,0	45,5	89,2	196,0
Začetne zaloge	28,6	15,3	21,0	19,6	27,5	22,2	24,7	42,3	36,1	36,6	26,1	24,6	18,2	73,8
Uvoz	6,3	3,8	7,2	9,8	10,5	18,6	11,7	12,5	11,9	9,6	12,3	18,5	57,3	309,3
Izvoz	27,8	26,3	11,6	5,5	17,0	30,4	7,9	27,7	43,8	4,0	2,4	2,1	2,7	129,5
Končne zaloge	15,3	21,0	19,6	27,5	22,2	24,7	42,3	36,1	36,6	26,1	24,6	24,6	16,9	68,6
Domača poraba	128,4	99,3	108,5	118,5	63,5	59,9	74,7	76,6	41,0	68,6	64,4	62,0	145,2	234,1
– izgube	2,7	2,5	2,8	2,4	1,3	1,5	1,8	1,7	1,5	1,1	1,1	0,9	1,8	196,0
– poraba za prehrano	125,6	96,7	105,7	116,0	62,2	58,4	72,9	74,9	38,9	67,5	63,3	61,1	143,4	234,6
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (l)	6,1	4,7	5,1	5,6	3,0	2,8	3,5	3,6	1,9	3,2	3,0	2,9	6,7	234,0
Stopnja samooskrbe (%)	106,4	128,3	102,8	103,0	101,7	123,8	118,6	111,7	179,0	76,5	82,3	73,4	61,5	

* Začasni podatki.

Vir: SURS, KIS

2.9.9 Bilanca proizvodnje in porabe vina brez označbe, vinsko leto (000 hl)

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25*	Indeks 2024/25 2023/24
VINO SORTNO, brez označbe														
Pridelano	5,0	6,0	9,9	10,8	0,2	0,0	2,0	1,7	0,6	0,8	0,8	0,7	0,0	0,0
Začetne zaloge	1,2	1,1	2,8	3,1	4,5	2,6	3,5	5,4	5,1	5,1	4,1	4,3	4,0	92,4
Uvoz	2,1	3,7	5,1	11,6	12,5	26,3	26,3	32,1	28,1	27,2	29,1	37,3	38,8	104,2
Izvoz	5,5	1,1	0,3	0,2	0,6	0,3	4,1	4,7	5,1	1,8	2,0	1,4	2,6	190,6
Končne zaloge	1,1	2,8	3,1	4,5	2,6	3,5	5,4	5,1	5,1	4,1	4,3	4,3	8,4	196,5
Domača poraba	1,7	6,9	14,4	20,6	14,0	25,1	22,4	29,3	23,7	27,1	27,8	36,6	31,8	86,9
– izgube	0,1	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
– poraba za prehrano	1,6	6,8	14,1	20,4	14,0	25,1	22,4	29,3	23,6	27,1	27,7	36,6	31,8	86,9
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (l)	0,1	0,3	0,7	1,0	0,7	1,2	1,1	1,4	1,1	1,3	1,3	1,7	1,5	86,7
Stopnja samooskrbe (%)	299,0	87,0	68,8	52,3	1,1	0,0	9,1	5,9	2,7	3,0	2,9	1,8	0,0	
VINO drugo, brez označbe														
Pridelano	27,3	36,9	39,5	49,8	139,6	90,8	210,7	174,5	195,0	88,1	65,8	137,0	106,5	77,7
Začetne zaloge	8,3	6,0	10,0	13,1	12,4	17,4	23,0	27,3	20,7	22,8	13,1	14,1	17,1	121,0
Uvoz	57,9	89,7	100,4	92,3	87,9	62,4	56,4	35,8	39,2	44,1	50,8	43,4	53,7	123,7
Izvoz	3,9	16,6	6,3	4,9	3,8	7,5	7,3	7,2	4,5	6,6	6,1	4,2	3,3	78,7
Končne zaloge	6,0	10,0	13,1	12,4	17,4	23,0	27,3	20,7	22,8	13,1	14,1	17,5	15,7	89,8
Domača poraba	83,7	106,0	130,5	138,0	218,6	140,0	255,5	209,7	227,6	135,3	109,6	172,9	158,3	91,5
– izgube	0,5	0,7	1,0	1,0	2,8	1,8	4,2	3,5	3,9	1,8	1,3	2,7	2,1	77,7
– poraba za prehrano	83,2	105,3	129,5	137,0	215,8	138,2	251,2	206,2	223,7	133,5	108,2	170,2	156,2	91,8
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (l)	4,0	5,1	6,3	6,6	10,5	6,7	12,1	9,9	10,6	6,3	5,1	8,0	7,3	91,5
Stopnja samooskrbe (%)	32,6	34,8	30,3	36,1	63,9	64,8	82,5	83,2	85,7	65,1	60,1	79,2	67,3	

* Začasni podatki.

Vir: SURS, KIS

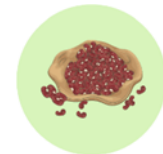

2.9.10 Odkupne cene grozdja za predelavo, vina in vina s SGP v Sloveniji in na trgih držav EU

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Grozdje za predelavo (EUR/kg)	0,46	0,46	0,50	0,55	0,60	0,57	0,60	0,49	0,57	0,65	0,77	0,88	0,87	99,2
Vino (EUR/l)	1,91	2,14	2,60	2,67	2,70	2,79	2,85	2,79	2,95	3,22	3,55	3,76	3,95	105,1
Vino (EUR/l)*	2,28	2,29	2,52	2,67	2,59	2,79	3,00	2,22	3,06	3,27	4,17	3,92	4,15	105,9
Namizno in deželno	1,11	1,30	1,48	1,40	1,26	1,40	1,37	0,62	1,82	1,97	2,22	2,42	2,31	95,8
Kakovostno in vrhunsko	2,56	2,46	2,67	2,85	2,80	2,98	3,23	2,91	3,16	3,40	4,33	4,06	4,33	106,6
Belo vino	2,12	2,29	2,51	2,78	2,57	2,79	3,00	2,18	2,94	3,23	4,20	3,83	4,18	109,2
Belo, namizno in deželno	1,01	1,17	1,33	1,40	1,26	1,35	1,34	0,58	1,86	2,02	2,29	2,46	2,33	94,8
Belo, kakovostno in vrhunsko	2,38	2,46	2,63	2,90	2,73	2,94	3,21	2,89	3,03	3,33	4,35	3,97	4,34	109,5
Rdeče vino	2,70	2,29	2,55	2,45	2,61	2,78	3,00	2,31	3,38	3,38	4,08	4,15	4,03	97,2
Rdeče, namizno in deželno	1,37	1,49	1,64	1,40	1,26	1,46	1,42	0,73	1,73	1,88	2,06	2,31	2,29	99,0
Rdeče, kakovostno in vrhunsko	3,01	2,45	2,76	2,71	2,98	3,06	3,29	2,96	3,54	3,59	4,28	4,33	4,29	99,1

* ARSKTRP (vino s SGP, prodano v Sloveniji in na trgih EU).

Vir: SURS, ARSKTRP, preračuni KIS

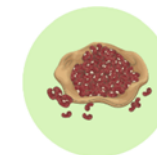
2.10 Suhe stročnice

2.10.1 Kmetijska gospodarstva s pridelavo suhih stročnic; 2010, 2020 in 2023

Suhe stročnice in beljakovinske rastline za pridelavo zrnja ²¹	2010	2020	2023	Indeks 2023/20
Število kmetijskih gospodarstev – Slovenija	7.730	1.110	720	64,9
- delež v vseh KMG (%)	13,5	2,0	1,5	
Povprečna površina na KMG – Slovenija	0,1	0,6	0,7	110,7
Povprečna površina na KMG – EU-27	4,9	7,5	7,9	105,3
Indeks povprečna površina na KMG EU-27/ Slovenija (Slovenija = 1)	45,2	11,8	11,2	

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

²¹ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema (t. i. EU-prag za zajem), iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091). Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, tukaj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v Zelenih poročilih iz preteklih let.

2.10.2 Pridelava in odkup suhih stročnic

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POVRŠINA (ha)														
Suhe stročnice, skupaj (M), od tega:	686	691	847	1.258	1.306	1.077	1.029	737	749	734	688	583	728	124,9
– krmni grah	224	221	447	611	658	434	386	341	346	323	288	277	315	113,7
– fižol za zrnje	396	396	396	634	634	634	634	387	387	387	387	279	377	135,1
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Suhe stročnice skupaj, od tega:	1,34	2,20	2,24	2,29	2,06	2,32	2,45	2,43	2,11	1,72	1,64	1,84	1,82	99,1
– krmni grah	1,86	2,48	2,57	2,67	2,70	2,42	2,60	2,77	2,60	2,27	2,06	2,09	2,28	109,0
– fižol za zrnje	0,89	1,92	1,86	1,92	1,41	2,27	2,36	2,11	1,68	1,20	1,30	1,52	1,41	92,5
PRIDELEK (t)														
Suhe stročnice skupaj (M), od tega:	920	1.522	1.895	2.882	2.692	2.504	2.520	1.788	1.584	1.260	1.131	1.072	1.327	123,8
– krmni grah	416	548	1.151	1.633	1.774	1.051	1.005	945	901	732	593	579	718	124,0
– fižol za zrnje	354	761	736	1.220	896	1.437	1.499	815	652	465	503	425	531	124,9
ODKUP (t)														
Fižol	0,5	9,3	9,2	8,5	z	46,7	36,5	51,1	71,3	34,7	13,7	25,1	18,3	72,8

M – Manj zanesljivo, z – zaupno.

Vir: SURS

2.11 Seme

2.11.1 Pridelava uradno potrjenega semena krmnih rastlin in vrtnin

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
POTRJENA POVRŠINA (ha)														
Detelje in lucerna	14	24	5	65	21	19	102	105	78	56	52	78	27	34,2
Trave	44	66	16	47	59	66	62	49	33	37	37	48	46	95,0
Druge krmne rastline	29	34	67	91	65	82	154	92	42	46	37	44	54	122,6
Vrtnine*	0,81	0,68	1,32	1,47	0,65	0,79	0,55	0,67	1,12	1,15	0,61	0,12	0,05	41,7
POTRJENI PRIDELEK (t)														
Detelje in lucerna	4,1	10,3	2,2	32,3	13,0	12,1	44,8	40,8	43,2	27,1	25,2	27,7	17,7	63,9
Trave	46,2	66,5	13,2	45,9	59,6	61,2	69,6	53,5	41,0	42,2	35,6	48,5	51,3	105,7
Druge krmne rastline	52,9	69,9	75,5	129,7	108,6	95,0	176,3	173,9	84,3	92,6	73,1	78,9	73,1	92,7
Vrtnine*	0,27	0,11	0,18	0,11	0,09	0,06	0,17	0,07	0,20	0,26	0,11	0,02	0,01	31,3

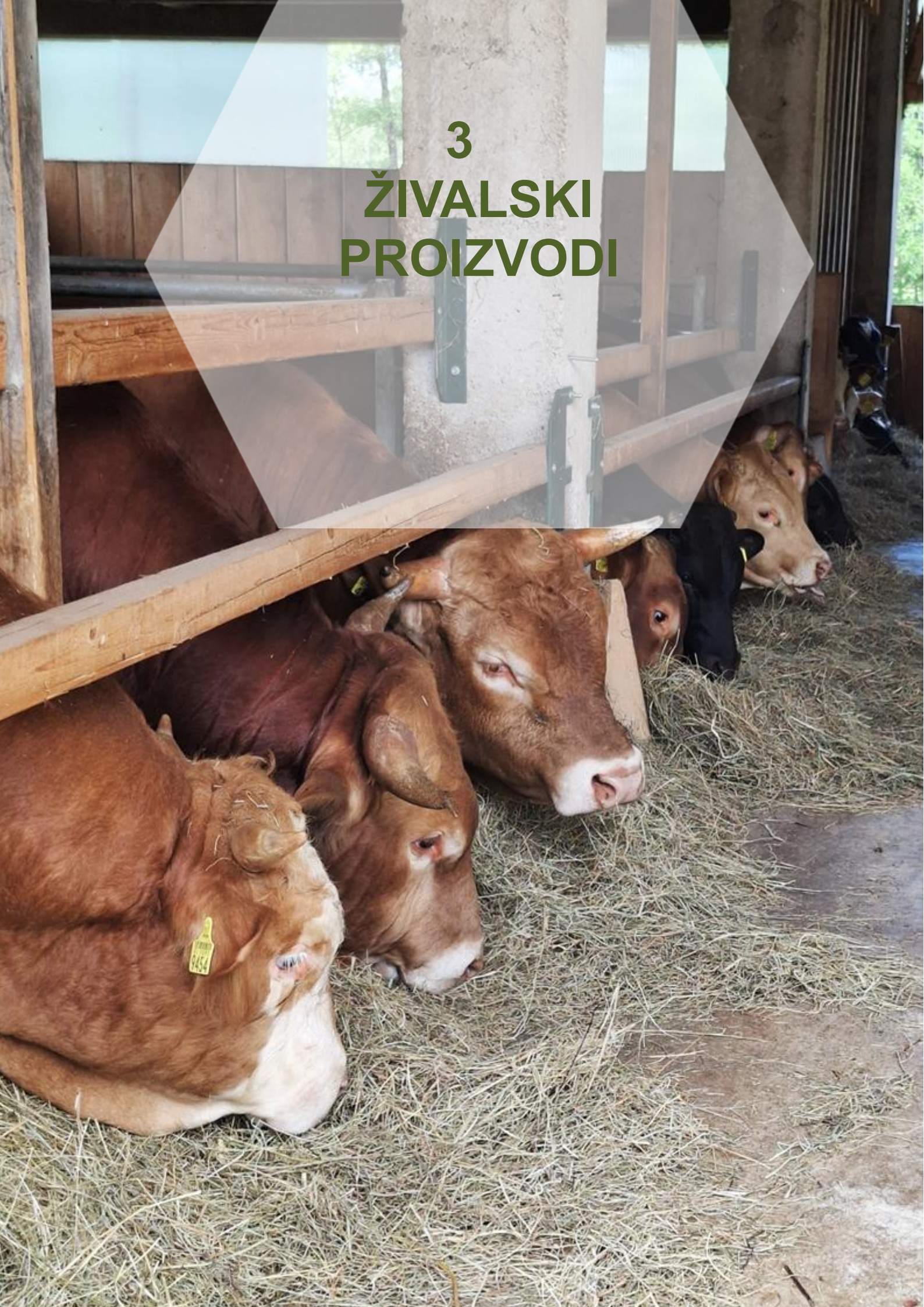
* Brez fižola, boba, graha, čebulčka in česna.

: Ni podatka.

Vir: KIS (Služba za uradno potrjevanje semenskega in sadilnega materiala kmetijskih rastlin) in UVHVVR (2016–2023)²²; v letu 2020 korigirani podatki za vrtnine v letih 2017–2019.

²² <https://www.gov.si teme/uradno-potrjevanje-in-naknadna-kontrola-semenskega-materiala/>

3 ŽIVALSKI PROIZVODI

3.1 Meso govedi

Vrednost proizvodnje – Kljub upadu v zadnjih letih ostaja prireja mesa govedi poleg prireje mleka najpomembnejša proizvodna usmeritev slovenskega kmetijstva. Prirast govedi prispeva v zadnjih letih k vrednosti kmetijske proizvodnje med 11 in 13 %, v letu 2025 pa se je zaradi izrazitega povečanja odkupnih cen prispevek k vrednosti povečal na skoraj 16 %. K vrednosti živinoreje prirast govedi prispeva med 26 in 30 %, v letu 2025 pa kar slabih 32 %.

Struktura kmetijskih gospodarstev – V letu 2023 je bila izvedena zadnja raziskava strukture kmetijskih gospodarstev²³. Podrobni podatki popisa kmetijstva kažejo, da se je v Sloveniji v letu 2023 z govedorejo ukvarjalo 24.340 KMG, kar je polovica od vseh KMG (48.560). Število KMG z govedom se je v primerjavi z letom 2020 zmanjšalo za 9 %, v primerjavi z letom 2010 pa jih je manj kar za 28 %. Povprečna velikost črede se je v dobrem desetletju s 9,8 GVŽ na KMG, kolikor je znašala v letu 2010, v letu 2020 povečala na 12,2 GVŽ na KMG, v letu 2023 pa je bilo na govedorejskih kmetijah v reji povprečno 12,8 GVŽ goveda.

Preglednica 29: Struktura kmetijskih gospodarstev z govedom

	2010	2020	2023	2023 2010	2023 2020
Število kmetijskih gospodarstev z govedom	33.640	26.740	24.340	72,4	91,0
Povprečno število goveda na gospodarstvo (GVŽ) - SLO	9,8	12,2	12,8	130,7	104,5
Povprečno število goveda na gospodarstvo (GVŽ) - EU	25,2	39,5	:		

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Obseg prireje in stalež živali – Tudi medletno spremljanje staleža goveda kaže, da skupno število živali po letu 2020 upada. Zmanjšanje je bilo v letu 2021 manjše, v letih 2022 in 2023 pa korenitejše. Tako je v zadnjih letih stalež goveda upadel na okoli 455 tisoč govedi. Po statističnih podatkih je stalež goveda ob koncu leta 2025 znašal 455.900 živali, kar je podobna raven kot leto prej.

Število živali v kategoriji govedo do 1 leta se v primerjavi z letom 2024 praktično ni spremenilo. Kljub temu pa se je znotraj kategorije gibanje staleža posameznih podkategorij precej razlikovalo. Zaradi razmer na trgu govejega mesa, se je, pričakovano, že drugo leto zapored zmanjšalo število telet za zakol. Po 6-odstotnem zmanjšanju v letu 2024 se je število telet za zakol v letu 2025 prepolovilo. Nasprotno pa se je število telet za nadaljnjo rejo v primerjavi z letom 2025 povečalo, in sicer za 5 %.

V kategoriji govedo 1 do 2 leti se je v letu 2024 število živali v primerjavi z letom prej povečalo za 3 %. Povečanje je v pretežni meri povezano s prekategorizacijo živali, pri čemer se je število telic za pitanje povečalo za 68 % oziroma 13.900 živali, izrazito pa se je sočasno zmanjšalo število telic za pleme (–26 % oz. 12.500 živali). Več kot leto prej, za slabih 5 %, je bilo tudi bikov in volov.

Na agregatni ravni je bilo leta 2025 v kategoriji govedo nad 2 leti število živali za odstotek manjše kot v letu prej. Če nas je v letu 2024 podatek o večjem številu plemenskih telic navdajal s pozitivnim sporočilom, pa podatek za leto 2025 kaže na ponovno zmanjšanje, in sicer za 13 %. Skrb vzbujajoče pri tem je, da je 17.200 plemenskih telic najmanj po letu 2013. Pozitivno

²³ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema (t. i. EU-prag za zajem), iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredbe (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091. Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, tukaj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v ZP iz preteklih let.

pri tem pa je, da je število brejih plemenskih telic ostalo nespremenjeno, medtem ko se je število nebrejih skoraj prepolovilo.

Podobno zaskrbljujoč trend zmanjševanja velja tudi za krave. Krav je bilo ponovno manj za odstotek in jih je bilo ob koncu leta 151.200, od tega krav molznic prvič manj (–3 %) od 90 tisoč (89.300). Število krav doжил se je v letu 2025 povečalo za 2 % na 61.900 živali.

Po dveh zaporednih povečanjih števila bikov in volov (vključno z biki za pleme) starosti nad 2 leti, se je število ob koncu leta zmanjšalo za 2 % na 8.600 živali. Število telic za pitanje, starih več kot 2 leti, pa se je povečalo za več kot 2.000 živali oziroma za 53 %.

Trendi ohranjanja staleža za zagotavljanje govedine domačega porekla in prodaje v shemi izbrane kakovosti zagotovo niso najbolj vzpodbudni.

V slovenskih klavnicah se največ govejega mesa pridobi od telic za pitanje in bikov, mlajših od dveh let, a se je delež v zadnjem desetletju z okoli 60 % zmanjšal in ustalil med 50 in 55 %, v letu 2025 pa prvič padel pod polovico (49 %). V letu 2025 je zakol v slovenskih klavnicah prvič znašal manj kot 100.000 živali. Zaradi ponovno manjšega zakola govedi (slabih 6 %) je bilo tako zaklanih 99.600 živali. Zmanjšanje zakola se je zgodilo četrto leto zapored, v primerjavi z letom 2021, ko je bil zakol v zadnjem desetletju največji, pa je bilo zaklanih skoraj petino manj živali.

Razlog pa ni zgolj v manjši ponudbi goveda na domačem trgu, temveč več let trajajoči neurejeni odnosi v verigi oskrbe s hrano, ki onemogočajo oblikovanje višjih odkupnih cen za najkakovostnejše razrede govejih trupov (E, U2), zaradi česar bi se omejil izvoz živih živali. Tako ostaja v Sloveniji pretežno »prebirek« mlade pitane govedi, kjer se klavni trupi bikov praviloma uvrščajo v nižje kakovostne razrede. Preko 50 % bikov (2015–2024) je bilo uvrščenih v kakovostni razred R, kar dve tretjini bikov pa je dosegalo uvrstitve nižje od tretjega razreda zamaščenosti.

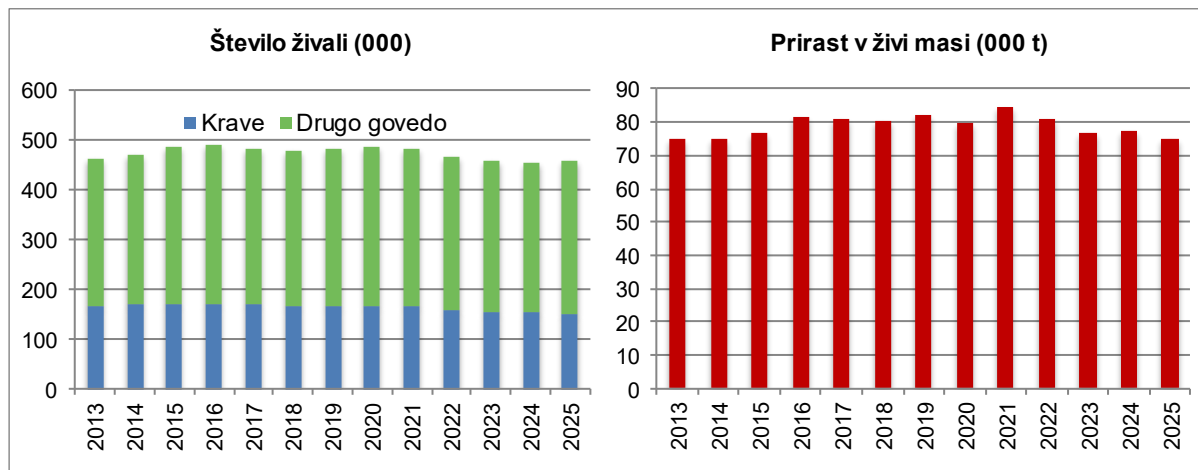
Z izjemo zakola bikov, starih nad 2 leti, se je pri preostalih klavnih kategorijah zakol zmanjšal. Najbolj pri teletih (–17 %), kar je ob pomanjkanju telet za pitanje in posebnosti v potrošnji tega segmenta govedine, pričakovano. Podobno manj je bilo tudi zakola volov, ki pa niso pomembna klavna kategorija. Za slabih 10 % je bil manjši zakol telic, bikov do 2 let za 7 %, zakol krav pa je bil manjši za dober odstotek.

Nekoliko manj kot skupno število zaklanega goveda se je v letu 2025 zmanjšala pridobljena masa mesa govedi iz zakola v slovenskih klavnicah (ponovno za 4 %). S 30,7 tisoč ton je to najmanjša v klavnicah pridobljena masa govedi.

Kot odgovor na pomanjkanje goveda in večjega zakola bikov kategorije starosti nad 2 leti, se je povprečna masa zaklanega goveda v letu 2025 povečala (+2 %). Tako je povprečna masa klavnih trupov znašala 308 kg, kar je le kg manj od najvišje povprečne mase zadnjega desetletja v letu 2020 (309 kg).

Slika 40: Število in prirast goved; 2013–2025

Vir: SURS

Po doseženi rekordni vrednosti prirasta govejega mesa v letu 2021 s 84,4 tisoč tonami se je prirast po pričakovanjih zmanjšal in v letu 2022 dosegel 81,2 tisoč ton, v letih 2023 in 2024 pa je znašal okoli 77 tisoč ton. V letu 2025 se je prirast goveda zmanjšal za 3 % na 75 tisoč ton, kar je primerljivo z letom 2013. V primerjavi s povprečjem obdobja 2020–2024 (80 tisoč t) je manjši za 6 %.

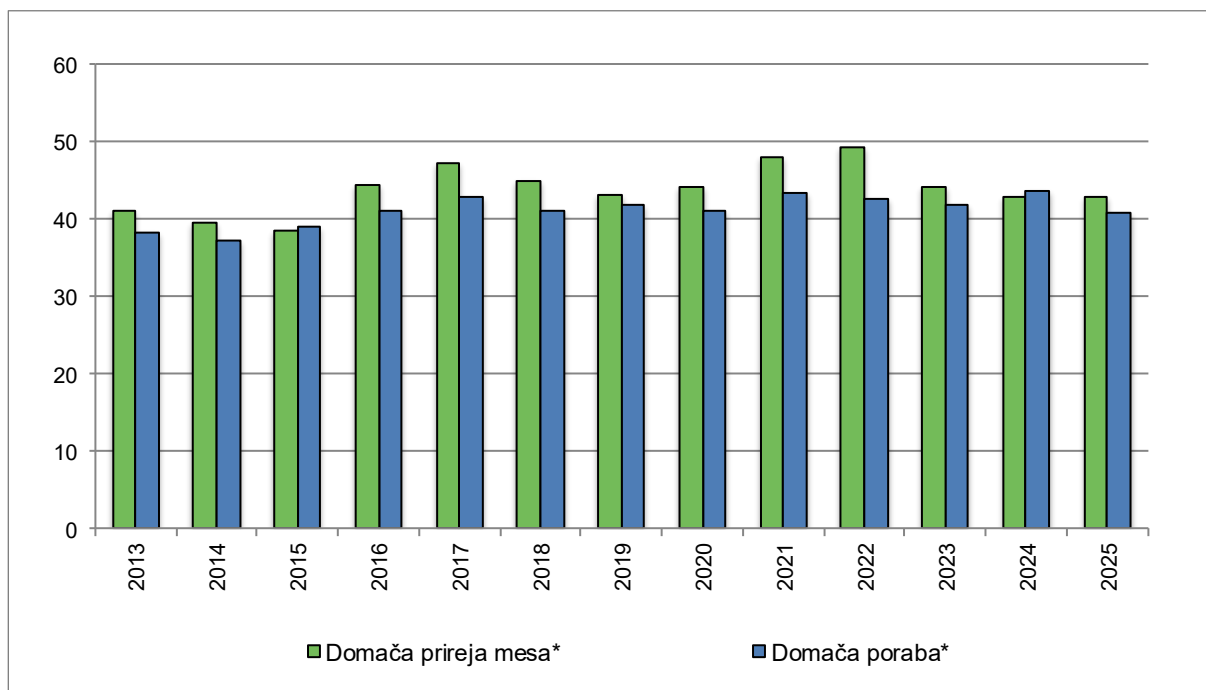
Po podatkih bilance števila goved je skupni zakol goved v letu 2025 znašal 99,9 tisoč živali. Če je bilo zmanjšanje zakola v letih 2022 in 2023 posledica pomanjkanja krme in zato manj vhlavljenih živali, je nadaljevanje zmanjševanja zakola v letu 2024 posledica manjšega števila skotenih in vhlavljenih živali (manj plemenske živine) in nadaljevanja zmanjševanja števila kmetijskih gospodarstev z govedom. V letu 2024 je delno zmanjšanje primanjkljaja govedi kompenziral presežek uvoza živih živali nad izvozom, medtem ko tega v letu 2025 ni bilo in je izvoz živih živali dodatno prispeval k manjšemu domačemu zakolu.

Blagovna menjava, poraba in stopnja samooskrbe – Medtem ko se je letni prirast goved v letu 2025 zmanjšal in bil najmanjši v zadnjem desetletju, pa je domača prireja mesa (v klavni masi) ostala na ravni leta 2025 (43 tisoč t). Zunanja trgovina z živimi živalmi se je povečala za 17 %, pri čemer se je uvoz živih živali (teleta za pitanje) povečal za 21 %, izvoz klavno zrele živine (tj. težjih živali) pa je bil večji za 16 %. Slednji je najpomembneje prispeval k saldu zunanje trgovine z govejim mesom, posledično pa je bila na domačem trgu pridobljena manjša količina mesa (–5 %). Hkrati se je v letu 2025 povečal tudi izvoz govejega mesa in izdelkov, ki je bil kljub manjši doma pridobljeni količini mesa večji za 4 % (od tega izdelki kar za +72 %). Uvoz govejega mesa in izdelkov temu trendu ni sledil, bil je celo manjši (–3 %), kar je botrovalo k izrazitemu povečanju salda zunanje trgovine. Ta se je po negativni vrednosti (–248 t) v letu 2024 povečal na dobrih 2 tisoč ton, kar pomeni, da je bila Slovenija v letu 2025 ponovno neto izvoznica govejega mesa.

Domača poraba, ki se je v letu 2024 v primerjavi z letom prej povečala za 5 % in bila s 43,8 tisoč tonami največja v zadnjem desetletju, je v letu 2025 znašala 40,9 tisoč ton oziroma 7 % manj. Za 4 % je bila tudi po ravno povprečja obdobja 2020–2024 (42,6 tisoč t). Razpoložljiva količina mesa govedi za prehrano na prebivalca se je v letu 2025 tako zmanjšala in je znašala 19,2 kg (leta 2024: 20,6 kg). Zaradi manjše domače porabe in nespremenjene domače prireje se je stopnja samooskrbe v letu 2025 s 98 % povečala za približno sedem odstotnih točk na podobno raven (med 105 in 106 %), kot je bila tudi leta 2023. Kljub povečanju je bila še vedno za dobri 2 odstotni točki pod ravno povprečja obdobja 2020–2024 (108 %).

Slika 41: Prireja in poraba mesa govedi (000 t; ekvivalent klavnih polovic); 2013–2025

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, KIS

V zadnjem desetletju se je obseg zunanje trgovine z govedom skoraj podvojil, kljub občasni prekinitev rasti. Najbolj je rast zastala v času epidemije (leta 2020: 39,4 tisoč t), a je v naslednjem letu obseg zrasel na rekordnih 45,8 tisoč ton. Kljub stagniranju v letu 2022 in zmanjšanju v letu 2023 se je v letu 2024 ponovno povečal na takratno rekordno vrednost z 46,8 tisoč tonami, leta 2025 pa je to količino presešel in je tako ponovno dosegel rekorden obseg zunanje trgovine z govejim mesom.

Skupni izvoz mesa govedi se je v letu 2025 povečal za 12 % na 26,2 tisoč ton. Izvoz živih živali (v ekvivalentu klavne mase), ta je v strukturi celotnega izvoza najpomembnejša kategorija, se je povečal na 19 tisoč ton, kar v letu 2025 predstavlja 73 % skupnega izvoza mesa govedi. Zaradi zmanjšanja izvoza svežega mesa goveda v letu 2025 (s 5,6 tisoč t na 5 tisoč t), se je delež izvoza mesa v strukturi celotnega izvoza zmanjšal iz 24 % na 19 %. Delež izdelkov v izvozu, ki je v obdobju 2022–2024 znašal okoli 5 %, se je povečal na 8 %.

Preglednica 30: Uvoz in izvoz govedi (t; ekvivalent klavnih polovic); 2021–2025

	Uvoz					Izvoz				
	2021	2022	2023	2024	2025*	2021	2022	2023	2024	2025*
Žive živali	5.506	4.829	5.183	5.424	6.581	15.993	17.810	15.957	16.391	18.970
Meso	13.225	12.456	12.992	16.219	15.091	7.721	6.785	5.135	5.631	5.023
Izdelki	1.887	1.806	1.813	1.886	2.419	1.457	1.337	1.158	1.259	2.160
Govedo skupaj	20.619	19.092	19.989	23.529	24.091	25.171	25.932	22.251	23.281	26.153

* Začasni podatki.

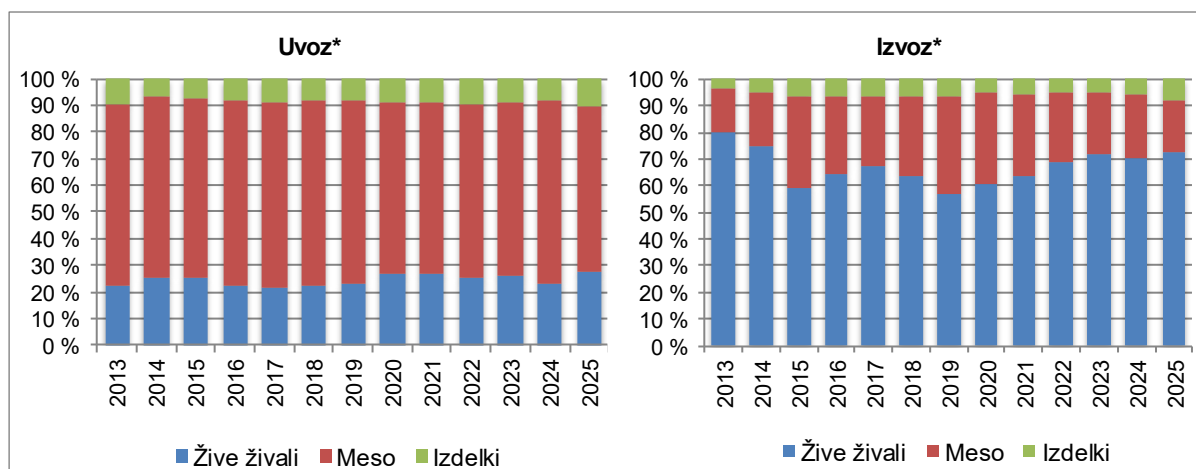
Vir: SURS, preračuni KIS

Tudi skupni uvoz mesa govedi se je v letu 2025 povečal. Povečanje za 2 % pomeni, da se je v Slovenijo uvozilo 24,1 tisoč ton mesa goveda, kar je največ do sedaj, prispevke k povečanju pa gre pripisati večjemu uvozu živih živali. Ta je leta 2024 zajemal 23 % skupnega uvoza govejega mesa, v letu 2025 pa kar 27 %. Uvoz svežega govejega mesa je zadnje desetletje v strukturi skupnega uvoza zajemal okoli 67 %, v letu 2025 pa se je delež zaradi manjših

uvoženih količin zmanjšal na 63 %. Nasprotno pa se je delež uvoženih izdelkov v skupni masi povečal iz 8 na 10 %.

Slika 42: Struktura uvoza in izvoza govedi (ekvivalent klavnih polovic); 2013–2025

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, preračuni KIS

Po vstopu Slovenije v EU se je obseg zunanje trgovine z govedom močno povečal, ob tem pa so bile opazne tudi precejšnje spremembe v strukturi, zlasti pri izvozu. Ta se je preusmerjal od izvoza živih živali k neposrednemu izvozu mesa, torej od izvoza osnovnih proizvodov oziroma surovin proizvodov k izvozu z višjo dodano vrednostjo. Čeprav se je delež izvoza mesa in izdelkov skupaj zadnja leta povečeval, pa se je v zadnjih nekaj letih znova zmanjšal zaradi intenzivnejše povečanega izvoza živih živali. Kljub občasnim zmanjšanjem se je tudi uvoz govejega mesa v zadnjem desetletju opazno povečeval, pri čemer se je obseg uvoza živih živali (za nadaljnjo rejo) in mesa več kot podvojil.

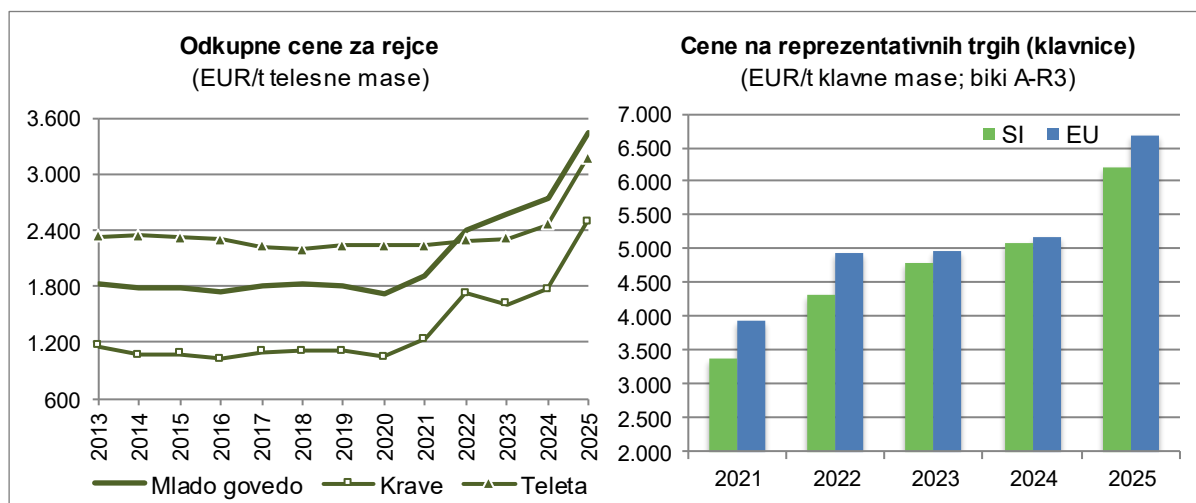
Tradicionalno se največ živih živali v Slovenijo uvozi iz Češke, Madžarske in Slovaške, v zadnjih letih pa se povečuje tudi uvoz živali iz Litve in Hrvaške. Medtem, ko se je izvoz živih živali v Italijo v zadnjih letih povečeval, pa se je izvoz v Avstrijo več kot prepolovil, a je avstrijski trg še vedno drugi najpomembnejši kupec živih živali. V letu 2025 je po številu takoj za avstrijskim trgom z 9.627 živali sledil izvoz na Kosovo. Nezanemarljiv je tudi izvoz živih živali na Hrvaško, kamor je Slovenija v zadnjih treh letih izvozila povprečno 2.600 živali letno.

Slovenija največ govejega mesa izvozi na Hrvaško (v letih 2024 in 2025 več kot polovico izvoza mesa), sledi pa mu (sicer že precej manjši izvoz mesa) v Italijo in na Nizozemsko. Hrvaška je tudi največji kupec izdelkov iz govejega mesa (v letih 2024 in 2025 okoli tretjino skupnega izvoza v to državo), sledi Nemčija, v letu 2025 pa je bila kupec presenetljivo tudi Belgija.

Cene, stroški in osnovni ekonomski kazalci – Odkupne cene govedi za zakol pri nas na splošno sledijo gibanju cen na trgih EU. V letu 2023 so bile drugačne od običajnih, saj so cene za klavne trupe bikov do 24 mesecev v letu 2023 v EU po podatkih TIS (ARSKTRP) v povprečju stagnirale, v Sloveniji pa so se v povprečju zvišale za 11 %. V nasprotju z letom 2023 so se odkupne cene bikov v EU leta 2024 ponovno zvišale, v povprečju za 4 %. Nekoliko bolj pa so se zvišale na slovenskem trgu in sicer za 6 %. Leta 2025 so se cene v EU izrazito zvišale. V povprečju so se cene bikov in telic v EU zvišale nekoliko bolj kot v Sloveniji, pri kravah za zakol pa so se zvišale nekoliko manj intenzivno. Na zvišanje cen govedi kažejo tudi podatki SURS. Cene odrasle pitane goved (v živi masi) so bile v primerjavi z letom 2024 za 28 % višje, za kar 54 % pa so bile višje tudi od ravni povprečja cen petletnega obdobja 2020–2024.

Slika 43: Odkupne cene klavne govede v Sloveniji in primerjava tržnih cen bikov (A-R3) s povprečjem EU

Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

Zanimivo, zaradi izrazitega porasta odkupnih cen pitovne govede v zadnjih letih je prišlo do razmer, ko odkupne cene pisanega goveda presegajo odkupne cene telet za zakol. To kaže na omejen obseg povpraševanja po teletini in posebnost trga s teletino, ki je omejen na ožji krog domačih kupcev. Potem, ko so cene telet za zakol v letih 2022 in 2023 v primerjavi s cenami bikov stagnirale, pa se je tudi pri teletih cena v letih 2024 in 2025 povečala, v zadnjem letu celo bolj kot pri bikih.

Zaradi podobnega gibanja cen govede v Sloveniji in EU je bilo v zadnjih nekaj letih tudi razmerje do povprečnih cen v EU razmeroma stabilno. Pri bikih do 24 mesecev, ki so najpomembnejša kategorija klavne govede pri nas, tržne cene za standardno kakovost (R3) v zadnjem desetletju dosegajo okoli 92 % povprečja EU. V letu 2022 so cene dosegale le 87 % povprečne evropske cene, v letih 2024 in 2025 pa okoli 98 %.

Tudi pri telicah za zakol, kjer cena v Sloveniji po navadi dosega okoli 86 % povprečne cene v EU, se je zaradi zvišanja cen razmerje do povprečnih evropskih cen zmanjšalo. V letu 2024 je doseglo 92 %, v letu 2025 pa se je ponovno približalo povprečju zadnjega desetletja pri 87 %. Pri kravah za zakol je razmerje med povprečno slovensko in evropsko ceno najmanj ugodno za slovenske rejce. Cene krav po navadi dosegajo manj kot 80 % povprečne cene v EU, v letu 2025 pa je po letu 2019 ponovno dosegla raven 80 % evropskega povprečja.

Po tržni ceni bikov, telic in krav se Slovenija v EU praviloma uvršča v sredino, izjemoma v letih 2020–2022, ko je zdrsnila in bila v skupini držav članic z najnižjimi odkupnimi cenami in v letu 2024, ko je pri kategoriji mladih bikov zasedla mesto v tretjini držav članic EU z najvišjimi cenami goveda. V letu 2025 se je ponovno uvrstila med države v sredini. Pri telicah se je Slovenija tudi v letu 2025 uvrščala v osrednjo tretjino, pri kravah pa je še vedno med državami članicami z najnižjimi cenami.

Na za nas pomembnem italijanskem trgu, od koder Slovenija v zadnjem obdobju uvozi največ mesa, so se odkupne cene bikov v letu 2025 v povprečju zvišale nekoliko bolj kot v Sloveniji, podobno pa velja tudi pri telicah za pisanje. Vseskozi so bile cene govede v Sloveniji za okoli 10 % nižje od cen v Italiji, leta 2024 pa je prišlo do preobrata in so cene v povprečju za odstotek presegale povprečne italijanske odkupne cene goveda. V letu 2025 so bile cene v Italiji v povprečju za 2 % višje kot v Sloveniji. Precej večja razlika med odkupnimi cenami v Sloveniji in Italiji je pri telicah za pisanje. Pri teh cene v Italiji v povprečju presegajo slovenske za dobro petino.

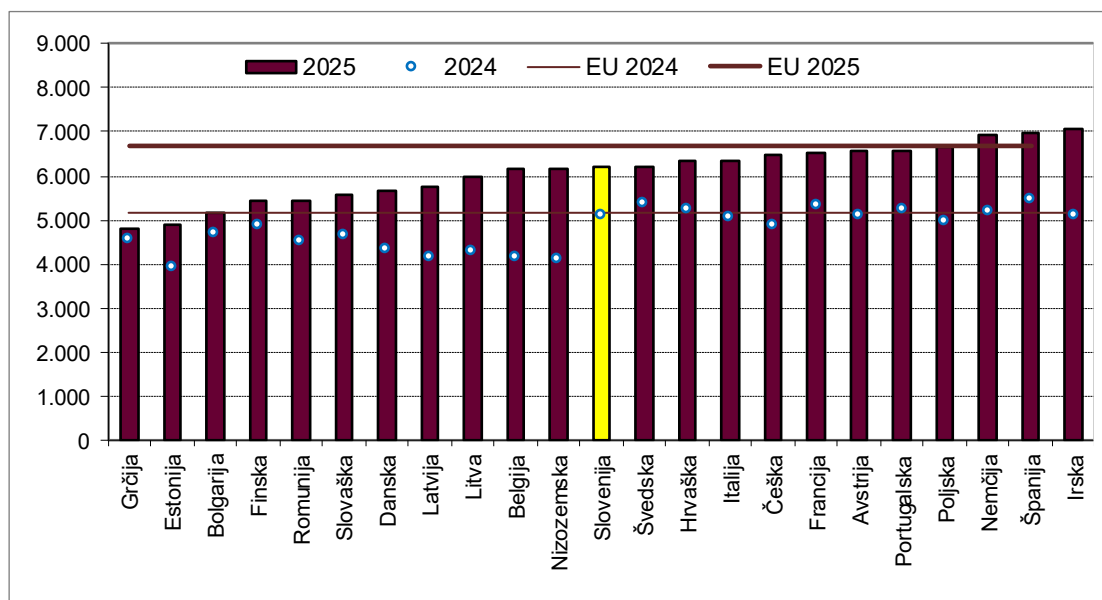

Tudi na avstrijskem trgu, kamor se izvozi kar nekaj živih živali, so odkupne cene bikov višje kot v Sloveniji, v povprečju zadnjega desetletja za slabo desetino. Le v letu 2024 so bile cene v Avstriji nekoliko nižje kot v Sloveniji, v letu 2025 pa višje, in sicer za 6 %. Na Hrvaškem, ki je za Italijo druga država, od koder oziroma preko katere se v Slovenijo uvozi največ govejega mesa in izdelkov, so bile odkupne cene goveda tudi v letu 2024 višje za 2 %.

Glede na to, da porast uvoza časovno sovпада s spremembo v lastništvu enega od največjih trgovcev, je velika verjetnost, da je evidentiranje uvoza govejega mesa iz Hrvaške povezano z menjavo lastništva, medtem ko poreklo govejega mesa še vedno v pretežni meri ostaja iz drugih držav.

Poljska, od koder je Slovenija v obdobju 2015–2023 uvozila podobno veliko govejega mesa kot iz Hrvaške, v letih 2024 in 2025 pa je druga najpomembnejša partnerica pri uvozu mesa, spada v letu 2025 pri tržnih cenah bikov v zgornjo tretjino držav članic (2024: srednja tretjina). V letu 2025 so bile cene mladega pitanega goveda v povprečju za 7 % višje od povprečnih cen v Sloveniji, zato v uvozu prednjači goveje meso drugih kategorij govedi. Slovenija uvozi v zadnjih letih precej govejega mesa tudi iz Nizozemske in Avstrije.

Slika 44: Tržne cene bikov do 24 mesecev (A-R3) po državah EU; 2024 in 2025

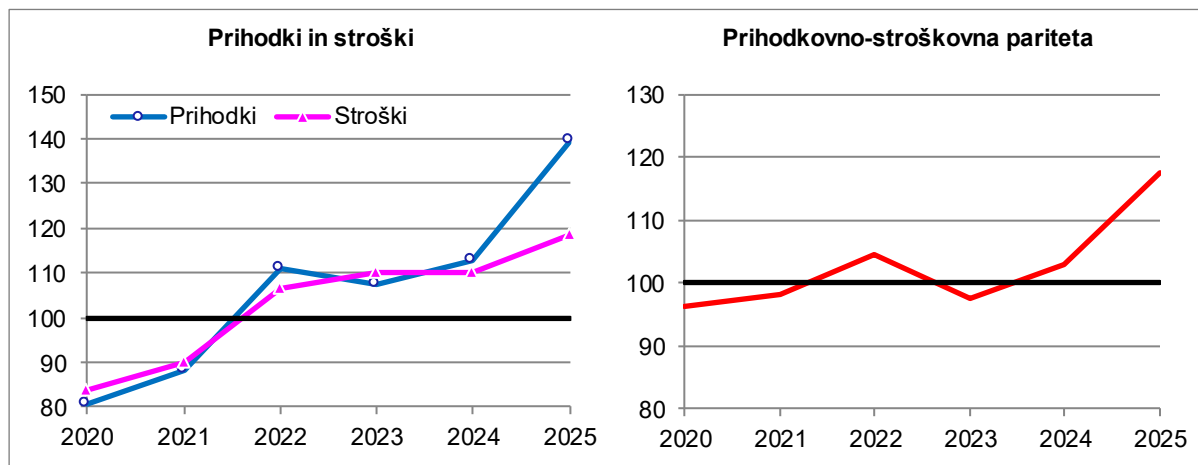
Vir: Evropska komisija

Leta 2025 se nadaljuje izvajanje proizvodno vezanih plačil neposrednih plačil iz SN 2023–2027, kjer rejci prejmejo 48,67 EUR/glavo (ali več, če so vključeni v ekološko rejo ali izbrano kakovost). Prek kmetijskih zemljišč so rejci upravičeni tudi do osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost, ki se dodeli za vse upravičene hektare (načrtovani znesek 184,20 EUR/ha) ter dopolnilne dohodkovne podpore za trajnostnost (načrtovani znesek 27,38 EUR/ha), ki se dodeli ob izpolnjevanju pogojev. Poleg neposrednih plačil so bili rejci v letu 2024 deležni tudi podpor iz ukrepa dobrobit živali. Rejci so od leta 2007 upravičeni tudi do regresa za zavarovanje živali za primer bolezni. Potem, ko je bila stopnja sofinanciranja zavarovanja živali v letu 2020 30-odstotna, je bila od leta 2021 do sredine 2023 55-odstotna, z 1. julijem 2023 pa je bila na 60-odstotni ravni sofinanciranja. Pred spremembo sistema obračunavanja trošarine za gorivo v letu 2023 so rejci goveda lahko uveljavljali tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu, ki od leta 2009 znaša 70 %. Z letom 2023 je gorivo za govedorejce zmanjšano za celotni trošarinski del v ceni dizelskega goriva.

Stroški prireje govejega mesa so se po rahlem zmanjšanju v letu 2024 ponovno nekoliko povečali. Po modelnih izračunih so skupni stroški prireje govejega mesa za 8 % večji kot v letu pred tem. Bolj od rasti stroškov pa so se povečale odkupne cene mladega pitanega goveda. Te so v povprečju poskočile za dobro četrtino. Ob občutnem zvišanju cen se je povečala tudi vrednost prireje (za 23 %), ob višji vrednosti stranskega proizvoda (gnoja) in kljub nekoliko nižji ravni subvencij. Izrazito ugodne ekonomske razmere za pitanje govedi se nadaljujejo tudi v letu 2025. Ostajajo izrazito visoko nad povprečjem obdobja 2020–2025 in so najboljše do sedaj.

Slika 45: Osnovni ekonomski kazalniki pri pitanju govedi (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Na povečanje skupnih stroškov prireje je najbolj vplival večji strošek nakupa telet, in sicer za 29 %. Medtem ko je celotni strošek krme za pitanje govedi ostal na podobni ravni kot v letu 2024, se je strošek doma pridelane krme povečal za 4 %. Skladno z rastjo stroška telet je večji tudi strošek zavarovanja živali. Med stroški, ki so se nadpovprečno povečali, se je povečal tudi strošek dela ter kapitala (+8 %), od tega domače delo za 5 %. Za okoli odstotek so večji tudi stroški najetih storitev in strošek amortizacije.

Na prvi pogled bi dejali, da so proizvodnja nihanja v govedoreji nekaj običajnega, kar drži, kadar je v državi na voljo dovolj plemenskih živali in delovne sile s kapacitetami za rejo ter živali za nadaljnjo rejo v regiji. Pritiski na govedorejo, odliv delovne sile in tako dalje, ki smo jim priča v zadnjih letih, so verjetno privedli do nepovratnega procesa (vsaj za dlje časa) k ohranjanju staleža zadnjega desetletja. Tako se še naprej zmanjšuje število rej, ki bi se v Sloveniji nadalje ukvarjale s to, naravnim danostim prilagojeno, obliko kmetovanja.

3.1.1 Število govedi konec leta

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
GOVEDO, skupaj	460.576	468.253	484.192	488.598	479.614	476.806	483.068	485.608	482.619	464.908	456.047	453.890	455.910	100,4
Mlado govedo do 1 leta	143.848	147.644	152.524	155.052	153.234	153.195	151.015	153.115	156.592	149.049	144.526	143.449	143.661	100,1
Teleta za zakol, skupaj	14.154	14.184	10.874	11.045	13.138	12.276	8.862	12.057	12.049	13.374	13.438	12.630	6.212	49,2
- bikci	7.816	8.531	6.839	7.486	8.380	7.752	5.612	6.782	6.780	7.518	8.863	8.099	4.408	54,4
- teličke	6.338	5.653	4.035	3.559	4.758	4.524	3.250	5.275	5.269	5.856	4.575	4.531	1.804	39,8
Teleta za nadaljnjo rejo, skupaj	129.694	133.460	141.650	144.007	140.096	140.919	142.153	141.058	144.543	135.675	131.088	130.819	137.449	105,1
- bikci	67.728	69.160	72.201	73.569	71.742	71.829	71.524	70.601	72.553	67.599	63.936	63.938	68.034	106,4
- teličke	61.966	64.300	69.449	70.438	68.354	69.090	70.629	70.457	71.990	68.076	67.152	66.881	69.415	103,8
Mlado govedo od 1 do 2 let	122.966	122.310	129.370	130.766	128.476	127.757	135.531	133.266	130.714	129.916	125.625	124.856	128.969	103,3
Plemenske telice, skupaj	47.144	48.998	49.718	49.898	50.195	45.324	45.753	47.911	52.006	48.721	49.411	47.687	35.223	73,9
- breje plemenske telice	18.885	22.216	19.947	19.544	21.480	19.262	18.571	20.644	23.186	18.418	21.223	19.070	13.964	73,2
- nebreje plemenske telice	28.259	26.782	29.771	30.354	28.715	26.062	27.182	27.267	28.820	30.303	28.188	28.617	21.259	74,3
Telice za pitanje	12.765	12.168	15.051	17.594	15.607	19.995	23.436	21.536	18.617	21.305	19.981	20.575	34.478	167,6
Biki, voli	63.057	61.144	64.601	63.274	62.674	62.438	66.342	63.819	60.091	59.890	56.233	56.594	59.268	104,7
Govedo nad 2 letoma	193.762	198.299	202.298	202.780	197.904	195.854	196.522	199.227	195.313	185.943	185.896	185.585	183.280	98,8
Plemenske telice, skupaj	18.717	20.695	21.171	19.995	18.330	18.603	18.032	22.017	19.056	17.829	18.585	19.925	17.237	86,5
- breje plemenske telice	14.281	15.952	16.675	15.443	13.169	14.417	13.881	16.395	14.057	13.944	13.790	14.421	14.294	99,1
- nebreje plemenske telice	4.436	4.743	4.496	4.552	5.161	4.186	4.151	5.622	4.999	3.885	4.795	5.504	2.943	53,5
Krave, skupaj	165.785	168.316	169.875	171.339	168.727	166.246	165.935	166.949	165.446	157.503	154.517	152.769	151.161	98,9
- krave molznice	109.571	107.841	112.838	107.841	108.825	102.711	100.839	99.213	100.919	93.249	94.693	91.973	89.294	97,1
- druge krave	56.214	60.475	57.037	63.498	59.902	63.535	65.096	67.736	64.527	64.254	59.824	60.796	61.867	101,8
Telice za pitanje	2.135	2.004	2.994	3.409	4.297	3.830	4.868	1.980	3.851	4.256	4.712	4.095	6.282	153,4
Biki in voli za pitanje, plemenski biki	7.125	7.284	8.258	8.037	6.550	7.175	7.687	8.281	6.960	6.355	8.082	8.796	8.600	97,8

Vir: SURS

3.1.2 Bilanca števila govedi

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Število na začetku leta	460.063	460.576	468.253	484.192	488.598	479.614	476.806	483.068	485.608	482.619	464.908	456.047	453.890	99,5
Skoteno	159.418	159.013	162.382	165.723	165.415	161.500	158.757	158.511	162.074	157.542	147.776	145.758	145.131	99,6
Uvoz	18.702	22.680	25.582	24.515	25.417	29.506	32.177	33.416	37.374	32.677	34.303	36.548	42.012	115,0
Izvoz	38.205	36.159	30.712	38.656	48.286	45.125	37.978	40.429	48.131	54.824	49.596	51.349	57.502	112,0
Skupno število zaklane govedi	109.679	108.788	112.108	117.141	120.858	116.446	116.252	117.891	123.069	123.652	113.418	106.153	99.891	94,1
Pogin	29.723	29.069	29.205	30.035	30.672	32.243	30.443	31.067	31.237	29.454	27.926	26.961	27.730	102,9
Število na koncu leta	460.576	468.253	484.192	488.598	479.614	476.806	483.068	485.608	482.619	464.908	456.047	453.890	455.910	100,4

* Začasni podatki.

Vir: SURS

3.1.3 Prirast govedi in prireja mesa (000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
DOMAČA PRIREJA														
Prirast govedi (živa masa)	75,2	74,8	76,8	81,8	81,2	80,5	82,1	80,0	84,4	81,2	76,8	77,4	75,0	96,9
Domača prireja mesa (klavna masa)	41,1	39,6	38,6	44,4	47,4	45,0	43,1	44,2	48,0	49,5	44,3	43,0	43,0	100,0
SKUPNA PRIREJA														
Število zaklane govedi (000)	109,7	108,8	112,1	117,1	120,9	116,4	116,3	117,9	123,1	123,7	113,4	106,2	99,9	94,1
Povprečna klavna masa (kg/glavo)	290,8	289,6	297,9	304,8	297,9	298,9	306,2	307,9	304,7	295,2	295,4	302,4	306,3	101,3
Pridobljeno meso, klavnice (klavna masa)	31,9	31,5	33,4	35,7	36,0	34,8	35,6	36,3	37,5	36,5	33,5	32,1	30,6	95,3

* Začasni podatki.

Vir: SURS

3.1.4 Bilanca proizvodnje in porabe mesa govedi (t, ekvivalent klavne mase)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Domača prireja mesa	41.090	39.588	38.636	44.360	47.415	44.964	43.077	44.200	47.986	49.480	44.274	43.067	42.989	99,8
Uvoz živih živali (klavna masa)	2.594	3.202	4.198	3.550	3.714	4.304	4.613	4.904	5.506	4.829	5.183	5.424	6.581	121,3
Izvoz živih živali (klavna masa)	11.784	11.290	9.434	12.210	15.129	14.467	12.090	12.804	15.993	17.810	15.957	16.391	18.970	115,7
Vse pridobljeno meso	31.900	31.500	33.400	35.700	36.000	34.800	35.600	36.300	37.500	36.500	33.500	32.100	30.600	95,3
Začetne zaloge mesa in izdelkov	661	575	397	646	974	532	907	870	770	813	848	1.030	586	56,9
Uvoz mesa in izdelkov	9.174	9.397	12.614	12.617	13.821	14.855	15.397	13.245	15.112	14.262	14.805	18.105	17.510	96,7
- I. stopnja predelave (meso)	8.064	8.545	11.378	11.307	12.226	13.285	13.780	11.580	13.225	12.456	12.992	16.219	15.091	93,0
- II. stopnja predelave (izdelki)	1.110	852	1.236	1.311	1.595	1.569	1.617	1.665	1.887	1.806	1.813	1.886	2.419	128,3
Izvoz mesa in izdelkov	2.915	3.845	6.589	6.796	7.345	8.210	9.026	8.406	9.178	8.122	6.293	6.890	7.183	104,3
- I. stopnja predelave (meso)	2.420	3.041	5.501	5.518	5.934	6.721	7.622	7.290	7.721	6.785	5.135	5.631	5.023	89,2
- II. stopnja predelave (izdelki)	495	804	1.088	1.278	1.411	1.490	1.403	1.116	1.457	1.337	1.158	1.259	2.160	171,6
Končne zaloge mesa in izdelkov	575	397	646	974	532	907	870	770	813	848	1.030	586	641	109,4
Domača poraba	38.245	37.231	39.176	41.193	42.919	41.069	42.008	41.239	43.391	42.605	41.830	43.759	40.872	93,4
Razpoložljiva količina za porabo na prebivalca (kg)	18,6	18,1	19,0	20,0	20,8	19,8	20,1	19,6	20,6	20,2	19,7	20,6	19,2	93,2
Stopnja samooskrbe (%)	107,4	106,3	98,6	107,7	110,5	109,5	102,5	107,2	110,6	116,1	105,8	98,4	105,2	
Povprečje EU**														
Poraba na prebivalca (kg)	10,2	10,3	10,4	10,5	10,5	10,7	10,6	10,3	10,3	10,2	9,7	10,0	9,9	99,0
Stopnja samooskrbe (%)	103,1	104,1	105,5	106,9	107,6	106,8	106,2	107,8	107,6	105,9	107,0	106,0	105,0	

* Začasni podatki. ** V letu 2023 je bila serija podatkov za prikazano obdobje popravljena in ne vključuje podatkov za Združeno kraljestvo.

Vir: SURS, KIS, Evropska komisija

3.1.5 Zakol govedi v klavnicah po kategorijah

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
ŠTEVILO														
Govedo, skupaj	110.326	108.391	112.038	116.952	120.116	115.760	116.295	118.124	123.296	122.616	112.025	105.411	99.562	94,5
Teleta (vsa)	17.622	17.139	15.517	16.403	17.841	16.992	15.543	15.780	17.404	18.287	16.322	13.251	11.046	83,4
Telice	12.050	12.385	14.749	16.501	19.218	18.045	18.372	18.507	19.617	19.823	19.028	19.300	17.465	90,5
Biki do 24 mesecev	39.571	38.711	38.276	37.055	38.313	39.144	37.543	38.360	38.776	39.545	35.908	30.915	28.856	93,3
Biki nad 24 mesecev	20.233	22.071	24.326	27.129	24.090	20.809	22.818	23.224	22.272	18.548	19.303	21.290	21.869	102,7
Voli	535	500	470	505	562	469	425	435	465	531	460	468	402	85,9
Krave	20.315	17.585	18.700	19.359	20.092	20.301	21.594	21.818	24.762	25.882	21.004	20.187	19.924	98,7
MASA TRUPOV (t)														
Govedo, skupaj	32.104	31.566	33.583	35.656	35.795	34.870	35.737	36.500	37.541	36.076	33.268	31.939	30.660	96,0
Teleta (vsa)	1.827	1.779	1.642	1.814	2.008	1.915	1.759	1.838	2.075	2.128	1.879	1.545	1.330	86,1
Telice	3.046	3.179	3.987	4.596	5.324	5.057	5.196	5.252	5.565	5.464	5.268	5.482	4.927	89,9
Biki do 24 mesecev	13.914	13.551	13.635	13.345	13.646	14.177	13.687	14.012	13.996	13.925	12.685	10.830	10.082	93,1
Biki nad 24 mesecev	7.523	8.020	8.925	10.248	9.035	7.803	8.722	8.836	8.441	6.906	7.173	7.961	8.244	103,6
Voli	169	157	151	158	176	146	133	137	153	172	150	151	130	86,2
Krave	5.626	4.880	5.243	5.495	5.606	5.772	6.241	6.423	7.310	7.482	6.112	5.970	5.946	99,6
POVPREČNA MASA (kg)														
Govedo, skupaj	291,0	291,2	299,8	304,9	298,0	301,2	307,3	309,0	304,5	294,2	297,0	303,0	308,0	101,6
Teleta (vsa)	103,7	103,8	105,8	110,6	112,5	112,7	113,1	116,5	119,3	116,4	115,1	116,6	120,4	103,3
Telice	252,7	256,7	270,3	278,6	277,0	280,2	282,8	283,8	283,7	275,6	276,8	284,1	282,1	99,3
Biki do 24 mesecev	351,6	350,1	356,2	360,1	356,2	362,2	364,6	365,3	361,0	352,1	353,3	350,3	349,4	99,7
Biki nad 24 mesecev	371,8	363,4	366,9	377,8	375,1	375,0	382,2	380,5	379,0	372,3	371,6	373,9	377,0	100,8
Voli	315,1	314,0	321,5	312,7	312,8	310,8	312,4	315,1	328,4	323,2	327,1	321,9	323,1	100,4
Krave	276,9	277,5	280,4	283,9	279,0	284,3	289,0	294,4	295,2	289,1	291,0	295,7	298,4	100,9

Vir: SURS

3.1.6 Cene govedi (EUR/t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
GOVEDO ZA ZAKOL (žive živali)														
Teleta	2.334,7	2.340,2	2.321,5	2.294,4	2.224,5	2.190,3	2.236,7	2.232,7	2.234,2	2.292,6	2.312,3	2.460,7	3.171,3	128,9
Mlado pitano govedo (vse kategorije)	1.826,2	1.783,9	1.790,0	1.746,3	1.801,8	1.836,8	1.812,3	1.727,6	1.906,5	2.409,1	2.575,3	2.741,7	3.440,6	125,5
Biki do 24 mesecev	1.849,9	1.801,5	1.809,5	1.759,1	1.821,6	1.856,8	1.827,6	1.736,6	1.911,3	2.435,9	2.582,3	2.767,8	3.466,0	125,2
Biki nad 24 mesecev	1.767,0	1.709,9	1.741,1	1.676,4	1.710,1	1.777,9	1.744,7	1.600,8	1.757,8	2.276,1	2.488,5	2.642,9	3.305,9	125,1
Telice do 30 mesecev	1.698,9	1.690,2	1.693,0	1.691,9	1.726,7	1.767,7	1.766,5	1.703,0	1.894,6	2.346,6	2.560,4	2.689,9	3.390,8	126,1
Telice nad 30 mesecev	1.426,2	1.452,7	1.599,5	1.576,6	1.631,9	1.651,7	1.730,1	1.553,3	1.702,9	2.095,2	2.353,6	2.321,0	2.798,5	120,6
Kastrati (voli) do 30 mesecev	1.809,7	1.727,1	1.780,3	1.725,2	1.749,4	1.733,1	1.752,0	:	:	:	:	:	:	
Kastrati (voli) nad 30 mesecev	1.365,5	1.612,3	1.297,7	1.353,1	z	z	1.381,4	:	:	:	:	:	:	
Voli*								1.385,8	1.793,6	2.135,1	2.445,8	2.557,1	3.023,5	118,2
GOVEDO ZA NADALJNJO REJO														
Teleta za pitanje (vse kategorije)	2.822,4	2.697,3	2.835,9	2.708,4	2.734,6	2.919,4	2.880,0	2.809,7	2.764,5	3.209,1	3.570,4	3.835,7	4.929,0	128,5
Teleta do 1 meseca	3.129,2	2.674,4	2.246,9	2.542,3	2.467,4	2.517,5	2.745,5	2.663,9	2.832,0	3.025,8	2.764,7	2.813,8	2.748,5	97,7
Teličke do 1 leta	2.392,6	2.530,9	2.546,1	2.347,9	z	2.693,7	2.730,7	z	2.831,8	3.330,4	z	4.024,4	5.654,4	140,5
Bikci, voli do 1 leta	2.853,3	2.736,6	3.026,3	2.923,2	2.893,9	z	3.031,3	2.942,2	2.618,0	3.048,7	3.444,5	3.735,5	4.474,6	119,8
GOVEDO ZA PLEME														
Breje plemenske telice, nad 2 letoma	2.106,1	z	2.390,8	2.090,9	z	z	2.369,2	2.291,8	2.521,2	3.501,7	z	z	z	
CENE GOVEDI NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (klavna masa) – Slovenija														
Biki do 24 mesecev (A-R3)	3.557,8	3.430,9	3.497,4	3.371,3	3.425,7	3.520,8	3.459,0	3.196,6	3.390,0	4.313,9	4.802,4	5.091,6	6.191,9	121,6
Telice (E-R3)	3.293,5	3.319,1	3.392,4	3.295,9	3.313,4	3.361,3	3.337,9	3.120,4	3.258,3	4.103,7	4.584,6	4.830,9	5.794,9	120,0
Krave (D-O3)	2.438,1	2.227,9	2.270,8	2.126,4	2.278,7	2.364,3	2.300,5	2.108,0	2.411,7	3.307,0	3.109,1	3.294,0	4.605,1	139,8
CENE GOVEDI NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (klavna masa) – EU														
Biki do 24 mesecev (A-R3)	3.815,9	3.676,0	3.772,2	3.674,8	3.796,9	3.794,8	3.586,0	3.534,4	3.932,4	4.952,5	4.965,8	5.172,6	6.665,0	128,9
Telice (E-R3)	4.120,7	3.933,6	3.969,2	3.792,3	3.865,6	3.865,6	3.708,8	3.648,0	3.979,3	4.939,0	5.117,8	5.239,4	6.674,6	127,4
Krave (D-O3)	3.112,7	2.856,5	2.917,0	2.706,6	2.908,8	2.931,3	2.837,0	2.712,4	3.151,9	4.302,9	4.138,2	4.243,0	5.773,7	136,1
BAZNA CENA (EUR/t klavne mase)	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	

* Z letom 2020 združen podatek (tehtano povprečje) odkupnih cen volov do 30 mesecev starosti in volov nad 30 mesecev starosti

z – zaupno.

Vir: SURS, ARSKTRP, Evropska komisija, preračuni KIS

3.2 Meso prašičev

Vrednost proizvodnje – V zadnjem desetletju se je prispevek prireje mesa prašičev k vrednosti kmetijske proizvodnje hitro zmanjševal. V letu 2025 je znašal najmanj v zadnjem desetletju, le dobre 3 %. K vrednosti živinoreje prašičereja od leta 2013 prispeva manj kot 10 %, v letu 2025 pa celo le 6 %, kar je najmanj do sedaj. Oba deleža sta se od leta 2000 več kot razpolovila, kar na splošno kaže ne le na nazadovanje panoge, temveč tudi na precejšnjo ranljivost zaradi vpliva zunanjih trgov v primerjavi z drugimi sektorji kmetijstva.

Struktura kmetijskih gospodarstev – V letu 2023 je bila izvedena zadnja raziskava strukture kmetijskih gospodarstev²⁴. Podrobni podatki popisa kmetijstva kažejo, da se je v Sloveniji v letu 2023 z rejo prašičev ukvarjalo 12.790 KMG, kar je dobra četrtina (26 %) od vseh KMG (48.560). Število KMG s prašiči se je v primerjavi z letom 2020 sicer povečalo za 15 %, a jih je bilo v primerjavi z letom 2010 skoraj za polovico manj (–45 %). Povprečna velikost črede se je v dobrem desetletju s 3,9 GVŽ na KMG, kolikor je znašala v letu 2010, v letu 2023 povečala na 4,1 GVŽ na KMG, v vmesnem času (leta 2020) pa je bilo na prašičerejskih kmetijah v reji nekaj več, povprečno 4,9 GVŽ prašičev.

Preglednica 31: Struktura kmetijskih gospodarstev s prašiči

	2010	2020	2023	<u>2023</u> <u>2010</u>	<u>2023</u> <u>2020</u>
Število kmetijskih gospodarstev s prašiči	23.210	11.090	12.790	55,1	115,3
Povprečno število prašičev na gospodarstvo (GVŽ) - SLO	3,9	4,9	4,1	104,9	83,9
Povprečno število prašičev na gospodarstvo (GVŽ) - EU	19,6	45,7	43,6	222,9	95,3

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Obseg prireje in stalež živali – Število prašičev se je v zadnjem desetletju, kljub izjemoma rahlemu porastu v letu 2018, zmanjševalo in po statističnih podatkih je bilo konec leta 2023 v hlevih prvič manj kot 200 tisoč prašičev (196 tisoč), kar je bilo tudi najmanj do zdaj. Po 17-odstotnem zmanjšanju v letu 2022 je bilo v letu 2023 skoraj 3.200 mladic, kar je 19 % več kot leta 2022, v letu 2024 pa se je število mladic še povečalo (+10 %), in sicer na 3.500 živali. To je za prašičerejo zelo vzpodbuden trend. Število mladic je v letu 2025 ostalo na ravni števila predhodnega leta.

V letu 2023 je bilo manj vzpodbudno zmanjšanje plemenskih svinj. V primerjavi z letom prej se je število zmanjšalo za 8 % manj (na 9.800 živali), a se je že v letu 2024 število povzpelo na 11.700 plemenskih svinj, kar je 19 % več kot leta 2023. V letu 2025 se je število povečalo za 2 % na slabih 12.000 živali. Po povečanju števila merjascev v letu 2024 se je njihovo število v letu 2025 zmanjšalo za 17 %. Povečanje števila mladic in plemenskih svinj je posledica posodobitev obstoječih in vzpostavitev dodatnih kapacitet za rejo plemenskih prašičev.

Ne glede na povečanje kapacitet za vzrejo plemenskih svinj je bilo pujskov za nadaljnjo rejo (do 20 kg) v letu 2025 manj za 13 %. Stalež pitovnih prašičev nad 50 kg je bil v primerjavi z letom 2024 manjši za 2 %, na agregatni ravni pa je bilo prašičev ob koncu leta 2025 manj za 4 % (222.600 živali).

²⁴ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema (t. i. EU-prag za zajem), iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091. Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, tukaj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v ZP iz preteklih let.

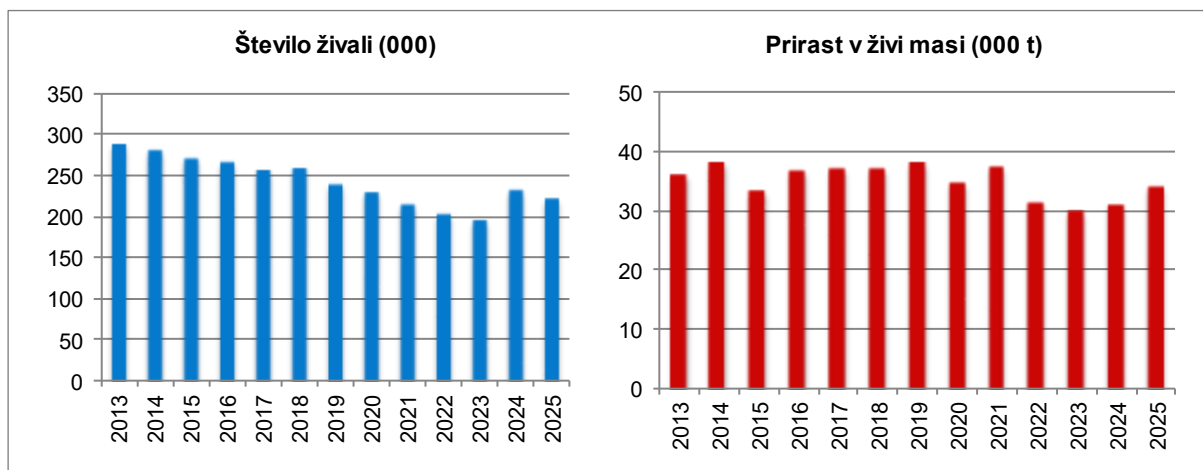

Zmanjšanje števila tekačev je bilo, po podatkih na 1. december sodeč, v pretežni meri posledica rednega remontnega ciklusa. Kajti, število brejih mladice je bilo manjše za 10 %, nebrejih pa za 12 % večje. Čeprav je bilo na agregatni ravni število mladice enako ravni leta 2024, se je to odrazilo tudi v manjšem številu prasitev. Sočasno je bilo v rejah za 2 % več plemenskih svinj, zato se učinek večjega staleža s povečanim številom prasitev in s tem večjim številom pujskov pričakuje šele v letu 2026.

Zaradi nihanja staleža doma vzrejenih tekačev je Slovenija v letu 2025 uvozila preko 72 tisoč tekačev, kar je 10 % več kot leta 2024. Kljub nekolikošnemu zmanjšanju staleža se je domači zakol prašičev v letu 2025 povečal za 10 %, medtem pa je izvoz živih živali (praviloma so to klavne kategorije) ostal na enaki ravni kot je bil leta 2024 (okoli 25 tisoč živali).

Po pričakovanju se je s povečanjem obsega pitovnih živali v letu 2025 povečal tudi prirast prašičev in sicer za desetino na 34,3 tisoč ton. Ob večjemu prirastu prašičev v letu 2025 se je v primerjavi z letom prej povečala tudi domača prireja prašičjega mesa, in sicer za 14 %. Znašala je okoli 27 tisoč ton.

Slika 46: Število in prirast prašičev; 2013–2025

Vir: SURS

V letu 2025 je bilo v Sloveniji zaklanih 241.200 prašičev, kar je le nekaj več kot v letu prej. Razlog je 5-odstotno zmanjšanje zakola živali izven klavnic, medtem ko je bil zakol v klavnicah večji za dober odstotek. Zakol izven klavnic od leta 2022 ne presega 20 %, potem ko je še pred nekaj leti dosegal tretjino celotnega zakola. V celotnega zakola je bilo v slovenskih klavnicah zaklanih 206.500 živali. Skupna masa prašičev, zaklanih v klavnicah, je bila v letu 2025 večja za 2 % kot leto prej, kar pomeni, da je bila za okoli odstotek večja tudi povprečna masa klavnih trupov. Skupna masa je znašala 18,8 tisoč ton, povprečna masa klavnih trupov pa 91,3 kg.

Do leta 2015 se je zakol prašičev zunaj klavnic zmanjševal (leta 2015: 6,9 tisoč t), kar je bila posledica upada števila predvsem manjših rej prašičev. V obdobju 2016–2019 je bila količina mesa prašičev, pridobljenega zunaj klavnic, znova večja, med 8,0 in 9,5 tisoč ton, kar je bil verjetno odgovor na slabe razmere v prašičereji v tem obdobju. Po izrazitem zmanjšanju zakola izven klavnic v letu 2020 (6,1 tisoč t), k čemur sta verjetno pripomogla precejšnje povečanje odkupnih cen tržnih prašičev in otežena dobava pujskov za pitanje, se je interes po domačem zakolu v letu 2021 znova povečal (pridobljenih 7,4 tisoč t). Zaradi primanjkljaja živali za pitanje in visokih cen krme v letu 2022 se je zakol izven klavnic znova močno zmanjšal (na slabih 5 tisoč ton), zmanjšanje pa se je nadaljevalo še naprej, tako da je bilo v letu 2024 izven klavnic pridobljenega le še 4,3 tisoč ton, v letu 2025 pa 4,1 tisoč ton prašičjega mesa.

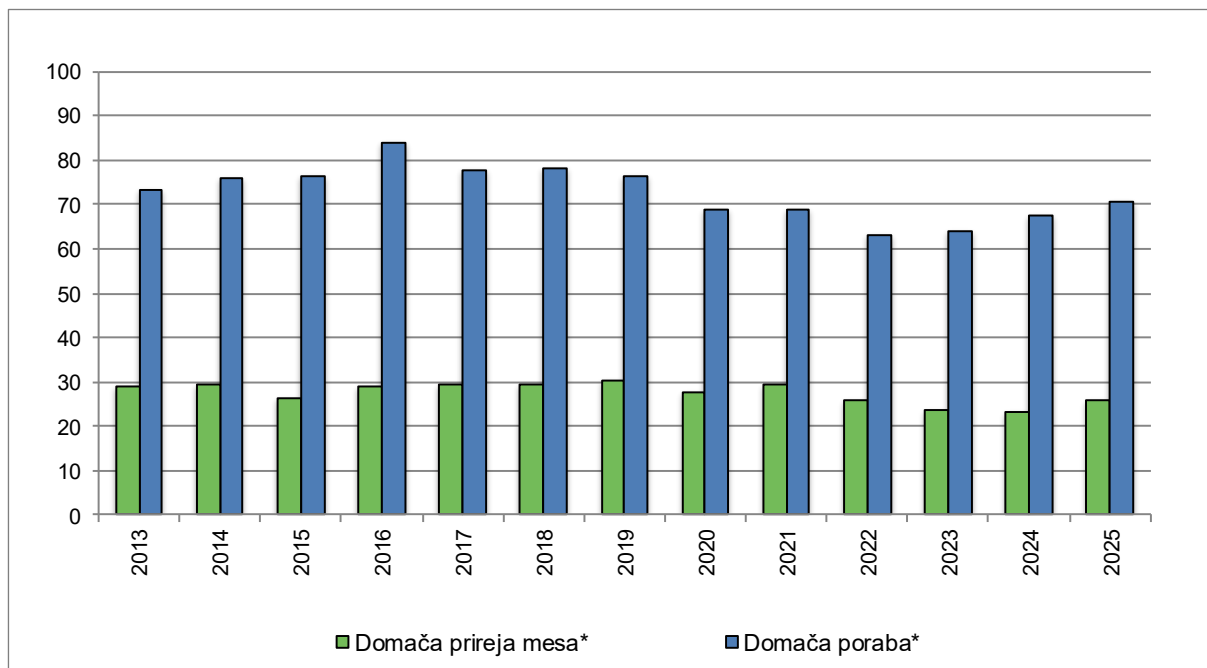

Blagovna menjava, poraba in stopnja samooskrbe – Zunanja trgovina s prašiči in prašičjim mesom zaradi manjka v Sloveniji pridobljenega prašičjega mesa in vse bolj uspešne prodaje mesa in mesnih izdelkov še naprej ostaja živahna. Zaradi tega in zaradi večje domače porabe (v letu 2025: +5 %) se obseg zunanje trgovine s prašičjim mesom še naprej večja. Leta 2025 je bil v primerjavi z letom prej večji za slabih 5 % in je znašal rekordnih 97 tisoč ton. V letu 2025 se je izvoz prašičev in prašičjega mesa v primerjavi z letom prej povečal za 9 % in je znašal 26,5 tisoč ton, kar je tudi največ do sedaj. Večji (+3 %) in hkrati največji do sedaj je bil tudi uvoz prašičev in prašičjega mesa (70,6 tisoč t), kar kaže, da se v Sloveniji krepi izvoz zaradi re-izvoza prašičjega mesa kot tudi zaradi predelave uvoženega mesa in prodajo na tujih trgih. Po začasnih podatkih je leta 2025 primanjkljaj v zunanji trgovini s prašičjim mesom ostal na ravni primanjkljaja v letu 2024 (44,1 tisoč t).

Domača poraba, tj. količina mesa, ki je na voljo za potrošnjo na slovenskem trgu, je v letu 2025 znašala 70,6 tisoč ton. Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca je bila z 33,1 kg večja za 4 % od razpoložljive količine v letu 2024, 5 % pa je tudi večja od povprečja 2020–2024 (31,5 kg).

Slovenija je tradicionalna neto uvoznica prašičjega mesa, saj je domača poraba stalno večja od domače prireje. Neto uvoz se je po vstopu Slovenije v EU ob vse manjši domači prireji precej povečal, s tem pa se je znižala stopnja samooskrbe s prašičjim mesom. Samooskrba s prašičjim mesom se je v letih 2020–2024 gibala okoli 39 %, predvsem zaradi opazno nižje vrednosti v letu 2024, ko je bila s 34,7 % le nekaj nad zgodovinsko najnižjo ravno samooskrbe (34 %) v letu 2016. V letu 2025 je stopnja samooskrbe s prašičjim mesom po začasnih podatkih znašala slabih 37 %.

Slika 47: Prireja in poraba mesa prašičev (000 t; ekvivalent klavnih polovic); 2013–2025

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, KIS

Uvoz svežega mesa je leta 2025 znašal 60 tisoč ton, kar predstavlja še vedno 85 % skupnega uvoza prašičjega mesa. K povečanju skupnega uvoza za okoli 3 % v primerjavi z letom prej sta prispevala tako uvoz mesa (+4 %; 60 tisoč t), kot tudi uvoz živih živali (+15 %), medtem ko se je uvoz izdelkov iz prašičjega mesa zmanjšal za odstotek. Uvoz živih živali v strukturi mase

prašičjega mesa obsega okoli 2 %. Ker gre za uvoz pujskov za nadaljnjo rejo (tekačev), ta ne vpliva opazno na spremembe skupnega uvoza prašičjega mesa.

V letu 2025 je bilo največ tekačev uvoženo iz Nizozemske (50 tisoč živali), kar je največ od leta 2017. Zgolj četrtno obsega uvoza iz Nizozemske je znašal uvoz iz Nemčije (12 tisoč živali), precej manj pa je bilo uvoženih živali iz Avstrije, Danske, Belgije in Madžarske.

Še v letu 2018 je bil izvoz živih prašičev komajda zaznan, nakar mu je sledilo pospešeno povečevanje. V vseh petih letih se je povečal za 40-krat. V letu 2023 je bilo tako izvoženo že preko 20 tisoč živali. V letih 2024 in 2025 je izvoz dosegel oziroma presegel 24 tisoč živali, dejansko vse (leta 2025; 95 %) živali pa so bile izvožene v Avstrijo, le nekaj malega tudi na Hrvaško in Italijo (slednje zgolj za uslužnostno klanje zaradi bližine klavnic ob zahodni meji Slovenije).

Podrobnejši pregled zunanje trgovine s prašičjim mesom kaže precejšnjo dinamiko uvoza in izvoza iz posameznih držav članic EU. V obdobju 2015–2020 se je največ svežega prašičjega mesa (vključno z že soljenim ali v slanici) v Slovenijo uvozilo iz Avstrije (približno tretjina celotnega uvoza prašičjega mesa), iz Italije in Madžarske pa je bila uvožena približno desetina skupnega uvoza prašičjega mesa. Leta 2021 je prednjačil uvoz iz Nemčije, ki ji je sledil uvoz iz Avstrije. Ta potem, ko z letom 2022 Slovenija uvozi največ prašičjega mesa iz Španije, ostaja druga najpomembnejša trgovinska partnerica pri uvozu prašičjega mesa. Uvoz prašičjega mesa iz Španije, katera je, poleg trgovine na območju EU, postala pomembna svetovna izvoznica prašičjega mesa, predstavlja v letu 2025 okoli 30 % skupnega uvoza mesa. Pomembni trgovinski partnerji za uvoz prašičjega mesa so v zadnjih letih tudi Italija, Belgija, Madžarska. Največ izdelkov iz prašičjega mesa Slovenija še naprej uvozi iz Hrvaške, Italije in Avstrije, pomembne količine pa tudi iz Nemčije, Madžarske in Češke.

Preglednica 32: Uvoz in izvoz prašičev (t; ekvivalent klavnih polovic); 2021–2025

	Uvoz					Izvoz				
	2021	2022	2023	2024	2025*	2021	2022	2023	2024	2025*
Žive živali	1.571	1.545	1.325	1.395	1.605	1.103	1.351	1.728	2.019	2.046
Meso	53.100	51.182	54.401	57.899	60.019	6.157	6.589	5.426	4.667	5.312
Izdelki	7.781	8.345	8.058	9.019	8.951	15.492	16.119	16.732	17.665	19.117
Skupaj (t)	62.452	61.072	63.783	68.312	70.575	22.752	24.059	23.887	24.351	26.474

* Začasni podatki.

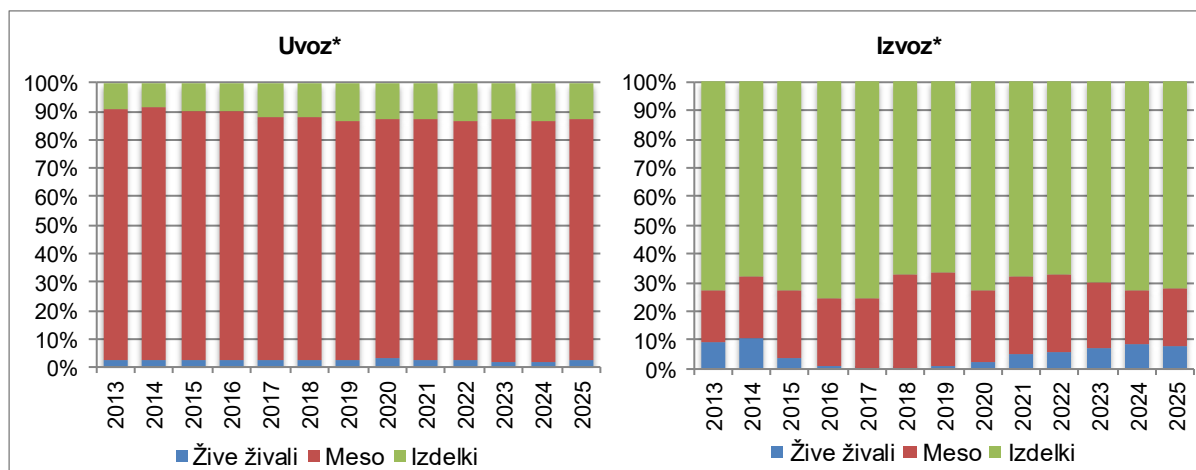
Vir: SURS, preračuni KIS

Povečevanje izvoza, ki se je začelo po letu 2013, je v letu 2025 doseglo novo rekordno vrednost. V ekvivalentu klavnih polovic je po začasnih podatkih znašal 26,5 tisoč ton, kar je 9 % več kot leto pred tem.

V strukturi izvoza ima izvoz izdelkov iz prašičjega mesa največji delež. Po letu 2008, ko je dosegel najnižjo vrednost v samostojni Sloveniji (54 %), se je ob letnih nihanjih povečeval in v posameznih letih znašal tudi 75 %. V okviru izvoza prašičjega mesa in izdelkov je znašala količina izdelkov v letu 2025 do sedaj največjih 19,1 tisoč ton (72 % skupnega izvoza mesa prašičev). Slovenija je v letu 2025 izvozila 5,3 tisoč ton svežega mesa, kar je 20 % skupnega izvoza, medtem ko je izvoz živih živali obsegal 2 tisoč ton oziroma slabih 8 % skupnega izvoza.

Slika 48: Struktura uvoza in izvoza prašičev (ekvivalent klavnih polovic); 2013–2025

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, preračuni KIS

Slovenija je po letu 2014 največ prašičjega mesa prek izdelkov izvozila na Balkan (več kot dve tretjini celotnega izvoza), od tega največ na Hrvaško, Kosovo, v Makedonijo, Srbijo in Romunijo. Slovenija največ svežega prašičjega mesa izvozi na Hrvaško (preko 20 %), v Severno Makedonijo in na Kosovo (preko 10 %), v Srbijo (okoli 10 %), krepí pa se tudi izvoz v Bosno. Izvoz na Slovaško, v Avstrijo in v Italijo se je zmanjšal, opazno pa se je povečal izvoz v Nemčijo.

Cene, stroški in osnovni ekonomski kazalci – Cene prašičev se v Sloveniji oblikujejo pod močnim vplivom cen na evropskem trgu, ki med leti ciklično zelo nihajo. Po precejšnjem povišanju cen v letu 2019, na katero so imeli precejšen vpliv širjenje afriške prašičje kuge in s tem povezane omejitve, je po podatkih SURS sledilo v letih 2020 in 2021 znižanje cen klavnih prašičev (brez plemenskih), v letu 2022 pa je znova sledil cenovni preobrat.

V letu 2023 se je trend rasti cen nadaljeval, cene pa so do poletja 2024 skokovito naraščale, nato pa je sledil preobrat z izrazitim padcem cen. Na povprečni letni ravni so bile tako cene lahkíh pitovnih prašičev za 7 % nižje od cen v letu 2023. Za 10 % so bile nižje tudi cene prašičev, težjih od 150 kg.

V letu 2025 se je trend zniževanja odkupnih cen nadaljeval. Cene lahkíh pitanih prašičev so se v prvi polovici leta 2025 sicer zviševale, a je močno zmanjšanje cen v drugi polovici leta privedlo do povprečno 10-odstotnega znižanja v primerjavi z letom 2024, cene pa so dosegle raven blizu povprečja leta 2022. Cene težjih prašičev (nad 150 kg) so se v letu 2025 znižale za 6 %.

Če so se v letu 2024 cene prašičkov do 25 kg oziroma ti. odojkov, nasprotno od cen pitovnih živalí, zvišale, pa so v letu 2025 sledile trendu cen pitovnih živalí in se kot pri pitovnih prašičih znižale v povprečju za 10 %.

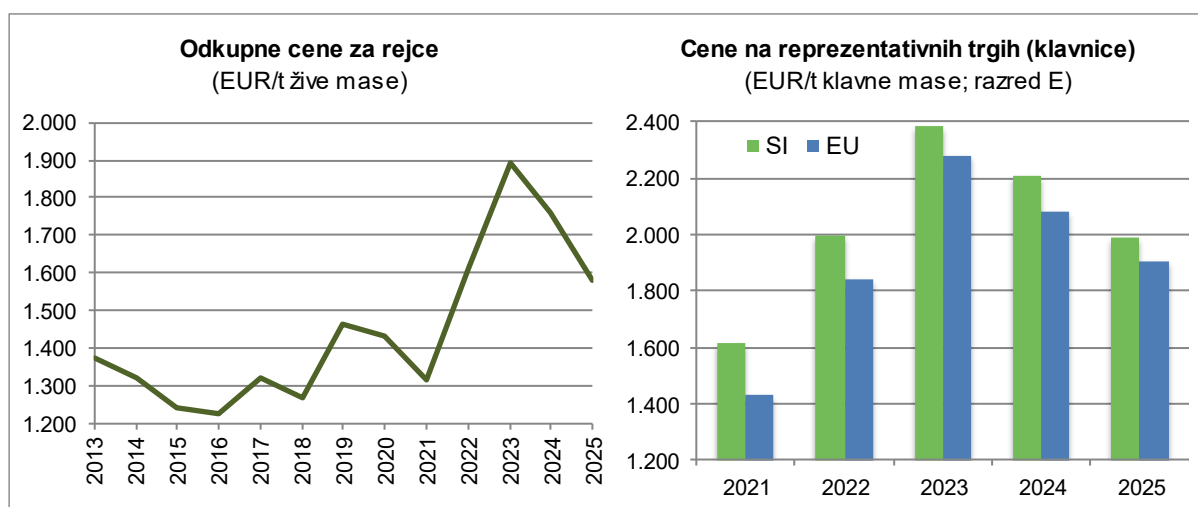
Gibanje cen pitanih prašičev je najpogostejše odvisno predvsem od gibanja cen krme in/ali cen pujskov. Vendar pa je za leta 2019–2023 značilno, da je izrazit dvig cen posledica pomanjkanja svinjine na azijskih trgih (pojav afriške prašičje kuge), kar je povzročilo precejšnjo razliko med ponudbo in povpraševanjem na svetovnem trgu s prašičjim mesom. Neobičajne razmere so bile tudi v letu 2021, ko odkupne cene niso, kot je običajno, sledile povišanju cen krme, kar je bila verjetno posledica v preobratu med ponudbo in povpraševanjem. To se je na trgu EU odrazilo v zmanjšanju staleža plemenskih živalí in posledično v manjšem številu tekačev. Odkupne cene so porastu stroškov sledile z zamikom, kar se kaže v močnem odboju odkupnih

cen v letih 2022 in 2023. K temu odboju pa je ob porastu stroškov reje (predvsem pujskov za nadaljnjo rejo) pripomoglo tudi vnovično pomanjkanje prašičjega mesa na trgu.

Razlog za izrazit padec cen v letih 2024 in 2025 v EU in tudi v Sloveniji je v presežkih prašičjega mesa, potem, ko se je Španija, kot ena največjih proizvajalk in svetovnih izvoznic, soočila s prepovedjo uvoza prašičjega mesa španskega porekla s strani azijskih držav zaradi pojava Afriške prašičje kuge v Španiji in pa tudi uvedbe carin Kitajske. Čeprav podatki o odkupnih cenah s strani klavnic kažejo na sorazmerno visoko odkupno ceno prašičev (ta je bila leta 2025 ob bok Sloveniji), so bile klavnice primorane po dampinških cenah prazniti svoje zaloge. Dodatno pa k ponujeni nizki ceni prašičjega mesa iz Španije prispeva ekonomija obsega njihove mesnopredelovalne industrije ter vertikalno delujoči sistem od krme, vzreje do klavnic.

Slika 49: Odkupne cene pitanih prašičev za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen s povprečjem EU

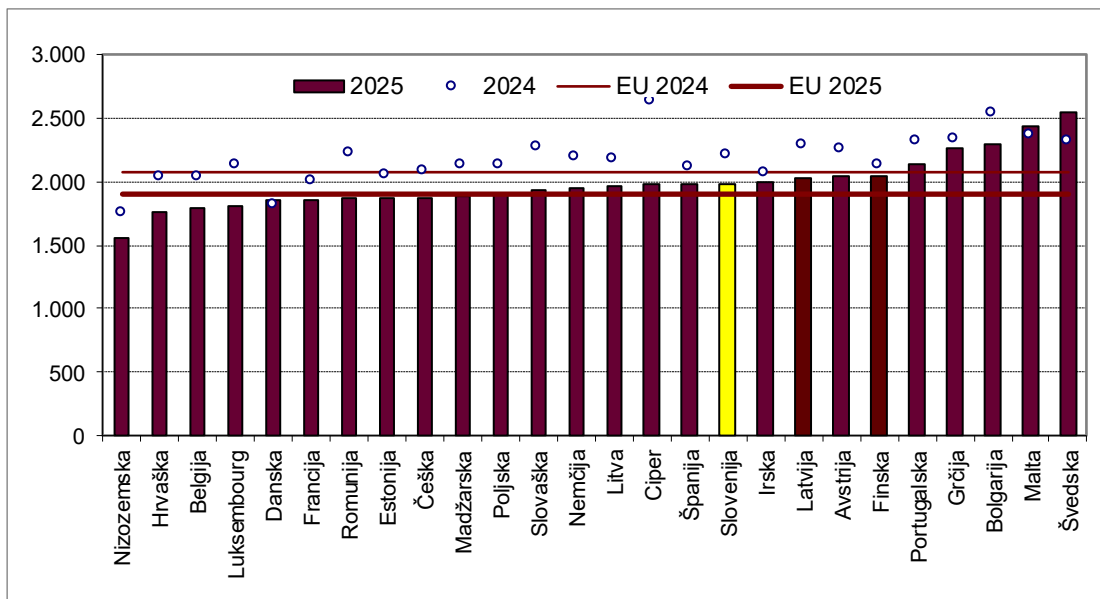
Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

Zelo podobno kot statistični podatki kažejo tudi podatki TIS (ARSKTRP). Po podatkih o povprečni ceni v reprezentativnih klavnicah za kakovostni razred E (v klavni masi) se je povprečna cena pitanih prašičev leta 2025 v primerjavi s predhodnim letom znižala za 10 %. Nekoliko manj, za 9 %, kot na slovenskem trgu pa so se v povprečju znižale tudi cene prašičjega mesa v EU.

V Sloveniji se je delež prašičjega mesa kakovostnega razreda S po letu 2018 opazno povečal in v letih 2019–2022 znašal skoraj tri četrtine vseh ocenjenih klavnih trupov prašičev. To kaže, da so reje v zaostrenih razmerah na trgu s prašičjim mesom morale ohraniti konkurenčnost tudi z zagotavljanjem prašičev najvišjega kakovostnega razreda in tako dosegati višje cene. Po podatkih TIS je delež mesa S kakovostnega razreda z letom 2023 nekoliko upadel in je v povprečju obdobja 2023–2025 znašal 69 %. Dolgoletni pregled podatkov TIS kaže, da so bile cene prašičjega mesa kakovostnega razreda S v povprečju za okoli 8 % višje od cen za meso kakovostnega razreda E. V preteklosti je bilo to razmerje še nekoliko širše. V letu 2024 se je z znižanjem odkupnih cen razmerje močno zožilo, namreč, cene kakovostnega razreda S so bile v povprečju le za odstotek višje od cen kakovostnega razreda E, v letu 2025 pa so se cene kakovostnih razredov S in E povsem izenačile.

Slika 50: Tržne cene prašičev (razred E) po državah EU v letih 2024 in 2025

Vir: Evropska komisija

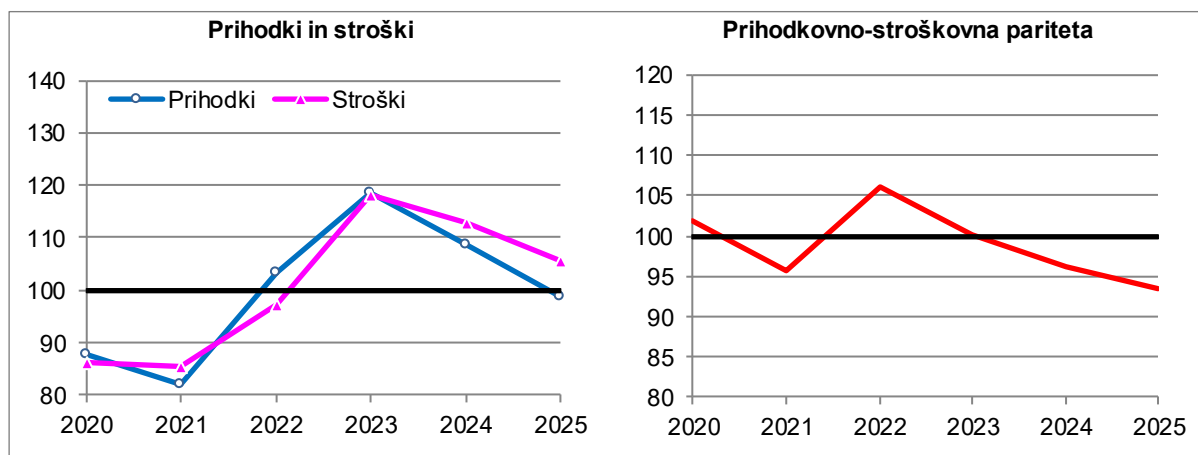
Slovenija se je po vstopu v EU postopoma premaknila iz skupine držav z visokimi cenami prašičev v skupino držav članic z najnižjimi cenami. Po letu 2014 se je znova premaknila v zgornjo polovico, kar je bila posledica manjšega znižanja cen na domačem trgu kot v EU. Po nekaj letnem zaporednem uvrščanju v prvo tretjino držav z najvišjo odkupno ceno, se je Slovenija v letu 2024 premaknila v osrednjo tretjino, kjer je bila tudi v letu 2025.

Slovenski odkupovalci prašičjega mesa se za določanje odkupnih cen prašičev že vrsto let ravna po gibanju cen na sosednjem avstrijskem trgu. Do leta 2014 so bile povprečne cene prašičev kakovostnega razreda E v Sloveniji nižje kot v Avstriji, od leta 2014 pa so višje. V letih 2015–2021 so bile cene v Sloveniji v povprečju višje od cen v Avstriji za okoli 4 %. Po letu 2022, ko so bile cene od avstrijskih višje za slab odstotek, je sledil rahel preobrat. Tako so bile v povprečju cene pitovnih prašičev v Sloveniji v letu 2023 za odstotek, v letu 2024 za 2 % in v letu 2025 za 3 % nižje od povprečnih cen v Avstriji.

Kmetijska politika za trg prašičjega mesa ne predvideva proizvodno vezanih neposrednih plačil. Ukrepi neposrednih podpor rejcem so uporabljeni le izjemoma za blažitev poslabšanja ekonomskega položaja. Prek kmetijskih zemljišč so se za rejce začele izvajati intervencije iz programskega obdobja SN 2023–2027, kjer so upravičeni do osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost, ki se dodeli za vse upravičene hektare (načrtovani znesek 184,20 EUR/ha) ter dopolnilne dohodkovne podpore za trajnostnost (načrtovani znesek 27,38 EUR/ha), ki se dodeli ob izpolnjevanju zahtevanih pogojev. Poleg neposrednih plačil so bili rejci leta 2023 deležni tudi podpor iz ukrepa dobrobit živali. Od leta 2007 so rejci upravičeni tudi do sofinanciranja zavarovanja živali za primer bolezni. Stopnja sofinanciranja zavarovanja živali je bila v letu 2020 30 %, od leta 2021 do sredine leta 2023 55-odstotna, s 1. julijem 2023 in v letu 2024 ter 2025 pa je bila na 60-odstotni ravni sofinanciranja. Rejci prašičev so lahko pred spremembo sistema obračunavanja trošarine za gorivo v letu 2023 uveljavljali tudi vračilo dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu (70 %). Z letom 2023 je gorivo za prašičerejce zmanjšano za celotni trošarinski del v ceni dizelskega goriva.

Slika 51: Osnovni ekonomski kazalniki pri pitanju prašičev (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Po več kot desetletju splošno slabega ekonomskega položaja prašičerejcev so bile razmere v obdobju let 2019–2024 bolj ali manj ugodne. Čeprav se glede na večletno povprečje leti 2021 in 2024 izkazujeta podpovprečno, sta bili še vedno zadovoljivi, kar pa ne moremo reči za razmere v letu 2025.

Po dveletni skokoviti rasti stroškov v prašičereji v obdobju 2022–2023 so se stroški v letih 2024 in 2025 zmanjšali. Medtem, ko so se stroški pri kombiniranem načinu reje v letu 2024 glede na leto pred tem zmanjšali za 2 %, pa so se v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 zmanjšali za slabih 5 %. V rejah, kjer prašiče pitajo s kupljeno krmo, pa so se skupni stroški reje v letu 2025 zmanjšali za 7 %. K zmanjšanju stroškov reje je najizraziteje prispevalo zmanjšanje stroškov vhlavljanja pujskov. Ti so bili v primerjavi z letom prej cenejši povprečno za 12 %, a je cenovna raven še vedno ena najvišjih v zadnjih letih, kar še vedno ohranja precejšen pritisk na stroške prireje prašičjega mesa.

Krma, ki je ob pujskih za vhlavljanje najpomembnejši strošek pri pitanju prašičev, se je pri kombiniranem načinu reje v povprečju podražila za odstotek, medtem ko se je pri pitanju s kupljeno krmo v povprečju pocenila za slabe 3 %. Višji kot leta 2024 je tudi strošek dela in kapitala (+5 %), za slabe 2 % pa se je povečal tudi strošek amortizacije.

Vrednost proizvodnje se je v letu 2025, kljub 8 % večji vrednosti gnoja kot stranskega proizvoda, zmanjšala za 8 %. Bolj intenzivno zmanjšanje vrednosti proizvodnje od zmanjšanja stroškov prireje je povzročilo poslabšanje prihodkovno-stroškovne paritete. Ta je bila leta 2025 pri načinu reje s kupljeno krmo za 7 % pod ravno povprečja obdobja 2020–2024, pri kombiniranem načinu reje pa kar za 11 %, kar je najslabše v tem obdobju let.

3.2.1 Število prašičev

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
PRAŠIČI, skupaj	288.350	281.319	271.385	265.744	257.241	259.125	240.138	229.483	215.713	202.148	196.139	232.350	222.601	95,8
Pujski do 20 kg	67.488	63.590	59.498	57.534	58.657	58.006	51.334	50.446	41.854	46.943	42.622	48.261	42.006	87,0
Mladi prašiči 20–50 kg	63.254	55.835	52.006	50.757	46.854	52.984	49.417	43.956	40.211	31.155	33.430	47.593	46.614	97,9
Prašiči v pitanju nad 50 kg	133.828	140.226	138.727	137.328	130.419	128.788	122.089	118.733	118.956	110.203	106.646	120.780	118.095	97,8
- 50–80 kg	41.221	42.454	39.247	35.723	33.733	36.251	30.814	30.767	29.903	31.822	25.945	44.085	34.428	78,1
- 80–110 kg	35.682	35.687	36.572	39.751	37.863	37.147	37.992	32.976	34.478	31.368	28.518	35.431	42.832	120,9
- 110 kg in več	56.925	62.085	62.908	61.854	58.823	55.390	53.283	54.990	54.575	47.013	52.183	41.264	40.835	99,0
Plemenski prašiči nad 50 kg	23.780	21.668	21.154	20.125	21.311	19.347	17.298	16.348	14.692	13.847	13.441	15.716	15.886	101,1
- Merjasci	863	868	855	891	842	694	748	699	515	488	408	514	426	82,9
- Nebreje mladice	2.769	2.243	2.153	2.079	2.294	2.164	1.955	1.924	1.666	1.317	1.463	1.599	1.785	111,6
- Breje mladice	2.808	2.147	2.260	2.009	2.347	2.108	1.687	2.018	1.540	1.357	1.723	1.903	1.709	89,8
- Plemenske svinje, od tega:	17.340	16.410	15.886	15.146	15.828	14.381	12.908	11.707	10.971	10.685	9.847	11.700	11.966	102,3
<i>nebreje plemenske svinje</i>	7.084	6.872	6.430	6.084	6.010	5.886	5.258	4.361	4.453	4.026	3.700	4.220	4.066	96,4
<i>breje plemenske svinje</i>	10.256	9.538	9.456	9.062	9.818	8.495	7.650	7.346	6.518	6.659	6.147	7.480	7.900	105,6

Vir: SURS

3.2.2 Bilanca števila prašičev

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Število na začetku leta	296.097	288.350	281.318	271.385	265.744	257.241	259.124	240.137	229.483	215.713	202.147	196.139	232.350	118,5
Skoteno	312.796	312.382	277.855	282.162	278.553	286.618	275.673	254.896	283.541	243.867	237.708	280.312	250.814	89,5
Uvoz	69.671	76.089	65.827	84.981	81.280	86.236	83.224	79.731	71.616	69.317	64.668	65.862	85.725	130,2
Izvoz	19.621	25.400	12.427	1.952	80	506	2.440	5.571	13.357	16.443	20.410	25.166	39.961	158,8
Skupno število zaklanih prašičev	323.026	323.008	298.739	327.148	325.944	325.495	331.537	297.700	311.225	268.891	246.506	240.452	264.267	109,9
Pogin	47.567	47.095	42.449	43.684	42.312	44.970	43.907	42.010	44.345	41.415	41.469	44.345	42.060	94,8
Število na koncu leta	288.350	281.318	271.385	265.744	257.241	259.124	240.137	229.483	215.713	202.147	196.139	232.350	222.601	95,8

* Začasni podatki.

Vir: SURS

3.2.3 Prirast prašičev in prireja mesa (000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
DOMAČA PRIREJA														
Prirast prašičev (živa masa)	36,1	38,1	33,6	36,8	37,2	37,3	38,1	34,8	37,4	31,6	30,2	31,1	34,3	110,3
Domača prireja mesa (klavna masa)	29,0	29,6	26,4	28,9	29,6	29,5	30,5	27,6	29,6	25,9	23,6	23,5	26,8	114,0
SKUPNA PRIREJA														
Število zaklanih prašičev (000)	323,0	323,0	298,7	327,1	325,9	325,5	331,5	297,7	311,2	268,9	246,5	240,5	264,3	109,9
Povprečna klavna masa (kg/glavo)	91,0	91,9	91,4	93,8	96,3	96,2	97,1	97,1	96,4	97,1	94,1	94,8	96,5	101,8
Vse pridobljeno meso (klavna masa)	29,4	29,7	27,3	30,7	31,4	31,3	32,2	28,9	30,0	26,1	23,2	22,8	25,5	111,8
Zakol v klavnicah (klavna masa)	19,0	20,2	20,4	22,7	21,9	22,3	23,7	22,8	22,6	21,2	18,7	18,5	18,8	102,1
- delež od vsega pridobljenega mesa (%)	64,5	68,0	74,6	73,9	69,7	71,3	73,6	78,8	75,3	81,2	80,8	80,9	73,9	91,3
Zakol izven klavnic (klavna masa)	10,4	9,5	6,9	8,0	9,5	9,0	8,5	6,1	7,4	4,9	4,5	4,3	6,7	153,1

* Začasni podatki.

Vir: SURS

3.2.4 Bilanca proizvodnje in porabe mesa prašičev (t, ekvivalent klavne mase)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Domača prireja mesa	28.999	29.567	26.394	28.902	29.535	29.474	30.541	27.576	29.532	25.905	23.604	23.424	25.941	110,7
Uvoz živih živali (klavna masa)	1.520	1.666	1.500	1.969	1.866	1.868	1.862	1.789	1.571	1.545	1.325	1.395	1.605	115,1
Izvoz živih živali (klavna masa)	1.120	1.533	594	171	2	42	203	464	1.103	1.351	1.728	2.019	2.046	101,3
Vse pridobljeno meso	29.400	29.700	27.300	30.700	31.400	31.300	32.200	28.900	30.000	26.100	23.200	22.800	25.500	111,8
Začetne zaloge mesa in izdelkov	1.325	1.500	1.806	2.129	2.384	2.558	3.263	3.057	2.992	3.180	2.860	2.579	2.461	95,4
Uvoz mesa in izdelkov	55.239	59.465	64.886	69.493	64.527	68.521	64.730	58.216	60.882	59.526	62.459	66.917	68.969	103,1
- I. stopnja predelave (meso)	49.988	54.162	58.204	62.233	56.738	59.827	55.866	50.761	53.100	51.182	54.401	57.899	60.019	103,7
- II. stopnja predelave (izdelki)	5.252	5.303	6.682	7.260	7.789	8.695	8.864	7.455	7.781	8.345	8.058	9.019	8.951	99,2
Izvoz mesa in izdelkov	11.283	12.956	15.494	15.929	18.024	20.761	20.796	18.443	21.649	22.708	22.158	22.332	24.429	109,4
- I. stopnja predelave (meso)	2.288	3.083	3.818	3.772	4.458	6.855	6.842	4.720	6.157	6.589	5.426	4.667	5.312	113,8
- II. stopnja predelave (izdelki)	8.995	9.873	11.676	12.158	13.567	13.907	13.954	13.723	15.492	16.119	16.732	17.665	19.117	108,2
Končne zaloge mesa in izdelkov	1.500	1.806	2.129	2.384	2.558	3.263	3.057	2.992	3.180	2.860	2.579	2.461	1.918	77,9
Domača poraba	73.181	75.903	76.369	84.008	77.729	78.355	76.340	68.738	69.045	63.238	63.782	67.503	70.584	104,6
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	35,5	36,8	37,0	40,7	37,6	37,9	36,5	32,7	32,8	30,0	30,1	31,7	33,1	104,3
Stopnja samooskrbe (%)	39,6	39,0	34,6	34,4	38,0	37,6	40,0	40,1	42,8	41,0	37,0	34,7	36,8	
Povprečje EU														
Poraba na prebivalca (kg)**	33,1	33,7	34,3	34,0	34,0	34,5	33,1	32,1	33,1	32,0	31,0	31,7	31,7	100,0
Stopnja samooskrbe (%)**	116,1	114,5	115,6	118,5	117,4	117,5	121,4	126,1	124,8	121,3	116,4	116,1	115,0	

* Začasni podatki. ** V letu 2023 je bila serija podatkov za prikazano obdobje popravljena in ne vključuje podatkov za Združeno kraljestvo.

Vir: SURS, KIS, Evropska komisija

3.2.5 Zakol prašičev v klavnicah po kategorijah

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
ŠTEVILO														
Prašiči, skupaj	227.856	238.871	239.309	257.747	245.377	249.816	259.759	245.502	244.867	228.751	209.925	203.996	206.458	101,2
Prašički	19.332	19.110	18.071	19.962	20.198	22.006	21.760	17.442	21.000	20.576	21.126	21.076	19.670	93,3
Pitani prašiči	207.003	218.150	218.649	234.624	221.527	224.738	234.606	224.868	220.307	205.068	186.274	180.386	184.556	102,3
Plemenski prašiči	1.115	1.273	2.314	2.876	3.324	2.821	3.135	2.919	3.303	2.976	2.372	2.406	2.060	85,6
Mladi pitani merjasci	406	338	275	285	328	251	258	273	257	131	153	128	172	134,4
MASA TRUPOV (t)														
Prašiči, skupaj	18.953	20.208	20.371	22.686	21.885	22.310	23.705	22.766	22.593	21.199	18.742	18.454	18.847	102,1
Prašički	356	350	335	369	366	403	407	327	390	382	388	388	370	95,5
Pitani prašiči	18.433	19.667	19.690	21.867	20.997	21.464	22.839	22.031	21.725	20.366	17.989	17.697	18.149	102,6
Plemenski prašiči	135	167	326	430	498	426	441	388	459	442	354	361	315	87,2
Mladi pitani merjasci	29	24	20	20	23	18	18	20	18	9	11	9	12	135,3
POVPREČNA MASA (kg)														
Prašiči, skupaj	83,2	84,6	85,1	88,0	89,2	89,3	91,3	92,7	92,3	92,7	89,3	90,5	91,3	100,9
Prašički	18,4	18,3	18,6	18,5	18,1	18,3	18,7	18,8	18,6	18,6	18,4	18,4	18,8	102,3
Pitani prašiči	89,0	90,2	90,1	93,2	94,8	95,5	97,4	98,0	98,6	99,3	96,6	98,1	98,3	100,2
Plemenski prašiči	121,1	131,3	140,7	149,5	149,9	150,9	140,7	132,9	139,1	148,5	149,3	150,1	152,8	101,8
Mladi pitani merjasci	71,8	70,9	71,0	70,4	69,7	70,7	71,3	71,5	71,0	70,1	71,6	70,7	71,2	100,7

Vir: SURS

3.2.6 Cene prašičev (EUR/t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
PRAŠIČI ZA ZAKOL (živa masa)														
Prašički do 25 kg	1.965,4	1.977,4	1.890,1	1.963,0	1.759,4	1.789,2	1.833,7	1.914,1	2.099,8	2.169,7	2.656,0	2.869,7	2.584,5	90,1
Pitani prašiči 25–150 kg	1.372,2	1.317,2	1.240,2	1.223,4	1.321,8	1.265,0	1.460,4	1.431,0	1.313,7	1.610,5	1.889,8	1.757,6	1.580,5	89,9
Lahki pitani prašiči 25–50 kg	2.060,1	1.945,8	1.855,7	1.677,5	2.122,0	2.104,8	1.937,4	1.867,6	1.776,7	2.059,7	2.435,7	2.879,3	2.775,6	96,4
Pitani prašiči 50–150 kg	1.365,2	1.311,5	1.234,2	1.217,9	1.317,2	1.259,7	1.456,3	1.427,7	1.309,6	1.609,3	1.888,4	1.756,2	1.579,7	90,0
Težki prašiči nad 150 kg	923,2	890,5	913,3	861,3	935,0	1.062,2	983,7	952,4	968,8	984,7	1.256,6	1.131,9	1.065,6	94,1
PRAŠIČI ZA NADALJNJO REJO														
Prašički in pujski za pitanje	2.472,2	2.368,3	2.212,0	2.298,0	2.470,0	2.328,9	2.486,6	2.616,4	2.360,3	2.622,2	3.749,0	3.746,9	3.289,5	87,8
CENE KLAVNIH PRAŠIČEV NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (klavna masa; razred E)														
Slovenija	1.696,2	1.634,3	1.548,8	1.562,3	1.680,2	1.560,0	1.808,1	1.737,0	1.616,2	1.999,1	2.386,7	2.208,5	1.985,8	89,9
EU	1.754,8	1.566,0	1.395,8	1.459,6	1.607,1	1.420,4	1.690,7	1.601,4	1.429,9	1.841,3	2.277,0	2.080,0	1.901,5	91,4

Vir: SURS, ARSKTRP, Evropska komisija, preračuni KIS

3.3 Perutninsko meso

Vrednost proizvodnje – Prireja perutninskega mesa v Sloveniji je v zadnjem desetletju dosegala okoli 8 % skupne vrednosti kmetijstva. Po eni izmed najvišjih vrednosti v zadnjih dveh desetletjih v letu 2023 (8,6 %), je bil v letih 2024 prispevek nekoliko manjši (7,6 %), v letu 2025 pa ponovno nekoliko večji, in sicer 8,3 %. Tudi v okviru živinorejske proizvodnje, kjer v zadnjem desetletju predstavlja okoli 18 %, se je v letu 2024 zmanjšal. Prispevek k živinorejski proizvodnji je v letu 2025 znašal podpovprečnih 16,8 %.

Struktura kmetijskih gospodarstev – V letu 2023 je bila izvedena zadnja raziskava strukture kmetijskih gospodarstev²⁵. V perutninarstvu se proces koncentracije nadaljuje. Podrobni podatki popisa kmetijstva kažejo, da se je v Sloveniji v letu 2023 z rejo perutnine ukvarjalo 25.950 KMG. Število KMG s perutnino se je v primerjavi z letom 2020 sicer povečalo za 17 %, a jih je bilo v primerjavi z letom 2010 manj za 12 %. Povprečna velikost jate se je v dobrem desetletju z 2 GVŽ na KMG, kolikor je znašala v letu 2010, v letu 2023 povečala na 2,8 GVŽ na KMG, v vmesnem času (leta 2020) pa je bilo na kmetijah v reji nekaj več kljunov, povprečno 4 GVŽ. Čeprav podatki kažejo nihanja v številu in obsegu rej, se pretežna glavnina perutnine vzreja na manjšem številu specializiranih gospodarstev večjega obsega.

Preglednica 33: Struktura kmetijskih gospodarstev s perutnino

	2010	2020	2023	2023 2010	2023 2020
Število kmetijskih gospodarstev s perutnino	29.340	22.120	25.950	88,4	117,3
Povprečno število perutnine na gospodarstvo (GVŽ) - SLO	2,0	4,0	2,8	141,4	69,1
Povprečno število perutnine na gospodarstvo (GVŽ) - EU	6,6	13,8	14,6	220,1	105,9

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Obseg prireje in stalež živali – Z letom 2025 podatki o staležu perutnine temeljijo na več presečnih datumih tekočega leta, zato so zanesljivejši kot v preteklih letih z zgolj enim presečnim datumom (1. december).

Trend rasti prireje mesa perutnine se nadaljuje tudi v letu 2025 in prirejena količina je znova podirala rekorde. Prirast se je iz 109 tisoč ton, kolikor je znašal leta 2024, krepko povečal na 120 tisoč ton (+10 %). Za enak odstotek se je povečala tudi domača prireja perutninskega mesa, ki je v letu 2025 v klavni masi znašala, tudi rekordnih, 87 tisoč ton.

K večjemu prirastu perutnine je verjetno najbolj prispeval ponovno večji zakol pitovnih piščancev (+9 %). Za 2 % se je povečal tudi zakon puranov, medtem ko se je zakol odraslih kokoši zmanjšal za dve tretjini.

V strukturi zakola v klavnicah pitani piščanci že od leta 2012 k skupni masi prispevajo več kot 90 %, v letu 2025 prvič preko 93 %. V tem obdobju se je delež puranov v skupni masi ustalil med 7 in 8 %, zakol odraslih kokoši pa pri odstotku. Za leto 2025 ocenjujemo, da se je delež puranov in odraslih kokoši nekoliko zmanjšal.

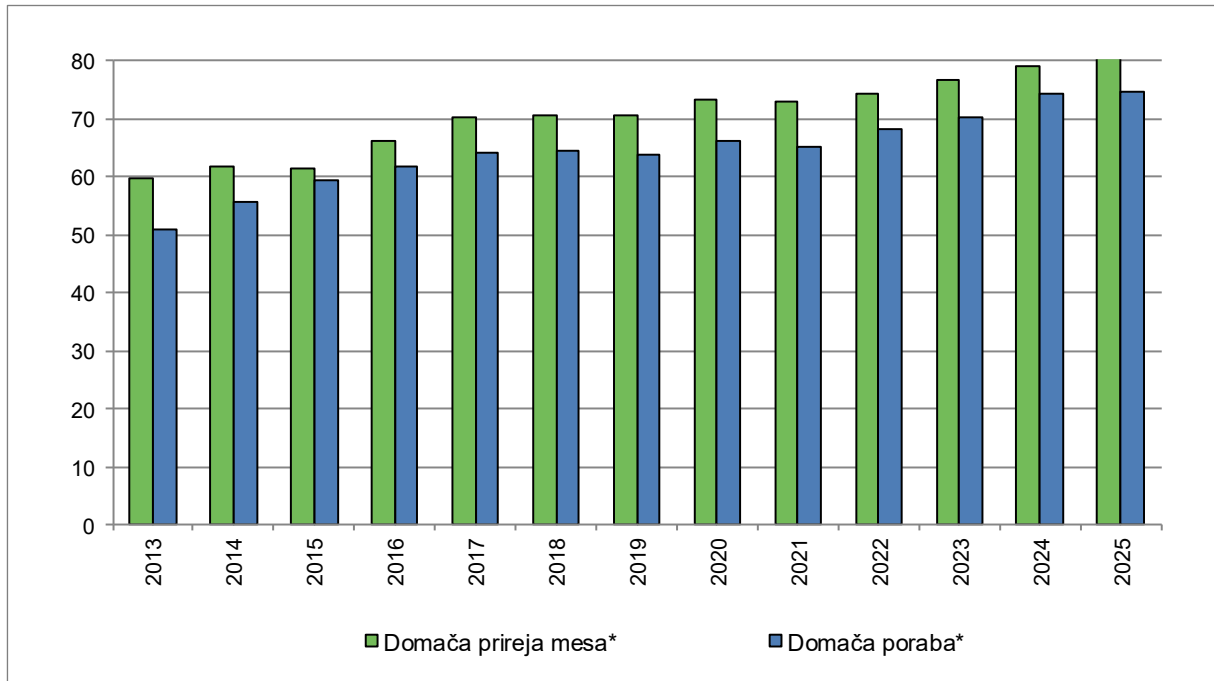
Blagovna menjava, poraba in stopnja samooskrbe – V zadnjem desetletju se domača poraba perutninskega mesa kljub občasnim nihanjem stalno povečuje. Po letu 2021 je vsakokratno povečanje pomenilo nove rekordne vrednosti, kar velja tudi za leto 2025 (domača poraba je

²⁵ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema (t. i. EU-prag za zajem), iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091. Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, tukaj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v ZP iz preteklih let.

znašala 74,7 tisoč t perutninskega mesa), četudi je bila sprememba od leta 2024 majhna (manj kot 300 t). Razpoložljiva količina perutninskega mesa za prehrano na prebivalca je tudi v letu 2025 znašala slabih 35 kg, kar je na ravni predhodnega leta. Zaradi opazno večje prireje se je, ob skoraj nespremenjeni domači porabi, stopnja samooskrbe s perutninskim mesom povečala za 10 odstotnih točk in je v letu 2025 znašala slabih 117 %.

Slika 52: Prireja in poraba perutninskega mesa (000 t; ekvivalent klavne mase); 2013–2025

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, KIS

Slovenija ostaja neto izvoznica perutnine. Zaradi večje prireje in nespremenjene domače porabe se je tako presežek zunanje trgovine s perutninskim mesom v letu 2025 znova povečeval. Povečal se je na 11,8 tisoč ton (leta 2024: 5.200 t), kar je največ po letu 1995, ko je bil trg s perutninskim mesom vpet predvsem na trge republik nekdanje skupne države.

Preglednica 34: Uvoz in izvoz perutnine (t; ekvivalent mesa); 2021–2025

	Uvoz					Izvoz				
	2021	2022	2023	2024	2025*	2021	2022	2023	2024	2025*
Žive živali	1.051	1.231	345	302	466	1.106	1.241	1.218	1.187	1.072
Meso	21.704	25.157	28.010	29.278	30.200	26.737	26.329	28.761	29.462	35.569
Izdelki	3.774	3.945	4.300	5.062	5.747	7.066	8.160	9.130	9.156	11.529
Skupaj	26.529	30.334	32.655	34.643	36.413	34.908	35.730	39.108	39.805	48.170

* Začasni podatki.

Vir: SURS, preračuni KIS

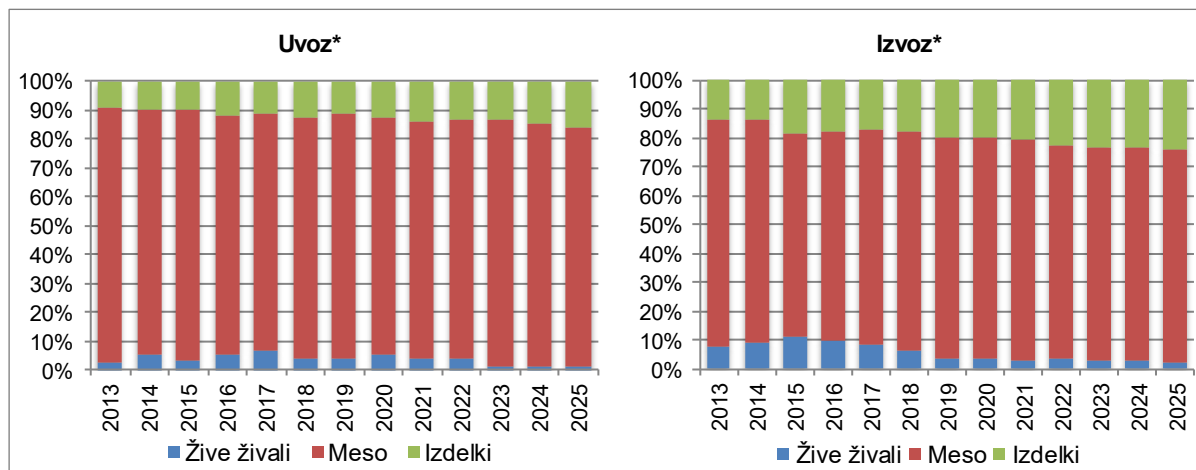
Izvoz perutnine se je v letu 2025 povečal za dobro petino, kar pritiče za podoben odstotek večjemu izvozu mesa, ta še naprej prednjači v izvozu (leta 2025: 74 %), in za 26 % večjemu izvozu izdelkov iz piščančjega mesa. Slednji v skupnem izvozu predstavlja okoli 24 %. Količinsko nepomemben izvoz živih živali je bil v letu 2025 manjši za 10 %.

Največ svežega piščančjega mesa je bilo v obdobju 2015–2025 izvoženo v Avstrijo, v povprečju tretjina (v letih 2023–2025 preko 40 %) od skupnega izvoza mesa. Z okoli 15-odstotnim deležem sledi izvoz na Hrvaško (2025: 17 %), pomembna izvozna partnerica za

sveže meso pa je tudi Švica (2025: 11 %). Hrvaška je najpomembnejša trgovinska partnerica pri izdelkih iz piščančjega mesa. Tako kot pri svežem mesu predstavlja tudi pri izdelkih izvoz v povprečju 15 % skupnega izvoza izdelkov iz piščančjega mesa (2025: 21 %). Sledi izvoz na nemški in avstrijski trg ter na Kosovo in v Italijo.

Slika 53: Struktura uvoza in izvoza perutnine (ekvivalent mesa); 2013–2025

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, preračuni KIS

Uvoz perutnine je bil v letu 2025 večji za 5 % v primerjavi s predhodnim letom. Ponovno se je najbolj povečal uvoz izdelkov (za 14 %), za 3 % pa je bil večji tudi uvoz mesa, kateri v strukturi uvoza leta 2025 predstavlja 83-odstotni delež.

Največ svežega perutninskega mesa Slovenija uvozi iz Avstrije, Poljske, Italije in Hrvaške, še pred leti pa je bil zabeležen precejšnji uvoz iz Madžarske. Pri uvozu izdelkov iz perutninskega mesa prednjači uvoz iz Hrvaške in Poljske, pomemben pa je tudi uvoz iz Avstrije, Italije in Nemčije.

Cene, stroški in osnovni ekonomski kazalci – Zaradi vpetosti na mednarodni trg, velikega obsega zunanje trgovine in odvisnosti od nabave večine surovin na tujih trgih se odkupne cene perutnine pri nas gibajo podobno kot v EU.

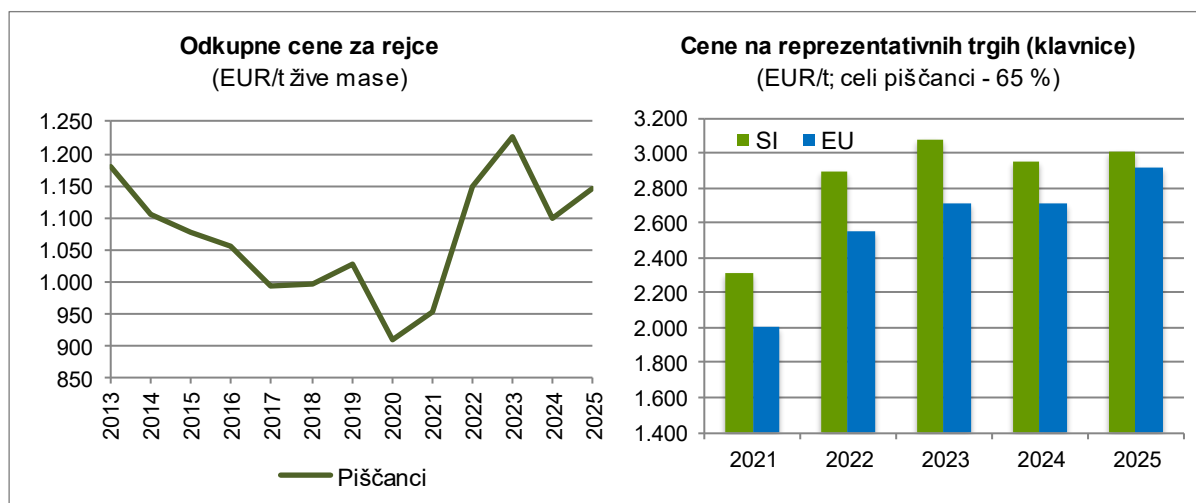
Po podatkih reprezentativnih klavnic (tržna poročila TIS) se je povprečna cena zaklanih piščancev (tj. 65 % piščancev) po znižanju v letu 2024 zvišala in je bila v letu 2025 na podobni ravni kot leta 2023. V primerjavi z letom prej se je zvišala za 2 %, medtem pa so se odkupne cene na povprečni evropski ravni zvišale bolj kot v Sloveniji, in sicer za slabih 8 %.

Nenavadno gibanje odkupnih cen piščancev, pa tudi puranov, za zadnja leta prikazujejo statistični podatki. Po navajanju SURS so se odkupne cene perutnine za zakol v letih 2017–2019 le malo spreminjale. V letu 2020 je zabeležen občuten padec (–11 % glede na leto 2019) odkupnih cen za pitovne piščance, ki ga TIS ni zaznal, čeprav je glavnina zajema poročanja s strani odkupovalcev pri obeh podatkovnih zbirkah enaka.

Za leto 2024 statistični podatki kažejo 10-odstotno znižanje odkupnih cen piščancev, za leto 2025 pa 4-odstotno zvišanje. Smer gibanja odkupnih cen po letu 2020 sovпада s podatki TIS, so pa med podatki precejšnja odstopanja v intenzivnosti zvišanja in znižanja odkupnih cen.

Slika 54: Odkupne cene piščancev za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen piščancev s povprečjem EU

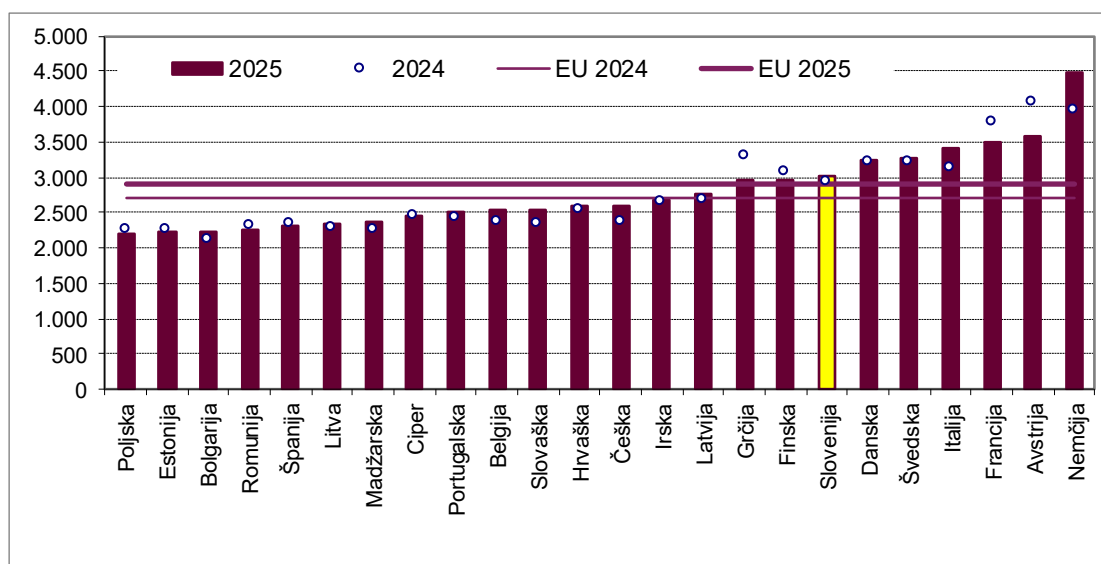

Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

Nenavadno je tudi poročanje o odkupnih cenah za pitane purane v kategoriji perutnina za zakol (žive živali), ob vseh znanih dejstvih o porastu cen na vseh stroškovnih mestih prireje in predelovalno-prodajnih segmentih perutninske verige. Po podatkih statistike so cene pitovnih puranov v letu 2022 ostale na ravni let 2019–2021, izrazit porast cene (+36 %) pa je sledil šele v letu 2023. V letu 2024 je sledilo znižanje odkupnih cen puranov (–13 %), v letu 2025 pa so se cene puranov ponovno zvišale, in sicer za dobrih 5 %.

Na agregatni ravni so se po podatkih statistike odkupne cene perutnine za rejce zvišale za 4 %. V kategoriji perutnina za nadaljnjo rejo so se cene enodnevnih piščancev za nesnice zvišale za 5 %, cene jarkic pa za 7 %. Cene enodnevnih piščancev za pitanje so se v letu 2025 v povprečju zvišale za slabe 4 %.

Slika 55: Tržne cene piščancev (65 %) po državah EU; 2024 in 2025

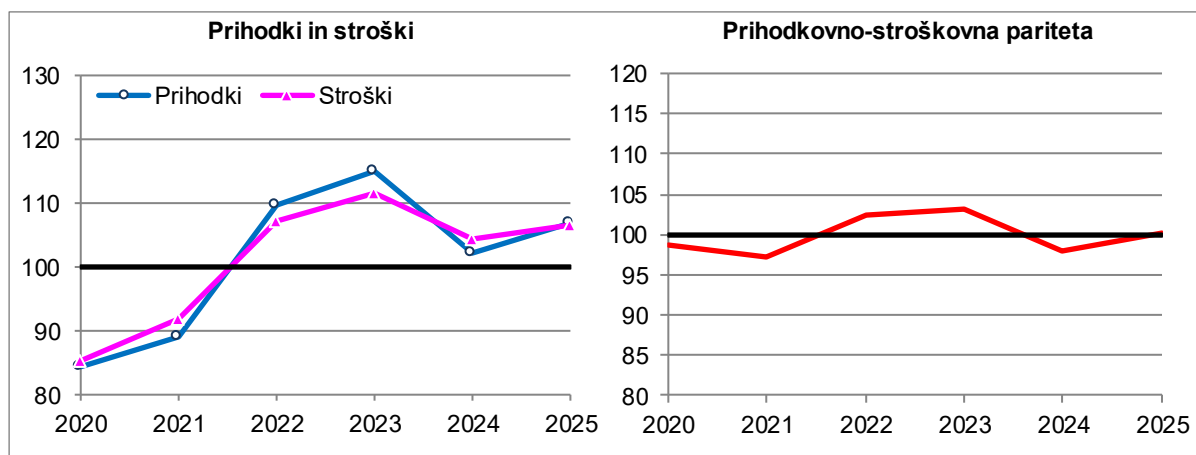
Vir: Evropska komisija

Zaradi načina proizvodnje in velikega deleža, ki ga ima v strukturi stroškov krma, spremembe odkupnih cen perutnine praviloma sledijo spremembam cen krme. V zadnjih nekaj letih so k ohranjanju visokih stroškov reje pomembno prispevale tudi cene energentov, kar je dodatno

vplivalo tako na porast cen valilnih jajc in dan starih piščancev, kot tudi na cene pitovnih kategorij perutnine.

Slika 56: Osnovni ekonomski kazalniki pri pitanju piščancev (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Skupni stroški reje piščancev so se leta 2025 v primerjavi z letom 2024 povečali povprečno za 2 %. V povprečju se je strošek krme za pitane piščance po modelnih ocenah v letu 2025 zmanjšal za slaba 2 %. Strošek dan starih piščancev se je povečal za 12 %, za podoben odstotek pa tudi strošek dela in kapitala, pri čemer delo za 5 %. Strošek amortizacije je bil večji za 2 % medtem ko je bil strošek najetih storitev na podobni ravni kot leta 2024. Ker strošek enodnevnih piščancev predstavlja pomemben delež v strukturi skupnih stroškov, je povečanje njihove vrednosti povzročilo tudi povečanje stroška kapitala.

Bolj kot stroški so se v letu 2025 zvišale odkupne cene piščancev, kar je prihodkovno-stroškovno pariteto izboljšalo na povprečno raven obdobja 2020–2024. Ker oskrba s perutninskim mesom sloni na podjetjih z značilno močno vertikalno povezavo, torej povezavo med rejci, vzrejo starševskih jat in živali za pitanje, proizvodnjo krme in predelavo perutninskega mesa, so možnosti za obvladovanje nihanj prihodkovno-stroškovnega razmerja prireje mesa dosti večje kot v drugih kmetijskih panogah, panoga pa je zato tudi bolj stabilna.

3.3.1 Prirast perutnine in prireja mesa (000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Prirast perutnine (živa masa)	80,8	84,0	82,5	89,9	96,2	96,9	98,1	102,2	101,1	103,0	105,1	108,9	120,0	110,2
Domača prireja mesa (klavna masa)	59,7	61,8	61,3	66,0	70,0	70,7	70,8	73,3	72,8	74,2	76,6	79,3	87,0	109,7
Vse pridobljeno meso (klavna masa)	58,2	60,5	59,4	64,7	69,3	69,7	70,6	73,6	72,8	74,2	75,7	78,4	86,4	110,2
Zakol v klavnicah (klavna masa)	57,1	59,8	58,8	64,0	68,7	69,2	70,0	72,9	72,2	73,7	75,3	78,0	85,8	110,0
- delež od vsega pridobljenega mesa (%)	98,1	98,8	98,9	98,9	99,1	99,2	99,2	99,1	99,2	99,3	99,4	99,4	99,3	99,8
Zakol zunaj klavnice	1,1	0,7	0,6	0,7	0,6	0,5	0,6	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4	0,6	139,9

* Začasni podatki.

Vir: SURS

3.3.2 Bilanca proizvodnje in porabe mesa perutnine (t, klavna masa)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Domača prireja mesa	59.832	61.961	61.409	66.058	70.228	70.774	70.741	73.363	72.854	74.210	76.574	79.285	87.006	109,7
Uvoz živih živali (klavna masa)	499	1.078	747	1.346	1.738	1.029	990	1.295	1.051	1.231	345	302	466	154,2
Izvoz živih živali (klavna masa)	2.131	2.539	2.756	2.703	2.666	2.103	1.131	1.058	1.106	1.241	1.218	1.187	1.072	90,3
Vse pridobljeno meso	58.200	60.500	59.400	64.700	69.300	69.700	70.600	73.600	72.800	74.200	75.700	78.400	86.400	110,2
Začetne zaloge mesa in izdelkov	1.034	1.369	1.401	1.125	1.138	1.099	869	814	1.567	863	1.263	1.008	734	72,8
Uvoz mesa in izdelkov	18.823	19.776	22.384	22.960	23.220	26.091	25.918	23.827	25.478	29.103	32.310	34.341	35.947	104,7
I. stopnja predelave (meso)	17.011	17.698	20.061	20.117	20.418	22.678	22.853	20.589	21.704	25.157	28.010	29.278	30.200	103,1
II. stopnja predelave (izdelki)	1.811	2.078	2.323	2.843	2.803	3.412	3.065	3.238	3.774	3.945	4.300	5.062	5.747	113,5
Izvoz mesa in izdelkov	25.703	24.603	22.484	25.745	28.344	31.382	32.577	30.458	33.803	34.490	37.890	38.618	47.098	122,0
I. stopnja predelave (meso)	21.907	20.854	17.813	20.668	23.098	25.475	26.001	24.186	26.737	26.329	28.761	29.462	35.569	120,7
II. stopnja predelave (izdelki)	3.796	3.749	4.671	5.076	5.246	5.906	6.577	6.272	7.066	8.160	9.130	9.156	11.529	125,9
Končne zaloge mesa in izdelkov	1.369	1.401	1.125	1.138	1.099	869	814	1.567	863	1.263	1.008	734	1.306	177,9
Domača poraba	50.985	55.641	59.576	61.903	64.215	64.639	63.995	66.216	65.179	68.413	70.374	74.397	74.677	100,4
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	24,8	27,0	28,9	30,0	31,1	31,2	30,6	31,5	30,9	32,4	33,2	35,0	35,0	100,2
Stopnja samooskrbe (%)	117,4	111,4	103,1	106,7	109,4	109,5	110,5	110,8	111,8	108,5	108,8	106,6	116,5	
Povprečje EU														
Poraba na prebivalca (kg)**	20,4	21,1	21,8	22,5	22,4	23,1	23,2	23,5	23,2	23,4	24,2	25,1	25,1	
Stopnja samooskrbe (%)**	108,6	109,3	110,1	111,4	112,3	112,8	114,0	113,7	112,1	109,4	108,0	109,0	109,0	

* Začasni podatki. ** V letu 2023 je bila serija podatkov za prikazano obdobje popravljena in ne vključuje podatkov za Združeno kraljestvo.

Vir: SURS, KIS, Evropska komisija

3.3.3 Zakol perutnine v klavnicah

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
ŠTEVILO (000)														
Perutnina, skupaj	32.316	33.594	33.322	35.986	38.500	38.238	38.841	40.137	39.610	41.386	42.269	43.453	47.244	108,7
Pitani piščanci	31.579	32.949	32.662	35.275	37.811	37.579	37.987	39.348	38.801	40.551	41.446	42.633	46.654	109,4
Odrasle kokoši	348	265	243	297	254	201	338	280	314	365	312	359	121	33,7
Purani	388	380	417	415	435	458	516	509	495	470	511	460	469	101,9
MASA TRUPOV (t)														
Perutnina, skupaj	57.088	59.798	58.761	64.006	68.663	69.168	70.004	72.943	72.205	73.661	75.254	77.960	85.785	110,0
Pitani piščanci	51.794	54.933	53.618	58.572	63.046	63.479	63.444	66.359	65.760	67.504	68.741	71.777	80.082	111,6
Odrasle kokoši	985	706	637	785	729	536	789	685	842	933	920	973	165	17,0
Purani	4.310	4.160	4.506	4.649	4.888	5.153	5.772	5.899	5.602	5.224	5.594	5.210	5.537	106,3
POVPREČNA MASA (kg)														
Perutnina, skupaj	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	101,7
Pitani piščanci	1,6	1,7	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	102,4
Odrasle kokoši	2,8	2,7	2,6	2,7	2,9	2,7	2,3	2,5	2,7	2,6	3,0	2,7	1,4	50,2
Purani	11,1	11,0	10,8	11,2	11,2	11,3	11,2	11,6	11,3	11,1	11,0	11,3	11,8	104,3

z – zaupno.

Vir: SURS

3.3.4 Cene perutnine

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
PERUTNINA ZA ZAKOL (EUR/t žive mase)														
Pitani piščanci	1.180,9	1.105,8	1.076,5	1.057,0	994,5	996,7	1.028,0	908,3	954,3	1.150,1	1.227,0	1.097,8	1.144,7	104,3
PERUTNINA ZA NADALJNJO REJO (EUR/000)														
Enodnevni piščanci (vsi)	504,0	498,0	499,0	457,0	z	z	z	z	z	z	z	z	z	
Enodnevni piščanci za pitanje	501,3	494,9	496,1	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	
Enodnevni piščanci za nesnice	683,6	675,5	639,8	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	
Jarkice (EUR/kg)	3.292,3	3.282,2	3.321,8	z	3.358,1	3.238,7	3.330,9	z	z	z	z	z	z	
CENE PIŠČANCEV NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (EUR/t klavne mase; 65 % piščanci)														
Slovenija	2.080,1	2.004,4	1.990,6	1.938,7	1.924,4	2.119,5	2.100,4	2.079,3	2.311,4	2.892,4	3.071,5	2.944,6	3.010,7	102,2
EU	1.949,4	1.910,5	1.868,7	1.782,5	1.864,9	1.896,6	1.883,4	1.839,0	1.998,5	2.551,3	2.713,8	2.710,7	2.916,0	107,6

z – zaupno.

Vir: SURS, ARSKTRP, Evropska komisija, preračuni KIS

3.4 Ovčje in kozje meso

Vrednost proizvodnje – Prireja mesa drobnice še vedno k vrednosti kmetijske proizvodnje prispeva malo manj kot odstotek (2025: 0,7 %), k vrednosti živinorejske proizvodnje pa manj kot 2 % (2025: 1,4 %).

Struktura kmetijskih gospodarstev – V letu 2023 je bila izvedena zadnja raziskava strukture kmetijskih gospodarstev²⁶. Podrobni podatki popisa kmetijstva kažejo, da se je v Sloveniji v letu 2023 z rejo ovac ukvarjalo 4.500 KMG. Število KMG z ovcami se je v primerjavi z letom 2020 povečalo za 10 %, v primerjavi z letom 2010 pa jih je za podoben odstotek manj. Povprečna velikost črede ovac se v dobrem desetletju ni dosti spremenila, le za 0,1 GVŽ na gospodarstvo.

Z rejo koz se je leta 2023 ukvarjalo 2.820 KMG, kar je 12 % manj kot leta 2010, a 9 % več kot leta 2020. Poprečna velikost tropa se je iz 0,9 GVŽ na gospodarstvo, kolikor je znašala leta 2010, povečala na 1,18 GVŽ na gospodarstvo.

Preglednica 35: Struktura kmetijskih gospodarstev z ovcami in kozami

	2010	2020	2023	2023 2010	2023 2020
OVCE					
Število kmetijskih gospodarstev z ovcami	5.020	4.100	4.500	89,6	109,8
Povprečno število ovac na gospodarstvo (GVŽ) - SLO	2,6	2,6	2,7	105,3	103,3
Povprečno število ovac na gospodarstvo (GVŽ) - EU	8,9	12,5	12,5	141,1	100,2
KOZE					
Število kmetijskih gospodarstev z kozami	3.200	2.590	2.820	88,1	108,9
Povprečno število koz na gospodarstvo (GVŽ) - SLO	0,93	0,90	1,18	112,5	142,7
Povprečno število koz na gospodarstvo (GVŽ) - EU	3,16	4,99	5,44	92,3	95,0

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Obseg prireje in stalež živali – Podatki rednih letnih statističnih raziskav o številu živali kažejo, da je bilo število drobnice ob koncu leta 2025 za 8 % manj kot v letu 2024, za podoben odstotek pa jo je bilo manj tudi v primerjavi s povprečjem obdobja 2020–2024. Število drobnice se je z 142 tisoč živali konec leta 2024 zmanjšalo na 130.200 živali, pri čemer je bilo 105 tisoč ovac in 25,3 tisoč koz. Medtem ko je bilo število koz v primerjavi z enakim obdobjem leta 2024 za slab odstotek več, pa se je število ovac zmanjšalo za desetino. K temu je delno prispeval pojav boleznih modrikastega jezika, ni pa to poglavitni razlog.

Potem, ko je v obdobju 2021–2023 število plemenskih živali presegalo 100 tisoč plemenskih ženskih živali in bilo dokaj konstantno, se je število v letu 2024 zmanjšalo pod to mejo, v letu 2025 pa je zabeleženo zmanjšanje podobne intenzivnosti, kot je prišlo do povečanja med letom 2020 in 2021 (okoli 5 %). Tako je bilo konec leta 2025 93.500 plemenskih ovac in koz. Med temi je bilo skoraj 76 tisoč plemenskih ovac, kar je za 7 % odstotkov manj kot v letu prej. Število plemenskih koz pa se je povečalo, in sicer za dober odstotek na 17,6 tisoč živali. Tako kot plemenskih ovac in koz, je bilo tudi število plemenskih moških živali v obdobju 2021–2023 konstantno, ko je bilo v reji tudi okoli 7 tisoč živali. Število teh se je v letu 2025 zmanjšalo za

²⁶ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema (t. i. EU-prag za zajem), iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091). Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, tukaj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v ZP iz preteklih let.

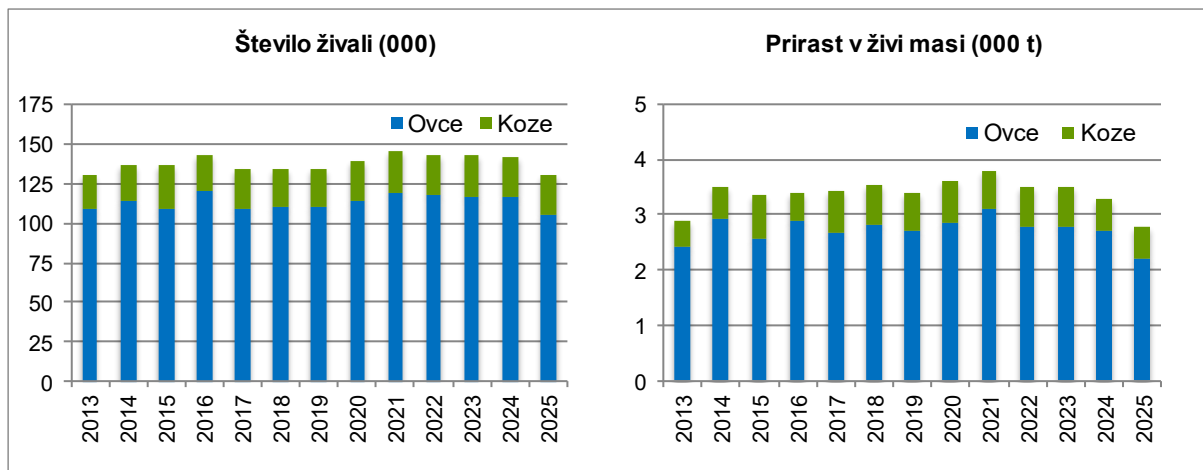
16 % na 6.200 živali. Najbolj se je zmanjšalo število plemenskih ovnov (–22 %), število plemenskih kozlov pa je bilo v primerjavi z letom 2024 manjše za 4 %.

Znotraj reje drobnice je prireja mleka ostala bolj stabilna, saj se je število mlečne plemenske drobnice zmanjšalo za 3 %, medtem ko se je število druge plemenske drobnice zmanjšalo za 6 %. Za prirejo mleka drobnice je bilo v letu 2025 skupno namenjenih 11,2 tisoč živali, od tega 5,9 tisoč mlečnih ovac, kar je 4 % manj kot leta 2024. Medtem je bilo mlečnih koz drugo leto zapored manj za 2 % (2025: 5,3 tisoč živali).

Bolj kot stalež plemenske drobnice pa se je zmanjšal stalež mlajših kategorij živali. Večina teh je namenjena zakolu, del pa so živali, ki se odbirajo za plemo. Skupno se je število teh živali v letu 2025 zmanjšalo za 14 % na 30.500 živali.

Primerjava z letom 2013, ko je bilo skupno število drobnice zelo podobno, kaže na zanimive razlike pri plemenski drobnici in kategoriji mladih živali (jagnjeta, kozlički, mlade ovce in koze). V letu 2013 je bilo v primerjavi z letom 2025 približno 5.000 plemenskih živali manj, jih je bilo pa za podobno število več pri kategoriji mlade drobnice. Slednje se je nato v podobnem obsegu odrazilo v letu 2014 s povečanjem števila plemenskih (in tudi skupno) živali. V letu 2025 pa število v kategoriji mlade drobnice ne nakazuje povečanje v letu 2026, nasprotno, odbranih utegne biti še manj živali za plemo, zaradi tega pa bo manj tudi plemenske drobnice in jagnjet ter kozličev za zakol.

Slika 57: Število drobnice in prirast; 2013–2025

Vir: SURS

Enako kot stalež drobnice se je v letu 2025, drugo leto zapored, zmanjšal tudi njen prirast. Ta je v živi masi znašal le 2,8 tisoč ton, kar je podobno malo kot leta 2001. Zaradi nezanesljivosti podatkov pred letom 2000, ko ti prirast drobnice prikazujejo kot izredno majhen, pa lahko trdimo, da je prirast v letu 2025 med najmanjšimi do sedaj. V strukturi skupnega prirasta drobnice prispevajo ovce okoli 80 %.

Domača prireja mesa drobnice je po statističnih podatkih v letu 2025 znašala 1,5 tisoč ton, kar je sicer ob vzporednem pregledu drugih podatkov nekoliko nenavadno. Za število jagnjet, ta imajo v skupni masi prireje veliko utež, je zmanjšanje precej bolj intenzivnejše kot je zmanjšanje prirasta, še posebno, ker je tudi odraslih oziroma težjih živali manj. Zgolj korekcija s porastom povprečne mase iz podatkov uradnega zakola, ki v skupnem zakolu nima velikega pomena, ni dovolj dobra kompenzacija na zmanjšanje skupnega prirasta drobnice.

Od leta 2013 se je zakol drobnice v klavnicah povečeval. V zadnjih letih se giblje med 8 in 11 % (v letu 2025: 10 %). Tako se še vedno največ mesa drobnice pridobi iz zakola zunaj

klavnic, v povprečju zadnjih let okoli 91 %. Po podatkih statistike je bilo število živali v zakolu v letu 2025 za 2 % manj kot v letu prej, so pa bile živali nekoliko težje (izvedeni podatek iz skupne mase in skupnega števila), kajti skupna pridobljena masa mesa drobnice je bila manjša za odstotek. Kljub temu je bila masa pridobljenega mesa za 12 % manjša kot v letu pred tem.

Blagovna menjava, poraba in stopnja samooskrbe – Ob manjši domači prireji mesa drobnice kot v letu 2024 se je razpoložljiva količina mesa drobnice za prehrano na prebivalca zmanjšala za 11 %, kar je pomenilo porabo 0,76 kg mesa drobnice na prebivalca (v ekvivalentu klavnih trupov).

Razlog za manjšo porabo je zmanjšanje domače prireje (–12 %) in nekoliko večji izvoz mesa drobnice (čeprav ta nima značilnega vpliva), ki pa je večji uvoz mesa in izdelkov drobnice ni ublažil. Obseg zunanje trgovine z drobnico je sicer v primerjavi z drugimi živalskimi proizvodi skromen. V letu 2025 je znašal 245 ton, kar je 19 % več kot v letu prej.

Že leta obseg zunanje trgovine z drobnico sloni na uvozu mesa in izdelkov, ki v obsegu zunanje trgovine z drobnico tudi prevladujejo. Uvoz mesa in izdelkov je v letu 2025 znašal 177 ton, medtem ko je bilo v istem letu izvoženo za 68 ton mesa in izdelkov drobnice.

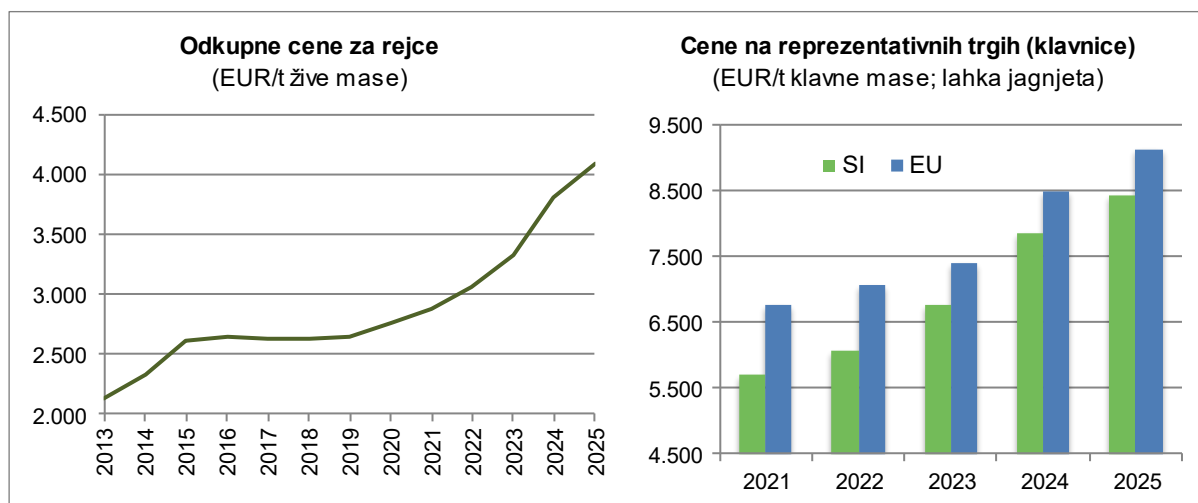
Po ustavitvi večletnega zniževanja stopnje samooskrbe z mesom drobnice v letu 2017, se je stopnja samooskrbe v zadnjih letih polagoma zviševala. V letu 2023 je dosegla skoraj 96 %, nato pa se je znižala na 93 %, kolikor je dosegla v letu 2025.

Cene, stroški in osnovni ekonomski kazalci – Po trendu zviševanja odkupnih cen jagnjet v obdobju 2011–2016 so bile cene do leta 2019 dokaj stabilne, nato pa so se v zadnjih letih ponovno zviševale. Po statističnih podatkih so se odkupne cene jagnjet (žive živali) v letu 2025 ponovno zvišale (+7 %) na novo rekordno raven in prvič presegle 4 EUR za kilogram telesne mase (4,09 EUR/kg t. m.). Na zvišanje povprečne odkupne cene, za 7 %, kažejo tudi podatki o tržnih cenah jagnjet na reprezentativnem trgu (v klavni masi), ki so neposredno primerljive s cenami lahkih jagnjet v drugih državah članicah EU. Rast cen jagnjet je bila leta 2025 v Sloveniji sicer podobno intenzivna kot evropsko povprečje (+11 %), vendar različno intenzivne spremembe v preteklih letih kažejo na lokalno oblikovanje cen, medtem ko na njihovo gibanje razmere na trgih EU nimajo pomembnega vpliva.

Evropska komisija je za obdobje 2020–2025 revidirala podatke, ki jih posredujejo posamezne države članice (praviloma zaradi napak pri poročanju poročevalskih enot). Spremenila pa je tudi uteži (ti. ponderje), razlog pa so precejšnje spremembe v prireji in zakolu zaradi pojava bolezni modrikastega jezika, še posebno v državah z veliko populacijo ovac. Tudi na podlagi revidiranih podatkov je razvidno, da povprečna cena lahkih jagnjet v EU v zadnjih letih v povprečju za okoli desetino presega povprečje cen v Sloveniji.

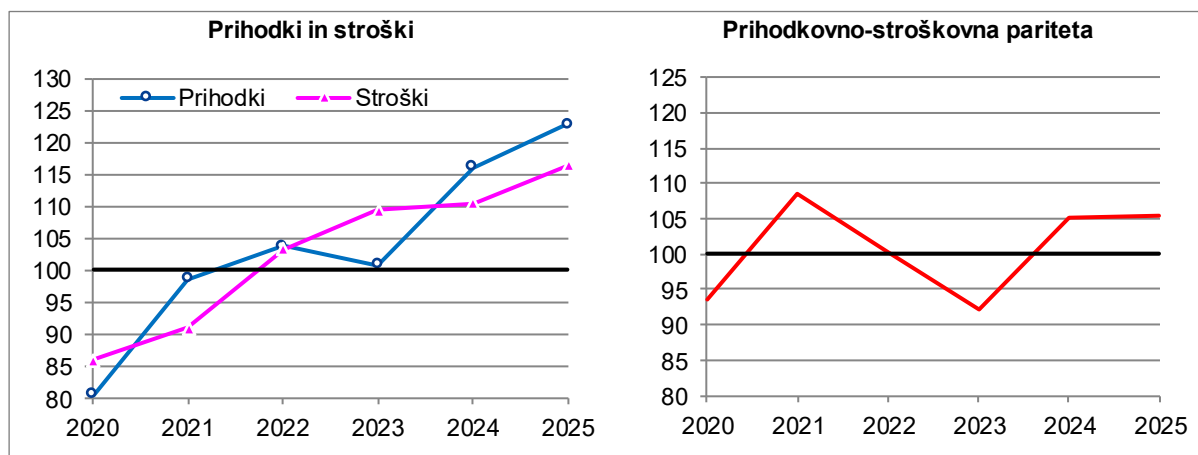
Slika 58: Odkupne cene jagnjet za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen lahkih jagnjet s povprečjem v EU

Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

Za lahka jagnjeta so reprezentativni predvsem trgi sredozemskih držav ter vzhodne Evrope in Balkana. V zadnjih letih se cena jagnjet v Sloveniji giblje med spodnjo in srednjo tretjino držav članic EU. Med državami članicami, v katerih se tržijo lahka jagnjeta in katere redno poročajo o cenah jagnjet na svojem trgu, je imelo v letu 2025 višjo povprečno ceno od Slovenije 7 držav. To pomeni, da je Slovenija imela v tem letu eno izmed najnižjih cen lahkih jagnjet v EU.

Slika 59: Osnovni ekonomski kazalniki pri reji jagnjet (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Z letom 2023 naprej se je začelo izvajati proizvodno vezano plačilo za rejo drobnice v okviru programa SN 2023–2027. Tej podpori je namenjeno do 1,3 % ovojnice za neposredna plačila, načrtovana podpora pa znaša 18,09 EUR na žival. Prek kmetijskih zemljišč so rejci v okviru neposrednih plačil upravičeni tudi do osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost, ki se dodeli za vse upravičene hektare (načrtovani znesek 184,20 EUR/ha) ter dopolnilne dohodkovne podpore za trajnostnost (načrtovani znesek 27,38 EUR/ha). Rejci lahko uveljavljajo podporo tudi v okviru ukrepa dobrobit živali. Podobno kot v drugih živinorejskih dejavnostih so rejci od leta 2007 upravičeni do regresa za zavarovanje živali za primer bolezni. Stopnja sofinanciranja zavarovanja živali je bila od leta 2019 30-odstotna, v letih 2021, 2022 in do sredine 2023 je bila višja (55 %), od 1. julija 2023 dalje pa se je odstotek sofinanciranja povečal na 60 %. Rejci drobnice so lahko pred spremembo sistema obračunavanja trošarine

za gorivo v letu 2023 uveljavljali tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu, ki od leta 2009 znaša 70 %. Z letom 2023 je gorivo za rejce drobnice zmanjšano za celotni trošarinski del v ceni dizelskega goriva.

Večletna intenzivna rast stroškov reje drobnice se je v letu 2024 umirila, v letu 2025 pa je ponovno zabeležena rast. Stroški blaga in storitev so bili v primerjavi z letom prej večji za 5 %, od tega za podoben odstotek krma. Med stroški blaga in storitev pa kot večji izstopa strošek vhljevitve plemenskih živali (+7 %). Višji kot v letu prej so bili tudi strošek dela ter kapitala za 7 % ter amortizacija 2 %. Kljub rahlemu zmanjšanju vrednosti subvencij se je zaradi višje vrednosti gnoja kot stranskega proizvoda v letu 2025 in višjih odkupnih cen vrednost prireje mesa drobnice dodatno povečala. Večja je bila za slabih 6 %, kar je nekoliko več kot je povečanje stroškov reje. Prihodkovno-stroškovno razmerje pri prireji mesa drobnice je tako dodatno ugodnejše po že zelo ugodnem letu 2024.

Uradni statistični podatki na področju odkupnih cen so za drobnico pomanjkljivi. Pri oceni ekonomskega stanja reje drobnice na podlagi modelnih kalkulacij se upoštevajo samo podatki uradnega odkupa jagnjet (zakol v klavnicah), pri čemer je zajeta le slaba desetina prodanih/zrejenih živali. Na podlagi drugih informacij o ponudbi in trženju jagnjet pa ocenjujemo, da so cene pri rejcih, ki jih dosežejo mimo uradnega odkupa na kmetiji, realno lahko precej višje (v zadnjih letih pretežno v razponu 10–20 %), s tem pa je višja tudi ocenjena vrednost proizvodnje.

3.4.1 Število drobnice

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
DROBNICA, skupaj	130.019	135.931	136.365	142.250	133.978	134.542	134.617	139.414	144.951	143.151	143.147	141.950	130.221	91,7
Plemenske ovce in koze	88.093	93.150	93.649	96.132	95.970	94.303	93.750	95.652	100.626	102.026	101.328	98.947	93.542	94,5
- mlečna plemenska drobnica	8.212	9.566	9.813	8.740	10.216	10.885	11.377	11.696	12.425	13.776	12.219	11.555	11.198	96,9
- druga plemenska drobnica	79.881	83.584	83.836	87.392	85.754	83.418	82.373	83.956	88.201	88.250	89.109	87.392	82.344	94,2
Jagnjeta, kozlički, mlade ovce in koze	34.305	35.187	34.797	36.907	30.446	31.550	32.328	36.955	37.181	33.744	34.775	35.603	30.472	85,6
Jalove ovce in koze*	2.070	1.503	1.809	2.218	1.002	2.074	1.835							
Ovni in kozli	5.551	6.091	6.110	6.993	6.560	6.615	6.704	6.807	7.144	7.381	7.044	7.400	6.207	83,9
OVCE, skupaj	108.779	113.648	109.406	119.845	108.761	109.832	110.259	113.734	119.267	117.196	116.323	116.825	104.965	89,8
Plemenske ovce	73.424	77.970	75.204	81.470	77.903	76.493	75.859	77.276	82.478	83.834	82.748	81.611	75.979	93,1
- mlečne ovce	4.035	4.641	3.927	4.610	5.322	5.006	4.987	4.964	5.617	6.855	6.769	6.199	5.923	95,5
- druge ovce	69.389	73.329	71.277	76.860	72.581	71.487	70.872	72.312	76.861	76.979	75.979	75.412	70.056	92,9
Jagnjeta in mlade ovce	29.806	30.239	28.745	31.469	25.855	27.359	28.731	31.748	31.808	28.219	28.822	30.119	25.000	83,0
Jalove ovce	1.536	953	1.141	1.646	686	1.357	1.127							
Ovni	4.013	4.486	4.316	5.260	4.317	4.623	4.542	4.710	4.981	5.143	4.753	5.095	3.986	78,2
KOZE, skupaj	21.240	22.283	26.959	22.405	25.217	24.710	24.358	25.680	25.684	25.955	26.824	25.125	25.256	100,5
Plemenske koze	14.669	15.180	18.445	14.662	18.067	17.810	17.891	18.376	18.148	18.192	18.580	17.336	17.563	101,3
- mlečne koze	4.177	4.925	5.886	4.130	4.894	5.879	6.390	6.732	6.808	6.921	5.450	5.356	5.275	98,5
- druge koze	10.492	10.255	12.559	10.532	13.173	11.931	11.501	11.644	11.340	11.271	13.130	11.980	12.288	102,6
Kozlički in mlade koze	4.499	4.948	6.052	5.438	4.591	4.191	3.597	5.207	5.373	5.525	5.953	5.484	5.472	99,8
Jalove koze	534	550	668	572	316	717	708							
Kozli	1.538	1.605	1.794	1.733	2.243	1.992	2.162	2.097	2.163	2.238	2.291	2.305	2.221	96,4

* Z letom 2020 so jalove živali upoštevane znotraj posameznih kategorij plemenskih živali.

Vir: SURS

3.4.2 Prirast drobnice in prireja mesa (000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
DROBNICA, skupaj														
Prirast drobnice (živa masa)	2,90	3,51	3,36	3,40	3,43	3,54	3,38	3,59	3,80	3,50	3,50	3,30	2,80	84,8
Domača prireja mesa (klavna masa)	1,61	1,62	1,67	1,64	1,72	1,81	1,70	1,75	1,80	1,70	1,70	1,70	1,50	88,2
Vse pridobljeno meso (klavna masa)	1,60	1,62	1,66	1,64	1,72	1,81	1,70	1,75	1,80	1,70	1,70	1,70	1,50	88,2
Zakol v klavnicah (klavna masa)	0,09	0,11	0,12	0,13	0,15	0,17	0,17	0,13	0,15	0,17	0,16	0,16	0,15	96,6
- delež od vsega pridobljenega mesa (%)	5,8	7,1	7,2	8,0	8,8	9,3	9,9	7,6	8,6	10,0	9,6	9,3	10,2	109,5
OVCE														
Prirast ovc (živa masa)	2,42	2,91	2,57	2,91	2,68	2,81	2,71	2,86	3,10	2,80	2,80	2,70	2,20	81,5
Domača prireja mesa (klavna masa)	1,31	1,33	1,36	1,31	1,42	1,44	1,37	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,20	85,7
Vse pridobljeno meso (klavna masa)	1,31	1,34	1,36	1,31	1,42	1,44	1,37	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,20	85,7
KOZE														
Prirast koz (živa masa)	0,48	0,60	0,78	0,49	0,76	0,72	0,68	0,73	0,70	0,70	0,70	0,60	0,60	100,0
Domača prireja mesa (klavna masa)	0,30	0,29	0,31	0,33	0,30	0,37	0,34	0,36	0,40	0,30	0,30	0,30	0,30	100,0
Vse pridobljeno meso (klavna masa)	0,29	0,29	0,31	0,33	0,30	0,37	0,34	0,36	0,40	0,30	0,30	0,30	0,30	100,0

* Začasni podatki.

Vir: SURS

3.4.3 Bilanca proizvodnje in porabe mesa drobnice (t, klavna masa)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Domača prireja mesa	1.608	1.622	1.666	1.640	1.720	1.811	1.703	1.750	1.800	1.700	1.700	1.700	1.500	88,2
Uvoz živih živali (klavna masa)	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Izvoz živih živali (klavna masa)	4	4	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	
Vse pridobljeno meso	1.604	1.624	1.664	1.640	1.720	1.809	1.703	1.750	1.800	1.700	1.700	1.700	1.500	88,2
Začetne zaloge mesa in izdelkov	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Uvoz mesa in izdelkov	88	240	296	404	209	165	137	88	129	122	104	158	176,8	111,7
Izvoz mesa in izdelkov	7	8	9	37	26	14	9	8	14	26	30	47	68	142,9
Končne zaloge mesa in izdelkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Domača poraba	1.686	1.856	1.951	2.007	1.902	1.960	1.831	1.831	1.916	1.796	1.774	1.811	1.609	88,9
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	0,82	0,90	0,95	0,97	0,92	0,95	0,88	0,87	0,91	0,85	0,84	0,85	0,76	88,7
Stopnja samooskrbe (%)	95,4	87,4	85,4	81,7	90,4	92,4	93,0	95,6	94,0	94,7	95,8	93,9	93,2	
Povprečje EU														
Poraba na prebivalca (kg)**	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,36	1,31	1,30	1,35	1,29	1,30	1,30	100,0
Stopnja samooskrbe (%)**	85,5	86,1	86,2	88,9	91,0	89,9	93,1	94,1	95,5	91,2	89,8	88,3	87,0	

* Začasni podatki. ** V letu 2023 je bila serija podatkov za prikazano obdobje popravljena in ne vključuje podatkov za Združeno kraljestvo.

Vir: SURS, KIS, Evropska komisija

3.4.4 Cene drobnice za zakol

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
EUR/t žive mase														
Jagnjeta (vsa)*	2.127,4	2.332,9	2.612,7	2.646,3	2.625,2	2.622,5	2.652,2	2.759,1	2.878,5	3.059,9	3.323,1	3.812,6	4.085,4	107,2
Sesna jagnjeta	2.209,2	2.320,0	2.656,1	z	z	z	z							
Pitana jagnjeta	2.085,8	2.335,3	2.610,7	2.645,8	z	z	z							
Ovce	720,5	822,1	1.139,1	1.055,1	1.109,9	1.117,0	1.005,2	1.081,3	1.124,5	1.116,5	1.239,4	z	z	
CENE LAHKIH JAGNJET NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (EUR/t klavne mase)														
Slovenija	4.173,2	4.817,5	5.467,7	5.373,7	5.364,9	5.389,3	5.403,0	5.610,8	5.696,5	6.055,5	6.749,8	7.859,7	8.414,3	107,1
EU	5.896,6	5.890,1	6.169,2	5.838,2	5.552,6	5.420,7	5.477,3	5.794,6	6.752,2	7.078,9	7.395,7	8.489,1	9.112,1	107,3

* Z letom 2020 dalje združen podatek sesna jagnjeta in pitana jagnjeta.

z – zaupno.

Vir: SURS, ARSKTRP, Evropska komisija, preračuni KIS

3.5 Mleko

Vrednost proizvodnje – Proizvodnja kravjega mleka, kot najpomembnejša usmeritev slovenskega kmetijstva, prispeva k skupni vrednosti kmetijske proizvodnje v zadnjih letih okoli 16 %, v letu 2025 pa dobrih 17 %. K vrednosti živinoreje proizvodnja mleka prispeva približno 35 %, v podobnem odstotku pa je znašal prispevek tudi v letu 2025.

Struktura kmetijskih gospodarstev – V letu 2023 je bila izvedena zadnja raziskava strukture kmetijskih gospodarstev²⁷. Podrobni podatki popisa kmetijstva kažejo, da se je v Sloveniji v letu 2023 s prirejo kravjega mleka ukvarjalo 4.590 KMG, kar je približno desetina vseh KMG. Število KMG s kravami molznicami se je v primerjavi z letom 2020 zmanjšalo za 18 %, v primerjavi z letom 2010 pa jih je manj kar za 57 %. Povprečna velikost črede se je v dobrem desetletju z 10 GVŽ na KMG, kolikor je znašala v letu 2010, v letu 2020 povečala na 18 GVŽ na KMG, v letu 2023 pa je bilo na govedorejskih kmetijah v reji povprečno že 19,7 GVŽ molznic, kar kaže na nadaljevanje trenda povečevanja tega števila in specializacije rej.

Preglednica 36: Struktura kmetijskih gospodarstev s kravami molznicami

	2010	2020	2023	2023 2010	2023 2020
Število kmetijskih gospodarstev s kravami molznicami	10.750	5.610	4.590	42,7	81,8
Povprečno število krav molznic na gospodarstvo (GVŽ) - SLO	10,0	18,0	19,7	196,2	109,4
Povprečno število krav molznic na gospodarstvo (GVŽ) - EU	14,2	27,8	31,2	219,8	112,5

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Obseg prireje in stalež živali – Podatki rednih letnih statističnih raziskav o številu živali v zadnjem desetletju kažejo na počasen trend upadanja števila krav molznic. V letu 2020 je število prvič padlo pod mejo 100.000 krav molznic ter se je po rahlem porastu v letu 2021 še naprej zmanjševalo. Po zadnjih dostopnih statističnih podatkih je bilo ob koncu leta 2025 v reji prvič manj kot 90 tisoč krav molznic, natančneje 89.300, kar je 3 % manj kot v letu prej.

V nasprotju s trendom staleža molznic pa v splošnem trend mlečnosti narašča. Po podatkih centralne podatkovne zbirke (v nadaljnjem besedilu: CPZ) Govedo (KIS) se je v letu 2025 povprečna mlečnost povečala na do sedaj najvišjo raven; povprečna mlečnost v standardni laktaciji znaša okoli 7.670 kg/kravo molznico, v celotni laktaciji pa 8.950 kg.

Delež krav molznic v kontroli mlečnosti v zadnjem desetletju znaša okoli 79 % (leta 2025 80 %). Čeprav se je v kontroli prireje mleka število krav molznic v zadnjem desetletju zmanjšalo za okoli 10 tisoč živali, se je število krav izven kontrole (praviloma iz manjših in nespecializiranih rej) zmanjšalo še bolj. Tako na proces specializacije prireje mleka kaže tudi delež krav molznic v kontroli, ki se je v četrto stoletja povečal iz 50 % na slabih 80 %.

Statistični prikaz povprečne mlečnosti za leto 2025 kaže večje povečanje (7 %). Ker gre za izveden podatek iz podatka o namolzenem mleku in številu krav molznic na dan 1.12. v letu, v posameznih letih lahko prihaja do drugačne smeri in intenzivnosti gibanja povprečne mlečnosti od tiste v kontroli.

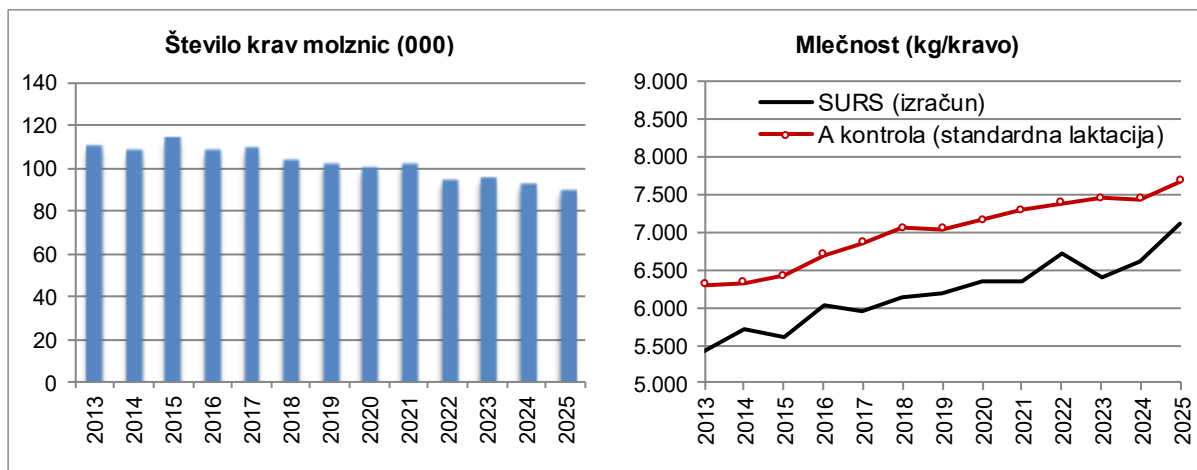
Kljub manjšemu številu krav molznic, podatek velja ob koncu leta, pa je bilo po začasni ocenah v letu 2025 namolzeno za 4 % več mleka kot v letu 2024, kar pomeni okoli 634 tisoč

²⁷ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema (t. i. EU-prag za zajem), iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091). Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, tukaj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v ZP iz preteklih let.

ton mleka (leta 2024 609 tisoč t). Za podoben odstotek več mleka so po podatkih statistike v letu 2025 odkupile mlekarne. Količinsko je odkup mleka znašal približno 589 tisoč ton, kar je skoraj 93 % celotne količine namolzenega mleka. Večletno zmanjševanje razlike med namolzeno in odkupljeno količino mleka ter sočasen porast povprečne mlečnosti kaže na pretežno zmanjšanje števila molznic z nižjo intenzivnostjo oziroma zmanjšanje števila nespecializiranih rej oziroma preusmerjanje k reji krav dojilj ali pitanju govedi. Kaže pa tudi na zmanjšanje porabe in prodaje mleka na gospodarstvih, količina se je v zadnjem desetletju iz 85 tisoč ton zmanjšala na 45 tisoč ton.

Slika 60: Število krav molznic in povprečna mlečnost; 2013–2025

Vir: SURS, KIS (CPZ Govedo)

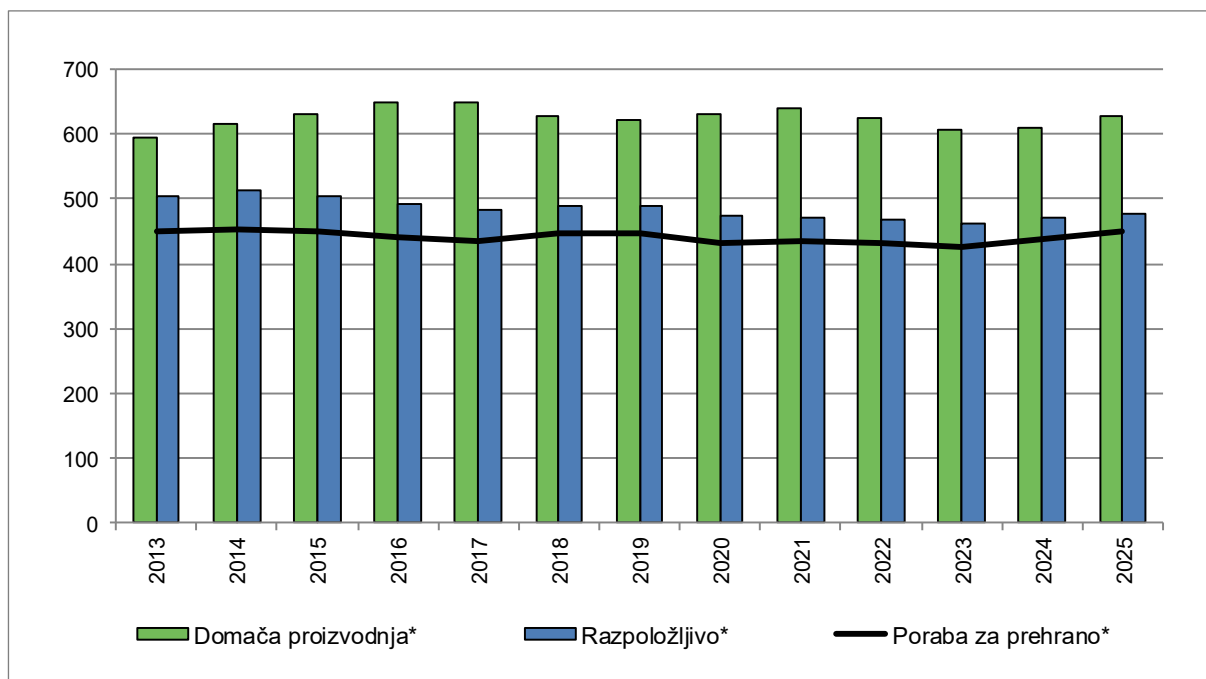
Trend zmanjševanja kmetijskih gospodarstev s kravami molznicami se je nadaljeval tudi v letu 2025. Rej s kravami molznicami je bilo po podatkih CPZ Govedo nekaj manj kot 4.100. V dveh desetletjih se je število kmetijskih gospodarstev z molznicami več kot prepolovilo.

V okviru organiziranega odkupa mleka so domače mlekarne v letu 2025 odkupile 403 tisoč ton mleka, kar je za slabe 4 % več kot leto prej. Na drugi strani so tudi tuje mlekarne (večinoma italijanske, v zadnjih letih pa tudi avstrijske in hrvaške) kot pomemben odkupovalec slovenskega surovega mleka odkupile več mleka, in sicer za 6 %. Odkupljeno je bilo 185,8 tisoč ton mleka (leta 2024: 175,4 tisoč t). Pri tem je odkup tujih mlekar v celotnem odkupu leta 2025 znašal 32 %, na tej ravni pa se je ustalil z letom 2022. Pred tem je bil večji, razlog za zmanjševanje deleža v obdobju po letu 2015 pa je vse večji odkup domačih mlekar tako zaradi izvoza mleka v okviru lastniških povezav in izvoza mleka za uslužnostno predelavo kot tudi zaradi preprodaje mleka.

Povprečna vsebnost maščobe v odkupljenem mleku se je v letu 2025 zvišala in znašala 4,22 %, prav tako pa se je zvišala vsebnost beljakovin, ki je znašala 3,45 %. Delež mleka ekstra in 1. kakovostnega razreda se po v letu 2015 spremenjeni metodologiji spremljanja in poročanja izračunava iz razlike med celotno odkupljeno količino mleka ter količino mleka 2., 3. in 4. kakovostnega razreda (tj. mleko s skupnim številom mikroorganizmov nad 100.000 mo/ml). Delež mleka, ki po kakovosti ne spada v ekstra in 1. bakteriološki razred, med leti precej niha. V zadnjem desetletju se je gibal med 4,3 in 11,6 %. Leta 2025 se je delež mleka, ki ne spada v ekstra in 1. kakovostni razred, v primerjavi z letom prej nekoliko povečal, iz 5,9 % na 6,7 %.

Slika 61: Proizvodnja in poraba mleka (000 t; ekvivalent surovega mleka); 2013–2025

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, KIS

Blagovna menjava, poraba in stopnja samooskrbe – Proizvodnja mleka v Sloveniji konstantno presega domačo porabo. Po začnih podatkih je bila poraba mleka v letu 2025 ponovno večja (+1 %), pri čemer pa se je povečala tudi poraba za prehrano, za slabe 3 %. V ekvivalentu surovega mleka je skupna poraba mleka po začnih podatkih znašala 477 tisoč ton (leta 2024: 471 tisoč t), od tega 449 tisoč ton za prehrano. Slednja se je po letu 2014 opazno zmanjševala, v obdobju povečevanja 2024–2025 pa se je vrnila nazaj na raven leta 2019. V zadnjem desetletju se je prepolovila poraba mleka za krmo, medtem ko se izgube zadnje obdobje vseskozi gibajo okoli 16 tisoč ton. Končne zaloge se v zadnjem desetletju gibajo okoli povprečne ravni, t. j. 18 tisoč ton, v letu 2025 pa so po podatkih znašale skoraj 23 tisoč ton. Povečanje zalog v letu 2025 za 48 % v primerjavi z letom prej je pričakovano in logično glede na upad povpraševanja po mleku in mlečnih izdelkih zaradi visokih cen in geopolitičnih razmer ob sočasnem povečevanju priraje.

Razpoložljiva količina mleka za prehrano na prebivalca se je v letu 2025 ponovno povečala in je znašala 211 kg (leta 2024: 206 kg), kar je 3 % nad ravnjo povprečja porabe let 2020–2024.

Stopnja samooskrbe z mlekom se je, po letu 2021, ko je bila najvišja do sedaj, v letu 2025 za več kot 2 odstotne točke povečala in je s 132 % za okoli odstotno točko manjša od povprečja zadnjega petletnega obdobja.

V zadnjih nekaj letih je obseg zunanje trgovine z mlekom nekoliko nihajal, a se povečeval. Leta 2025 je po začnih podatkih obsegal novo najvišjo količino in sicer rekordnih 746 tisoč ton (v ekvivalentu surovega mleka). K temu sta prispevala za 6 % večji uvoz ter za 5 % večji izvoz mleka in mlečnih izdelkov.

V letu 2024 se je presežek izvoza nad uvozom zmanjšal, in sicer s 143 tisoč ton na 139 tisoč ton, v letu 2025 pa se je ponovno povečal (+3 %) na raven izpred dveh let. V strukturi skupnega izvoza je vseskozi do leta 2024 prevladoval izvoz surovega mleka, v obdobju 2024–2025 pa ga je presegel izvoz mlečnih izdelkov. Ne glede na to, lahko z gotovostjo, zaradi lastniških in tradicionalnih povezav mlekarov v Sloveniji z mlekarji v tujini, tradicionalnih prodajnih poti

slovenskega mleka in visoko stopnjo samooskrbe, pričakujemo ohranjanje visokega deleža izvoza surovega mleka tudi v bodoče. Izvoz surovega mleka je v letu 2025 znašal 186 tisoč ton oziroma 42 % skupnega izvoza. Količinsko je izvoz primerljiv z izvozom surovega mleka v letu 2023, pri čemer je takrat v strukturi skupnega izvoza surovo mleko predstavljalo 46 %.

Zmanjšanje deleža izvoza surovega mleka je posledica naraščajočega izvoza mlečnih izdelkov. Ta se je v dobrem desetletju skoraj podvojil, in sicer iz 108 tisoč ton, kolikor je znašal leta 2013 na 206 tisoč ton v letu 2025. Pri tem se je delež v strukturi izvoza v enakem obdobju povečal iz 34 % na 46 %. Tako je v letu 2025 izvoz mlečnih izdelkov v ekvivalentu surovega mleka prvič presegel količine 200 tisoč ton.

Delež izvoza mleka za predelavo (v zbirni embalaži) se je v zadnjih letih ustalil med 12 in 16 odstotki, količine pa se v zadnjih letih gibajo med 50 in 60 tisoč ton.

Preglednica 37: Uvoz in izvoz mleka in mlečnih izdelkov (000 t); 2021–2025

	Uvoz					Izvoz				
	2021	2022	2023	2024	2025*	2021	2022	2023	2024	2025*
Mleko skupaj (ekvivalent surovega mleka)	248,2	238,0	263,1	285,3	301,4	418,9	395,5	405,8	425,1	444,9
- od tega surovo mleko	0,1	0,6	0,3	0,4	0,4	172,9	179,6	186,8	175,4	185,8
Mlečni izdelki										
Sveže konzumno mleko**	37,8	40,3	46,8	59,1	62,6	148,3	114,1	110,3	133,9	131,6
Fermentirani izdelki	14,2	14,8	14,7	14,7	16,2	17,6	17,7	19,6	21,1	23,8
Smetana	3,9	2,8	3,7	3,9	4,3	1,3	2,1	3,1	2,3	2,9
Sir in skuta	29,2	28,2	29,5	31,5	33,1	9,7	9,8	9,7	11,5	12,3
Maslo	2,5	2,7	3,3	3,5	3,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

* Začasni podatki.

** Skupaj z uvozom mleka za predelavo.

Vir: SURS, preračuni KIS

V okviru izvoza mlečnih izdelkov ostaja izvoz svežega trajnega mleka najpomembnejši. Ta se je leta 2025 po opaznem povečanju (+21 %) v predhodnem letu za 2 % zmanjšal, a še vedno z 132 tisoč tonami bil eden največjih do sedaj. Razlog za povečanje je verjetno tudi posledica stabilizacije razmer v ponudbi mleka po upadu v letih 2022 in 2023 (upad prireje zaradi suše) ter večji uvoz svežega mleka, s katerim je ustvarjen dodaten pritisk na slovenske mlekarne, ki ga rešujejo z izvozom.

Izvoz fermentiranih izdelkov, ki jih prav tako uvrščamo med pomembnejše izvozne mlečne izdelke, se je v nasprotju s svežim mlekom v letu 2025 povečal (+13 %). Povečal se je tudi izvoz sirov in skute (+7 %), medtem ko se je izvoz masla, po povečanju v letu 2024 za petino, v letu 2025 zmanjšal za 12 %. Opazno povečanje izvoza je bilo sicer zabeleženo tudi pri smetani (+27 %), ki pa skupaj z maslom sodi med manj pomembne izvozne artikule slovenske mlekarske industrije.

V strukturi skupnega uvoza zadnjih dveh let zajema uvoz mlečnih izdelkov skoraj 100-odstotni delež. Uvoz svežega mleka se še naprej povečuje in je v letu 2024 presegel 60 tisoč ton (62,3 tisoč t; +6 %). Za 5 % se je povečal uvoz sirov in skute (na 33 tisoč t), ki je po količini druga najpomembnejša uvozna kategorija mlečnih izdelkov. Uvoz fermentiranih izdelkov se je povečal za 10 % (na 16 tisoč t), za 11 % pa je bil večji tudi uvoz smetane (na 4,3 tisoč t). Uvoz masla se je v primerjavi z letom 2024 zmanjšal za odstotek in je v letu 2025 znašal 3,5 tisoč ton.

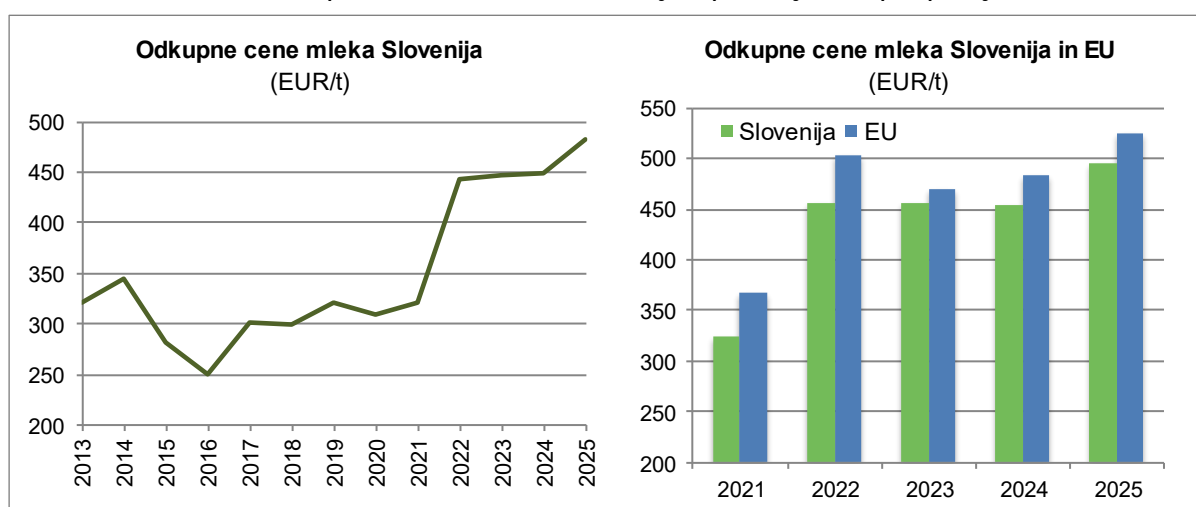
S spremembami v lastništvu mlekarne so se spremenili tudi zunanjetrgovinski tokovi za posamezne kategorije mlečnih izdelkov. To se v zadnjih nekaj letih kaže v izrazitem povečanju izvoza svežega konzumnega mleka, v katerem je zajeto tudi mleko za predelavo, ki se nato

znova prikazuje predvsem kot večji uvoz sirov in skute. Spodbudni so tudi podatki izvoza fermentiranih izdelkov, kar kaže na sinergije v lastniški povezavi ene izmed mlekarov ter napore mlekarov za zagotavljanje konkurenčnosti in stabilnosti mlečno-predelovalnega sektorja.

Cene, stroški in osnovni ekonomski kazalci – Tudi za spremembe odkupnih cen mleka za rejce načeloma velja, da intenzivno sledijo spremembam na evropskem trgu. V zadnjem desetletju so cene mleka na evropski ravni in v Sloveniji precej nihale. Po občutnem znižanju cen v letih 2015 in 2016 ter vmesnem gibanju med 300 in 321 EUR/t so odkupne cene mleka v Sloveniji v letu 2022 močno porasle (za 38 %, na 443 EUR/t), kjer so ostale tudi v letu 2023 (446 EUR/t) in 2024 (448 EUR/t). V zadnji tretjini leta 2024 so se odkupne cene močno zvišale in ostale v do jeseni leta 2025 na visoki ravni, zardi česar je povprečna cena v tem letu dosegla novo rekordno raven (483 EUR/t). Podobno gibanje povprečne odkupne cene mleka kaže tudi TIS (ARSKTRP).

Slika 62: Odkupne cene mleka v Sloveniji in primerjava s povprečjem EU

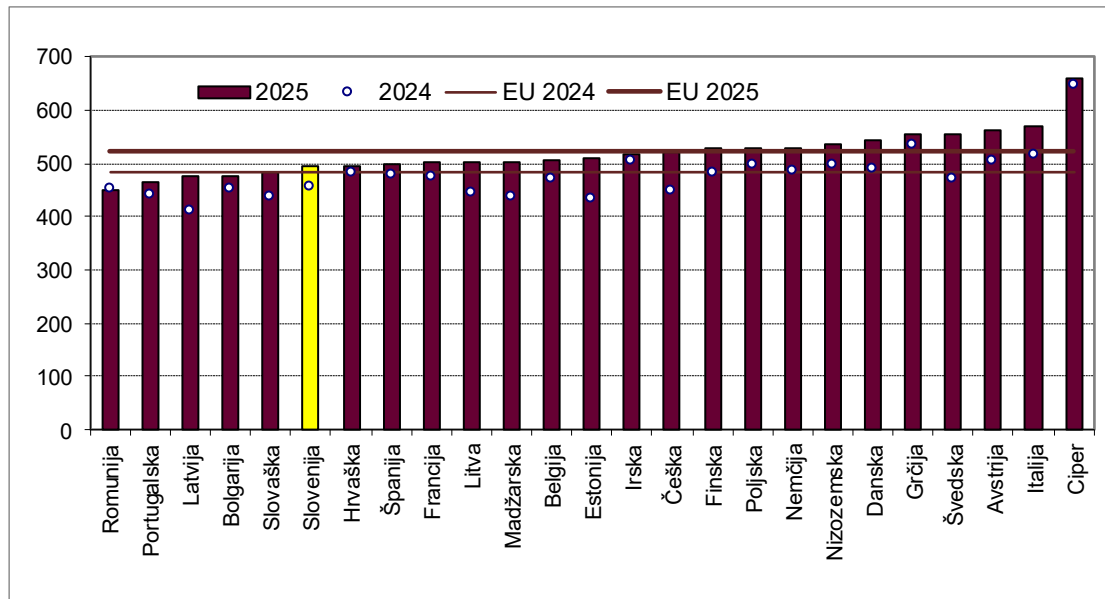
Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

Leta 2025 so se odkupne cene surovega mleka v državah članicah EU, z izjemo Romunije, zvišale. Najbolj, za slabo petino, se je odkupna cena mleka zvišala na Švedskem in v državah Baltika ter na Češkem in na Madžarskem. Pri ostalih državah se je odkupna cena mleka v povprečju zvišala za okoli desetine.

Na nam zanimivih sosednjih trgih so se odkupne cene spremenile različno intenzivno; na Hrvaškem za +3 %, v Avstriji za +12 % ter v Italiji za +11 %. Odkupna cena mleka na Hrvaškem se je tako izenačila s povprečno ceno v Sloveniji, medtem ko je bila povprečna cena v Avstriji v primerjavi s ceno v Sloveniji višja za 14 % v Italiji pa za 15 %. Predvsem v Avstriji, razlika v odkupni ceni izhaja tudi iz odkupnih cen mleka različnih shem kakovosti.

Slika 63: Odkupne cene mleka za rejce (dejanska kakovost) po državah EU; 2024 in 2025

Vir: Evropska komisija

Za prirejo mleka v gorskih območjih (podpora v obliki plačila na glavo ženskih govedi) se v letu 2025 nadaljuje izvajanje proizvodno vezanega plačila v okviru neposrednih plačil 2023–2027. V letu 2025 je bilo za to shemo namenjenih do 2,90 % letne nacionalne ovojnice za neposredna plačila, načrtovano plačilo pa znaša 88,87 EUR/glavo. Prek kmetijskih zemljišč so rejci upravičeni tudi do osnovne dohodkovne podpore za trajnostnost, ki se dodeli za vse upravičene hektare (načrtovani znesek 184,20 EUR/ha) ter dopolnilne dohodkovne podpore za trajnostnost (načrtovani znesek 27,38 EUR/ha), ki se dodeli ob izpolnjevanju zahtevanih pogojev. Podobno kot v drugih živinorejskih dejavnostih so rejci od leta 2007 upravičeni do regresa za zavarovanje živali za primer bolezni. Stopnja sofinanciranja zavarovanja živali je bila v letu 2020 30-odstotna, z letom 2021 do sredine 2023 je bila višja (55-odstotna), po 1. juliju 2023 pa se je odstotek sofinanciranja povečal na 60 %. Rejci goveda so lahko, pred spremembo sistema obračunavanja trošarine za gorivo v letu 2023, uveljavljali tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljenega v kmetijstvu, ki je od leta 2009 znašala 70 %. Z letom 2023 je gorivo za rejce mleka zmanjšano za celotni trošarinski del v ceni dizelskega goriva.

Z ekonomskega vidika so bile v letu 2025 razmere za proizvodnjo mleka sila ugodne in precej (8 %) nad ravno povprečja obdobja 2020–2024. Vrednost prireje se je v letu 2025 povečala za 12 %, k čemur je poleg višje cene mleka prispevala tudi opazno večja (+27 %) vrednost stranskih proizvodov (izločena krava, tele).

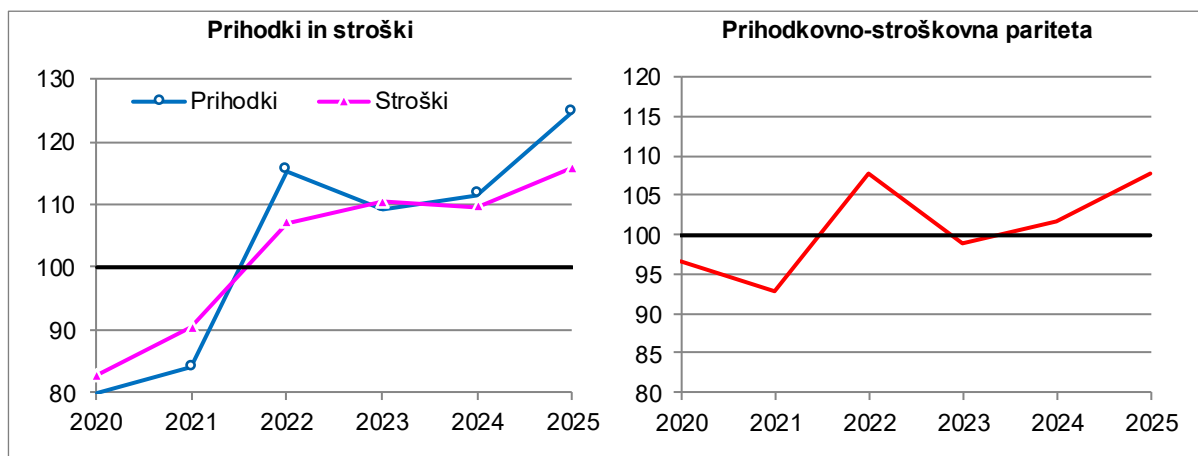
V letu 2025 so se povečali tudi stroški. Stroški materiala in storitev so bili v primerjavi z letom 2024 večji za okoli 6 %. Pri tem se je najbolj povečal strošek plemenske živine (+26 %). Ta strošek je v intenzivnem porastu vse od leta 2021. Vrednost plemenske telice (z upoštevanim deležem remonta črede) je primerljiv s povprečnimi vrednostmi plemenskih telic na licitacijah v sosednjih državah. Praviloma dosežene cene presegajo stroške vzreje, zato je realni strošek za plemensko telico v slovenski prireji mleka, kjer se glavnina remonta izvaja z doma vzrejenimi telicami, nižji.

Strošek za krmo je bil v primerjavi z letom 2024 višji za dober odstotek, od tega doma pridelana krma za 5 %, cenejša pa je bila dokupljena krma. Skladno z rastjo vrednosti plemenske živine

se je pri nespremenjeni stopnji sofinanciranja strošek zavarovanja živali precej povečal, vendar ta strošek v skupnih stroških priraje predstavlja manj kot 3 %.

Slika 64: Osnovni ekonomski kazalniki pri proizvodnji mleka (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Za 7 % se je v primerjavi z letom pred tem povečal strošek domačega dela in kapitala, od tega domače delo za 5 %, strošek amortizacije pa je v letu 2025 večji za 2 %.

3.5.1 Proizvodnja kravjega mleka

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Proizvodnja mleka														
Število molznic	109.571	107.841	112.838	107.841	108.825	102.711	100.839	99.213	100.919	93.249	94.693	91.973	89.294	97,1
Povprečna mlečnost (kg/kravo)**	5.435	5.718	5.598	6.024	5.954	6.123	6.178	6.356	6.341	6.706	6.392	6.621	7.099	107,2
Namolzeno mleko (t)	595.496	616.581	631.671	649.675	647.986	628.928	623.016	630.647	639.925	625.351	605.289	608.936	633.898	104,1
Odkupljeno mleko (t)	516.971	531.694	553.678	574.714	578.852	570.636	563.971	580.110	588.770	574.955	558.864	564.827	588.900	104,3
- domače mlekarne (t)	328.886	332.360	339.364	363.934	393.365	394.239	404.623	417.857	415.913	395.391	372.098	389.423	403.056	103,5
- tuje mlekarne (t)	188.085	199.334	214.314	210.780	185.487	176.397	159.348	162.253	172.857	179.564	186.766	175.404	185.844	106,0
Delež tujih mlekar v odkupu (%)	36,4	37,5	38,7	36,7	32,0	30,9	28,3	28,0	29,4	31,2	33,4	31,1	31,6	101,6
Delež mleka v odkupu (%)	86,8	86,2	87,7	88,5	89,3	90,7	90,5	92,0	92,0	91,9	92,3	92,8	92,9	100,2
Kakovost mleka														
Vsebnost mlečne maščobe (%)	4,20	4,17	4,12	4,12	4,14	4,15	4,14	4,13	4,16	4,17	4,19	4,19	4,22	100,7
Vsebnost beljakovin (%)	3,37	3,36	3,36	3,38	3,36	3,37	3,39	3,43	3,41	3,40	3,42	3,43	3,45	100,6
Bakteriološki razred ekstra (%)	76,8	66,7	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
Bakteriološki razred 1 (%)	17,7	21,7	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
Bakteriološki razred ekstra in 1 (%)***	94,4	88,4	88,4	92,1	94,7	93,2	91,1	91,6	94,2	94,5	93,7	94,1	93,3	99,1
Rezultati A-kontrole														
Število krav v kontroli mlečnosti	79.329	80.708	81.995	81.772	80.305	79.156	79.134	79.040	78.134	74.295	73.152	72.217	71.586	99,1
- delež od vseh krav molznic (%)	72,4	74,8	72,7	75,8	73,8	77,1	78,5	79,7	77,4	79,7	77,3	78,5	80,2	102,1
Mlečnost v standardni laktaciji (kg/kravo)	6.303	6.328	6.424	6.690	6.858	7.052	7.043	7.160	7.292	7.381	7.451	7.434	7.674	103,2
Mlečnost v celi laktaciji (kg/kravo)	7210	7210	7350	7.680	7.851	8.120	8.131	8.264	8.399	8.453	8.602	8.699	8.948	102,9
Vsebnost mlečne maščobe - cela laktacija (%)	4,07	4,08	4,07	4,08	4,07	4,00	4,00	4,01	4,02	4,03	4,04	4,04	4,06	100,5
Vsebnost beljakovin - cela laktacija (%)	3,39	3,38	3,39	3,40	3,39	3,32	3,33	3,37	3,38	3,36	3,37	3,38	3,41	100,9

* Začasni podatki.

** Namolzeno mleko, deljeno s številom krav.

*** Preračun KIS kot razlika med skupno količino odkupljenega mleka in količino mleka z več kot 100.000 mikroorganizmi/ml (združeni kakovostni razredi 2, 3 in 4); od leta 2015 ni več spremljanja podatkov o kakovosti mleka za ekstra in prvi kakovostni razred.

Vir: SURS, KIS (CPZ Govedo), ARSKRTP

3.5.2 Proizvodnja ovčjega in kozjega mleka

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
OVCE														
Število mlečnih ovc**	2.648	3.501	2.977	2.679	3.192	3.810	3.655	3.597	4.000	3.740	4.838	4.101	3.968	96,8
Povprečna mlečnost (kg/ovco)***	131	190	133	150	186	193	151	135	182	148	204	146	143	98,2
Namolzeno mleko (t)	397	504	467	447	498	617	574	492	654	592	763	705	587	83,3
KOZE														
Število mlečnih koz** (konec leta)	3.188	3.992	4.468	3.388	3.812	4.806	5.118	5.417	5.549	5.154	4.236	3.879	3.514	90,6
Povprečna mlečnost (kg/kozy)***	318	452	422	285	435	440	426	403	436	391	332	401	389	97,0
Namolzeno mleko (t)	1.017	1.441	1.684	1.274	1.475	1.677	2.047	2.064	2.364	2.167	1.709	1.698	1.508	88,8
MLEČNA DROBNICA, skupaj														
Število mlečne drobnice** (konec leta)	5.836	7.493	7.445	6.067	7.004	8.616	8.773	9.014	9.549	8.894	9.074	7.980	7.482	93,8
Namolzeno mleko (t)	1.413	1.945	2.151	1.721	1.973	2.294	2.621	2.556	3.018	2.759	2.472	2.403	2.095	87,2

* Začasni podatki.

** Samo živali, ki so že kotile.

*** Preračuni KIS (namolzeno mleko/število živali ob koncu predhodnega leta).

Vir: SURS

3.5.3 Skupna bilanca proizvodnje in porabe kravjega mleka (ekvivalent surovega mleka; 000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Namolzeno mleko	595,5	616,6	631,7	649,7	648,0	628,9	623,0	630,6	639,9	625,4	605,3	608,9	627,6	103,1
Začetne zaloge	14,1	13,0	14,3	17,6	16,1	20,9	18,1	18,6	19,8	16,6	17,5	17,0	15,5	91,3
Uvoz	220,7	211,4	231,6	238,3	235,6	252,8	243,5	244,3	248,2	238,0	263,1	285,3	301,4	105,7
- uvoz za predelavo	27,8	13,8	8,7	6,7	16,0	16,9	13,7	2,4	0,1	0,6	0,3	0,4	0,4	103,1
- uvoz izdelkov	192,9	197,6	222,9	231,6	219,6	235,9	229,8	241,9	248,0	237,4	262,9	284,9	301,1	105,7
Izvoz	313,5	313,9	355,0	396,4	396,3	395,9	377,2	400,1	418,9	395,5	405,8	425,1	444,9	104,7
- izvoz surovega mleka	188,1	199,3	214,3	210,8	185,5	176,4	159,3	162,3	172,9	179,6	186,8	175,4	185,8	106,0
- izvoz mleka za predelavo	17,9	8,5	31,0	46,6	47,7	53,9	59,4	64,4	62,9	56,4	57,4	51,4	53,0	103,1
- izvoz izdelkov	107,6	106,1	109,7	139,0	163,1	165,6	158,5	173,5	183,2	159,5	161,6	198,3	206,1	103,9
Končne zaloge	13,0	14,3	17,6	16,1	20,9	18,1	18,6	19,8	16,6	17,5	17,0	15,5	22,9	148,0
Razpoložljivo za porabo	503,8	512,7	505,0	493,1	482,5	488,7	488,8	473,6	472,4	467,0	463,1	470,6	476,7	101,3
- izgube	15,5	15,8	16,1	16,7	17,1	16,7	16,6	16,8	17,0	16,5	15,8	16,1	16,6	103,2
- poraba za krmo	38,2	43,7	37,7	36,2	31,8	25,8	25,1	24,1	21,2	19,3	20,0	17,5	11,3	64,4
- poraba za prehrano	450,1	453,3	451,2	440,2	433,7	446,2	447,1	432,7	434,2	431,3	427,3	437,0	448,8	102,7
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	218,6	219,9	218,7	213,2	209,9	215,5	214,0	206,0	206,1	204,5	201,5	205,5	210,6	102,5
Stopnja samooskrbe (%)	118,2	120,3	125,1	131,7	134,3	128,7	127,5	133,2	135,5	133,9	130,7	129,4	131,7	

* Začasni podatki.

Vir: SURS, KIS

3.5.4 Tržna bilanca proizvodnje in porabe mlečnih izdelkov – sveže in trajno mleko, fermentirani izdelki (000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
SVEŽE IN TRAJNO MLEKO**														
Proizvodnja iz domačega mleka	125,2	140,7	146,6	150,5	161,0	151,2	150,7	155,5	160,5	148,9	143,6	135,8	137,4	101,1
Uvoz mleka za predelavo	27,8	13,8	8,7	6,7	16,0	16,9	13,7	2,4	0,1	0,6	0,3	0,4	0,4	103,1
Proizvodnja skupaj	153,0	154,6	155,3	157,2	177,1	168,0	164,4	157,9	160,7	149,6	143,9	136,2	137,7	101,1
Začetne zaloge	5,8	5,7	7,2	8,4	7,0	9,4	8,1	9,4	8,4	7,7	8,2	6,9	5,9	85,4
Uvoz	44,9	40,8	41,4	34,9	23,4	27,5	22,5	37,2	37,6	39,6	46,5	58,7	62,3	106,0
Izvoz	83,8	72,4	89,9	107,4	126,9	130,3	131,2	147,2	148,3	114,1	110,3	133,9	131,6	98,3
Končne zaloge	5,7	7,2	8,4	7,0	9,4	8,1	9,4	8,4	7,7	8,2	6,9	5,9	7,8	132,8
Domača poraba	114,2	121,4	105,5	86,0	71,2	66,5	54,4	49,0	50,7	74,6	81,5	62,0	66,4	107,1
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	55,5	58,9	51,1	41,7	34,5	32,1	26,0	23,3	24,1	35,4	38,4	29,2	31,2	106,9
Stopnja samooskrbe (%)	109,7	115,9	139,0	175,0	226,2	227,3	277,0	317,2	316,5	199,6	176,3	219,0	206,8	
FERMENTIRANI IZDELKI**														
Proizvodnja	34,9	30,8	29,7	34,3	42,1	43,8	45,0	46,2	45,9	46,3	49,8	52,9	56,0	105,9
Začetne zaloge	0,5	0,6	0,6	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,9	0,8	92,6
Uvoz	14,9	14,4	14,1	13,3	13,1	12,9	13,7	14,3	14,2	14,8	14,7	14,7	16,2	110,3
Izvoz	12,0	8,3	7,0	10,3	16,5	16,0	16,6	17,3	17,6	17,7	19,6	21,1	23,8	112,6
Končne zaloge	0,6	0,6	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,9	0,8	1,0	124,5
Domača poraba	37,8	36,9	36,8	37,1	38,7	40,8	42,1	43,2	42,6	43,5	44,7	46,6	48,3	103,6
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	18,3	17,9	17,9	17,9	18,7	19,7	20,2	20,5	20,2	20,6	21,1	21,9	22,7	103,4
Stopnja samooskrbe (%)	92,5	83,6	80,7	92,5	108,7	107,3	106,9	107,1	107,9	106,5	111,4	113,6	116,1	

* Začasni podatki.

** Brez predelave in prodaje na gospodarstvih.

Vir: SURS, KIS

3.5.5 Tržna bilanca proizvodnje in porabe mlečnih izdelkov – smetana, sir in skuta, maslo (000 t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
SMETANA**														
Proizvodnja	12,8	12,1	12,1	12,1	12,2	12,1	12,2	11,9	12,0	10,5	10,2	10,8	10,8	99,4
Začetne zaloge	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	88,1
Uvoz	1,7	1,7	2,4	4,6	5,0	5,0	4,4	4,3	3,9	2,8	3,7	3,9	4,3	110,9
Izvoz	1,3	1,0	1,0	1,4	0,8	0,9	0,7	1,2	1,3	2,1	3,1	2,3	2,9	126,8
Končne zaloge	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	165,0
Domača poraba	13,2	12,8	13,5	15,3	16,4	16,2	15,8	15,0	14,6	11,3	10,8	12,4	12,1	97,1
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	6,4	6,2	6,6	7,4	8,0	7,8	7,6	7,2	6,9	5,4	5,1	5,9	5,7	96,9
Stopnja samooskrbe (%)	97,0	94,3	89,8	79,1	74,2	75,0	76,8	79,4	81,9	93,0	94,3	87,0	89,0	
SIR IN SKUTA**														
Proizvodnja	16,3	17,0	15,5	15,6	16,9	16,5	16,1	15,8	15,7	16,0	15,7	17,1	17,4	101,8
Začetne zaloge	1,3	1,1	1,3	1,1	0,8	1,3	0,7	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6	0,7	114,9
Uvoz	17,0	17,6	21,4	23,3	24,9	26,9	26,7	27,3	29,2	28,2	29,5	31,5	33,1	105,1
Izvoz	3,6	3,6	5,3	8,1	10,0	10,3	9,3	9,4	9,7	9,8	9,7	11,5	12,3	107,3
Končne zaloge	1,1	1,3	1,1	0,8	1,3	0,7	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6	0,7	1,1	155,6
Domača poraba	29,9	30,6	31,9	31,1	31,3	33,7	33,8	33,6	35,3	34,3	35,4	37,1	37,9	102,2
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	14,5	14,9	15,5	15,1	15,1	16,3	16,2	16,0	16,8	16,3	16,7	17,4	17,8	101,9
Stopnja samooskrbe (%)	54,6	55,4	48,6	50,0	54,1	49,1	47,6	47,0	44,5	46,6	44,4	46,2	46,1	
MASLO**														
Proizvodnja	2,3	2,3	2,3	2,4	2,7	2,6	2,5	2,6	2,5	2,3	2,2	2,3	2,4	103,6
Začetne zaloge	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2	135,4
Uvoz	1,4	1,7	2,1	2,3	2,0	2,3	2,3	2,4	2,5	2,7	3,3	3,5	3,5	99,0
Izvoz	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	88,3
Končne zaloge	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2	0,3	160,0
Domača poraba	3,6	3,8	4,2	4,5	4,6	4,8	4,7	4,8	4,8	4,6	5,3	5,4	5,5	100,6
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	1,8	1,9	2,0	2,2	2,2	2,3	2,2	2,3	2,3	2,2	2,5	2,6	2,6	100,3
Stopnja samooskrbe (%)	63,5	60,4	53,6	52,2	59,8	54,9	54,5	54,4	51,5	49,0	42,2	42,0	43,3	

* Začasni podatki.

** Brez predelave in prodaje na gospodarstvih.

Vir: SURS, KIS

3.5.6 Cene kravjega mleka in mlečnih izdelkov

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Povprečna odkupna cena za rejce (EUR/t)	321,5	344,6	282,5	250,0	300,5	300,0	321,2	308,8	320,6	443,4	446,3	448,2	483,4	107,9
Cena surovega mleka na vratih mlekarne (EUR/t)	341,1	368,7	306,3	275,7	325,3	327,7	348,5	336,7	347,0	471,0	478,5	478,2	516,5	108,0
Intervencijska cena (EUR/t)														
- maslo	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	
- posneto mleko v prahu	1.746,9	1.698,0	1.698,0	1.698,0	1.698,0	1.698,0	1.698,0	1.698,0	1.698,0	1.698,0	1.698,0	1.698,0	1.698,0	
Cene izdelkov na vratih mlekarne (EUR/t)														
- maslo ('maslo I. vrste', > 82 % M in < 16 % V, 25 kg)	3.597,6	4.377,1	3.856,3	3.665,9	4.466,5	5.304,9	5.258,6	4.361,1	4.511,6	6.228,8	7.629,0	7.311,8	10.123,4	138,5
- posneto mleko v prahu (> 31,4 % B v SS, < 1 % M, < 3,5 % V, 25 kg)	3.089,8	3.777,1	2.576,6	3.549,4	3.518,2	2.388,2	2.139,3	2.941,5	2.869,5	4.312,6	4.112,3	4.793,0	5.044,0	105,2

Vir: SURS, ARSKTRP, preračuni KIS

3.6 Jajca

Vrednost proizvodnje – Obseg reje kokoši nesnic se med leti spreminja. Prireja jajc k skupni kmetijski proizvodnji v zadnjih letih prispeva okoli 3 % (leta 2025 3,4 %), k vrednosti živinoreje pa okoli 7 % (leta 2025: 6,8 %).

Struktura kmetijskih gospodarstev – V letu 2023 je bila izvedena zadnja raziskava strukture kmetijskih gospodarstev²⁸. Podrobni podatki popisa kmetijstva kažejo, da se je v Sloveniji v letu 2023 z rejo kokoši nesnic ukvarjalo 25.190 KMG. Število KMG z nesnicami se je v primerjavi z letom 2020 sicer povečalo za 16 %, a jih je bilo v primerjavi z letom 2010 manj za 11 %. Povprečna velikost jate nesnic se je v dobrem desetletju z 0,7 GVŽ na gospodarstvo, kolikor je znašala v letu 2010, v letu 2023 povečala na 0,8 GVŽ na gospodarstvo, v vmesnem času (leta 2020) pa je bilo na kmetijah v reji nekaj več nesnic, v povprečju 1 GVŽ. Čeprav podatki kažejo na nihanja v številu in obsegu rej, se pretežna glavovina perutnine vzreja na manjšem in stabilnem številu specializiranih gospodarstev večjega obsega.

Preglednica 38: Struktura kmetijskih gospodarstev s kokoši nesnicami

	2010	2020	2023	2023 2010	2023 2020
Število kmetijskih gospodarstev s kokoši nesnicami	28.180	21.640	25.190	89,4	116,4
Povprečno število kokoši nesnic na gospodarstvo (GVŽ) - SLO	0,7	1,0	0,8	116,2	83,4
Povprečno število kokoši nesnic na gospodarstvo (GVŽ) - EU	2,6	5,4	5,4	205,9	99,5

Vir: Eurostat, preračuni Eurostat (2010 in 2020), preračuni KIS

Obseg prireje in stalež živali – Z letom 2025 podatki o staležu perutnine temeljijo na več presečnih datumih tekočega leta, zato so zanesljivejši kot v preteklih letih z zgolj enim presečnim datumom (1. december).

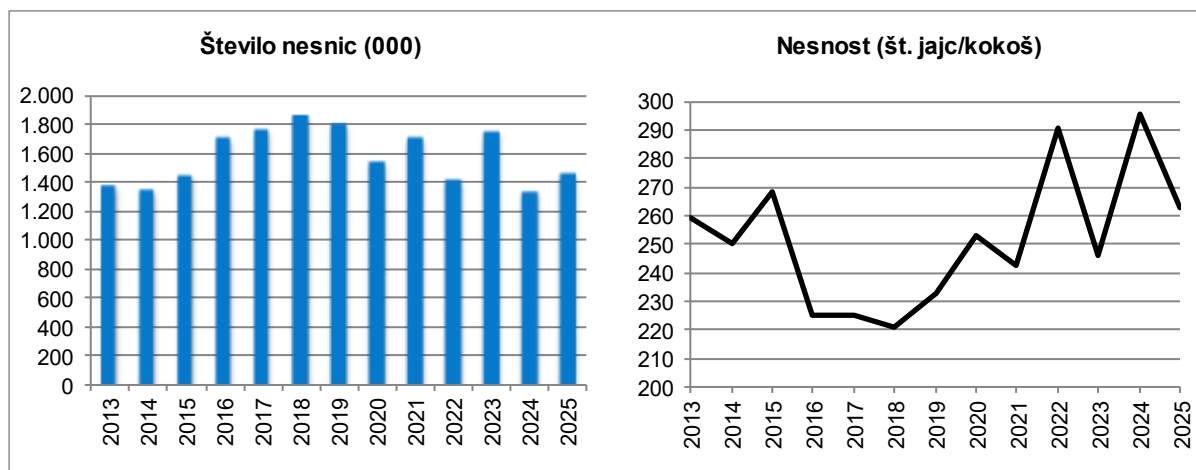
Po dostopnih statističnih podatkih je bilo leta 2025 za 9 % več nesnic kot leta 2024, potem, ko se je v tem letu zgodil upad števila za 24 % (stanje ob koncu leta) v primerjavi z enakim obdobjem leta 2023. Leta 2025 je bilo vhlavljenih okoli 1,5 milijona nesnic. Kljub večjemu številu nesnic pa je bilo leta 2025 po začasnih podatkih znesenih 385 mio jajc, kar je za 3 % manj kot leta 2024 (396 mio jajc). To hkrati pomeni, da se je po izračunu na podlagi statističnih podatkov povprečna nesnost v primerjavi z letom prej zmanjšala za 11 % na 263 jajc/nesnico, potem, ko je leta 2024 znašala 296 jajc/nesnico. Konstantna medletna nihanja v obsegu reje kokoši nesnic in nesnosti tako s tehnološkega kot tudi z ekonomskega vidika niso logična, zato bi bilo primerneje podatke o staležu nesnic pridobivati večkrat letno.

Evidentirana prodaja jajc je v zadnjih letih pomenila okoli 50 % proizvodnje. Po statističnih podatkih za leto 2025 se je v primerjavi z letom prej povečala za 5 % in je znašala dobrih 214 milijonov jajc. Od tega je bilo približno 212 milijonov jajc namenjenih za konzum, kar je nenavadno 10 % več kot v letu 2024. Nenavadno je tudi, da je količina konzumnih jajc v odkupu največja do sedaj, še posebno ko vemo, da so investicijski ciklusi usmerjeni v alternativne načine reje, ki so s proizvodnega vidika manj učinkovite.

²⁸ Kmetijska gospodarstva, ki ustrezajo strukturi vključitve enot in pragovom zajema (t. i. EU-prag za zajem), iz priloge 2 uredbe EU št. 2018/1091 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter razveljavitvi uredb (ES) št. 1166/2008 in (EU) št. 1337/2011 (CELEX št. 32018R1091. Zaradi uporabe drugačne strukture vključitve enot in spremenjenih pragov, tukaj navedeni podatki niso neposredno primerljivi s podatki objavljenimi v ZP iz preteklih let.

Slika 65: Število kokoši in povprečna nesnost; 2013–2025

Vir: SURS

Prodaja konzumnih jajc na tržnicah se je v zadnjem desetletju hitro zmanjševala. Padec prodaje na tržnicah po letu 2014 najverjetneje ni posledica manjšega povpraševanja po jajcih, temveč le preusmeritve prodaje jajc od tržnic k neposrednim nakupom pri manjših rejcih in tako mimo evidentirane prodaje. Nezanesljivost podatkov s tržnic je spodbudila SURS, da prodajo kmetijskih proizvodov na tržnicah z letom 2024 ne spremlja več. Na rezultate evidentirane prodaje jajc ocena prodaje na tržnicah nima opaznega vpliva.

Ob upoštevanju povprečne mase 0,06 kg na jajce je domača prireja jajc v letu 2025 (po začasnih podatkih) znašala 23,1 tisoč ton, kar je 3 % manj kot v letu 2024 in 11 % manj od dosežene rekordne količine proizvedenih jajc v Sloveniji v letu 2023 (25,9 tisoč t).

Blagovna menjava, poraba in stopnja samooskrbe – Slovenija je od leta 2005 neto uvoznica jajc. Obseg zunanje trgovine z jajci (v ekvivalentu svežih jajc) med leti niha. V letu 2025 je primanjkljaj jajc porasel na 5,3 tisoč ton, vzrok za takšen skok pa gre pripisati predvsem večjemu uvozu valilnih jajc, potem, ko se je eno perutninarsko podjetje odločilo, da proizvodne kapacitete za vzrejo matičnih jat nameni vzreji pitovnih piščancev.

To se je v letu 2025 odrazilo v precejšnjem povečanju uvoza jajc (+44 %). Pri tem se je uvoz valilnih jajc povečal iz 422 ton na 2.400 ton. V skupnem uvozu jajc je v obdobju 2007–2016 prevladoval uvoz konzumnih jajc, od leta 2017 pa imajo največji delež v skupnem uvozu jajc predelana jajca. Če so razmerja med posameznimi uvoženimi kategorijami jajc ostajala zadnja leta podobna, pa so se v letu 2024 v strukturi uvoza jajc zgodile precejšnje spremembe. Tako so od 4,7 tisoč ton skupnega uvoza jajc predelana jajca s 2,1 tisoč tonami obsegala 44-odstotni delež, še v letu 2023 visokih 64 %. Količina predelanih jajc se je v letu 2025 še povečala (15 %) in znašala 2.400 ton, delež pa se je, zaradi porasta valilnih jajc, zmanjšal na 35 %.

V letih 2019–2021 je uvoz konzumnih jajc znašal le dobrih tisoč ton, v obdobju 2022–2023 pa manj kot tisoč ton. V letu 2024 se je uvoz izrazito povečal na slabih 2 tisoč ton, v letu 2025 pa je sledilo zmanjšanje uvoza na 1,5 tisoč ton. Še pred dobrim desetletjem so glavnino uvoza jajc predstavljala jajca za konzum (delež večji od 50 %), v letu 2025 pa je delež znašal le še 23 % skupnega uvoza.

Izvoz jajc se je po letu 2022, ko je dosegel rekordno raven, zmanjševal. Kljub večjemu izvozu jajc v letu 2025 (1,4 tisoč t) v primerjavi z letom prej za petino, je bila količina izvoženih jajc v primerjavi s količino v letu 2022 prepolovljena. K silnemu upadu izvoza jajc je najbolj prispevalo zmanjšanje izvoza valilnih jajc, delno pa tudi izvoz jajc za konzum.

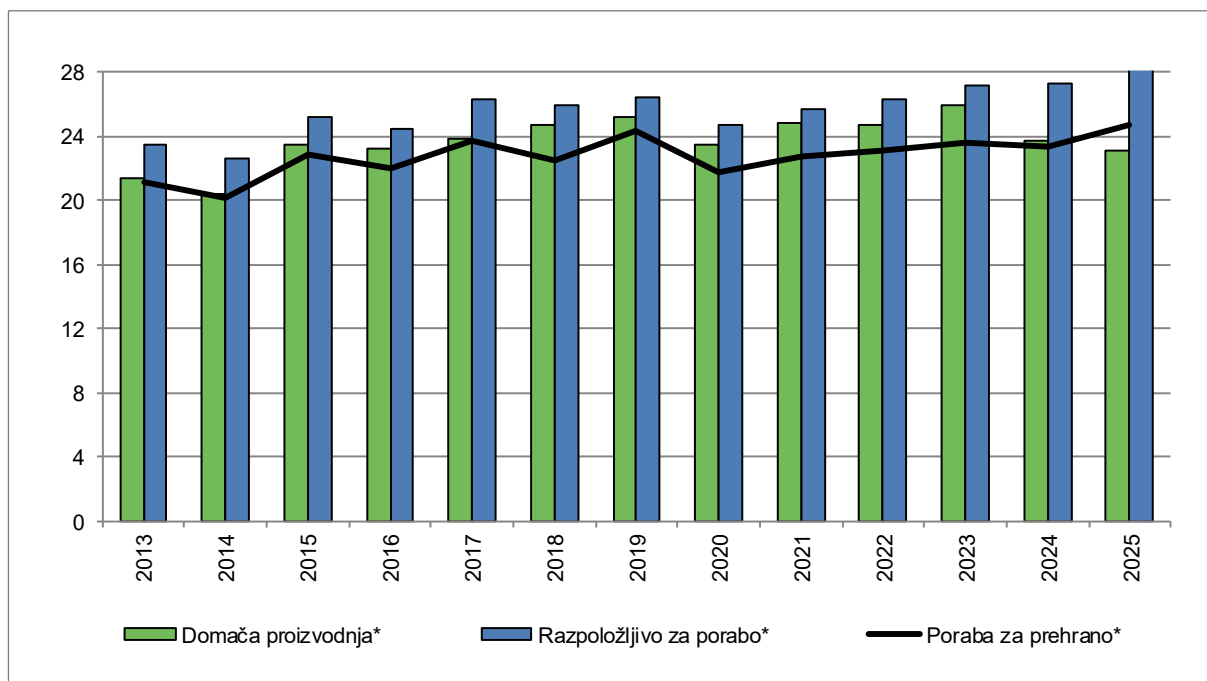
Izvoz valilnih jajc, ki je v strukturi skupnega izvoza še leta 2013 zajemal skoraj tri četrtine, se je v zadnjih letih zmanjševal, v letu 2025 pa znašal le še 9 % skupnega izvoza jajc (126 t). Zmanjševal se je tudi izvoz konzumnih jajc, ki je v letu 2024 znašal rekordno nizkih 125 ton (11 % skupnega izvoza), v letu 2025 pa se je povečal na 404 ton, ker je predstavljalo 28 % skupnega izvoza. V letu 2025 je največji delež izvoza jajc predstavljal izvoz predelanih jajc in sicer 62 %, kar je količinsko pomenilo 877 ton.

Po začasnih podatkih se je domača poraba jajc v letu 2025 povečala za 4 % na 28,4 tisoč ton in bila 8 % nad povprečjem obdobja 2020–2024.

Neposredna primerjava porabe konzumnih in valilnih jajc med letoma 2017 in 2020 zaradi spremembe v metodologiji spremljanja in nihanja podatkov ni mogoča. Kljub temu je iz dostopnih podatkov razviden trend povečevanja razpoložljivosti količin valilnih jajc v zadnjih letih.

Na manjšo zanesljivost podatkov kažejo tudi medletna močna nihanja števila živali in prireje ter odstopanja od podatkov TIS, ob dejstvu, da je prireja jajc v Sloveniji skoncentrirana na nekaj podjetij in zasebnikov (prireja valilnih jajc pa le pri podjetjih), ki so po pravilniku dolžna poročati podatke o prireji jajc za konzum in jajc za valjenje.

Slika 66: Proizvodnja in poraba jajc (000 t; ekvivalent svežih jajc); 2013–2025

* Začasni podatki za leto 2025.

Vir: SURS, KIS

Cene, stroški in osnovni ekonomski kazalci – Po statističnih podatkih se je odkupna cena konzumnih jajc v letu 2025 zvišala za odstotek. Medtem pa je na podlagi Tržno-informacijskega sistema za jajca razvidno, da so se cene jajc po kakovostnih razredih v letu 2025 gibale različno intenzivno. Po podatkih pakirnih centrov so se najbolj zvišale cene pri jajcih XL kakovostnega razreda (+14 %), pri razredu S pa so bile višje za slabe 3 %. Cene konzumnih jajc prevladujočih razredov L in M so se zvišale za okoli odstotek.

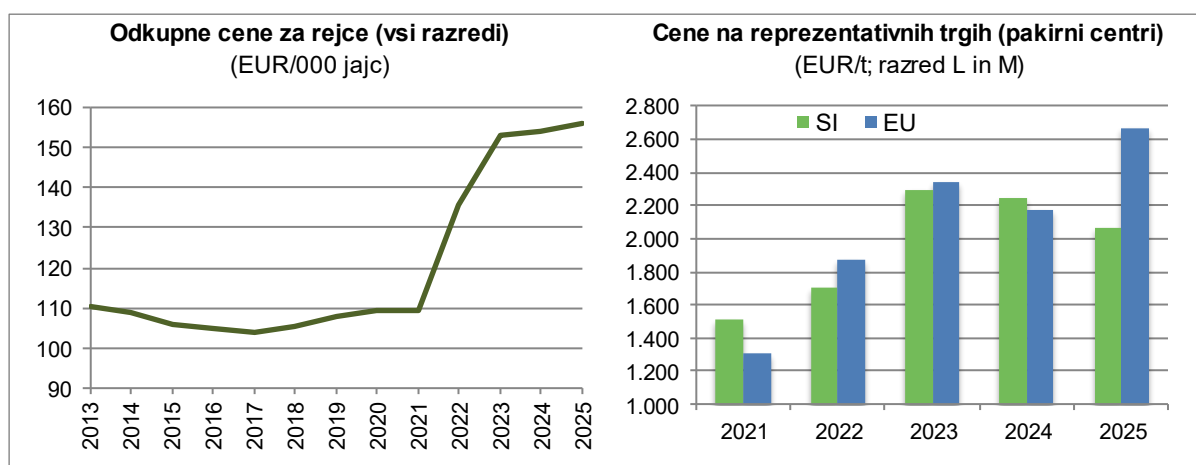
Ob tem potrebno dodati, da podatki Evropske komisije za Slovenijo odstopajo od poročanih podatkov Tržno-informacijskega sistema za jajca. Po podatkih komisije so se jajca LM pocenila za 8 %, medtem ko so se cene jajc v večini držav članic zvišale, v povprečju na trgu EU za

23 %. Nenavadno gibanje cen v Sloveniji v primerjavi z ostalimi trgi je vzpodbudilo iskanje vzroka. Izkazalo se je, da komisija za Slovenijo objavlja cene jajc iz obogatenih kletk. To je sicer skladno z metodologijo, a je na primeru drugih držav članic razvidno, da objavijo podatke o povprečni ceni jajc tiste tehnologije, ki prevladuje. Iz podatkov za Slovenijo je tako razvidno, da cena jajc v zadnjih petih letih močno odstopa od ponderirane cene jajc LM razredov, ki jih objavlja TIS. Skladno z deleži v Sloveniji je AKTRP že poslala prošnjo za popravke, do takrat pa spodnji sliki s primerjavo cen v Sloveniji in v EU nista v celoti zanesljivi, zato jih tudi tokrat komentiramo z zadržkom.

Iz podatkov je razvidno, da je odločitev Vlade Republike Slovenije o prepovedi prireje jajc v obogatenih kletkah povzročila opazen padec cen jajc iz obogatenih kletk. Ob konstantnih stroških prireje je to podjetjem in kmetijam povzročilo gospodarsko škodo.

Slika 67: Odkupne cene jajc v Sloveniji in primerjava tržnih cen s povprečjem EU

Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

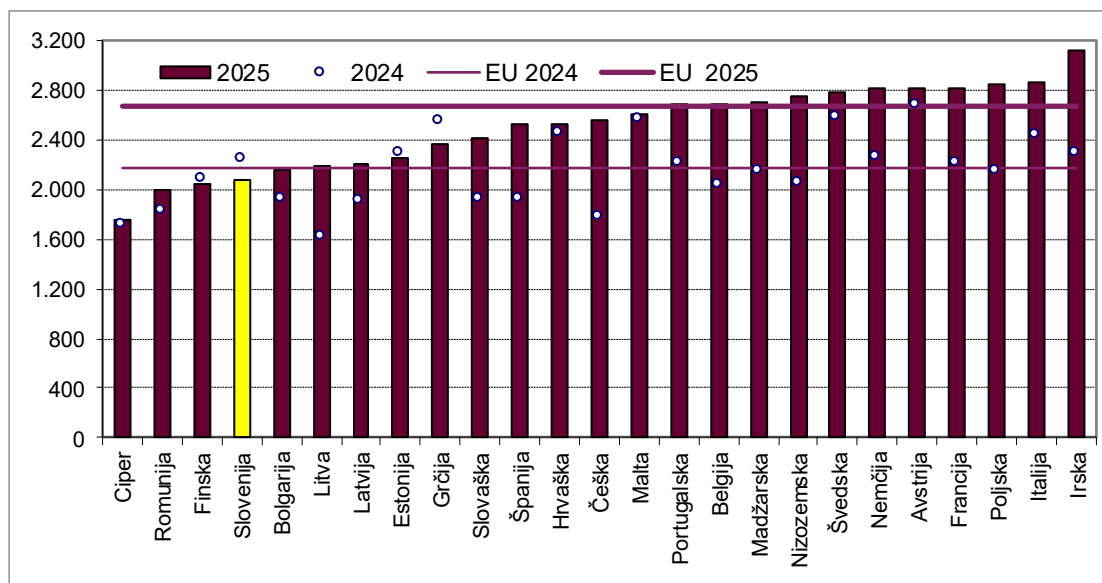
Po podatkih Evropske komisije so se, na podlagi tržnih poročil posamezne države članice, povprečne cene jajc na evropskem trgu v letu 2025 zvišale za 23 %. V kar šestih državah članicah za okoli tretjino ali več, v treh pa za četrtino. Ob tem je potrebno dodati pojasnilo, da visoka cena jajc v posameznih članicah, kot na primer v Nemčiji in na Nizozemskem, velja za jajca iz rej, ki so dražja že zaradi same tehnologije reje (npr. hlevska reja).

Trg z jajci se v Sloveniji prilagaja predvsem domači porabi, delno pa tudi razmeram za pridelavo krme v regiji. Zaradi pokvarljivosti blaga in s tem povezanih zahtev poteka glavna trgovanja s konzumnimi in valilnimi jajci med bližnjimi državami članicami EU, širše pa je zunanja trgovina omejena na predelane proizvode.

Zvišanje skupnih stroškov prireje in pa opazno višja raven odkupnih cen v obdobju 2021–2023 sta pomembno vplivala na spremembe ekonomskih razmer za proizvodnjo jajc.

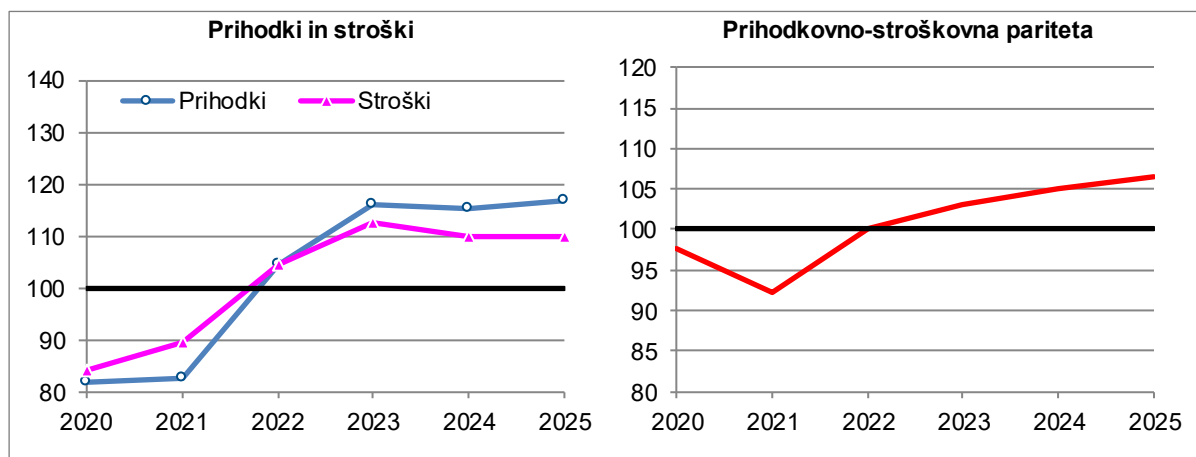
Slika 68: Tržne cene jajc (L in M) po državah EU; 2024 in 2025

Vir: Evropska komisija

Med materialnimi stroški, ti so se v letu 2025 zmanjšali za 2 %, se je strošek krme zmanjšal v povprečju za 5 %, medtem ko so se ostali materialni stroški povečali. Za 2 % se je povečala vrednost jarkic. Za podoben odstotek je bil leta 2024 večji tudi strošek amortizacije. Strošek dela in kapitala je bil večji za 7 %, pri čemer samo delo za 5 %.

Slika 69: Osnovni ekonomski kazalniki pri proizvodnji jajc (indeks; povprečje 2020–2024 = 100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Potem, ko so bili pri proizvodnji jajc ekonomski rezultati zadnja leta pred letom 2021 stabilni in na ravni večletnega povprečja, so se v letu 2021 razmere za prirajo jajc precej poslabšale in bile pod povprečjem zadnjega petletnega obdobja. V letu 2022 pa je sledil preobrat z opazno izboljšanimi ekonomskimi rezultati, predvsem kot posledica povišanih odkupnih cen jajc. Ugodne ekonomske razmere za prirajo jajc so se nadaljevale tudi v letu 2025 in so bile verjetno najboljše v zadnjih nekaj letih.

3.6.1 Proizvodnja in prodaja jajc (000)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Število nesnic	1.380	1.358	1.458	1.718	1.764	1.870	1.805	1.547	1.713	1.419	1.757	1.340	1.462	109,1
Povprečna proizvodnja (jajc/nesnico)	259	251	268	225	225	221	233	253	242	291	246	296	263	88,9
Znesena jajca	357.589	340.323	391.253	386.939	397.006	412.982	419.942	390.967	415.141	412.565	432.288	396.441	384.715	97,0
Evidentirana prodaja jajc	156.553	155.591	160.511	172.164	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
- valilna jajca (odkup)	15.541	17.568	15.072	15.093	z	z	z	z	z	z	z	z	z	:
- konzumna jajca (odkup)	139.049	135.799	144.532	156.249	179.288	187.990	189.848	189.152	185.377	186.343	196.524	192.931	212.398	110,1
- konzumna jajca (tržnice)*	1.963	2.223	907	822	731	788	780	693	739	673	689	:	:	:
Delež prodaje od vseh znesenih jajc (%)	43,8	45,7	41,0	44,5	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:

z – zaupno.

* Začasni podatki.

Vir: SURS

3.6.2 Bilanca proizvodnje in porabe jajc (t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Proizvodnja**	21.455	20.419	23.475	23.216	23.820	24.779	25.197	23.458	24.908	24.754	25.937	23.786	23.083	97,0
Uvoz	3.498	4.043	3.655	3.791	4.550	3.306	3.366	3.130	3.631	4.350	3.122	4.714	6.765	143,5
Izvoz	1.467	1.884	1.897	2.511	2.033	2.168	2.062	1.826	2.803	2.827	1.840	1.179	1.418	120,3
Razpoložljivo za porabo	23.487	22.578	25.233	24.497	26.337	25.917	26.500	24.762	25.736	26.277	27.219	27.322	28.430	104,1
- poraba za nasad (valilna jajca)***	2.334	2.414	2.413	2.462	2.535	3.412	2.096	2.891	2.973	3.080	3.596	3.901	3.621	92,8
- poraba za prehrano	21.148	20.160	22.819	22.027	23.799	22.464	24.358	21.798	22.764	23.124	23.623	23.401	24.787	105,9
- industrijska raba	5	4	1	7	3	42	46	72	0	72	0	19	23	118
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	10,3	9,8	11,1	10,7	11,5	10,9	11,7	10,4	10,8	11,0	11,1	11,0	11,6	105,7
Stopnja samooskrbe (%)	91,4	90,4	93,0	94,8	90,4	95,6	95,1	94,7	96,8	94,2	95,3	87,1	81,2	

* Začasni podatki.

** 1 jajce = 0,06 kg.

*** Zaradi spremembe metodologije poročanja podatki za zadnje tri leta niso neposredno primerljivi.

Vir: SURS, KIS, Evropska komisija

3.6.3 Cene jajc

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Odkup in prodaja na tržnicah (EUR/000 kosov)														
Jedilna jajca	110,4	108,9	105,9	104,8	104,0	105,2	108,0	109,1	109,2	135,5	153,2	154,0	155,8	101,2
Jedilna jajca na tržnicah*	128,0	182,6	186,3	187,6	193,8	197,9	212,1	224,6	236,6	277,4	291,4	:	:	
Valilna jajca	214,8	212,2	192,5	197,3	z	z	z	z	z	z	z	z	z	
Pakirni centri (ponderirana cena) (EUR/000 kosov)														
Razred XL	122,0	117,1	110,8	114,7	120,2	115,6	118,9	123,7	136,0	160,2	217,0	213,0	242,2	113,7
Razred L	93,4	92,8	92,5	87,0	92,7	92,2	92,8	93,5	110,6	130,5	160,9	157,1	158,6	100,9
Razred M	87,4	86,6	85,6	83,6	84,2	84,1	81,3	82,3	110,5	136,4	159,1	157,3	159,6	101,5
Razred S	67,8	74,4	72,0	70,5	79,8	73,9	51,7	36,4	98,0	111,6	130,7	127,2	130,5	102,6
CENE NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (pakirni centri, povprečje jajc L in M); EUR/t														
Slovenija	1.439,1	1.427,4	1.414,1	1.370,7	1.410,7	1.406,3	1.381,7	1.401,5	1.511,1	1.707,7	2.288,0	2.243,9	2.067,7	92,1
EU	1.289,5	1.275,7	1.288,8	1.134,7	1.434,1	1.357,8	1.291,6	1.283,1	1.305,4	1.869,2	2.342,9	2.172,6	2.670,8	122,9

* Z letom 2024 podatek ni več na voljo.

z – zaupno.

Vir: SURS, ARSKTRP, Evropska komisija, preračuni KIS

3.7 Konji

3.7.1 Zakol konj v klavnicah

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
Konji – skupaj														
Število	1.393	1.544	1.391	1.417	1.301	1.051	1.163	1.070	1.056	835	749	788	936	118,8
Masa trupov (t)	306,8	344,0	317,0	318,6	287,2	235,3	255,2	235,4	226,1	174,8	154,4	167,7	200,4	119,5
Povprečna masa (kg)	220,2	222,8	227,9	224,9	220,8	223,9	219,4	220,0	214,1	209,4	206,1	212,8	214,1	100,6

Vir: SURS

3.7.2 Bilanca proizvodnje in porabe konjskega mesa (t, klavna masa)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Domača prireja mesa	696	744	584	633	636	604	667	621	619	629	627	541	517	95,5
Uvoz živih živali (klavna masa)	0	0	65	1	1	2	4	1	3	7	0	2	2	121,1
Izvoz živih živali (klavna masa)	389	400	332	315	350	371	416	386	397	461	473	375	319	84,9
Vse pridobljeno meso	307	344	317	319	287	235	255	235	226	175	154	168	200	119,5
Začetne zaloge mesa in izdelkov	5	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Uvoz mesa in izdelkov	11	9	10	10	18	19	16	16	16	14	12	14	28	204,6
Izvoz mesa in izdelkov	5	3	4	30	1	1	3	2	2	3	2	3	6	208,8
Končne zaloge mesa in izdelkov	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Domača poraba	318	350	322	301	304	253	269	250	240	186	165	178	222	124,6
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	0,15	0,17	0,16	0,15	0,15	0,12	0,13	0,12	0,11	0,09	0,08	0,08	0,10	124,3
Stopnja samooskrbe (%)	219,1	212,8	181,5	210,4	208,9	239,0	247,8	248,8	258,3	338,2	380,9	303,4	232,6	

* Začasni podatki.

Vir: SURS, KIS

3.7.3 Odkupne cene konj za zakol

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Indeks 2025/24
EUR/t žive mase														
Konji za zakol	1.815,8	1.760,4	1.808,2	1.863,7	z	z	2.057,9	2.007,9	2.177,4	2.579,2	2.549,0	2.897,2	z	

z – zaupno.

Vir: SURS

3.8 Med

3.8.1 Pridelava in prodaja medu (t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Natočeni med	2.400	471	2.047	1.298	804	1.746	653	1.293	195	2.405	285	1.094	4.045	369,7
Evidentirana prodaja medu	192	105	118	105	107	z	124	199	168	238	190	213	342	160,7
- odkup	132	55	66	45	45	z	68	136	103	171	122	145	274	189,1
- prodaja na tržnicah*	61	50	52	60	62	61	56	63	64	66	68	:	:	
Delež evidentirane prodaje v skupni proizvodnji (%)	8,0	22,2	5,8	8,1	13,3	:	19,0	15,4	85,9	9,9	66,8	19,4	8,5	43,5

* Z letom 2024 podatek ni več na voljo.

z – zaupno.

* Začasni podatki.

Vir: SURS

3.8.2 Bilanca pridelave in porabe medu (t)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Pridelava	2.400	471	2.047	1.298	804	1.746	653	1.293	195	2.405	285	1.094	4.045	369,7
Začetne zaloge	250	662	110	579	358	209	449	159	328	8	650	28	285	1001,8
Uvoz	982	1.425	1.402	920	1.128	1.082	857	1.106	1.252	1.194	1.298	1.467	986	67,2
Izvoz	51	103	79	234	293	378	332	306	460	271	91	45	21	46,2
Končne zaloge	662	110	579	358	209	449	159	328	8	650	28	285	2.263	794,6
Domača poraba	2.919	2.346	2.902	2.204	1.788	2.209	1.469	1.923	1.307	2.687	2.114	2.259	3.032	134,2
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca (kg)	1,4	1,1	1,4	1,1	0,9	1,1	0,7	0,9	0,6	1,3	1,0	1,1	1,4	133,9
Stopnja samooskrbe (%)	82,2	20,1	70,5	58,9	45,0	79,0	44,4	67,2	14,9	89,5	13,5	48,4	133,4	

* Začasni podatki.

Vir: SURS, KIS

3.8.3 Cene medu

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	Indeks 2025/24
Odkup (EUR/kg)														
Med (vseh vrst)	4,04	4,32	4,84	4,66	4,78	z	5,07	5,39	7,61	6,23	6,53	6,63	8,62	130,0
Cvetlični med	3,75	4,14	4,53	4,46	4,59	z	4,85	5,04	7,03	6,01	6,33	6,40	7,64	119,4
Gozdni med	4,59	4,76	5,28	5,02	5,12	5,38	5,77	6,14	8,27	6,86	7,02	7,38	10,20	138,2
Prodaja na tržnicah (EUR/kg)														
Med (vseh vrst)*	7,83	8,08	9,49	9,85	9,86	9,91	9,99	10,08	11,86	12,05	13,02	:	:	

* Z letom 2024 podatek ni več na voljo.

z – zaupno.

Vir: SURS, preračuni KIS

Kmetijski inštitut Slovenije

www.kis.si